

**Управління культури, з питань релігій та національностей
Волинської облдержадміністрації
Волинський краєзнавчий музей
Музей волинської ікони**

**ВОЛИНСЬКА ІКОНА
XVI-XVIII СТОЛІТЬ З КОЛЕКЦІЇ
ВОЛИНСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ**

КАТАЛОГ

2018

УДК 7.04(477.82): 246.5
ББК 85.143(4 УКР-4 ВОЛ) л6
В-67

Волинська ікона XVI-XVIII століть. Каталог. / Автори-упорядники А. Вигодник, С. Василевська. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – 467 с., іл. – Серія: Колекції Волинського краєзнавчого музею. Випуск 14.

Каталог «Волинська ікона XVI-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею» – своєрідний підсумок дослідницької роботи науковців Музею волинської ікони за двадцять п'ять років діяльності. До каталогу увійшло 225 пам'яток темперного іконопису Волині XVI-XVIII ст. Дане видання буде цікавим і корисним дослідникам феномену волинської ікони.

Відповідальний за випуск: *Анатолій Силук*

Технічний редактор: *Олександр Трофімук*

© Волинський краєзнавчий музей, 2018.
© Музей волинської ікони, 2018.
© А. Вигодник, С. Василевська, 2018.

ПЕРЕДМОВА

Важливою складовою наукової діяльності музеїв, яка покликана ввести до наукового обігу пам'ятки сакрального мистецтва і цим розширити можливості їх вивчення і дослідження науковцями України і зарубіжжя, є каталогізація музейних колекцій.

У Музеї волинської ікони, відділі Волинського краєзнавчого музею, зібрана одна з найкращих в Україні та ближньому зарубіжжі колекцій темперного іконопису. Збірка створена на основі збережених на території нинішньої Волинської області оригінальних пам'яток XVI-XVIII ст. ілюструє послідовні етапи еволюції мистецької традиції у конкретному культурно-історичному регіоні. Створені на території Волині – краю, де тісно переплелися католицизм і православ'я, ікони увібрали в себе світову іконографічну практику, поширені сюжети, кращі європейські технології. Збірка складає ретроспективу професійного і народного малярства XVI-XVIII ст. Унікального значення сформованій колекції надає те, що переважна більшість її пам'яток були невідомими і їх впровадження до наукового вжитку стало одним з найважливіших відкриттів у дослідженні давнього українського мистецтва останніх трьох десятиліть і пов'язане з діяльністю Музею волинської ікони.

З відкриттям у 1993 р. Музею волинської ікони наукові співробітники Людмила Карпюк, Ангеліна Вигодник, Тетяна Слісєєва, Олена Низькохат, Світлана Василевська опрацьовували матеріали збірки. У науковому збірнику II міжнародної наукової конференції «Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації» 1995 р. подавався каталожний список ікон колекції. У наступні роки ця робота вдосконалювалася, розширювалися параметри вивчення, вносилися нові важливі позиції для повної характеристики творів. Практично у кожному науковому збірнику конференцій друкувалися матеріали до каталогу волинської ікони. Часто подавалися дані про ікони до реставрації, і це вносило певні неточності. Тому об'єктом даного каталогу стали 225 ікони волинської школи іконопису XVI-XVIII ст., що зберігаються у Музеї волинської ікони, і на даний час відкриті реставраторами ННДРЦ України (Київ), Львівської філії ННДРЦ України, реставраційної майстерні ВКМ та НАОМА. Це дозволило представити і дослідити автентичний іконопис середньовічної Волині. Цінним є те, що у каталозі подаються уточнені дані щодо сюжетів, атрибуції і авторства ікон, приналежності їх до певних малярських осередків і стилістичних груп.

Побудова каталогу сприяє тому, що кожен зацікавлений у вивченні волинської ікони зможе знайти всі найважливіші вихідні дані про ікону:

матеріально-технічні, хронологічні, реставраційні, сюжетні. Матеріал подається у вигляді каталожної статті, структура якої складається з назви твору, якщо відомо – автора, інвентарного номера, дати створення, розміру, походження (місце віднайдення ікони), даних про реставрацію і реставраторів, матеріали і техніку виконання, стан збереження, опису зображення, інформації про експонування чи зберігання ікони, публікацій і кольорового фото ікони.

Викладений матеріал не може вважатися вичерпним і остаточним, оскільки чимало творів іконопису у фондосховищах Музею волинської ікони ще потребують реставрації, а збірка поповнюється новими надходженнями. Ознайомлення з творами волинського іконопису відкриває широкий простір для дослідників мистецької спадщини українського народу.

Автори-упорядники:

Ангеліна Вигодник,
провідний науковий співробітник Музею волинської ікони

Світлана Василевська,
провідний науковий співробітник Музею волинської ікони

СПАС У СЛАВІ

ВКМ Ж-175

Перша половина XVI ст.

120 x 80

Походження: Волинь

**Реставрація: 1987 р., ННДРЦ
України, Г.Осипенко**

**Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, шпуги (2) односторонньо
врізані, ковчег, левкас, темпера,
золочення**

**Збереження: кракелюри та потер-
тості фарбового шару, тріщина на
стику двох дощок, втрати левкасу
на полях і у її верхній частині, у
місцях осипання левкасу прогля-
дається паволока, значні потер-
тості золочення на німбі, дошка
пошкоджена шашелем і частково**

втрачена з правого боку ікони, захисний шар лаку після реставрації

Опис: Ісус Христос зображений возсідуючим на престолі у традиційній позі. У лівій руці тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34), правцею благословляє. Постаць Христа вписана в червоний ромб, який внизу переходить у фігурне підніжжя. Навколо постаті Христа - мандорла темно-зеленого кольору, у верхній частині якої, зліва і внизу, графічні зображення серафимів, зроблені білильними лініями. По кутах ікони графічні зображення білильними лініями на червоном тлі ангела та орла - вгорі, лева та тільця - внизу ікони. Христос одягнений у фіолетово-бордовий хітон та світло-зелений гіматій, на ногах сандалії у вигляді колючого дроту. Складки одягу виконані темними контурними лініями, білильними мазками і висвітленнями. Лик Христа темно-вохристої карнації, контури лику, брови, вуса, борода та волосся коричневого кольору, форма ока окреслена кількома паралельними округлими білильними лініями, вилиці у вигляді невеличких білильних кілець під зовнішнім кутиком ока, вуха маленькі, розміщені на рівні очей, на міцній шиї - фігурна складка. Німби плоскі, окреслені червоними лініями, золочені. Різьблений престол і дві подушки передані графічно темними контурними лініями і білилами. Поля ковчегу бордового відтінку, оздоблені

білими крапками, що утворюють квіти.

Екпонується у МВІ

Публікації: Вигодник А. Вивчення євангельських текстів на іконах волинської школи іконопису // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали наукової конференції. – м.Луцьк, 1994. – С.25; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигодник А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – м. Луцьк, 1998. – С. 90; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998 – 104с.; Пуцко В. Волинські ікони «Спас у силах» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 15; Александрович В. Волинська середньовічна іконографія намісного образу Спасу // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 18; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Александрович В. Волинська іконографія Спасу у славі // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2010. – С. 12; Александрович В. Незафіксованого походження ікона збірки Волинського краєзнавчого музею і початки української іконографії Спасу у славі // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 36; Александрович В. Доповнення до словника малярів Волині XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С. 49; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

СПАС У СЛАВІ

ВКМ І-139

Середина XVI ст.

139 x 112

Походження: Михайлівська церква с. Пілганів Луцького району

Реставрація: 2001 р., реставраційна майстерня ВКМ, А.Квасюк

Матеріали і техніка: дошка (4) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу по всій площині ікони, значні – у правій частині і внизу, реставраційні вставки левкасу, потертості фарбового шару і золочення, дошка пошкоджена шашелем, втрата дошки і дерев'яні вставки у нижній частині ікони, ікона поміщена в реставраційний кіют

Опис: центр композиції займає постать Ісуса Христа, який сидить на різьбленому престолі, на орнаментованій подушці. Правою рукою Спаситель благословляє, лівою – підтримує відкрите Євангеліє з текстом (Мт.11, 25, 27). Босими ногами Христос опирається на квадратне різьблене підніжжя, яке підтримують престоли. Постать Ісуса Христа вписана у червоний ромб та подвійну мандорлу оливкового і темно-зеленого кольорів. Овальна спинка престолу, фігурні ніжки та декор, серафими та херувими, які оточують Спасителя, прописані по червоному, оливковому та зеленому тлі подвійними контурними лініями та білильними мазками. На зовнішніх червоних кутах ікони – зображення ангела, лева (зображення тільця і орла не збереглися) з плоскими золоченими німбами. Христос одягнений у вишневий хітон і вохристій гіматій, прописані золотим асистом. Складки одягу виконані темними лініями. Лик Спаса темно-вохристої карнації з «движками», овальний, з дрібними правильними рисами, очі великі карі, ніс прямий, округла темна борода та коричневе волосся, розділене на рівний проділ. Німб плоский, хрещатий, золочений з тисненими буквами та рослинним орнаментом. Ікона ковчезна, поля коричневого кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції м.Луцьк, 1995 – С.35; Сидор О. Забута школа малярства // Волинь – 1991.-№1. – С.25; Вигодник А. Вивчення євангельських текстів на іконах волинської школи іконопису // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали наукової конференції. – м.Луцьк, 1994. – С.25; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції, – м.Луцьк, 1998 – С.90-92; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Василевська С., Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999 – С.143; Пуцко В. Волинські ікони “Спас в силах” // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м.Луцьк, 2001 – С.15; Василевська С., Вигодник А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Александрович В. Волинська іконографія Спасу у славі // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2010. – С. 12; Александрович В. Незафіксованого походження ікона збірки Волинського краєзнавчого музею і початки української іконографії Спасу у славі // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 36; Александрович В. Доповнення до словника малярів Волині XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С. 49; Александрович В. Відкриття середньовічних ікон Волині: підсумок насамперед останнього двадцятиліття // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2013. – С. 36; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ І- 472

Кінець XVI ст.

84 x 65,3

Походження: Георгіївська церква
сmt. Голоби Ковельського району
Реставрація: 2002 р., І.Мельник,
м Львів

Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, шпуги (2) односторонньо
врізані, ковчег (верхня і нижня
соснові планки ковчегу вставні),
левкас, темпера

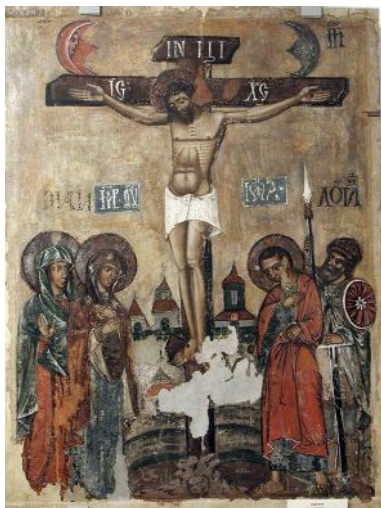
Збереження: кракелюри, тріщи-
ни основи, значні фрагментарні
втрати фарбового шару і левкасу,
дірки від тиблів, дошка пошко-

**джена шашелем, нижня планка ковчегу втрачена, верхня планка
кончегу пізніша за часом**

Опис: святий Юрій зображений на тлі рожево-помаранчевих гірок, які прописані широкими вохристими лініями. Святий сидить на коні, повернутий вправо. Правою рукою Юрій тримає тонкий спис, яким пронизує пащу сірого змія. Святий одягнений у білу сорочку та яскраво-червоний плащ, що розвівається за спиною. Німб Юрія плоский, окреслений червоною лінією. Кінь білий, вуздечка і сідло червоні, червоними і чорними короткими лініями промальовані грива, хвіст. Справа, на тлі замкових палат з червоними і сірими дашками та чорними дверима – поясні зображення царя і цариці у червоні одежах. Нижче, у повний ріст, зображена молода царівна, яка тримає довгий широкий пояс. Вона одягнена у сіру сорочку і червоний плащ. Лики вохристої карнації, округлі, очі великі темні, носи масивні, вуста червоні. Складки одяг виконані нанесенням білильних, чорних (одяг царівни) ліній на основний колір та зіставленням світлих і темних відтінків. Контури коня, ликів і рук персонажів окреслені чорною лінією. Тло ікони гладке, сірого кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002 - С. 143; Александрович В. Храмова ікона Святого Георгія другої половини XVI ст. з церкви у Голобах // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002 – С. 25; Мельник І. Реставрація ікони XVI ст. «Юрій Змієборець» зі збірки Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002– С. 57; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Александрович В. Відкриття середньовічних ікон Волині: підсумок насамперед останнього двадцятиліття // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2013. – С. 36; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с. ; Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71.

РОЗП'ЯТТЯ З ПРИСТОЯЧИМИ

ВКМ Ж-310

Початок XVII ст.

126 x 94

Походження: Миколаївська церква с.Борочиче Горохівського району

Реставрація: 1993 р., реставраційна майстерня ВКМ, А. Квасюк
Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, ковчег, левкас, темпера, сріблення

Збереження: кракелюри, значні потертості фарбового шару та сріблення на німбах, втрати левкасу на полях, у середній та нижній

частинах ікони, на місці втрат реставраційні вставки левкасу і то-нування

Опис: у центрі композиції зображений масивний коричневий семиконечний хрест з розп'ятим Ісусом Христом у білому оперезанні і терновому вінку, з краплями крові, що стікають із ран на руках і ногах. Обабіч – дві групи пристоячих, зображених упівоберта до хреста. Зліва – Богоматір у сіро-синьому хітоні та коричневому мафорії із зірками на чолі та раменах, Марія у червоній туніці та сіро-зеленому мафорії. Справа – Іоан у черво-них одягах, сотник Лонгин у одязі воїна зі списом, мечем та щитом. Оде-жі персонажів модельовані контурними темними лініями та білильними мазками. Лики темно-вохристої карнації, виконані рельєфно з викорис-танням білильних мазків, відтінені підборіддя, носи, вилиці, анатомічно модельоване тіло Ісуса. Німби плоскі, окреслені графією, сріблені. Іменні написи Марії і Лонгина зроблені чорною фарбою. Монограми Богородиці та Іоана (пізніші за часом) у сірих прямокутниках та написи на хресті зроблені білою фарбою. Над верхньою перекладиною хреста зображені сонце – зліва, місяць – справа. Голгофа з головою Адама – сірі, окреслені чорним контуром. На другому плані – зображення будівель з червоними дахами, сірими стінами, вікнами і дверима. Позем ікони у вигляді зелених і рудих пагорбів. Тло ікони світло-вохристе, гладке. У верхньому лівому кутку ікони на полі ковчегу – залишки напису.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ЗІШЕСТЯ СВЯТОГО ДУХА НА АПОСТОЛІВ

ВКМ І-126

Початок XVII ст.

92 x 61

Походження: Михайлівська церква с. Окорськ Локачинського району

Реставрація: 1997 р., ННДРЦ України, Л.Фролова

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, сріблення
Збереження: кракелюри, потертості сріблення та осипи левкасу, тріщина на стику дощок, пошкодження шашелем, зліва втрата деревини, по периметру ікони дірки від тиблів, накладне обрам-

лення втрачене

Опис: у верхній частині ікони, під завісою, на тлі стін і дахів старого міста, зображена Богородиця. Вона возсідає на різьбленому престолі, її руки схрещені на грудях, ноги опираються на біле прямокутне підніжжя. Богородиця одягнена у темно-зелену туніку та темно-вохристий мафорій. Обабіч Богородиці, у три яруси, попарно розміщені дванадцять апостолів у молитовних позах. Одежі апостолів витримані у зелених і темно-вохристих кольорах. Складки одягу персонажів та риси ликів модельовані контурною чорною лінією. Німби Богородиці та апостолів плоскі, окреслені двома вохристими лініями, сріблені. У верхній частині ікони, на срібному тлі – зображення вогню у вигляді червоного півкола з променями, нижче розміщене іменування ікони. Позем ікони у вигляді вимощеної цеглою підлоги. Тло ікони гладке, сріблене.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С.143; Пуцко В. Окорська ікона Зішестя Святого Духа на апостолів (До питання про джерела іконографічної схеми) // Волинська ікона: дослідження та реставрація Матеріали XIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк-Володимир-Волинський, 2006. – С. 46; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ Ж-313

Початок XVII ст.

113 x 87

Походження: Успенська церква с. Старий Порицьк Іваничівського району

Реставрація: 2008 р., реставраційна майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуга лівосторонньо врізана, ковчег, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу у нижній частині ікони, значні потертості золочення, реставраційні вставки левкасу, накладне обрамлення втрачене, окрім правої планки, нижній край ікони обрізаний

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упівоберта вліво. Піднятою правою рукою Богородиця вказує на Ісуса Христа, якого тримає на лівій руці. Спаситель правицею благословляє, у лівій – тримає згорнутий білий сувій. Богородиця одягнена у червоний з синім виворотом мафорій з каймою по краях, та синій хітон з оздобленими перлами і камінням обшлагами та горловиною, на правому плечі – зірка. Ісус Христос одягнений у білу сорочку з клавом і вохристий гіматій. Складки одягу виконані широкими темними смугами (мафорій Богородиці), гострими світлими і білими лініями (хітон Богородиці), довгими темно-рудими лініями (гіматій Ісуса Христа). Лики рожево-вохристої карнації з сильною підрум'яною, очі великі темні, носи прямі масивні, брови довгі чорні, лоби низькі, вуста червоні, відтінені та промальовані «движками» повіки, підборіддя, шиї. Руки Богородиці та руки і ніжки Ісуса Христа модельовані білильними мазками по темній вохрі. Волосся Ісуса коротке, руде, промальоване чорними лініями. Німб Богородиці плоский, Спаса – хрещатий з літерами WOH, окреслені двома графіями, гравійовані рослинним і кульковим орнаментом, золочені. Монограми Богородиці та Христа поміщені у два темні (срібні) прямокутники. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, в основі яко-

го цвіт гранату, золочене. Ковчег гравіюваний рослинним і кульковим орнаментом, золочений.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С. 143; Єлісєєва Т. Збірка пам'яток волинського іконопису XVI-XVIII ст. Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2003. – С.11; Василевська С., Вигоднік А., Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.200; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ I – 801

Початок XVII ст.

103,5 x 77

Походження: Соборо-Богородична церква с. Микуличі Володимир-Волинського району

Реставрація: 2014 р., Львівська філія ННДРЦ України, М.Баліцка

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) правосторонньо врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і сріблення на німбах, підпалини у центрі ікони,

бонії втрачені, пошкодження шашелем, реставраційне тонування

Опис: святий Миколай зображений фронтально, поколінно. Правою рукою святий у

благословляє, лівою рукою підтримує червону книгу із зеленим обрізом і червоними застібками. Миколай одягнений у синій підризник, оранжеві з білим геометричним орнаментом поручі, біло-вохристий поліставрій з орнаментованим краєм, оранжевий омофор з білими хрестами і дрібним крапковим орнаментом по краю та яскраво-червону палицю. Складки на підризнику Миколая передані графічно синіми лініями. Обабіч святого, на рівні плечей, у білих хмарах – поясні зображення Ісуса Христа з благословлячим жестом правиці і книгою та Богородиці з омофором. Німб Богородиці плоский, Ісуса Христа – хрещатий, сріблені. Лик вохристої карнації з легкою підрум'яною, «движками» модельовані повіки, ніс, вилиці, зморшки на високому чолі і вуха, очі великі темні, вуста маленькі червоні, сиві волосся, борода і вуса прописані білими. Німб плоский, окреслений графією, сріблений. Іменування ікони та монограми Христа і Богородиці виконані в'язю білою фарбою. Тло ікони червоного кольору, гладке. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, внутрішній валик зеленого, міжрамні смуги синього, зовнішні планки рудого кольорів.

Експонується у МВІ

Публікації: Лабай М., Баліцка М. Ікона «Святий Миколай» зі збірки Музею волинської ікони: атрибуція, спроби датування та реставрація пам'ятки // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали ХХІ міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2014. – С.175; Єлісеєва Т. Ікона «Святий Миколай» першої половини ХVІІ ст. з колекції Музею волинської ікони. До питання атрибуції // Історія і сучасність православ'я на Волині. Матеріали V науково-практичної конференції. – м. Луцьк, 2014. – С.30.

МОЛІННЯ

ВКМ Ж-173

Перша половина XVII ст.

143 x 107

Походження: Волинь

**Реставрація: 1987 р., ННДРЦ
України, В.Люткін**

**Матеріали та техніка: дошка (3)
липова, шпуги (2) односторонньо
врізані, левкас, темпера, золочен-
ня, гравіювання**

**Збереження: кракелюри, розхо-
дження дощок, значні потерто-
сті золочення, втрати левкасу у
верхній частині ікони та на рамі,
у нижньому правому кутку рес-**

тавраційна вставка левкасу

Опис: у центрі композиції зображений возсідаючий на різьбленому престолі і червоній подушці Ісус Христос, який правою рукою благословляє, лівою тримає закрите Євангеліє у чорному окладі із золотим орнаментом і червоним обрізом. Христос одягнений у архієрейське облачення: червоний сакос, оздоблений золотим шиттям на обшлагах, подолі і горловині, митру і білий з чорними хрестами омофор. Босими ногами Хрисос опирається на овальне сіро-блакитне підніжжя. Лик Христа вохристої карнації, частково втрачений. Обабіч Христа, упівоберта до нього, стоять Богоматір та Іоан Предтеча. Богородиця одягнена у блакитну туніку, червоний з зеленим виворотом мафорій та золотий вінець. Іоан Предтеча одягнений у коричневу мілоть та сіро-зелений гіматій, босоніж. Складки одягу персонажів виконані темними лініями та висвітленнями з використанням асисто. Лики світло-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, носи прямі, вуста червоні, білильними мазками промальовані повіки, чоло. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Позем ікони темно-зелений. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого стилізована квітка гранату, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, сріблене і золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Культ святих у православній церкві. Каталог виставки. – Луцьк. 1990; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Низькохат О. Деісусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIII ст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. - С. 50; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. - 400с.

СПАС НА ПРЕСТОЛІ З АНГЕЛАМИ

ВКМ І-256

Перша половина XVII ст.

157 x 92

**Походження: Різдво-Богородична
церква м.Камінь-Каширський**

**Реставрація: 2001 р., Львівська
філія ННДРЦ України, О.Сойка**

**Матеріали і техніка: дошка (3)
липова, шпуги (2) врізані, левкас,**

темпера, гравіювання, золочення

**Збереження: кракелюри, тріщини,
розходження дощок, потерто-
сті золочення, дірки від цвяхів,
фрагментарні втрати фарбового
шару і левкасу**

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який возсідає на різьбленому з високою спинкою престолі, на червоній подушці з китицями. Правою рукою Спас благословляє, лівою – підтримує відкрите Євангеліє (Мт. 25, 31). Босими ногами Ісус Христос опирається на кругле підніжжя. Одягнений Спаситель у темно-червоний хітон з клавом, червоно-вохристий гіматій та декоровану митру. Підтримують престол два ангели з похиленими головами, одягнені в червоно-синьо-білі одежі. Позаду престолу - поясні зображення ангелів, одягнених у біло-зелено-червоні одежі (дві групи по три). Складки одяг виконані зіставленням світлих і темних тонів (хітон Христа), дрібними густими лініями (гіматій Христа), білильними мазками і контурною чорною лінією (одежі ангелів). Лик Ісуса Христа рожево-вохристої карнації, продовгуватий, очі великі мигдалевидні темні, ніс прямий, вуста червоні, вуха великі, волосся темне коротке, борідка темна роздвоєна, відтінені повіки та підборіддя. Лики ангелів округлі з великими очима, масивними носами, випуклими лобами і великими вухами, повіки і вилиці висвітлені білильними мазками. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Позем ікони у вигляді рожевих клубастих хмар. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого стилізовані п'ятипелюсткові квіти і листя, золочене. Обрамлення ікони пізнішого походження, профільоване, покрите коричневою фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст.. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.– С.35; Єлісеєва Т. Збірка пам'яток волинського іконопису XVI-XVII ст. Волинського краєзнавчого музею // Волинський музей, історія і сучасність. Науковий збірник, Випуск II. – Луцьк, 1999. – С. 154-159; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – м. Луцьк, 1998. – С. 90; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С. 143; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Друль М. Техніко-технологічне дослідження ікони “Деїсус” з Волинського краєзнавчого музею. Бюлетень, інформаційний випуск, № 3, 2, червень 2001. – Львів, 2001. – С.29-30; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002 - С. 143; Вигоднік А. Иконография образа «Спас на престоли з ангелами» першої половини XVIIст. з Каменя-Каширського // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2006. – С. 73.; Музей волинської ікони - К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Пуцко В. Сюжетний склад волинського іконопису XVII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.58.

Волинський іконописець
1630 року

СВЯТИЙ ГЕОРГІЙ З ЖИТТІЄМ

ВКМ І-37

1630 р.

137,5 x 105,8

Походження: Покровська церква
с. Бобли Турійського району

Реставрація: 2003 р. ННДРЦ
України, Г. Волошук

Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, тріщи-

ни, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу на клеймах, значні потертості сріблення і золочення, втрачені верхня і нижня планки обрамлення

Опис: ікона житійна, середник ікони з боків та знизу оточений вісьмома клеймами прямокутної форми, за виключенням двох нижніх квадратних. У середнику ікони зображений святий Георгій на білому у червоній упряжі коні, довгим тонким списом святий вбиває змія. Георгій одягнений у обладунки візантійського воїна: коротку туніку з кірасою, перев'язану широкою стрічкою, сині штани, заправлені у високі руді чоботи з шпорами, за плечима розвівається червоний плащ. На темному поземі біля голубого озера – змії з широко відкритою пащею. Справа – замок з царем і царицею на балконі, внизу, на тлі дверей – молода царівна. Зліва, у хмарах – благословляюча Божа десниця. Порядок клейм: 1. Народження святого Георгія. 2. Навчання святого Георгія. 3. Святий Георгій у темниці. 4. Святий Георгій перед імператорами Діоклетіаном та Максиміліаном. 5. Шматування святого Георгія гаками. 6. Катування святого Георгія дубовими прутами. 7. Катування святого Георгія гарячим оловом. 8. Катування у киплячій смолі. У клеймах дії відбуваються на тлі двобаштових з червоними дахами будівель з бійницями та невеликими вікнами. Лики персонажів рожево-вохристої карнації з білильними промальовками. Детально виписані волосся та бороди. Передана анатомічна будова тіла святого Георгія у сценах страстей. Складки одяж

виконані нанесенням темних смуг на основний колір, чорним і білим контурами обведені краї одеж. Німби плоскі, окреслені графією, золочені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору. На верхній міжрамній смузі розміщене іменування ікони, на нижній – залишки донаторського напису з датою створення.

Експонується у МВІ

Публікації: Сидор О. Забута школа малярства // Волинь №1, 1991; Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали наукової конференції – м. Луцьк, 1994. – С. 15; Карпюк Л. Особливості живопису майстрів середовища «Волинського іконописця 1630 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII-міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 2001. – С. 121; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.62.; Вигоднік А., Карпюк Л. Житійні ікони XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.67; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.48; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Волинський іконописець
1630 року

ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА

ВКМ Ж-315

Перша половина XVII ст.

98 x 69

Походження: Іоано-Богословська церква с. Верхнів Іваничівського району

Реставрація: 2014 р., ННДРЦ України, О.Фролова

Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) різносторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу по всій площині ікони та на обрамленні, дірки, бонії та верхня і нижня планки обрамлення втрачені, реставраційні тонування.

Опис: дійство розгортається на тлі біло-блакитного архітектурного ансамблю з двома арками. У центрі – білостінний храм з черепичним дахом, з двома рядами аркоподібних та круглих вікон, зліва і справа – мури і будівлі з черепичними дахами, високими аркоподібними вікнами та дзвіниця із дзвоном. Архітектурні деталі прописані білою контурною лінією. На передньому плані, на білому амвоні – митрополит Макарій у червоних одягах з голгофським хрестом з титулом ІНЦІ у руках. Обабіч нього зображені: зліва – молодий диякон з кадилом (свічкою), справа – темnobородий диякон, що благословляє. Внизу хрест підтримують два святи́тели у священницьких одягах і білих омофорах з чорними хрестами. Зліва і справа – групи людей, серед яких зліва імператор Костянтин у короні. Одежі персонажів білих, блакитних, червоно-вохристих кольорів з чорно-білим контуром, складки виконані тонкими чорними лініями. Лики вохристої карнації з «движками», очі великі, носи прямі, уста червоні, білильними мазками прописані сиві волосся і бороди більшості персонажів, усі святи́тели з тонзурами. Німби плоскі, золочені. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гвоздики. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване,

міжрамні смуги синього кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.156; Карпюк Л. Ікона «Воздвиження Чесного Хреста» з малярської спадщини «Волинського іконописця 1630 року» // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С. 30.

Волинський іконописець 1630 року

ПОКРОВ БОГОРОДИЦІ

ВКМ І-38

Перша половина XVII ст.

105 x 62

Походження: Покровська церква
с. Бобли Турійського району

Реставрація: 1993 р., творче об'єд-

нання «Еліпс», м.Київ, Є. Сизова

Матеріали і техніка: дошка (3)

соснова, шпуги (2) зустрічно врі-

зані, левкас, темпера, гравіюван-

ня, золочення, набірний срібний

оклад XVIII ст.

Збереження: кракелюри, потер-

тості та потемніння золочення і

фарбового шару, значні втрати до

дошки у нижній частині ікони

Опис: у верхній частині ікони, на голубій хмарі, у золоченій мандорлі, декорованій гравійованими хвилястими променями, зображена у повний зріст Богородиця, яка злегка схилила голову вправо. У піднятих вгору руках Богородиця тримає білий омофор, кінці якого підтримують два ангели у червоно-зелених одежах. Богородиця одягнена у синій хітон, червоний з зеленим виворотом мафорій та взуття червоного кольору. У нижній частині ікони, на тлі міста з кількаярусними будівлями (білі стіни, червоні дахи з черепиці, вікна, бійниці) зображений натовп людей. У центрі, на передньому плані, зображений сивочолий святий (Василій?), одягнутий у синьо-вохристі одежі та омофор. Перед ним, справа, у молитовній позі - чоловік у синьому хітоні, зеленому далматіку і вохристому плащі. Далі - юродивий Андрій з піднятою рукою, що вказує на Богородицю. Зліва - жінка у синій туніці і вохристому мафорії та Роман Псалмоспівець у синьо-вохристих одежах з розгорнутим сувоєм, на якому - іменний напис. Складки одягу виконані висвітленнями, контурною лінією і білильними мазками. Лики персонажів темно-вохристої карнації, виразні, виписані з використанням «движків» і коричневого контуру, очі темні, носи прямі, вуста червоні, відтінені повіки, підборіддя. Німби

Богородиці та ангелів плоскі, окреслені графією, золочені. Позем ікони рудо-зеленого кольору. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гранату, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, покрите коричневою фарбою. Ікона має набірний оклад: карбовані і гравійовані ризи Богородиці та ангелів.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали конференції, присвяченої 90-річчю П.М. Жолтовського. – Луцьк, 1994; Карпюк Л. Волинський іконописець 1630 року та його твори в музеї Волинської ікони // Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу: «Історія релігій в Україні». – Київ-Львів, 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст.. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; А. Вигоднік Ікони «Покрову Богородиці» у збірці Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2001.– С.31; Косів Р. Іконографія Богородиці в західноукраїнських іконах Покрови XIV-XVII ст.: традиції та впливи // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2003. – С.41; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; І.Москалюк Тема ангелів на іконах Богородиці XVII-поч.XIX ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 88.

Волинський іконописець
1630 року

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ Ж-259

Перша половина XVII ст.

102 x 63

Походження: Покровська церква
с.Бобли Турійського району

Реставрація: 1999 р., реставра-
ційна майстерня ВКМ, Л.Обухо-
вич

Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) зустрічно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
золочення

Збереження: кракелюри, потер-
тості фарбового шару, незначні

осипи левкасу, дірки від цвяхів, золочення стерте, нижня планка
обрамлення втрачена

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, голова злегка схилена вліво, пропорції її фігури дещо витягнуті. Правою рукою вказує на Ісуса Христа, якого тримає на лівій руці. Ісус Христос правою рукою благословляє, у лівій тримає згорнутий білий сувій. Богоматір одягнена у синю туніку, орнаментовану червоною тасьмою на обшлагах і горловині, темно-вишневий мафорій, з-під якого виглядає смужка білого очіпка. Христос одягнений у білий з клавом і червоним шиттям на рукаві та горловині хітон, темно-червоний гіматій. Складки одягу виконані зіставленням темних, чорних смуг, висвітлень, білих мазків (на туніці) та чорних ліній. Лики Богородиці і Христа овальні, темно-вохристої карнації, очі темні відтінені, носи прямі, брови чорні, чоло Христа високе з глибокими залицинами. Риси ликів підкреслені чорним контуром. Німби Богородиці – плоский, Христа – хрещатий з літерами, окреслені двома графіями, золочені. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гранату, золочене. Обрамлення накладне профільоване.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали конференції, присвяченої 90-річчю П.М. Жолтовського. – Луцьк, 1994; Карпюк Л. Волинський іконописець 1630 року та його твори в музеї Волинської ікони // Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу: «Історія релігій в Україні». – Київ-Львів, 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Карпюк Л. Особливості живопису майстрів середовища «Волинського іконописця 1630 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 2001. – С. 121.

Волинський іконописець
1630 року

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-76

Середина XVII ст.

119 x 86,5

Походження: Миколаївська церква смт.Локачі

Реставрація:1993 р., НАОМА, м.

Київ, О. Андрущенко

Матеріали і техніка: дошка (3) соконова, шпуги (2) зустрічно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару та золочення, втрати до дошки у нижній частині ікони та навколо верхньої бонії, нижня бонія втрачена, реставраційні вставки левкасу

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою Христос благословляє, лівою тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у червоний хітон із срібними клавом і тасьмою на рукавах та блакитний гіматій, край якого оздоблений тонким геометричним орнаментом. Складки одягу виконані зіставленням темних і світлих відтінків основного кольору та білих мазків. Лик Христа рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі мигдалевидної форми з великими зіницями і ріденькими віями, брови високі, ніс тонкий прямий, чоло високе, вуха великі, волосся темне, розділене на рівний проділ, борідка маленька, клиновидна. Німб Христа гравіюваний променями і окреслений чотирма графіями, золочений. Обабіч постаті – монограми Христа. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого стилізована квітка гранату. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору. На правій, лівій і нижній міжрамних смугах розміщений напис про поновлення ікони у 1749 році, на звороті – напис про поновлення ікони у 1913 році та ім'я маляра.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIIIст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали конференції, присвяченої 90-річчю П.М. Жолтовського. – Луцьк, 1994; Карпюк Л. Волинський іконописець 1630 року та його твори в музеї Волинської ікони // Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу: «Історія релігій в Україні». – Київ-Львів, 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигодник А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Низькохат О. Образ Спаси Вседержителя на іконах з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – м. Луцьк, 1998. – С. 90; Карпюк Л. Особливості живопису майстрів середовища «Волинського іконописця 1630 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII-міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 2001. – С. 121; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с. Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

Волинський іконописець
1630 року

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ Ж-289

Середина XVII ст.

119 x 86

Походження: Різдво-Богородична церква с.Видерта Камінь-Каширського району

Реставрація: 1993 р., НАОМА, С. Борзинець

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) зустрічно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри і потертості фарбового шару та золочення, велика тріщина на стику дощок, втрати левкасу у верхній частині ікони та на правій міжрамній смузі, верхня і нижня бонії втрачені, реставраційні вставки левкасу та деталей обрамлення

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упівоберта вліво. Лівою рукою Богоматір підтримує Христа, правою, піднятою на рівні грудей, вказує на нього. Ісус Христос правою рукою благословляє, у лівій тримає згорнутий білий сувій. Обабіч Богородиці і Христа на блакитних хмаринах – поясні зображення двох ангелів у червоно-синіх одежах. Богородиця одягнена у синю туніку, оздоблену на обшлагах та горловині тасьмою із срібним шиттям, темно-червоний мафорій із зеленим виворотом, зірками на раменах та срібною облямівкою по краю, білий плат, червоне намисто та золоту корону. Христос одягнений у білий із срібною тасьмою та клавом, підперезаний хітон і темно-червоний, вкритий срібним візерунком гіматій. Складки одяг виконані зіставленням контрастних темних і світлих тонів основного кольору та білильних мазків. Лики Богородиці і Христа рожево-вохристої карнації з підрум'яною, овальної форми, виконані з використанням світлотіні, очі великі карі, мигдалеподібної форми, з чорними зіницями і ріденькими віями, брови тонкі і підняті, чорні, носи прямі, вуста червоні, відтінені повіки і шії. Німби Богородиці і Христа гравійовані променями та кульковим орнаментом по краю, окреслені двома графіями, золочені. Німби анге-

лів плоскі, окреслені графією, золочені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гранату, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги синього кольору з візерунком, нанесеним червоною фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали конференції, присвяченої 90-річчю П.М. Жолтовського. – Луцьк, 1994; Карпюк Л. Волинський іконописець 1630 року та його твори в музеї Волинської ікони // Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу: «Історія релігій в Україні». – Київ-Львів, 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст.. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Москалюк І. Тема ангелів на іконах Богородиці XVII-поч.XIX ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 88.

Коло Волинського іконописця
1630 року

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ І-158

Перша половина XVII ст.

98 x 73

Походження: Різдво-Богородична церква с. Ворончин Рожищенського району

Реставрація: 1997 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуга соснова, правосторонньо врізана, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри та потертості сріблення і фарбового шару, тріщина на стику дощок, реставраційні вставки левкасу у нижній частині ікони та на міжрамних смугах, частина боній втрачена, реставраційне зондування на обрамленні справа

Опис: на передньому плані – зображення Юрія Змієборця вправо на білому в червоній упряжі коні. Святий сидить у сідлі на червоній попоні, у лівій руці тримає вуздечку, у правій – спис, яким пронизує пащу рудого зубастого змія. Святий Юрій одягнений у білі одяжі, через ліве плече перекинаний червоний плащ, ноги у червоних чоботях. Лик святого темно-вохристої карнації з пробілами, овальний, очі великі, підкреслені темними тінями, ніс прямий, вуста червоні, темне волосся розділене на рівний проділ і зв'язане на потилиці. Німб плоский, окреслений графією, сріблений. У верхньому лівому куті, у білій хмарі – благословляюча Божа десниця. Справа на іконі – білі мури замку та царський палац з аркою і колонадою, фігурними карнизами і червоними дахами. У вікнах палацу – постаті цариці і царя у червоних одягах і коронах. Цар кидає вниз ключ від міста. У арці зображена царівна, яка тримає пояс, що обвиває шию змія. Царівна одягнена у червону туніку та срібну корону. Складки одягу персонажів виконані чорними контурними лініями та висвітленнями. Позем ікони у вигляді пагорба червоно-коричневого кольору з кущами трави і квітів. Тло ікони гравіюване

рослинним орнаментом, в основі якого квітка гранату, сріблене. Обрамлення накладне подвійне з боніями, міжрамні смуги синього кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIII ст. Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези і матеріали наукової конференції, присвяченої 90-річчю П.М. Жолтовського. – Луцьк, 1994; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Карпюк Л. «Волинський іконописець 1630 р.» та його твори в Музеї Волинської ікони. Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу / Львів, 1995 року / – Частина 2; Карпюк Л. Малярські осередки на Волині (за матеріалами колекції іконопису Волинського краєзнавчого музею. Волинський музей. Історія і сучасність. Тези та матеріали I науково-практичної конференції, присвяченої 65-річчю Волинського краєзнавчого музею та 45-річчю Колодязненського літературно-меморіального музею Лесі Українки- Луцьк: Ініціал, 1997; Обухович Л. Волинська ікона поч. XVIIст. «Св. Георгій Змієборець» з села Ворончин Рожищенського р-ну // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – Луцьк, 1998. – С.151; Єлісєєва Т. Збірка пам'яток волинського іконопису XVI-XVIII ст. Волинського краєзнавчого музею // Волинський краєзнавчий музей: історія і сучасність. Науковий збірник. – Луцьк, 1999; Обухович Л. Проблеми дослідження технології волинського іконопису // Волинський краєзнавчий музей: історія і сучасність. Науковий збірник. – Луцьк, 1999; Голиков В.П., Жарикова З.Ф., Обухович Л.Я. Исследование некоторых технологических аспектов Волинских икон 1-й половины XVII в. Из коллекции музея Волинской иконы в г. Луцке. II Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми збереження, консервації та реставрації музейних пам'яток». – Київ, 1999; Василевська С. Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Александрович В. Храмова ікона Святого Георгія другої половини XVI ст. з церкви у Голобах // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002

– С. 25; Братушко Ю., Люльева С. Нанопланктонная идентификация меловых левкасов волынской иконы // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2002. – С.53; Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.119; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI- XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с. Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Коло Волинського іконописця
1630 року

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-43

Перша половина XVII ст.

113 x 81,2

Походження: Преображенська церква с. Новосілки Турійського району

Реставрація: 2013 р., Львівська філія ННДРЦ України, Є. Манько

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравію-

вання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, втрати фарбового шару і левкасу, тріщина на стику дощок, потертості золочення, дірки від тиблів, верхня і нижня планки обрамлення втрачені

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою він благословляє, лівою – тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у вохристо-червоний хітон з клавом і блідо-голубий гіматій. Складки одягу виконані чорними лініями, темними смугами та висвітленнями. Лик Христа темно-вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, темно-коричневі вуса, клиновидна борідка та хвилясте волосся, що спадає на плечі. Німб хрещатий, окреслений чотирма графіями, золочений. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, в основі якого квітка гранату, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, планки сріблені і покриті червоною фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35;

Василевська С., Вигоднік А., Слісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Коваль Е., Митківська Т. Оцінювання ушкодженості міксоміцетами ікон із збірки Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2013. – С. 102; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

Коло Волинського іконописця
1630 року

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ Ж-169

Перша половина XVII ст.

84,5 x 65

Походження: Волинь

**Реставрація: 1987 р., ННДРЦ
України, Г. Волошук**

**Матеріали і техніка: дошка (3) со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
золочення**

**Збереження: кракелюри, тріщи-
ни, значні втрати фарбового шару
і левкасу до дошки на поземі, змії,**

в лівій частині, основа обрізана по периметру

Опис: на передньому плані – зображення Юрія Змієборця упівоберта вправо на білому у червоній упряжі коні. Святий сидить у сідлі на вохристій попоні, ноги у стременах, лівою рукою тримає вуздечку, у правій – чорний спис, яким вбиває крилатого змія. Святий одягнений у срібний лицарський обладунок, темно-жовтий далматік, жовті штани, руді чоботи з шпорами, за плечима розвівається червоний плащ. Складки одягу виконані чорною контурною лінією. Лик рожево-вохристої карнації, округлий, очі великі, ніс масивний, вуста червоні, коротке руде волосся з кучерями, відтінене підборіддя, білильними мазками та чорним контуром промальовані ніс, повіки, підборіддя. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позаду святого Юрія зображені ступінчасті гірки коричневого кольору з білильними промальовками. Справа на іконі – замкова вежа з темними вікнами і білиницями, на балконі якої – поясні зображення цариці і царя з ключами у руці. На тлі воріт замку – царівна, одягнена у жовту туніку, довгий рудий плащ з горностаєвою опушкою та вінець. вона тримає пояс, що обвиває шию змія. У верхньому лівому кутку у хмарах зображена благословляюча Божа десниця. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт волошки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995.- С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1-3 грудня 1999 р. – Луцьк, 1999. – С.143; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Коло Волинського іконописця
1630 року

СВЯТА ПАРАСКЕВА

ВКМ І-417

XVII ст.

89,5 x 63

Походження: Михайлівська церква с. Качин Камінь-Каширського району

Реставрація: 2001р., НАОМА, В.Папушенко

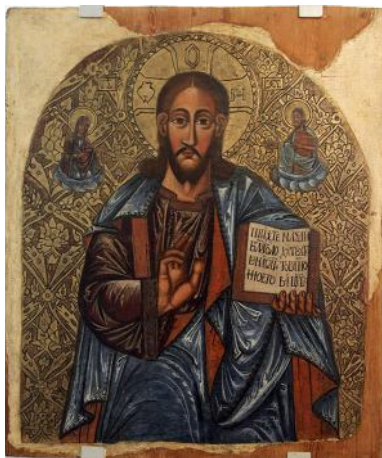
Матеріали і техніка: дошка (2) сонова, шпуги (3) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості золочення, ікона обрізана у нижній частині, зліва на іконі залишений фрагмент пізнішого живопису, по периметру ікони – дірки від тиблів, обрамлення ікони втрачене

Опис: свята Параскева зображена у повний зріст (нижня частина ікони обрізана), фронтально. У правій руці перед собою вона тримає шестиконечний хрест, лівою – торкається грудей. Свята одягнена у синю туніку, жовтий далматик з орнаментованою горловиною та червоний гіматій, скріплений круглою фібулою. Складки одягу виконані нанесенням темних смуг і білих мазків на основні кольори, чорним та білим контуром (гіматій). Лик Параскеви вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий, очі великі круглі карі, ніс прямий, брови темні широкі, уста червоні, висвітлені вилиці і чоло, відтінені повіки, ніс і підборіддя, риси лику обведені чорною контурною лінією. Довге руде волосся косами спадає на плечі. Гравіюваний вінець на голові Параскеви підтримують два ангели, одягнені у червоно-синю одежу. Німб святої плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони синьо-зеленого кольору. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, золочене. Міжрамні смуги обрамлення голубого кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002 – С. 143.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Коло Волинського іконописця
1630 року

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-246

XVII ст.

109 x 90

Походження: церква Казанської ікони Богородиці с. Піща Любомльського району

Реставрація: кооператив «Гарантія», м. Київ, Є.Сизова

Матеріали та техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравію-

вання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару та потемніння золочення, у верхній частині та внизу ікони втрати до дошки

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поколінне. Правою рукою Христос благословляє, лівою – підтримує відкрите Євангеліє (Мт. 25, 46). Христос одягнений у бордовий з клавом і вохристою тасьмою на рукавах та горловині хітон, синій з коричневим виворотом гіматій, оздоблений по краю дрібним шиттям. Складки одягу виконані різкими білильними мазками, темними смугами та чорними контурними лініями. Лик Христа темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, мигдалевидної форми, брови дугоподібні, ніс прямий, вуста червоні, вуса тонкі опущені, борідка коротка роздвоєна, відтінені повіки, ніс, шия. Німб Христа хрещатий з літерами WOH, окреслений трьома графіями і декорований по краю зубцями, золочений. Обабіч Христа, на округлих блакитних хмарах – поясні постаті Богородиці та Іоана Предтечі, звернені до Христа. Їхні одяги витримані у вохристих і синіх кольорах. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гранату, золочене. Зображення обнесене смугою білого кольору. Ікона має аркоподібне навершя.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст.. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Василевська С.,Вигоднік А.,Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.;Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

СПАС НА ПРЕСТОЛІ З ЧОТИР- МА АНГЕЛАМИ

ВКМ І-89

Перша половина XVII ст.

102 x 75

Походження: Покровська церква
с. Дорогиничі Локачинського ра-
йону

Реставрація: 1992 р., кооператив
«Відродження-2», м. Київ, С. Глу-
щук

Матеріали та техніка: дошка (3)
липова, шпуги (2) односторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, незнач-
ні потертості фарбового шару, зо-

**лочення стерте, втрати до дошки у нижній частині ікони, втрачена
нижня бонія**

Опис: у центрі композиції зображений возсідаючий на різьбленому престолі і червоній подушці з китицями Ісус Христос. Правою рукою він благословляє, у лівій – тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у червоний з клавом хітон, із золотою тасьмою на рукавах і горловині та блакитний гіматій. Складки одягу виконані темними смугами (хітон) та срібним асистом (гіматій). Босими ногами Христос опирається на біле ромбоподібне підніжжя. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, карі, брови підняті, короткі, ніс прямий, вуста червоні, борідка округла, роздвоєна, темно-коричневого кольору волосся розділене на рівний проділ. Дерев'яний престол із зеленою обивкою спинки, різьблений геометричним орнаментом і листям аканту на ніжках, стоїть на блакитній хмарині. Позаду престолу – два білокрилі ангели у червоно-блакитних одягах, обабіч престолу – два ангели із зеленими крилами, одягнені у червоно-синій одязі. Німби Христа – хрещатий, ангелів – плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, подвійне, з боніями, міжрамні смуги темного кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Пуцко В. З історії волинського іконопису першої половини XVII ст.. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 70; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ВОГНЕННЕ СХОДЖЕННЯ ПРОРОКА ІЛЛІ

ВКМ І-88

Перша половина XVII ст.

114 x 92

Походження: Покровська церква
с. Дорогиничі Локачинського ра-
йону

Реставрація: 1997 р. Львівська
філія ННДРЦ України, Л.Сойка

Матеріали і техніка: дошка яли-
нова, шпуги (2) правосторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, золочення

Збереження: кракелюри, тріщи-
ни основи, потертості фарбового

**шару та золочення, у нижній частині втрати до дошки, дірки від
тиблів, обрамлення втрачене**

Опис: у верхній частині ікони, серед сірих хмар, зображений про-
рок Ілля у червоній вогненній колісниці, запряжений парою червоних
вогненних коней. Зображення Іллі нижчепоясне, у тричвертному по-
вороті вліво. Ліву руку з відкритою долонею святий простяг вперед,
у правій, опущеній додолу – тримає червону мілоть. Ілля одягнений у
зелений хітон. Лик святого темно-вохристої карнації з сивими волос-
сям, бородою та вусами, очі темні, ніс прямий, вуста червоні. Нижче,
на передньому плані зліва, у повний ріст зображений пророк Єлисей з
піднятими, приймаючими мілоть руками. Єлисей одягнений у темно-во-
христий хітон та зелений з червоним виворотом гіматій, босоніж. Лик
святого вохристої карнації з підрум'яною, округлою сивою бородою і
вусами, високе чоло переходить у лисину, на голові – шестикутна зірка.
Поряд ще одне зображення Єлисея з червоною мілоттю у піднятих руках
на березі річки. На другому плані, справа розміщені сцени із життя про-
рока Іллі: «Ілля і вдова з міста Сарепта», «Ілля з ангелом», «Ворони, що
приносять Іллі їжу». Німби персонажів плоскі, окреслені двома графія-
ми, золочені. Іменні написи Іллі та Єлисея виконані червоною фарбою.
Позем ікони темно-зелений, із зображенням каміння і трави, справа –
річки, зліва – печери, на другому плані – пагорби, гори, ліси, зображення
міста, башт зі шпилями. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним

орнаментом, золочене. Верхня частина ікони заокруглена, кути зрізані.

Експонується у МВІ

Публікації: Каталог виставки «Культ святих у православній церкві», Луцьк, 1990; Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції, м.Луцьк, 1995. – С.37; Откович З., Сойка Л. Реставрація ікони XVII ст. «Святий Ілія та Єлисей» зі збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IVXIII наукової конференції. – Луцьк, 1997. – С.88; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С.143; А.Вигоднік, Л.Карпюк Житійні ікони XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.67; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-260

Перша половина XVII ст.

92 x 70,5

Походження: Іллінська церква
м.Камінь-Каширського

Реставрація: 2000 р., реставра-
ційна майстерня ВКМ, Л.Обухо-
вич

Матеріали та техніка: дошка (3)
липова, шпуги (2) наскрізно врі-
зані, левкас, темпера, гравіюван-
ня, золочення

Збереження: кракелюри, потер-
тості золочення і фарбового шару,
фрагментарні втрати левкасу в

нижній частині ікони, одяг Христа перемальований, основа ікони
по периметру обрізана, дірки від цвяхів

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поясне. Правою ру-
кою Христос благословляє, лівою знизу підтримує відкрите Євангеліє
(Мт.25, 34). Спас одягнений у вишневий хітон з орнаментованим квіт-
ковим візерунком клавом, оздоблений розшитою золотою тасьмою по
краю та темно-зелений гіматій з золотою облямівкою. Складки одяг
майстерно виконані темними смугами і висвітленнями. Лик Христа
вохристої карнації з підрум'яною, овальний, виконаний з використан-
ням світлотіні і лесувань кольоровим лаком, білильних мазків, очі миг-
далеподібні, виразні, відтінені, ніс прямий, загострений, вуста червоні,
пухкі, вуха великі, чоло високе, брови тонкі, темні пишне волосся, вуса
та клиновидна роздвоєна борідка. Німб Христа плоский з літерами W..
(інші втрачені), окреслений двома графіями, золочений. Тло ікони граві-
йоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гранату, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Вигоднік А. Вивчення євангельських текстів на іконах
Волинської школи іконопису // Волинська ікона: питання історії вивчен-
ня, дослідження та реставрації. Тези та матеріали конференції, присвя-
ченої 90-річчю П.М.Жолтовського – Луцьк, 1994. – С.25; Карпюк Л.

Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Вивчення євангельських текстів на іконах Волинської школи/Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу «Історія релігій в Україні». Київ-Львів, 1995; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

БЛАГОВІЩЕННЯ

ВКМ І-265

Середина XVII ст.

46 x 37,5

Походження: Іллінська церква м. Каменя-Каширського

Реставрація: 1999 р., ННДРЦ України, Г.Сизова

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуга лівосторонньо врізана, левкас, темпера, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, значні потертості фарбового шару та сріблення, у лівому верхньому кутку, внизу ікони і на рамі втрати

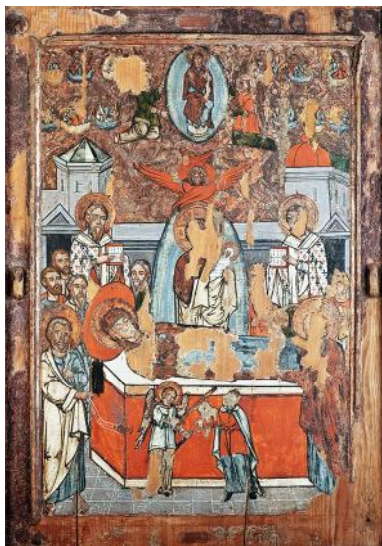
до дошки, зміщення на стиках профільованих планок обрамлення, дірки від цвяхів, шпуга втрачена, дошка пошкоджена шашелем

Опис: у центрі композиції, на тлі біло-голубих з рожевими віконницями та карнизами палат, зображені Діва Марія та архангел Гавриїл. Діва зображена у повний зріст, упівоберта вліво, голова злегка схилена, руки простягнені до архангела. Права рука архангела піднята, у лівій – тримає жезл. Богородиця одягнена у синій хітон та темно-вишневий мафорій. Архангел одягнений у білий хітон, голубий підперезаний червоним поясом далматик та червоний плащ, за плечима здіймаються коричневі крила. Лики персонажів темно-вохристої карнації з підрум'яною, дрібні, виписані з допомогою світлотіні та чорного контура. Німби плоскі, окреслені графією, золочені. Перед Марією, на низькому столі, покритому червоною скатертиною, – відкрита книга і перо, позаду – різьблена лавка і червона подушка з китицями, на другому плані – різьблене ложе під синім балдахіном, коричневі балконні поручні, чорний проріз дверей. Позем ікони рожевого кольору. Тло ікони гладке, сріблене. Обрамлення ікони накладне, профільоване, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С. Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею

// Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86.

УСПІННЯ БОГОРОДИЦІ

ВКМ

I-138

XVII ст.

124,7 x 95

Походження: Михайлівська церква с. Пілганів Луцького району

Реставрація: 1999 р. Львівська філія ННДРЦ України, О. Садова, Л.Сойка

Матеріали і техніка: дошка (4) соснова, шпуги (2) лівосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

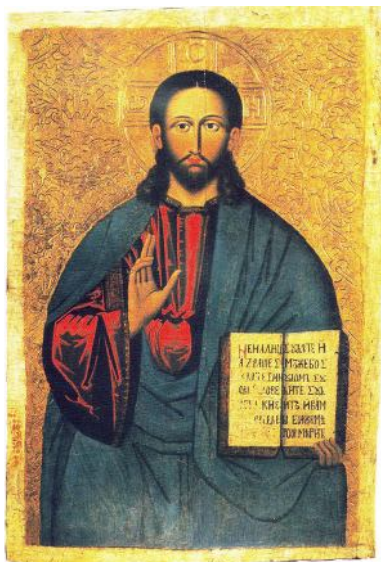
Збереження: кракелюри, значні потертості і втрати сріблення, фарбового шару і левкасу, втрати деталей обрамлення

Опис: дійство розгортається на тлі замкових стін, веж з вікнами, фігурними дахами і трикутними фронтонами. Центральне місце у багатофігурній композиції займає поясне зображення Ісуса Христа у голубій мандорлі зі спеленим дитям на руках. Ісус одягнений у вишневий хітон і білий гіматій. Над мандорлою – червоний з чорним контуром серафим. Обабіч Спаса – поясні зображення двох святих, одягнених у поліставрії і білі омофори, з відкритими книгами у руках. Нижче, на червоно-білому смертному ложі, лежить Богоматір, одягнена у синій хітон і вишневий мафорій. Ложе оточують апостоли, один із них (зліва) тримає кадило і свічку. На передньому плані, перед ложем, зображена сцена відрубання ангелом рук нечестивому Авфонію. У верхній частині ікони два ангели підтримують голубу мандорлу з Богородицею, яка сидить на престолі з молитовно піднятими руками. Зліва і справа на хмаринках – поясні зображення святих. Одежі персонажів виконані у синьо-голубих, білих і червоно-вохристих тонах з чорною контурною лінією. Лики вохристої карнації, продовгуваті, очі темні, носи прямі, уста червоні, відтінені повіки, носи і вилиці, волосся, бороди, вуса промальовані білильними мазками. Німб Спасителя хрещатий з літерами OW..., німби святих плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Позем ікони виконаний у вигляді підлоги сірого кольору, розкресленої на ква-

драти. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, у основі якого цвіт гранату і дрібні насічки, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги темно-вишневого кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк – м.Володимир-Волинський, 2006. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Москалюк І. Тема ангелів на іконах Богородиці XVII-поч.XIX ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 88.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-325

XVII ст.

83 x 57

Походження: Миколаївська церква с. Борочиче Горохівського району

Реставрація: кооператив «Гарантія», м.Київ, Є. Сизова

Матеріали та техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару та золочення, тріщина основи на стику дощок

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою Христос благославляє, лівою підтримує відкрите Євангеліє (Мт.7, 2). Христос одягнений у червоний хітон з клавом, оздоблений коричневою орнаментованою тасьмою, та синій гіматій. Складки одягу виконані темними смугами та висвітленнями. Лик Христа рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі мигдалеподібної форми, брови тонкі чорні, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, борідка округла, волосся темне, розділене на рівний проділ, відтінені повіки, ніс. Німб хрещатий з літерами ОУН, окреслений двома графіями, золочений. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Зображення обнесене смугою білого кольору.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеу-

країнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

ВОСКРЕСІННЯ – ЗІШЕСТЯ ДО АДУ

ВКМ І-152

Середина XVII ст.

95 x 68

Походження: каплиця Покладення риз Пресвятої Богородиці с.Прохід Ратнівського району

Реставрація: 1993 р., фірма «Скіфія», м.Київ, Г. Волощук

Матеріали та техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, втрати дошки у нижній частині ікони, у

місцях втрат левкасу проглядається паволока

Опис: у центрі композиції, у подвійній золото-голубій мандорлі, зображений Ісус Христос, що стоїть на дерев'яних з фігурними метале-вими завісами дверях до аду, У лівій руці він тримає згорнутий сувій, праву – подає Адаму, який стоїть навколішки перед ним. Христос одягнений у вишневий хітон та вохристий із зеленим виворотом і золотим асистом гіматій, босоніж. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, брови тонкі чорні, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, борідка округла, волосся темне, розділене на рівний проділ, відтінені повіки, ніс, вилиці. Німб Христа хрещатий з літерами WOH, золочений. Обабіч мандорли зображені царі Соломон і Давид, пророк Мойсей зі скрижалями, позаду – старозавітні праведники. Справа, на передньому плані, Єва і старозавітні жони. Лики персонажів вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, брови чорні, носи прямі, вуста червоні. Одежі персонажів яскравих червоного, фіолетового, синього, зеленого та жовтого кольорів. Складки одяг Христа та Адама виконані темними смугами та висвітленнями. Одежі інших персонажів подані спрощено. Позем ікони у вигляді пагорбів зеленого і коричневого кольорів. На другому плані – пейзаж: скелясті гори, зелені пагорби з кущами і деревами (зліва і справа), зелена дорога (у центрі), яка завершується зображенням замку із мурами, вежами, червоними дахами. Тло ікони гравіюване

рослинним орнаментом, золочене. Зображення обнесене смугою білого кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. –104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

СОБОР АРХАНГЕЛА МИХАЇЛА

ВКМ Ж-170

Середина XVII ст.

92 x 64

Походження: Волинь

**Реставрація: 1987 р., ННДРЦ
України, Л. Фролова**

**Матеріали і техніка: дошка (2)
соснова, шпуги (2) односторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, сріблення**

**Збереження: кракелюри, потертості
сріблення, значні втрати фар-
бового шару, левкасу і деревини
у нижній частині, пошкодження
шашелем, деталі обрамлення**

втрачені, ікона поміщена у реставраційний кіют

Опис: у центрі ікони, у синьо-голубій мандорлі з срібними зірками, на хмарині зображений Христос Емануїл, одягнений у білій одежі. Правою рукою благословляє, у лівій тримає голубу державу з хрестом. У нижній частині, під мандорлою – зображення вогненного серафима. Над мандорлою – поясне зображення архангела Михаїла, який правою рукою тримає піднятий меч, у лівій – піхви. Архангел одягнений у білий хітон і червоний плащ, за плечима – коричнево-сірі крила. Архангела оточують ангели. Два передні зображені у повний зріст. Вони тримають тонкі жезли і підтримують мандорлу. Їхні голови схилені у легкому поклоні. Ангел зліва одягнений у голубий хітон, білий далматік і червоний плащ, ангел справа – у червоний хітон, голубий далматік і білий плащ. Два ангели обабіч Михаїла зображені погрудно, одягнені у біло-голубі хітони, позаду – лики чотирьох ангелів. За плечима ангелів – білі крила. Лики персонажів темно-вохристої карнації, округлі, очі великі, носи прямі, вуста червоні, лоби високі висвітлені, брови і волосся темні, відтінені повіки і підборіддя. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Складки одяг виконані висвітленнями по основному кольору. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, у основі якого листя аканту, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги темно-синього кольору з білим орнаментом.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Волинська ікона. XVI-XVIII ст. Каталог та альбом. ТОВ «Спадщина», Київ – Луцьк, 1998; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Музей волинської ікони- К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К. : АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ І-118

Середина XVII ст.

112 x 84

Походження: Михайлівська церква с.Гірка Полонка Луцького району

Реставрація: 2009 р., Львівська філія ННДРЦ України, О. Глібовецький

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини, потертості сріблення, фрагментарні втрати фарбового

шару, значні втрати до дошки на обрамленні, нижня планка обрамлення реставраційна

Опис: у центрі композиції зображений святий Юрій Змієборець, який сидить на білому у червоній упряжі коні. Лівою рукою святий тримає круглий сріблений щит і вуздечку, а списом у правій – пронизує пащу крилатого коричневого змія, який обплітає хвостом ногу коня. Юрій одягнений у світлий хітон, голубі штани, заправлені у темні чоботи, лицарський обладунок, червоний плащ, зав'язаний на правому плечі, розвівається за плечима, голова непокрита. Складки одягу виконані темними лініями по основних кольорах. Лик святого вохристої карнації, очі темні, ніс прямий, вуста червоні, волосся руде коротке, відтінені ніс, повіки, підборіддя. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. На другому плані, зліва зображені будівлі з сірими стінами, вежі з червоними дахами, вікнами та аркоподібним входом. На балконі палацу – цар і цариця. Нижче – гора Голгофа білого кольору з чорною печерою, заповненою черепами і кістками. Справа, на зеленому пагорбі – царівна у молитовній позі навколішки. Вона одягнена у білу сорочку з комірцем, сіру спідницю, червоний плащ, корону. У верхньому правому куті серед біло-голубих хмар зображена благословляюча Божа десниця і монограми Христа. Позем ікони світлого сіро-зеленого кольору. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, срібле-

не. Обрамлення накладне подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги вишневого кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Сидор О. Волинське малярство XVII-XVIII ст. Журнал Образотворче мистецтво. 1988, №2; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 35; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрації. Матеріали матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2016. – 400с.

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

ВКМ І - 266

Середина XVII ст.

46 x 31

Походження: Іллінська церква м. Каменя-Каширського

Реставрація: 2008 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка липова, шпуга врізана, левкас, темпера, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і золочення, значні втрати фарбового шару і левкасу, обрамлення і шпуга втрачені

Опис: на тлі темної печери, зображена Богородиця, яка сидить біля ясел зі сповитим Ісусом. Богородиця одягнена у голубий хітон і вишневий мафорій, оздоблений тонкою золотою облямівкою. Справа – старий сивий Йосиф, босоніж, опирається на посох, поруч бородатий пастух правою рукою торкається білої шапки, у лівій – тримає посох. Йосиф одягнений у голубий хітон і білий плащ, пастух – у голубу сорочку, білі штани і коричневу свиту, через плече перекинута торба. Складки одягу виконані світлими мазками (мафорій Богородиці) та чорними і білими мазками (свита пастуха). Лики вохристої карнації, дрібні, продовгуваті, з чітко промальованими чорним контуром і відтіненими очима, повіками, бровами, підборіддями. Німби плоскі, окреслені графією, золочені. Над німбом Богородиці – її монограми, зроблені червоною фарбою. Над печерою, на білому тлі – кілька ангелів у червоних одягах, що підтримують білий омофор. Справа, над голубою хмарою, на золотому тлі зображені ангел з розпростертими руками і голубими крилами, одягнений у білий хітон, а також ангел-охоронець, який стоїть на колінах, тримаючи у руках щит і меч. Позем ікони темний. Тло ікони гладке, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226.

РІЗДВО БОГОРОДИЦІ

ВКМ 1-153

Середина XVII ст.

120 x 91

Походження: каплиця Покладення риз Пресвятої Богородиці с. Прохід Ратнівського району

Реставрація: 1999 р., Львівська філія ННДРЦ України, Я. Стрипа

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення, золочення

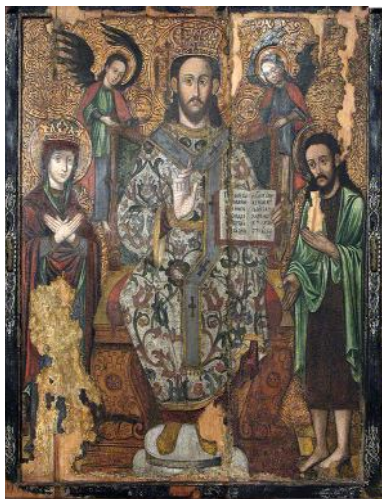
Збереження: кракелюри, значні потертості і втрати сріблення, фарбового шару та левкасу, втрачені деталі обрамлення, дірки від

тиблів

Опис: дійство відбувається у інтер'єрі будинку з колонами і арками. Центральне місце займає сцена принесення дівчатами дарів святій Анні, яка сидить на ложі під балдахіном. Біля неї – стіл, на білій скатертині якого – чаша і таріль з хлібом. Обабіч столу зображені дві дівчини-служниці, ще дві – з дарами у руках стоять перед ложем на сходах. Дівчата з червоними стрічками у зачісках, з намистом і сережками. Вгорі, у вікні зображений Іоаким з відкритою книгою. На передньому плані, зліва – жінка-повитуха, сидячи на фігурному кріселку, тримає сповиту новонароджену Марію над купіллю, поряд дівчина-служниця наливає з глека воду. У центрі, біля колиски з білою подушкою – служниця з червоною стрічкою у руках. Справа, у середині малих палат, служниця – біля плити з вогнем. Одежі персонажів подані у зелених, рожевих, білих, червоних, синіх кольорах. Складки одягу виконані темними смугами, висвітленнями і білильними мазками. Лики персонажів вохристо-рожевої карнації з підрум'яною, округлі, очі круглі, темні, носи масивні, уста червоні, відтінені повіки, підборіддя, зморшки на лику жінки-повитухи. Німби Анни, Іоакима і Марії плоскі, окреслені графією і червоною лінією, золочені. Позем ікони подані у вигляді рудой підлоги, розкресленої на квадрати. Тло ікони гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. Міжрамні смуги покриті темною фарбою, орнаментовані.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. А. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI -XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції, м.Луцьк, 1995. – С.37; Василевська С. Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

МОЛІННЯ

ВКМ І-151

Середина XVII ст.

128,5 x 105

Походження: каплиця Покладення риз Пресвятої Богородиці с. Прохід Ратнівського району

Реставрація: 2001р., Львівська філія ННДРЦ України, О.Садова

Матеріали і техніка: дошка (4) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, розходження дощок, значні втрати фарбового шару і левкасу, значні

потертості сріблення, втрачені деталі обрамлення, нижня і верхня планки зовнішньої рами реставраційні

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який возсідає на престолі, на червоній подушці з орнаментованими кінцями і китицями. Різьблені ніжки престолу оздоблені геометричним візерунком. За спинкою престолу два ангели, одягнені у червоно-синьо-зелені одежі, тримають круглі сфери з монограмами Христа. Правою рукою Спас благословляє, лівою підтримує відкрите Євангеліє (Мт.25, 34). Христос одягнений у архієрейське облачення: білий сакос, вкритий густим орнаментом з червоними квітами і зеленими гілками та листками, хрещатий омофор голубого кольору з хрестами, облямований жовтою тасмою, митру з хрестом і серафимами. Ногами Спаситель опирається на двоступінчасте підніжжя. Справа від Христа зображена Богородиця з молитовно складеними на грудях руками. Вона одягнена у синій хітон з орнаментованими обшлагами і горловиною, вишневий з зеленим виворотом мафорій і корону. Зліва – Іоан Хреститель, одягнений у коричневу коротку волосяницю і яскраво-зелений гіматій, босоніж. Складки одяг виконані тонкими і широкими смугами світлих і темних кольорів. Лики святих рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі круглі, носи прямі, вуста червоні, відтінені повіки, носи, підборіддя. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Позем ікони виконаний у вигляді підлоги, розкресленої на світлі і темні квадрати. Тло ікони гравійова-

не рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, листя та дрібні насічки, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги темного кольору, орнаментовані білим візерунком. На нижній міжрамній смузі збереглися залишки донаторського напису.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – Луцьк, 1999. – С.143; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIII ст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Братушко Ю., Люльєва С. Нанопланктонная идентификация меловых левкасов волинской иконы // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2002. – С.53; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIII ст. з колекції Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.52; Пуцко В. Сюжетний склад волинського іконопису XVII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.58.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-172

Середина XVII ст.

119 x 82

Походження: Волинь

Реставрація: 1974 р., ЛКГ, В.Мокрій; 1987 р., ННДРЦ України, Л.Фролова; 1997 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) сосна, шпуги (2) різносторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні потертості фарбового шару на одязі та правій руці Христа, втрачено дошки на нижній частині ікони, зовнішня рама втрачена

ни, зовнішня рама втрачена

Опис: зображення Спаса фронтальне, поясне. Правою рукою Христос благословляє. Христос одягнений у вохристий хітон з клавом та сіро-голубий гіматій, оздоблений білим шиттям. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, очі мигдалеподібні карі, ніс прямий, уста червоні, чоло високе, волосся, вуса і клиновидна борідка темні. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, у основі якого гілочки винограду, золочене. Обрамлення накладне подвійне, міжрамні смуги темно-сині, оздоблені рослинним орнаментом світло-коричневого кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали

VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

СВЯТИЙ ПРОРОК ІЛЛЯ

ВКМ І-536

Середина XVII ст.

106 x 66

Походження: Микитівська церква с. Тур Ратнівського району
Реставрація: 2005 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л. Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова і липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості сріблення і фарбового шару, втрати до дошки у нижній частині, тріщина на стику дощок, втрата деталей обрамлення, реставраційні вставки і тонування

Опис: святий Ілля зображений у повний зріст, фронтально. Постаць святого видовжена, з масивними руками. Правою рукою тримає меч, ліва – з розкритою долонею відведена у бік. Ілля одягнений у білу сорочку зі срібним сітчастим орнаментом, голубий далматік з розшитими золотом рукавами і подолом, підперезаний зеленим поясом, червоний плащ, оздоблений по краю золотним шиттям, зав'язаний на правому плечі, шапку з горностаєвою опушкою і золотою прикрасою, босоніж. Складки одягу виконані білими і темними смугами. Лик святого рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі напівопущені, ніс прямий, брови темні, вуста червоні, волосся, борода і вуса темні, відтінені по віку, ніс та зморшки на щоках і чолі. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Позем'я іконопису у вигляді пейзажу із зеленими пагорбами, кущами і квітами. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гранату, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, сріблене, міжрамні смуги чорного кольору, оздоблені тонким срібним орнаментом. На верхній міжрамній смузі – іменування ікони, виконане сріблом, на нижній – залишки донаторського напису.

Експонується у МВІ

Публікації. Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – Луцьк, 2002. – С. 144; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.49; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Карпюк Л. Ікона «Св. Пророк Ілля» з колекції Музею волинської ікони у контексті українського сакрального мистецтва // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2017. – С.81.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-128

XVII ст.

108 x 67

Походження: Покровська церква
с. Деревок Любешівського району

Реставрація: 2001р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (3)
соснова, шпуги (2) односторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщи-
ни на стику дощок, значні потер-
тості фарбового шару і сріблення,
нижня планка обрамлення втра-
чена, дірки від тиблів, зламані
тиблі

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою Спас благословляє, лівою знизу підтримує відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Спаситель одягнений у темно-червоний хітон з клавом, оздоблений тасьмою на рукавах і горловині, синій гіматій. Складки одяг виконані темними лініями, висвітленнями та білильними мазками. Лик Христа темно-вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий, близько посаджені очі, ніс довгий, брови короткі, вуха великі, гладке волосся, розділене на проділ, роздвоєна невелика борідка, маленькі вуса темно-коричневого кольору. Німб хрещатий з літерами WOH, окреслений чотирма графіями, сріблений. Монограми Христа, літери на німбі виконані червоною фарбою. Тло ікони гладке, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору, орнаментовані білим візерунком.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-290

XVII ст.

127,5 x 88,5

Походження: Різдво-Богородична церква с.Видерта Камінь-Каширського району

Реставрація: 2005 р., реставраційна майстерня ВКМ, П. Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини, значні потертості фарбового шару і золочення, верхня і нижня планки обрамлення втрачені, по-

шкодження шашелем

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою Спас благословляє, лівою знизу підтримує відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у червоний підперезаний, з орнаментованими горловиною і обшлагами хітон та синій гіматій. Складки одягу виконані широкими темними і білильними смугами по основних кольорах. Лик вохристої карнації, продовгуватий, очі великі, карі, ніс довгий, брови короткі, вуха великі, хвилясте волосся, розділене на проділ, роздвоєна борідка, маленькі вуса рудого кольору. Німб хрещатий з червоними літерами WOH, окреслений графією, золочений. Монограми Христа, виконані червоною фарбою. Обабіч Спасителя, на хмарах, зображені поколінні постаті Богородиці з молитовно складеними руками та молодого Іоана Хрестителя. Богоматір та Хреститель одягнені у червоно-сині одяги. Тло ікони гладке, золочене. Обрамлення подвійне, зовнішня планка профільована, покрита червоною і синьою фарбами, валик і бонії сріблені, міжрамні смуги зеленого кольору. На нижній міжрамній смузі – донаторський напис.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – м. Луцьк, 1998. – С.90; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII і XVIII століть // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Василевська С., Вигоднік А., Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.200.

СВЯТИЙ ДМИТРІЙ

ВКМ Ж-296

XVII ст.

117 x 84

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин Ковельського району

Реставрація: 2007 р., ННДРЦ України

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, золочення і сріблення, деформація основи, втрата шпуг та деталей обрамлення, пошкодження шашелем

Опис: святий Дмитрій зображений у повний зріст, фронтально. У правій руці тримає довгий спис, у лівій, притиснутий до грудей – чотириконечний хрест. Святий одягнений у зелений далматік, сріблені обладунок і знятий шолом, сині штани, руді чоботи з фігурним виворотом, за плечима довгий червоний плащ. Складки одягу виконані широкими смугами світлих тонів і білими мазками по основних кольорах, краї плаща окреслені білим контуром. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, брови чорні чіткі, вуста червоні, вуха великі, чоло високе, волосся руде коротке, відтінені повіки, ніс, підборіддя. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони у вигляді пейзажу із зеленими пагорбами, кущами, білими вершинами. Тло ікони гравіюване складним стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, сріблене, міжрамні смуги голубого кольору з рослинним орнаментом білого кольору. На верхній міжрамній смузі – іменування ікони.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.200; Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71.

МОЛІННЯ

ВКМ І-272

XVII ст.

106 х71

Походження: Свято-Троїцька церква с. Рудка-Козинська Рожищенського району

Реставрація: 1991 р., кооператив «Відродження-2», м. Київ, С. Глушук

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, значні потертості сріблення, реставраційні вставки левкасу і деталей

обрамлення

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який возсідає на різьбленому престолі, на червоній подушці з китицями. Правою рукою Христос благословляє, лівою зверху притримує відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Ногами Спас опирається на двоступінчасте кругле підніжжя. Христос одягнений у червоний хітон з клавом, оздоблений золотою тасьмою та сірий гіматій. Лик Христа вохристої карнації, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, хвилясте волосся, борода і вуса коричневі. Німб хрещатий з літерами ОВН, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч Христа, у молитовному зверненні до нього, зображені у повний зріст Богородиця та Іоан Хреститель. Богородиця одягнена у зелену туніку, жовто-коричневий з сріблястою тасьмою далматік і червоний з сірим виворотом мафорій, червоне взуття. Іоан Предтеча у коричнево-зелених одягах, босоніж. Лики вохристої карнації, овальні, очі великі, носи прямі, брови довгі тонкі, вуста червоні. Лик Іоана з чітко переданими зморшками, волосся, борода і вуса темні. Складки одяг виконані темними смугами і висвітленнями. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені, з монограмами, нанесеними червоною фарбою. За престолом - два ангели, у червоно-голубих одягах з білими крилами, які тримають у руках жовто-рожеві сфери з монограмами Христа. Позем ікони у вигляді сірих купчастих хмар. Тло ікони

гравійоване рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне профільоване.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50.; Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.119; Музей волинської ікони – К. - РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Пуцко В. Сюжетний склад волинського іконопису XVII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.58.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГИТРИЯ

ВКМ І-61

XVII ст.

118 x 82

Походження: Різдво-Богородична церква с. Хворостів Любомльського району

Реставрація: 1986 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) правосторонньо врізані, левкас,

темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини на стику дощок, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, реставраційні вставки левкасу і тонування

Опис: зображення Богородиці фронтальне, поколінне, голова злегка схилена до сина. Правою рукою Богородиця вказує на Христа, якого тримає на лівій руці. Ісус Христос правицею благословляє, у лівій тримає книгу. Богородиця одягнена у синю туніку, оздоблену жовтою тасьмою з «каменями» на обшлагах і горловині, у темно-вишневий орнаментованим по краю мафорій зі світло-синім виворотом. Ісус Христос одягнений у білий хітон, підперезаний жовтим поясом, і вохристий з голубим виворотом гіматій, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами по основних кольорах і білою контурною лінією. Лик Богородиці вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, круглі, брови темні довгі, ніс прямий, уста червоні. Лик Ісуса Христа нечіткий, розмитий. Німб Богородиці плоский, окреслений двома графіями, німб Христа хрещатий з літерами WOH, сріблений. Монограми вміщені у прямокутники, окреслені двома графіями. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого стилізовані квіти, акант і крупні насічки, сріблене. Обрамлення накладне подвійне, профільоване, з боніями, сріблене, міжрамні смуги сіро-синього кольору, орнаментовані білим рослинним візерунком. На звороті ікони чорною фарбою на клеєвій основі нанесений лінійний малюнок повноростової постаті у довгих одягах.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – Луцьк, 1999. – С.143.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ І-12

XVII ст.

91 x 72

Походження: Покровська церква
с. Дубечне Старовижівського району

Реставрація: 1986 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (3) со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
сріблення

Збереження: кракелюри, тріщи-
ни на стику дощок, реставрацій-
ні вставки левкасу, тонування,
вставки деревини на основі і об-

рамленні

Опис: у центрі ікони зображений святий Юрій, який сидить на білому коні, обома руками тримає спис, яким вбиває змія. Святий одягнений у жовту туніку, сині штани, червоні чоботи, сіру кірасу і шолом з червоним пір'ям, за плечима розвівається червоний плащ. Лик Юрія рожево-вохристої карнації, очі великі круглі, ніс прямий, брови темні, вуста червоні. Німб плоский, окреслений двома графіями. Змій – коричневий, крилатий, з піднятим хвостом, зубастою пащею і кігтями на лапах. Контури змія окреслені чорною лінією. Зліва – замкова вежа, у вікнах якої – цар і цариця у червоних одежах і коронах. На тлі дверей, у повен зріст зображена молода царівна з молитовно складеними руками. Царівна одягнена у синю блузу і червону спідницю з білим фартушком, корону. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лики персонажів вохристої карнації, з підрум'яною, округлі. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами коричневого і зеленого кольорів та кущами. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, міжрамні смуги темно-зеленого кольору.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – Луцьк, 1999. – С.143; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.48.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГИТРИЯ

ВКМ І-95

XVII ст.

114 x 85,3

Походження: Успенська церква с. Твердині Локачинського району
Реставрація: 2005 р., реставраційна майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, значні потертості фарбового шару і сріблення, втрати до дошки у нижній частині, реставраційні вставки левкасу і тонування, дірки від цвяхів, обрамлення втрачене

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упівоберта вліво. На лівій руці вона тримає Ісуса Христа, правою вказує на нього. Богоматір одягнена у голубий хітон з орнаментованими обшлагами і горловиною, вишнево-коричневий мафорій з білим виворотом, орнаментованою золотою тасьмою по краю та зірками на чолі і правому плечі. Ісус Христос правою рукою благословляє, ліву тримає на коліні, босоніж. Одягнений у білий хітон з клавом і орнаментованою горловиною, підперезаний червоно-золотим поясом, та вохристий хітон, прописаний дрібним золотим асистом. Складки одягу виконані контрастними біло-рожевими широкими смугами на мафорії та голубими і вохристими на одягах Христа. Лики рожево-вохристої карнації, миловидні, овальні, очі великі темні, носи прямі, брови темні, уста червоні, відтінені повіки, підборіддя. Німби плоскі, окреслені графією, сріблені. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, сріблене. Ікона має аркоподібне навершя.

Експонується у МВІ

Публікації. Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 1995. – С. 47; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.49; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.62; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с. Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І-230

XVII ст.

104 x 73

Походження: м. Горохів Волинської області

Реставрація: 2002 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і золочення, обрамлення відсутнє

Опис: зображення Богородиці фронтальне, нижчепоясне, голова схилена ліво. На лівій руці тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Ісус Христос піднятою правицею благословляє, ліва рука лежить на коліні. Богородиця одягнена у синю туніку з орнаментованими горловиною і обшлагами, червоний із зеленим виворотом мафорій із золотою тасьмою по краю, зірками на чолі і правому плечі. Ісус одягнений у білий з орнаментованими клавом і горловиною хітон, підперезаний широким червоним поясом, та вохристий гіматій, накинута на плечі і огортає нижню частину тіла, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лики вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, носи прямі, брови довгі, вуста червоні, відтінені повіки, підборіддя, носи, волосся Ісуса світле коротке. Німб Богородиці плоский, німб Ісуса хрещатий з літерами (майже не збереглися), окреслені двома графіями, золочені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гранату, золочене. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: публікується вперше.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ Ж-238

XVII ст.

100 x 80,5

Походження: Симеонівська церква с. Суходоли Володимир-Волинського району

Реставрація: 2010 р., ННДРЦ України, О.Фролова

Матеріали і техніка: дошки (3) липові, шпуги (2) правосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості золочення, втрати до дошки по периметру, тріщини на стику

дощок, по периметру зламані тиблі і дірки від тиблів, обрамлення втрачене, ікона поміщена у реставраційний кіот

Опис: зображення Богородиці фронтальне, поясне. Правою рукою Богоматір вказує на Ісуса Христа, якого тримає на лівій руці. Ісус Христос піднятою правою рукою благословляє, ліву поклав на коліно. Богородиця одягнена у зелений хітон, оздоблений широкою орнаментованою тасьмою на обшлагах і горловині, вишневий з зеленим виворотом мафорій, облямований золотним шиттям та зірками на чолі і правому рамені, навколо лику – легкий прозорий серпанок. Ісус одягнений у білий хітон з клавом і орнаментованою горловиною, підперезаний червоно-золотим паском, вохристий гіматій, декорований золотим асистом. Складки одягу майстерно модельовані зіставленням темних смуг і висвітлень. Лики рожево-вохристой карнації з підрум'яною, овальні, очі великі темні, брови чорні довгі, носи прямі, уста червоні, відтінені повіки, носи, підборіддя, білильними мазками прописані повіки, носи, шиї. Німб Богородиці плоский, німб Христа хрещатий з літерами WOH, окреслені графією, золочені. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт гвоздики і пуп'янки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 41; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999. – С.163; Братушко Ю., Люльєва С. Нанопланктонная идентификация меловых левкасов волинской иконы // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2002. – С.53; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С.202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-298

XVII ст.

114 x 91

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин Ковельського району

Реставрація: реставраційна майстерня ВКМ, А. Квасюк

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості золочення і фарбового шару,

значні втрати до дошки, втрата деталей обрамлення, реставраційні вставки левкасу

Опис: зображення Ісуса Христа поясне, фронтальне. Правою рукою він благословляє, лівою знизу підтримує відкрите Євангеліє (Мт. 11, 28-30). Христос одягнений у темно-вишневий хітон з клавом, оздоблений золотою тасьмою, і синій гіматій, краї якого прикрашені золотним шиттям. Складки одяг виконані темними смугами і висвітленнями основного кольору. Лик Христа темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, чоло високе, брови чорні довгі, вуха великі, волосся, клиновидна борода і вуса темні, відтінені повіки, шия. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого цвіт граната, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору, орнаментовані білим візерунком, зовнішня рама темно-коричневого кольору.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 1995. – С. 47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу

волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-131

XVII ст.

102,2 x 89,3

Походження: Покровська церква
с. Деревок Любешівського району

Реставрація: 1997 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, шпуга одна врізна, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, шпуга втрачена

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поясне. Правою рукою він благословляє, лівою – тримає відкрите Євангеліє (Мт.25, 34). Христос одягнений у темно-вохристий хітон з орнаментованим клавом, облямований на рукавах та горловині тасьмою, синій гіматій, оздоблений по краю сріблястим шиттям. Складки одягу виконані темними смугами, висвітленнями та білильними мазками. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, очі примружені, чоло високе, брови чорні довгі, вуха великі, волосся, роздвоєна борода і вуса темні, відтінені повіки, шия. Німб хрещатий з літерами WOH, окреслений чотирма графіями, золочений. Монограми Христа виконані червоною фарбою. Обабіч Христа, на білих хмарах – поясні зображення Богородиці та Іоана Хрестителя, що звернуті до нього у молитовних позах. Лики дрібні, німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Одяг Богородиці і Хрестителя червоно-голубих кольорів. Тло ікони гравійоване рослинно-геометричним орнаментом, в основі якого переплетіння ромбів зі стилізованим цвітом всередині, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, пофарбоване у коричневий колір.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII і XVIII століть // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-129

XVII ст.

85,5 x 70

Походження: Покровська церква
с. Деревок Любешівського району

Реставрація: 2015 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, шпуга (2) зустрічні, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, значні втрати левкасу і фарбового шару на тлі ікони, згриблення, тріщина на

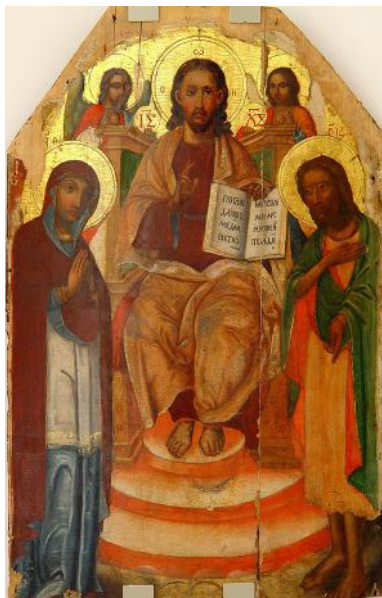
стику дощок, ікона переписана

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поясне. Правою рукою він благословляє, лівою – тримає відкрите Євангеліє (Мт.25, 34). Христос одягнений у червоний підперезаний, з зеленим виворотом хітон і синій гіматій, накинутий на ліве плече. Складки одяг виконані темними смугами. Лик Христа сіро-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, ніс прямий, чоло високе, брови чорні довгі, вуха великі, волосся, невелика борода і вуса коричневі. Німб хрещатий з літерами WOH, декорований по краю ліпним кульковим орнаментом. Тло ікони оздоблене ліпним рослинним орнаментом. Зображення обнесене оранжевою і темною смугами, на темній смузі – залишки донаторського (?) напису.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Бредіс Н. Рентгенографічні дослідження творів іконопису з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конфе-

ренції – м. Луцьк, 2004. – С. 103; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

МОЛІННЯ

ВКМ І – 445

XVII ст.

96 x 62

Походження: Успенська церква
с.Твердині Локачинського району

Реставрація: 2004 р., реставра-
ційна майстерня ВКМ, П. Петру-
шак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, шпуги (2) наскрізно врі-
зані, левкас, темпера, олія, срі-
блення, золочення

Збереження: кракелюри, тріщи-
ни основи, фрагментарні втрати
фарбового шару і левкасу, дірки
від тиблів, згниблення оліфи, де-
формація дошки, шпуги втрачені

Опис: у центрі композиції – возсідаючий на престолі Ісус Христос. Правою рукою Христос благословляє, лівою – зверху тримає відкриту книгу (Одкр. 3, 21-22). Босими ногами Спаситель опирається на триступінчасте підніжжя. Ісус Христос одягнений у вишневий підперезаний хітон і жовто-вохристий гіматій. Праворуч від Христа – Богородиця з молитовно складеними на грудях руками. Богородиця одягнена у голубий хітон з орнаментованими обшлагами і горловиною, білий з мережаним краєм далматік, вишневий з голубим виворотом мафорій. Ліворуч – Іоан Хреститель, права рука його притулена до грудей, ліва опущена. Іоан Хреститель одягнений у жовту волосяницю, зелений з оранжевим виворотом гіматій, босоніж. Складки одягу виконані нанесенням темних смуг на основні кольори, срібними насічками (одяг Ісуса Христа), легкими білильними мазками (одяг Богородиці), срібною лінією облямовані краї плаща Іоана Хрестителя. За спинкою престолу стоять два ангели, які тримають сфери з монограмами Христа. Ангели одягнені у червоні і жовті плащі, за плечима – у одного – зелені, в іншого - білі крила. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною. Лик Спасителя овальної форми, очі великі темні, відстовбурчені вуха, ніс прямий, уста червоні, темне довге волосся, розділене на проділ, локонами спадає на

плечі, темні борода і вуса. Лики Богородиці та Іоана Хрестителя вохристої карнації з підрум'яною, продовгуваті, великі темні очі з важкими повіками, носи прямі, вуста червоні. Німб Ісуса Христа хрещатий з літерами ОУН, окреслений двома графіями, золочений. Німби Богородиці, Іоана Хрестителя та ангелів плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Позем рудо-вохристого кольору з легкими білими хмарами. Тло ікони гладке, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI - XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999; Низькохат О. Деісусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Бредіс Н. Рентгенографічні дослідження творів іконопису з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 103; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.62.

АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ

ВКМ Д-974

Друга половина XVII ст.

79,5 x 48,5

Походження: Михайлівська церква с. Кримне Старовижівського району

Реставрація: 1994 р., Львівська філія ННДРЦ України, Ф.Судук, Л Сойка

Матеріали та техніка: дошка (2) соснова, шпуги (3) наскрізні, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщина на стику дошок, сріблення стерте, основа ікони обрізана

Опис: архангел Михаїл зображений фронтально, поkolінно. У правій руці архангел тримає піднятий срібний меч, у лівій – коричневі піхви, інкрустовані сріблом. Одягнений у зелений хітон, срібну кірасу, червоний з синім виворотом плащ, голова непокрита. Крила архангела сіро-коричневі, обведені блакитними контурами. Лик рожево-вохристої карнації, овальний, очі близько посажені, темні, брови короткі підняті, ніс прямий, вуста червоні, вуха великі, темне волосся розділене рівним проділом. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Тло ікони гравійоване крупним рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, сріблене.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання

історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І-195

Друга половина XVII ст.

83 x 53

Походження: Михайлівська церква с. Кримне Старовижівського району

Реставрація: 2015 р., Львівська філія ННДРЦ України, Є.Манько
Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) врізані наскріз-
но, левкас, темпера, гравіюван-
ня, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, тріщи-
ни дошки, значні потертості золо-
чення, втрати сріблення на німбі,
дірки на німбах, зворотний бік
покритий коричневою фарбою

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, фронтальне, голова злегка схилена вліво. Правою рукою вказує на Ісуса Христа, якого тримає на лівій руці. Ісус Христос правицею благословляє, у лівій – тримає білий сувій. Богородиця одягнена у синій хітон з червоною тасьмою на обшлагах і горловині, червоний з рудим виворотом мафорій, оздоблений по краю золотою тасьмою і зіркою на правому плечі, навколо лику Богородиці – легкий прозорий серпанок. Ісус Христос одягнений у білий підперезаний хітон та вохристий гіматій, босоніж. Складки одягу виконані світлими (мафорій і хітон Богородиці) і темними (хітон Ісуса) смугами по основному кольору. Лики блідо-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, носи загострені прямі, вуста тонкі червоні, відтінені повіки, підборіддя, волосся Ісуса коротке руде. Німби плоскі, окреслені двома графіями, у Богородиці – сріблений, у Ісуса – золочений. Тло ікони гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Зображення по периметру обнесене світлою смугою.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису ХVІХVІІІ ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею// Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали ІІ міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Василевська С., Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони ХVІ-ХVІІІ століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172.

Маляр з Михнівки

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-294

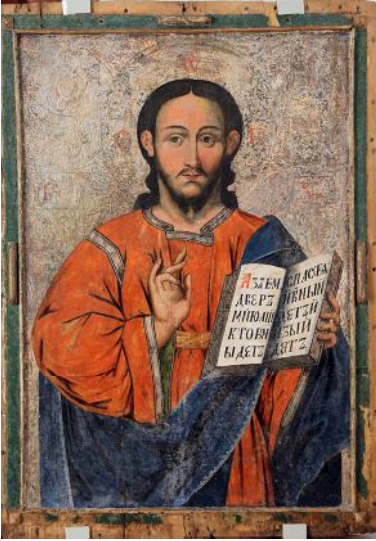
Кінець XVII ст.

102 x 81

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин Ковельського району

Реставрація: 1995 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка липова, шпуги (2) накладні, левкас, темпера, гравіювання, золочення
Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і золочення, зовнішня накладна планка обрамлення втрачена

Опис: зображення Спаса фронтальне, поясне. Правою рукою Христос благословляє, лівою – тримає відкрите Євангеліє (Ін. 10, 9). Христос одягнений у червоно-оранжевий хітон з клавом, оздоблений сріблястою тасьмою на рукавах і горловині, підперезаний світло-коричневим паском, та накинутий на одне плече синій гіматій, оздоблений по краю срібним шиттям. Лик блідо-вохристої карнації з підрум'яною, округлий, очі велик карі, ніс прямий, чоло високе, вуха великі, волосся, роздвоєна борода і вуса темні, відтінені повіки, шия. Німб хрещатий з літерами ОУН, окреслений двома графіями, золочений. Монограми червоного кольору, напівстерті. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване з боніями, міжрамні смуги зеленого кольору.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського

краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145.

Маляр з Михнівки

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-137

Кінець XVII ст.

92 x 66

Походження: Михайлівська церква с.Дроздні Ковельського району

Реставрація: 1992 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, незначні

тріщини левкасу на стику дошок, сріблення стерте, внизу ікони реставраційні вставки левкасу і фарбового шару, зовнішня рама і нижня бонія втрачені

Опис: зображення Спаса фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою Христос благословляє, лівою – збоку тримає відкрите Євангеліє (Ін.10, 9). Спаситель одягнений у червоно-оранжевий із зеленим виворотом, підперезаний вохристим поясом хітон, оздоблений на рукавах та горловині широкою сріблястою тасьмою, та блакитний гіматій, краї якого прикрашає срібне шиття. Складки одягу виконані зіставленням темних і світлих відтінків червоного і блакитного кольорів. Лик Христа сіро-вохристої карнації, овальний, очі великі, ніс прямий, чоло високе, брови високі тонкі, темне волосся розділене рівним проділом, клиновидна борода і тонкі вуса темні, відтінені повіки і ніс. Німб хрещатий з літерами WOH, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч – монограми Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого виноградна лоза з гронами, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору з білим візерунком.

Експонується у МВІ

Публікації: Вигодник А. Вивчення євангельських текстів на іконах волинської школи іконопису // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали наукової конференції. – м.Луцьк, 1994. – С.25; Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIII ст. Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези і матеріали наукової конференції, присвяченої 90-річчю П.М. Жолтовського. – Луцьк, 1994; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигодник А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Александрович В Причинки до історії ковельського малярства на зламі XVII-XVIII століть та ролі міста в мистецькій культурі Волині XVI-XVIII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С. 7; Карпюк Л. Твори XVII-XVIII століть «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С. 88; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

Маляр з Михнівки

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І-49

Кінець XVII ст.

117 x 80

Походження: Різдво-Богородична церква с.Чорнів Турійського району

Реставрація: 1998 р., Львівська філія ННДРЦ України, М. Брицька, В. Мокрій

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) зустрічно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщина на стику дощок, втрати дошки у верхній частині ікони, реставраційне зондування на зовнішній рамі

Опис: зображення святого Миколая фронтальне, нижчепоясне. Правую рукою благословляє, лівою – знизу підтримує на білому платі закриту книгу у темно-вишневій палітурці із золотим обрізом. Святий одягнений у архієрейське облачення: білий підризник, золочені з хрестами поручі, білий сакос з пишним орнаментом з червоних і синіх квітів на довгих гілках, рожевий омофор з синіми хрестами і синьою тасьмою по краю та ромбоподібну палицю коричневого кольору зі стилізованим білим хрестом у центрі, голова непокрита. Складки одягу виконані накладанням темних смуг на основний колір, плавним переходом відтінків на омофорі. Лик темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні мигдалеподібні, ніс прямий, уста червоні, брови чорні тонкі, зморшки на високому чолі і щоках, сиві короткі волосся, борода і вуса промальовані білильними мазками. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч постаті, у прямокутниках, окреслених трьома графіями, – монограми святого, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравіюване пишним рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги синього кольору, глибока зовнішня рама покрита червоною фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Карпюк Л. Твори XVII-XVIII століть «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С. 88; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Маляр з Михнівки

АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ

ВКМ Ж-291

Кінець XVII ст.

104 x 79,5

Походження: Різдво-Богородична церква с. Видерта Камінь-Каширського району

Реставрація: 2009 р., НАОМА, 2011р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення, імітація золочення

Збереження: кракелюри, значні потертості сріблення і фарбового шару, фрагментарні втрати дошки, значні – у нижній частині ікони, тріщини основи, втрата деталей обрамлення, реставраційні вставки левкасу і тонування

Опис: зображення святого Михаїла фронтальне, нижчепоясне. У правій руці святий тримає піднятий меч, у лівій, на рівні грудей – сферу синього кольору. Одягнений у зелену туніку, сріблений обладунок з хрестом на грудях, оздоблений по краю золоченою смугою, червоний плащ, перекинутий через ліве плече, за плечима – темно-зелені із золоченням крила. Лик святого рожево-вохристої карнації з підрум'яною, миловидний, округлий, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, темно-коричнені, довге, гладке волосся розділене на проділ і спадає на плечі, відтінені підборіддя і шия. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого акантове листя, цвіт гранату, дрібні насічки, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, внутрішній валик і міжрамні смуги покриті білою фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С.202; Карпюк Л. Твори XVII-XVIII століть «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С. 88.

Маляр з Михнівки

РІЗДВО БОГОРОДИЦІ

ВКМ Ж-284

Кінець XVII ст.

109 x 86

Походження: церква Різдва Богородиці с. Сошичне Камінь-Каширського району

Реставрація: 2018 р., Львівська

філія ННДРЦ України, М.Берко

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізноврізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини основи, втрата частини внутрішнього валика, потертості сріблення на обрамленні, фрагментарні втрати фарбового шару

Опис: центр композиції займає стіл, застелений білою скатертиною з червоним візерунком по краю. На столі – таріль з фруктами, потир, гроно винограду, квіти, плоди. Зліва, на ложі під зеленим балдахіном з навершям у вигляді цибулястої бані храму, на білій мережаній постелі зображена свята Анна. Вона сидить упівоберта вліво. Одягнена у синій хітон з орнаментованими горловиною і широкими рукавами та білу намітку, ноги прикриті червоним покривалом. Справа, на фоні аркоподібного входу, зображений святий Іоаким, одягнений у синій підперезаний хітон і червоний кунтуш з темним хутром. Навколо стола зображені жінки з дарами. Одна з них у білій намітці схилила голову, праву руку приклала до грудей, лівою ставить на стіл потир. За нею – молода дівчина з посудиною у руках, з непокритою головою, одягнена у білу сорочку і червону туніку, облямовану синьою тасьмою. Ще дві дівчини – перед столом: одна – у білій сорочці з манжетами, червоному корсеті, синій спідниці, білій шалі, намисті і сережках з темного каміння, з кольоровими стрічками у волоссі, у руках – таріль; інша – у синій туніці з червоними манжетами і подолом, білій шалі, намисті з білих перлів, з кольоровими стрічками у зачісці – тримає посудину, схожу на дарохранительницю. На передньому плані – сцена купання новонародженої Диви Марії. Зліва зображений повивальний столик, покритий бі-

лими пеленами. Справа – на різьбленому кріслі жінка-повитуха у червоно-зелених одягах і темній намітці тримає на руках новонароджену. Навпроти – навколішки дівчина-служка у синьо-вохристих одягах з білою пелюшкою у руках. Між ними – фігурна купіль на високій ніжці. Складки одяг виконані темними смугами, висвітленнями та білильними мазками. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, носи прямі, уста червоні, відтінені повіки, шії, волосся, борода і вуса Іоакима сиві. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Позем ікони виконаний у вигляді підлоги, розкресленої на темні і світлі червоно-вохристі квадрати. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого виноград і квітка гвоздики, золочене. На тлі, у темному прямокутнику, вміщене іменування ікони, майстерно виконане в'яззю золотом. Обрамлення подвійне з боніями прямокутної і квадратної форми, міжрамні смуги темного кольору, оздоблені стилізованим візерунком синього і червоного кольору, зовнішні планки профільовані, сріблені.

Експонується у МВІ

Публікації: Овсійчук В. Майстри українського бароко. – Київ, 1991; Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. із збірки ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. – Луцьк, 1995; Овсійчук В. Українське малярство X-XVIII ст. Проблема кольору. – Львів, 1996; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Карпюк Л. Етнографічні мотиви в іконах «Різдва Богородиці» волинських іконописців XVII-XVIII ст. // Минувле і сучасне Волині і Полісся: народне мистецтво і духовність. Матеріали Другої Волинської обласної науково-етнографічної конференції – Луцьк, 2005. – С.152; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Маляр з Михнівки

ПРИЧАЩАННЯ СВЯТОГО ОНУФРІЯ

ВКМ Ж - 300

1717 р.

108 x 84

Походження: Стрітенська церква
с. Михнівка Камінь-Каширсько-
го району

Реставрація: 1991р., ННДРЦ
України, Л. Когут

Матеріали і техніка: дошка (2)
соснова, шпуги (2) наскрізно врі-
зані, левкас, темпера, гравіюван-
ня, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, розходження дощок, потертості сріблення
на німбі і рамі, втрати фарбового шару на міжрамних смугах

Опис: у центрі композиції зображений святий Онуфрій, який стоїть навколішки, з молитовно складеними перед грудьми руками. Оголене тіло святого, модельоване відтінками вохри, прикриває пов'язка з зеленого листа, довгі сиві волосся і борода. Навпроти Онуфрія зображений ангел з потиром у руках, одягнений у довгий білий підризник, подол якого оздобленим вишивкою і мереживом, червоний далматік і синій орар, за плечима крила зеленого кольору. Складки одягу персонажів виконані з допомогою висвітлень і темних смуг по основних кольорах. У правому верхньому куті ікони, на тлі блакитного неба, у клубастих коричнево-сіро-білих хмарах – образ Пресвятої Трійці у іпостасях: Бога Отця з державою, Бога Сина у червоній багряниці з благословляючими жестами правиць та Святого Духа у вигляді білого голуба. Лики вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, носи прямі, вуста червоні, відтінені носи, підборіддя. Німб Онуфрія плоский, сріблений. Німб Ісуса Христа плоский, німб Бога Отця ромбоподібний, золочені. На другому плані, зліва – висока гора з темною печерою, струмком та зеленою пальмою з червоними плодами. Позем ікони у вигляді пейзажу: темна рівнина, на якій зображені символи царської влади – корона і скіпетр, а також посох і ковшик, розсіпані овочі і фрукти, позаду – руді пагорби із зеленими деревами, кущами, засніженими вершинами. У нижньому

правому кутку – лев з людиноподібним обличчям і пташиними лапами. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого виноградна лоза, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги блакитного кольору з білим візерунком. На верхній і нижній міжрамних смугах – залишки донаторського напису.

Експонується у МВІ

Публікації: Теодорович Н. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии. – Почаев, 1888; Карпюк Л. Малярські осередки на Волині XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали наукової конференції – м. Луцьк, 1994. – С. 15; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А. Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Л. Міляєва Українська ікона XI-XVIII століть. – Київ, 2007. – 527с.; Єлісєєва Т. Образ святого Онуфрія у волинському іконописі XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2007 – С.72; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Степовик Д. Мистецтво середини XVII середини XVIII століття // Історія українського мистецтва. Т.3 – К., 2011.– С.505; Карпюк Л. Твори XVII-XVIII століть «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2012 – С.88; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Маляр з Михнівки

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ Ж - 301

Перша половина XVIII ст.

113 x 86,5

**Походження: Стрітенська церква
с. Михнівка Камінь-Каширського району**

**Реставрація: 1991 р., ННДРЦ
України, Л.Фролова**

**Матеріали і техніка: дошка (2)
соснова, шпуги (2) односторонньо
врізані, левкас, темпера, золочення**

Збереженість: кракелюри, потертості фарбового шару, втрати фарбового шару і левкасу на міжрамних смугах і рамі, підпалини на нижній планці рами, золочення стерте

Опис: у центрі композиції зображений Юрій Змієборець, який сидить на білому здибленому коні. Тримаючи у правій руці круглий щит з хрестом, списом у лівій руці святий пронизує зубату пашу рудого крилатого змія з великими кігтями на лапах. Сцена сповнена динаміки і експресії. Святий Юрій одягнений у зелений короткий хітон з квадратним вирізом горловини, сріблясту кірасу, шолом з червоним і зеленим пір'ям, сіро-руді поножі, червоний плащ, що розвівається за плечима. Лик святого вохристої карнації, очі опущені, ніс масивний, вуста червоні, відтінене підборіддя. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Зліва, з молитовно складеними перед грудьми руками зображена царівна Єлисава, одягнена у синю туніку, червоний плащ з горностаєвою облямівкою, корону. Складки одягу виконані спрощено. У правому верхньому куті, у білих клубастих хмарах, – благословляюча Божа десниця, від якої відходять три гравійовані промені. Зліва, на другому плані, на високому зеленому пагорбі, – замок з білокам'яною вежею під червоним дахом, справа – зелені дерева, річка, білі засніжені вершини. Позем ікони темний. Тло ікони гладке, золочене. Обрамлення накладне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги зеленого кольору, внутрішня планка коричневого кольору.

Зберігається у МВІ

Публікації: Теодорович Н. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии. – Почаев, 1888; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 43; Василевська С., Вигоднік А. Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. –104с.; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII століть з колекції ВКМ // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48; Карпюк Л. Твори XVII-XVIII століть «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С. 88; Карпюк Л. Вплив західноєвропейської гравюри на іконографію творів «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2014. – С.76-77, 79.

Коло Маляра з Михнівки

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ Ж-299

XVII ст.

102 x 76

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин Ковельського району

Реставрація: 2017 р., Львівська філія ННДРЦ України, О. Зінчук

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, втрати фарбового шару і левкасу (значні у нижній частині), цвяхи, дірки від цвяхів, бонії та нижня планка обрамлення втрачені, реставраційне тонування

Опис: святий Миколай зображений поколінно, фронтально. Правою рукою благословляє, лівою – знизу підтримує закриту книгу у сріблений з фігурним середником палітурці. Святий одягнений у архієрейське облачення: голубий підризник з квадратною горловиною, хрещаті поручі та червоний хрещатий омофор, білий фелон з чорними квітами, палицю, голова непокрита. Складки на підризнику виконані темними смугами. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі мигдалевидні великі світлі, ніс прямий, вуста червоні, брови тонкі короткі, вуха великі, волосся, борода і вуса сиві, відтінені повіки, промальовані складки біля носа та зморшки на високому чолі. Німб круглий плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч постаті – гравійовані прямокутники з монограмами Святого Отця Миколая. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом з аканту, сріблене. Обрамлення подвійне, профільоване з срібленими боніями прямокутної і квадратної форми, зовнішня планка покрита червоною фарбою, внутрішня – сріблена, міжрамні смуги сірого кольору, орнаментовані.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею// Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Василевська С., Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172.

Коло Маляра з Михнівки

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ Ж - 295

1731 р.

123 x 88,5

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин Ковельського району

Реставрація: 2009 р., Львівська філія ННДРЦ України, О.Глинка

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) односторонньо врізані, паволока, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості сріблення і фарбового шару,

численні фрагментарні втрати на тлі і зовнішній рамі ікони, тріщина на стику дощок основи, верхня і нижня овальні бонії реставраційні

Опис: святий Миколай зображений фронтально, поколінно. Правою рукою благословляє, лівою – підтримує закрите Євангеліє у червоному окладі, що прикрашений середником з хрестом-розп'яттям та чотирма фігурними наріжниками із зображенням євангелістів. Святий Миколай одягнений у архієрейське облачення: білий підризник, оздоблений на обшлагах і горловині срібною тасьмою, білий з червоним виворотом фелон, декоровану жовтим рослинним орнаментом і облямовану срібною тасьмою, рожевий хрещатий омофор, оздоблений синьою стрічкою, та зелену палицю у срібній облямівці з китицями на кінцях. Складки одерж виконані темними смугами по основних кольорах. Лик темно-вохристої карнації, очі карі, ніс прямий, чоло високе, брови тонкі короткі, волосся, борода і вуса сиві, відтінені вилиці. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч постаті – окреслені трьома графіями прямокутники з іменним написом, зробленим червоною фарбою. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого виноград і стилізовані квіти, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, сріблений валик і червоного кольору зовнішня рама – профільовані. На міжрамних смугах синього кольору – овальні і призмоподібні бонії та білий рослин-

ний орнамент, на нижній – донаторський напис.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.162; Корнієнко В. Реконструкція напису – посвяти на іконі XVIII ст. з образом Св.Миколая з Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2010. – С.45; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С.200; Карпюк Л. Твори XVII-XVIII століть «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С.88; Зінчук О. Ікона «Святий Миколай» XVII ст. (?) із фондової збірки Волинського краєзнавчого музею ум.Луцьку: дослідження та проведення консерваційних заходів // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С.60; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52; Зінчук О. До питання зняття старих профілактичних заклеюк з давніх ікон із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2019. – С.91.

МОЛІННЯ

ВКМ І-11

Друга половина XVII ст.

113 x 110

Походження: Покровська церква
с. Дубечне Сторовиживського району

Реставрація: 1991 р., кооператив
«Відродження-2», м. Київ

Матеріали і техніка: дошка (4)
соснова, шпуги (2) вертикально
врізані, левкас, темпера, гравію-

вання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості золочення та фарбового шару

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який возсідає на дерев'яному різьбленому престолі, на червоній подушці з китицями. Правою рукою Христос благословляє, лівою притримує відкрите Євангеліє (Мт.25, 34). Ногами Христос опирається на біло-голубе підніжжя, що стоїть на прозорій з білими краями хмарині. Христос одягнений у архієрейське облачення: синій саккос з коричневою тасьмою по краю, з-під якого виглядає біле мереживо сорочки, червоний хрещатий омофор та червону з золоченням митру. Лик Христа вохристо-рожевої карнації, очі круглі темні, брови тонкі короткі дугоподібні, ніс прямий, вуста червоні, волосся, клиновидна роздвоєна борода і вуса темно-коричневого кольору. Обабіч, у молитовному зверненні до нього, зображені у повний зріст Богородиця та Іоан Хреститель. Богородиця одягнена у синю туніку, білий очіпок і червоний мафорій із золотими зірками на чолі та раменах. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлий, миловидний, очі круглі темні, брови тонкі, ніс прямий, вуста червоні. Іоан Хреститель одягнений у коричневу волосяницю, синій з білим виворотом плащ, босоніж. Лик Іоана рожево-вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий, очі великі карі, волосся, клиновидна роздвоєна борода і вуса коричневі. Позаду престолу зображені два ангели, які тримають голубі сфери з монограмами Христа. Ангели одягнені у червоно-сині одязі, за плечима – крила сірого кольору. Складки одяз персонажів виконані темними смугами і висвітленнями по основному кольору. Німби плоскі, окреслені двома графіями, світло-вохристі. Позем ікони рудо-зеленого кольору. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним

орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору, оздоблені білим візерунком рослинного характеру. На верхній міжрамній смузі – напис, що іменує ікону.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; А.Вигоднік Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Низькохат О. Деісусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50.

АПОСТОЛ ПАВЛО

ВКМ І-327

Друга половина XVII ст.

81 x 31,5

Походження: Миколаївська церква с.Борочиче Горохівського району

Реставрація: творче об'єднання «Еліпс», м.Київ, Є.Сизова

Матеріали і техніка: дошка соснова, шпуги (2) зустрічно врізані, левкас, темпера, кольоровий лак

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, обрамлення відсутнє

Опис: апостол Павло зображений у повний зріст, упівоберта вправо. У правій, піднятій на рівні грудей руці тримає відкрите Євангеліє, у лівій – опущений меч. Апостол одягнений у синю з червоним коміром сорочку та червоний із зеленим виворотом гіматій, на ногах сандалії. Складки одягу виконані темними смугами та висвітленнями. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, відтінені ніс, повіки, білильними мазками прописані лоб, вилиці, руді довге волосся, вуса і пишна округла борода. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони темно-коричневого кольору, гладке.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35;

Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ ВАРФОЛОМІЙ

ВКМ І-326

Друга половина XVII ст.

81 x 31,5

Походження: Миколаївська церква
с.Борочиче Горохівського району

Реставрація: творче об'єднання «Елі-
пс», м.Київ, Є.Сизова

Матеріали і техніка: дошка соснова,
шпуги (2) зустрічно врізані, левкас, тем-
пера, кольоровий лак

Збереження: кракелюри і незначні по-
тертості фарбового шару, обрамлення
відсутнє

Опис: апостол Варфоломій зображений у повний зріст, упівоберта вправо. У лівій руці тримає білий сувій, права – притиснена до грудей. Апостол одягнений у синю з червоним коміром сорочку та червоний із сріблястим виворотом гіматій, на ногах сандалії. Складки одягу виконані темними смугами та висвітленнями. Лик світло-рожевої карнації з підрум'яною, молодий, повновидий, безбородий, очі великі, брови тонкі, короткі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, відтінені ніс, повіки, шия, білильними мазками прописані лоб, підборіддя, волосся коричневе, густе, гладко зачесане назад. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони темно-коричневого кольору, гладке.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ПОКРОВ БОГОРОДИЦІ

ВКМ І-83

Друга половина XVII ст.

106 x 71

**Походження: церква с. Застав'є
Любомльського району**

Реставрація: 1993 р., НАОМА, А.

Безкровний

**Матеріали і техніка: дошка (3)
липова, шпуги (2) односторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, сріблення, імітація золо-
чення**

**Збереження: кракелюри, потерто-
сті фарбового шару та сріблення**

Опис: дійство розгортається в інтер'єрі храму. У центрі, на двоступінчастому амвоні, на тлі різьблених царських врат зображений Роман Піснеспівець з розгорнутим білим сувоєм. Обабіч – натовп людей. Зліва, на передньому плані у молитовних позах цар Костянтин та цариця Єлена у царських одежах. За ними – два чоловіки у коронах. Справа, попереду – два архієреї, позаду них два ченці у чернечих одежах. Вище зображений юродивий Андрій, оголене тіло якого прикриває червоний плащ. Піднятою правою рукою Андрій вказує на Богородицю, яка стоїть на клубастих хмарах. Богородиця зображена у позі Оранти. Одягнена у голубу туніку, вохристий далматік та червоний з світлим виворотом мафорій. Обабіч неї – попарні зображення святих, які стоять навколішки, молитовно склавши руки перед грудьми. Святі – у синіх, оранжевих і вохристих одежах. Складки одєж виконані темними смугами та білильними мазками. Лики світло-вохристої карнації, округлі, виконані спрощено. Німби плоскі, окреслені графією, сріблені. Позем ікони світло-коричневого кольору. Постаті основних персонажів підписані. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги сірого кольору.

Зберігається в МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Косів Р. Іконографія Богородиці в західноукраїнських іконах Покрови XIV-XVII ст.: традиції та впливи // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2003. – С.41.

СВЯТА ВАРВАРА

ВКМ Ж-328

Кінець XVII ст.

84 x 69

Походження: Миколаївська церква с. Колмів Горохівського району

Реставрація: 1988 р., ННДРЦ України, Г.Волощук

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати левкасу по краях ікони та у верхній частині біля лику святої, тріщини на стику дошок, по-

тертості фарбового шару і золочення, дірки від тиблів, у нижньому лівому куті втрата дошки, обрамлення відсутнє

Опис: свята Варвара зображена у повний зріст, упівоберта вліво. У правій руці вона тримає меч, вістрям доверху, лезом поклавши його собі на плече, лівою рукою піднімає зелену пальмову гілку. Свята одягнена у біло-голубу туніку з мереживним манжетом, коричневий далматик з об'ємними рукавами і фігурною, як у кірасі, горловиною, червоний із зеленим виворотом плащ, зав'язаний на правому плечі, і чорне взуття. Складки одягу виконані темними смугами і висвітленнями (на рукаві). Лик Варвари світло-рожевої карнації з підрум'яною, округлий, миловидний, очі великі мигдалеподібні, повіки відтінені, брови тонкі темні, ніс прямий, уста маленькі червоні, чоло високе, волосся темне, розділене на рівний проділ і укладене у зачіску. Німб плоский, окреслений графією, золочений. Обабіч постаті Варвари розміщені по три клейма, що зображають епізоди з життя святої, зліва: «Варвара у намісника римського імператора», «Варвара біля башти з трьома вікнами», «Варвара у в'язниці і з'явлення Ісуса Христа», справа: «Варвара переховується у печері», «Побиття воловими жилами і проколювання списами», «Усікновення глави святої Варвари». У житійних клеймах використовуються елементи пейзажу, архітектури. Одягі персонажів витримані у червоних, синіх, білих і вохристих кольорах. Позем ікони у вигляді зелено-

коричневого пагорба з кушиками трави. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Зображення обнесене смугою білого кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони (ікони XVI-XVII ст. з експозиції Музею волинської ікони) // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 34; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Карпюк Л. Образ святої Варвари у волинському іконописі XVII-XVIII століть // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С.41; Вигоднік А., Карпюк Л. Житійні ікони XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С.67; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ ПЕТРО
(апостольський ряд)

ВКМ І-475

Кінець XVII ст.

106,5 x 40

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна

майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, ле-

вкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості зо-

лочення, значні втрати фарбового шару

і левкасу, дірки від тиблів, пошкоджен-

ня шашелем

Опис: апостол Петро зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Ліву руку апостол підняв угору, у правій опущеній тримає великий ключ на довгій червоній стрічці, зав'язаній бантом. Апостол одягнений у голубий підперезаний хітон і вохристий гіматій, накинутий на праве плече, босоніж. Складки одягу виконані довгими темними смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлий, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, брови чорні, чоло високе, відтінені повіки і ніс, коротке волосся, округла борідка і вуса сиві. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук С. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ
(апостольський ряд)

ВКМ І-476

Кінець XVII ст.

106,5 x 40

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна

майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, ле-

вкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати

фарбового шару і левкасу, дірки від тиблів, окалина у нижній частині ікони

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Лівою рукою він торкається грудей, правою – тримає білий сувій. Апостол одягнений у голубий з невеликим комірцем хітон та вишневий гіматій, перехоплений на лівому плечі, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, уста червоні, брови довгі, чоло високе, відтінені повіки і ніс, волосся, коротка борода і вуса темно-коричневі. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, ли-

стя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016 – 400с.

АПОСТОЛ (апостольський ряд)

ВКМ I – 477

Кінець XVII ст.

102,5 x 33

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, тріщини основи, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, дірки від тиблів, пошкодження шашелем

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вправо. Обома руками на рівні грудей тримає закриту книгу зеленого кольору. Апостол одягнений у голубий з невеликим комірцем хітон та яскраво-червоний гіматій, перекинтий через праве плече, босоніж. Складки одяг виконані темними смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, видовжений, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови і повіки, довге волосся, яке спадає на плечі, борода і вуса темні. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі

якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ (апостольський ряд)

ВКМ І-478

Кінець XVII ст.

109 x 34

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, гравіювання, золочення
Збереження: кракелюри, тріщини основи, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, дірки від тиблів, пошкодження шашелем

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Лівою рукою він торкається грудей, правою – тримає білий сувій. Апостол одягнений у оливково-зелений хітон та рожевий з коричневим виворотом гіматій, босоніж. Складки одягу виконані довгими темними смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, видовженим, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови, відтінені ніс і повіки, довге волосся, яке спадає на плечі, роздвоєна борода і вуса темні. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук С. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ (апостольський ряд)

ВКМ І-479

Кінець XVII ст.

104 x 31,5

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, гравіювання, золочення
Збереження: кракелюри, тріщини основи, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, дірки від тиблів, пошкодження шашелем

Опис: апостол зображений у повний зріст, фронтально, голова злегка нахилена вправо. Правою рукою благословляє, у лівій – сувій. Апостол одягнений у голубий хітон та білий із зеленим виворотом гіматій, перекинутий через ліве плече, босоніж. Складки одягу виконані світлими смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, видовжений, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови, відтінені ніс і повіки, довге волосся, яке спадає на плечі, роздвоєна борода і вуса темні. Німб плоский, окреслений двома графі-

ями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ
(апостольський ряд)

ВКМ І-480

Кінець XVII ст.

104 x 38

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу на одягах апостола, потертості золочення, дірки від тиблів

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Лівою рукою він торкається грудей, у правій – білий сувій. Апостол одягнений у голубий з комірцем хітон та червоний гіматій, перекинутий через ліве плече, босоніж. Складки одягу виконані широкими темними смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлий, молодий безбородий, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови, відтінені ніс і повіки, довге темне волосся розділене на проділ і спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки,

золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ (апостольський ряд)

ВКМ І-481

Кінець XVII ст.

103 x 38,5

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна

майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, ле-

вкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати

фарбового шару і левкасу на одязі апо-

стола, потертості золочення, дірки від

тиблів

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Лівою рукою він торкається грудей, під правою – закрыта книга. Апостол одягнений у блідо-рожевий хітон та вишневий гіматій, босоніж. Складки одерж виконані широкими темними смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови, відтінені ніс і повіки, волосся, розділене на проділ і спадає на плечі, борода і вуса сиві. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук С. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016 – 400с.

АПОСТОЛ (апостольський ряд)

ВКМ І-482

Кінець XVII ст.

103 x 35,5

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу на одязі апостола і поземі, потертості золочення, дірки від тиблів, окалина

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Обома руками перед грудьми тримає закриту книгу зеленого кольору. Апостол одягнений у рожево-червоний хітон та голубий гіматій, босоніж. Складки модельовані смугами темніших відтінків основного кольору. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови, відтінені ніс і повіки, волосся, вуса та коротка борода темні. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ (апостольський ряд)

ВКМ І-483

Кінець XVII ст.

103,5 x 32

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, гравіювання, золочення
Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу на хітоні, дірки від тиблів, пошкодження шашелем

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вправо, голова злегка схилена. У руках тримає книгу. Апостол одягнений у червоний хітон та зелений гіматій, босоніж. Складки модельовані темними смугами. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови, відтінені ніс і по-

віки, коротке волосся, продовгувата борода і вуса сиві. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ (апостольський ряд)

ВКМ І-484

Кінець XVII ст.

101 x 30,5

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, тріщини основи, вставка деревини на хітоні, дірки від тиблів, пошкодження шашелем

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вправо. Правою рукою торкається грудей, у лівій – білий сувій. Апостол одягнений у червоний хітон та голубий гіматій, скріплений на грудях фібулою у вигляді квітки, босоніж. Складки модельовані темними широкими смугами. Лик рожево-вохристої карнації, молодий, безбородий, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови, відтінені ніс і повіки, темне довге волосся спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук С. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ ПАВЛО

(апостольський ряд)

ВКМ І-485

Кінець XVII ст.

101 x 33,5

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна

майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, тріщини основи, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, дірки від тиблів, пошкодження шашелем

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вправо. У правій руці, на рівні грудей тримає відкриту книгу, в опущеній лівій – меч. Апостол одягнений у голубий з комірцем хітон та темно-вишневий з білим виворотом гіматій, босоніж. Складки модельовані темними широкими смугами. Лик рожево-вохристої карнації, видовжений, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови, відтінені ніс і повіки, коротке волосся, роздвоєна борода та вуса темні. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка

гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; Чабан А., Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

АПОСТОЛ (апостольський ряд)

ВКМ І-486

Кінець XVII ст.

103 x 30

Походження: Свято-Троїцька церква с. Матейки Маневицького району

Реставрація: 2003р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, тріщини основи, фрагментарні втрати фарбового шару, дірки від тиблів, пошкодження шашелем

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вправо. Правою рукою тримає край гіматію, у лівій – білий сувій. Апостол одягнений у вишневий з невеликим комірцем хітон та зелений з червоним виворотом гіматій, босоніж. Складки модельовані темними і світлими смугами. Лик рожево-вохристої карнації, округлий, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані брови, відтінені ніс і повіки, коротке волосся, борода і вуса темні. Німб плоский, окресле-

ний двома графіями, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого квітка гвоздики, листя і насічки, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею 2001 року // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С. 7; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 143; А.Чабан, Петрушак П. Колористичні особливості волинського малярства XVI-XVIII ст. на прикладі вибраних ікон з околиць Луцька // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 68; Чабан А., Петрушак П. Самобутність малярської культури художників Волині в іконах XVI-XVII століть // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2006. – С. 62; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2005. – С. 62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ І-45

Кінець XVII ст.

104 x 71

Походження: Преображенська церква с. Новосілки Турійського району

Реставрація: 1986 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) правосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, сріблення стерте, втрата левкасу на обрамленні

Опис: у центрі композиції - зображення Юрія Змієборця на білому коні. Кінь у срібній упряжі, під розшиитою попоною з китицями. Святий Юрій сидить у сідлі, лівою рукою тримає червону вуздечку, правою – спис, яким протикає зубасту пашу жовто-коричневого змія з довгими кігтями на лапах і прозорими крилами. Святий одягнений у білу сорочку, срібні кірасу і шолом з червоним пір'ям, сині штани, жовті з виворотом чоботи, рожевий плащ, перекинаний через ліве плече. Лик Юрія блідо-вохристої карнації, округлий, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, чітко промальовані короткі брови, відтінені ніс, повіки і підборіддя. Німб плоский, окреслений графією, сріблений. Справа, на другому плані – зображення царських палат з бійницями та арками. У вікнах – короновані цар і цариця. Під аркою, у молитовній позі – молода царівна у світлих одягах з темними смугами на подолі, короткому корсеті і срібній короні. У верхньому лівому кутку ікони, серед голубих хмар – зображення благословляючої Божої десниці. Позем ікони у вигляді пагорбів з кущами та чорної печери. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом і дрібною насічкою, сріблене. Обрамлення накладне профільоване, з боніями, міжрамні смуги чорного кольору з білим візерунком. На верхній міжрамній смузі – іменування ікони, зроблене червоною фарбою.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI—XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. – Луцьк, 1999. – С.143; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.48;

Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ Ж-293

1697 р.

90,5 x 76,8

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин Ковельського району

Реставрація: 1991 р., ННДРЦ України

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

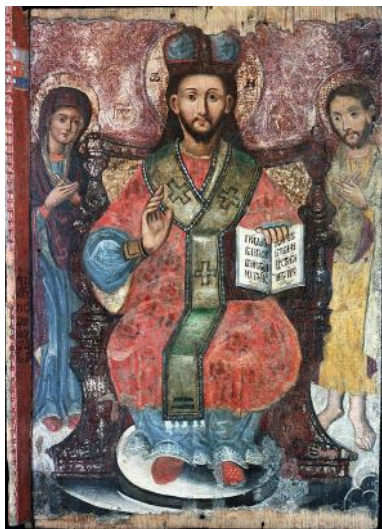
Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і сріблення, фрагментарні реставраційні вставки левкасу без тонування

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упівоберта вліво. Лівою рукою Богородиця підтримує Христа, правою вказує на нього. Ісус правою рукою благословляє, у лівій тримає закриту книгу у чорній палітурці з червоним обрізом. Богородиця одягнена у темно-червоний з синім виворотом мафорій «у зірочку», краї якого оздоблені тонким золотним шиттям, та синій хітон, по горловині та обшлагах облямований срібною тасьмою з «каменями». Христос одягнений у білий хітон, червоно-оранжевий гіматій, перекинутий через ліве плече. Лик Богородиці вохристої карнації з підрум'яною, повновидий, з округлим підборіддям, близько посаджені, великі круглі очі, брови тонкі темні, ніс прямий, уста червоні. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, округлий, очі великі круглі, брови темні, ніс прямий, уста червоні, хвилясте коротке волосся темне. Складки одяг виконані темними смугами і висвітленнями. Голови Богородиці і Христа увінчані гравійованими, срібленими коронами. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Обабіч постатей у гравійованих подвійних прямокутниках – монограми Богородиці і Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне, профільоване. Над нижньою планкою обрамлення – донаторський напис, з ім'ям донатора, датою створення ікони та назвою церкви, до якої ікона переда-

валась.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Датовані і підписні ікони у збірці ВКМ. Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 1995; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрація. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – Луцьк, 1999. – С.143; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIII ст. з колекції Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.52.

МОЛІННЯ

ВКМ Ж-307

1697 р.

114 x 82

Походження: церква Святого Луки с. Доросині Рожищенського району

Реставрація: 2011р., Львівська філія ННДРЦ України, М.Білецька-Зварич

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу, потертості сріблення, реставраційні вставки левкасу і тонування, дірки від цвяхів, обрамлення втрачене (окрім лівої планки)

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який возсідає на срібленому престолі, що стоїть на хмарині, ногами опираючись на біле кругле підніжжя. Правою рукою благословляє, лівою – тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25,34). Спас одягнений у архієрейське облачення: голубий з орнаментованим подолом підризник, червоний сакос, зелений хрещатий омофор, синю митру, червоне взуття. Лик Христа вохристої карнації, очі малі, ніс прямий довгий, невеликі червоні вуста, довге хвилясте волосся, маленькі вуса і борідка коричневого кольору. Обабіч нього стоять Богородиця та Іоан Хреститель, з молитовно складеними на грудях руками. Богородиця одягнена у голубий хітон з червоними обшлагами і горловиною, червоний мафорій, червоне взуття. Святий Іоан одягнений у вохристу волоссяницю і зелено-оливкового кольору гіматій, босоніж. Складки одягу виконані спрощено. Німб Христа хрещатий з літерами W...N, німби Богородиці та Іоана плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Тло ікони гравійоване крупним рослинним орнаментом, сріблене. На лівій планці обрамлення донаторський напис чорною фарбою з іменем замовника і датою створення ікони, вище – реставраційне зондування.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVII ст.. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Низькохат О. Деїсусні композиції у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 50; Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2008. – С.119; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.52.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І-163

Кінець XVII ст.

94 x 64

Походження: церква Казанської ікони Богородиці с. Буцин Старовижівського району

Реставрація: 2009 р., Львівська філія ННДРЦ України, М.Площанська, М.Білецька-Зварич

Матеріали і техніка: дошки (2) липові, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, тріщини, розходження дощок, значні потертості золочення, фрагментарні втрати фарбового шару і

левкасу, відколи дошки, дірки від тиблів, дерев'яні різьблені ризи зняті

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упівоберта вліво. Правою рукою Богоматір вказує на Ісуса Христа, якого тримає на лівій руці. Ісус Христос правою рукою благословляє, у лівій – тримає білий сувій. Богородиця одягнена у голубий хітон, орнаментований на обшлагах і горловині, та червоний мафорій, оздоблений золотим шиттям і торочками по краю та ажурними золотими зірками на чолі і правому рамені, під мафорієм – білий плат. Ісус одягнений у білий хітон з клавом, підперезаний червоним паском, вохристий гіматій, декорований срібним асистом, босоніж. Складки одягу виконані широкими темними смугами. Лики темно-вохристої карнації з підрум'яною, округлі, очі великі круглі карі, брови тонкі дугоподібні, носи прямі, уста червоні, відтінені повіки, носи і підборіддя, волосся Ісуса руде коротке. Німб Богородиці плоский, у Ісуса Христа – хрещатий, окреслені двома графіями, золочені. Літери OWH на німбі Христа та монограми виконані червоною фарбою. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого стилізовані квіти та акантове листя, золочене. Зображення обрамлене смугою білого кольору з насічками, верхні кути ікони зрізані.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 44; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999. – С.173; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С.202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж-302

Кінець XVII ст.

101 x 73

Походження: Стрітенська церква
с. Михнівка Камінь-Каширського району

Реставрація: 2008 р. Львівська
філія ННДРЦ України, О.Глібовецький

Матеріали і техніка: дошка (3)
соснова, шпуги (2) лівосторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості
фарбового шару і золочення,
фрагментарні втрати левкасу

Опис: зображення Ісуса Христа нижчепоясне, фронтальне. Правою рукою Спас благословляє, лівою підтримує відкрите Євангеліє (Мт.25, 34). Христос одягнений у червоно-оранжевий хітон з клавом, оздоблений золотою тасьмою з «каменями» на рукавах і горловині, та темно-синій гіматій з тонкою білою облямівкою. Складки одягу модельовані темними смугами (гіматій), сірими і жовтими смугами і висвітленнями (хітон). Лик Христа темний сіро-вохристої карнації, овальний, очі невеликі світлі, брови тонкі короткі, ніс прямий, уста червоні, чоло високе, хвилясте довге волосся, що спадає на плечі, клиновидна борода, невеликі вуса коричневого кольору. Німб хрещатий з червоними літерами ОВН, окреслений графією, золочений. Обабіч, у темних прямокутниках – монограми Христа. Тло гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого шестипелюсткові квіти, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору з білим рослинним орнаментом. На нижній міжрамній смузі – донаторський напис про поновлення ікони.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 44; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції ВКМ // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції, м. Луцьк, 1998; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.52.

СВЯТА ПАРАСКЕВА

ВКМ І-140

Кінець XVII ст.

95,5 x 70

Походження: Михайлівська церква с. Пілганів Луцького району
Реставрація: 2006 р., ННДРЦ України, О. Фролова

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) правосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини основи, справа втрата дошки на лику та німбі, потертості сріблення, дірки від тиблів, обрамлення втрачене

Опис: свята Параскева зображена поkolінно, упівоберта вліво. У правій руці тримає сріблений уквітчаний чотириконечний хрест, у лівій – розгорнутий білий сувій з текстом про наречення святої іменем Параскева узнак пошанування п'яти ран Спасителя, розп'ятого на хресті. Свята одягнена у білу сорочку з мереживом на горловині і рукавах, синій далматик, облямований червоною тасьмою, та рожево-вохристу спідницю, на плечі накинутий червоний плащ, декорований дрібним срібним квітковим орнаментом, на голові – сріблена корона. Складки одягу виконані широкими темними смугами, білими та вохристими мазками. Лик святої Параскеви світлий, рожево-вохристої карнації з підрум'яною, овальний, очі великі карі, брови тонкі темні, ніс прямий, вуста червоні, відтінені повіки та округле підборіддя, темне хвилясте волосся обрамляє чоло і кучерями спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Тло ікони гравіюване складним стилізованим рослинним орнаментом, сріблене, тоноване під золото.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI- XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 44; Василевська С., Вигоднік А.Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145; Музей волинської ікони - К:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ Ж-297

Кінець XVII ст.

125 x 94

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин Ковельського району.

Реставрація: 2004 р., ННДРЦ України, Г.Волощук

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини, значні втрати фарбового шару і левкасу на тлі, у нижній частині ікони і обрамленні, потертості сріблення, деталі обрамлення втрачені, зламані тиблі, дірки від тиблів

Опис: центр композиції займає зображення святого Юрія на білому у коричневій упряжі, під червоною попоною, коні. Постаць святого повернута вліво, із злегка схиленою до лівого плеча головою. Фігура непропорційна: масивна верхня частина, короткі ноги. Святий у лівій руці тримає вуздечку, правою – спис, яким вбиває крилатого змія (зображення майже втрачене). Святий Юрій одягнений у зелену сорочку, сині штани і кориневі чоботи, срібний обладунок з хрестом на грудях, шолом із червоно-зеленим пір'ям та червоний плащ. Лик Юрія вохристої карнації з підрум'яною, молодий, округлий, очі напівопущені, ніс прямий, вуста червоні, брови чіткі темні, відтінені повіки, ніс і підборіддя. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Зліва, на тлі темних аркоподібних воріт кількоповерхової будівлі з вохристими стінами, у молитовній позі зображена молода царівна, одягнена у білу сорочку, темний корсет, червону спідницю з синім фартухом та корону. Вище, у вікні замку, зображені цар і цариця у горностаєвих мантиях і коронах. Складки одягу виконані темними смугами, спрощено. На другому плані, справа – пейзаж з темно-зеленою рівниною, дальніми пагорбами і білими вершинами. У правому верхньому куті — зображення благословляючої Божої десниці (майже втрачене). Тло ікони гравіюване крупним

стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення подвійне, профільоване, глибока зовнішня рама коричневого кольору, внутрішній валик і бонії сріблені, міжрамні смуги зеленого кольору з орнаментом.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.48.

ВОЗНЕСІННЯ

ВКМ Ж-304

Кінець XVII ст.

105 x 67

**Походження: Стрітенська церква
с. Михнівка Камінь-Каширського району**

**Реставрація: 2004 р., НАОМА,
І.Фортуна**

**Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, сріблення**

**Збереження: кракелюри, значні
фрагментарні осипи фарбового
шару і левкасу, реставраційні то-
нування, втрачені бонії і нижня
планка обрамлення**

Опис: композицію ікони умовно можна поділити на дві частини. У верхній частині ікони, серед сіро-білих хмар, у мандорлі, яку підтримують ангели і херувими, зображений Ісус Христос. Він возсідає на невидимому престолі, піднявши у молитві руки. Спаситель одягнений у червоний хітон і синій гіматій. Німб хрещатий, окреслений червоною лінією. Над німбом – білий голуб. У центрі нижньої частини зображена Богородиця з молитовно складеними на грудях руками. Обабіч неї зображені по шість споглядаючих на небо апостолів з прикладеними до грудей правицями. Поруч з Богородицею стоять старші за віком апостоли, з сивими бородами і волоссям. Позаду – молодші, безбороді, з коротким рудим волоссям. Богородиця одягнена у вохристо-гірчичну туніку, червоний далматік з орнаментованою горловиною, синій гіматій, що огортає плечі, голова непокрита. Німб вохристого, зеленого відтінків. Складки одягу виконані прийомами висвітлення і нанесення темних смуг на основні кольори. Лики вохристої карнації з підрум'яною, округлі, очі темні, брови чітко промальовані, носи масивні, уста червоні. Тло ікони – у вигляді світло-зеленого пагорбу з травою та рожевої і синьо-блакитної смуги неба, гладке. Позем ікони жовто-оранжевий, скелястий. Внизу, на сірій смузі, розміщене іменування ікони, виконане червоним кольором. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями у вигляді квітки, фігурно профільована зовнішня рама і валик

– сріблені, міжрамні смуги темно-зеленого кольору зі спрощеним білим квітковим орнаментом.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.62.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-193

Кінець XVII ст.

85,5 x 50

Походження: Михайлівська церква с. Кримне Старовижівського району

Реставрація: реставраційна майстерня ВКМ, А. Квасюк

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) правосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: краquelюри, потертості і фрагментарні втрати фарбового шару, втрати золочення на тлі і деревини у правому верхньому куті ікони, ікона переписана

Опис: зображення Христа фронтальне, поясне. Правою рукою він благословляє, у лівій тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Христос одягнений у червоно-вохристий хітон і синій з сіро-рожевим виворотом гіматій, оздоблені по краю золотим шиттям. Складки одягу виконані різкими світлими і білильними лініями. Лик Христа вохристої карнації, овальний, очі невеликі, ніс прямий, вуста червоні, вуса, довге хвилясте волосся, що спадає, борода і вуса – коричневі. Німб плоский, окреслений графією, золочений. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинно-геометричним орнаментом, золочене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 1995. – С. 47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 145.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ I – 90

Кінець XVII ст.

60 x 40

Походження: Покровська церква
с. Дорогиничі Локачинського району

Реставрація: 2012 р., Львівська
національна академія мистецтв,
Є.Рябчук

Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, без шпуг, левкас, темпера,
гравіювання, золочення, різьба

Збереження: кракелюри, значні
втрати фарбового шару і левкасу
на тлі та на колонках, золочення
стерте, втрати боній, дірки, розхо-
дження дощок, пошкоджена до-
шка зі зворотнього боку.

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, вліво. На лівій руці Богоматір тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Богородиця одягнена у синій хітон з орнаментованою горловиною і обшлагами, темно-вишневий з зеленим виворотом мафорій, на чолі і правому плечі – зірки. Ісус Христос правою рукою благословляє, у лівій – тримає білий сувій. Ісус одягнений у білий хітон з червоною смугою на горловині та рудий гіматій. Складки одягу виконані світлими широкими смугами, тонкими чорними лініями. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, брови високі темні, носи прямі, уста червоні, відтінені підборіддя і вилиці. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Тло ікони гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, в основі якого цвіт граната. Зображення зверху обнесене різьбленою аркою. Ікона вміщена у накладний кіот з двома білими колонками з різьбленими базами і капітелями, подвійним карнизом, аркоподібним фігурним навершям з різьбленим букетом трипелюсткових квітів і листків, з боніями, міжрамні смуги синього, тло навершя червоного кольорів.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.178; Братушко Ю., Люльева С. Нанопланктонная идентификация меловых левкасов волинской иконы // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2002. – С.53.

ПРОРОКИ СОЛОМОН ТА ІСАЯ

ВКМ РА – 1614

Кінець XVII ст.

67 x 58

**Походження: Покровська церква
с. Поромів Іваничівського району**

Реставрація: 2009 р., НАОМА

**Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, левкас, темпера, різьба,
сріблення**

**Збереження: кракелюри, тріщини основи, потертості сріблення,
фрагментарні втрати фарбового шару і деревини**

Опис: зображення вміщене у медальйон овальної форми. Пророки зображені поколінно, упівоберта вправо. Пророк Соломон у правій руці тримає башту, у лівій – розгорнутий білий сувій з текстом. Одягнений у царські одяжі: зелений хітон і червоний плащ з опушкою, на грудях на ланцюжку – медальйон, на голові – вінець. Пророк Ісая правою рукою тримає кліщі з жариною, у лівій – розгорнутий білий сувій з текстом. Одягнений у зелено-жовті одяжі, голова непокрита. Складки одяж виконані спрощено. Лики пророків нечіткі, вохристої карнації, очі великі, носи масивні, вуста червоні, волосся і бороди темні. Німби плоскі, окреслені двома графіями. Тло ікони сірого кольору, гладке. Картуш плоскорізьблений у вигляді відрізків волут і листя, зверху – гроно винограду. Різьба сріблена, основа різьби покрита світлою фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.178; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до катало-

гу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202.

РИМСЬКА ІКОНА БОГОРОДИЦІ

ВКМ І-159

Кінець XVII ст.

106 x 80

Походження: Успенська церква с. Береськ Рожищенського району

Реставрація: 2016 р., Львівська філія ННДРЦ України, М. Берко

Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
сріблення, золочення, різьба

Збереження: кракелюри, фра-
гментарні втрати фарбового
шару і левкасу по всій площи-
ні ікони, потертості золочення,
втрати фарбового шару на обрам-

ленні, дірки від кріплень накладних деталей

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упівоберта вліво. На схрещених руках, зліва, вона тримає Ісуса Христа, у стиснутій лівій руці – біла хустинка з червоною облямівкою. Богородиця одягнена у синій хітон з орнаментованими обшлагами і горловиною, червоний з зеленим виворотом мафорій, оздоблений по краю тасьмою і зіркою на чолі. Ісус Христос правою рукою двоперсно благословляє, у лівій – тримає закриту книгу. Одягнений у білий хітон з червоною облямівкою та оздоблений білою тасьмою вохристий гіматій, що огортає тіло у нижній частині. Складки одяг виконані темними смугами і висвітленнями основного кольору. Лики вохристої карнації з легкою підрум'яною, очі великі темні, носи прямі, вуста червоні, відтінені повіки, носи і підборіддя, волосся Ісуса коротке темно-руде. Німби у Богородиці – плоский, у Спаса – хрещатий з літерами WON, окреслені двома графіями, золочені. Обабіч постатей, у гравійованих прямокутниках – монограми Богородиці та Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Ікона має фігурне аркоподібне сріблене навершя зі стилізованими різьбленими трилисниками над аркою по кутах. Обрамлення накладне, профільоване, з боніями, на верхній міжрамній смузі білою фарбою зроблений напис з текстом мо-

литви до Богородиці, на нижній – донаторський напис з іменами замовників і назвою церкви. Кіот має дві нижні і дві верхні колонки, які оздоблені боніями і кульковим білим візерунком, вкритий синьою фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису ХVІХVІІІ ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею// Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали ІІ міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І-250

Кінець XVII ст.

111 x 71

Походження: Свято-Троїцька церква с. Лучиці Луцького району

Реставрація: 1991 р., творче об'єднання «Еліпс», м. Київ, Є. Сизова

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, значні потертості сріблення, втрати фарбового шару і левкасу у ниж-

ньому правому куті, обрамлення відсутнє

Опис: зображення Богородиці фронтальне, нижчепоясне. На лівій руці вона тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Ісус Христос піднятою правицею благословляє, лівою рукою тримає закриту книгу з червоним обрізом, в окладі з темним середником із зображенням Голгофи. Богородиця одягнена у синю туніку з орнаментованими «каменями» горловиною і обшлагами та темно-червоний із зеленим виворотом мафорій із зірками на чолі і правому плечі. Ісус одягнений у білу сорочку, підперезану червоним поясом, та накинутий на плечі вохристий гіматій, що огортає нижню частину тіла, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами і висвітленнями основного кольору. Лики вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, носи прямі, брови довгі, уста червоні, відтінені повіки, підборіддя, носи, шиї, волосся Ісуса вохристе довге. Німб Богородиці плоский, німб Ісуса хрещатий з літерами, окреслені двома графіями, сріблені. Обабіч постатей – гравійовані прямокутники з монограмами Богородиці та Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравійоване крупним стилізованим рослинним орнаментом, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису ХVІХХІІІ ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали ІІ міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Вигодник А. Матеріали до каталогу волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали ІІІ Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996; Волинська ікона ХVІ-ХVІІІ ст.: каталог та альбом. – К.; Луцьк: ТОВ «Спадщина», 1998. – С.61; Ковальчук Є. Створення збірки сакрального мистецтва у волинському краєзнавчому музеї // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали ХХ міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2013. – С. 9-29; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:А-ДЕФ-Україна, 2013. – 400с. ; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Коло Йова Кондзелевича

БЛАГОВІЩЕННЯ

ВКМ І-756

1693 р.

102,5 x 79

Походження: Успенська церква с. Баїв Луцького району

Реставрація: 2009 р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) правосторонньо врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу на полях, значні втрати

внизу ікони, втрати деталей обрамлення

Опис: сцена Благовіщення розгортається в інтер'єрі на тлі сірої стіни. Зліва, біля ложа з балдахіном, на коричневому підвищенні, біля столика, на якому лежить відкрита книга, зображена Діва Марія. Вона стоїть навколішки, вказівним пальцем лівої руки вона вказує на себе, розкриту праву долоню підняла на рівні грудей. Богородиця одягнена у голубу туніку з орнаментованими горловиною і обшлагами та червоний мафорій із золотими зірками на чолі і правому рамені. Справа, на білій хмарині, – архангел Гавриїл у лівій руці тримає гілку білих лілей, а піднятою правою рукою благословляє. Над ним, серед сірих хмар на вохристову тлі – білий голуб з розправленими крилами, оточений сяйвом. Архангел одягнений у темно-сірий хітон, білий далматік з орнаментованими горловиною і обшлагами, оперезаний ораром з фігурною фібулою на грудях, червоний плащ, перекинаний через праве плече, на ногах – червоні панчохи з відкритими пальцями, за плечима детально промальовані сірі крила. Складки одягу виконані темними смугами і білими мазками по основних кольорах. Лики рожево-вохристої карнації з піддум'яною, округлі, очі великі темні, носи прямі, уста червоні, чіткі темні брови, відтінені повіки, носи і підборіддя. Німби плоскі, окреслені червоною лінією, золочені. Позем ікони рожево-вохристого кольору,

на поземі – донаторський напис з іменем замовника і датою написання ікони виконаний скорописом червоною фарбою. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом з елементом шишки хмелю, золочене. На тлі ікони, у прямокутнику, розміщене іменування ікони, виконане червоною фарбою. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване з боніями, профільовані планки сріблені, на міжрамних смугах синього кольору нанесений білою фарбою спрощений орнамент.

Експонується у МВІ

Публікації: Єлісєєва Т. Музей волинської ікони. 15 років діяльності // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 6; Сидор О. Важлива знахідка (група ікон із церкви Успення Пресвятої Богородиці в с.Баїв) // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 113; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Откович Т. Творча спадщина Йова Кондзелевича і майстрів його кола у збірці Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С. 35; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.52.

Коло Йова Кондзелевича

СВЯТІ БЕЗСРІБНИКИ КОСЬМА І ДАМІАН

ВКМ І-757

1693 р.

116,5 x 73

Походження: Успенська церква с. Баїв Луцького району

Реставрація: 2008 р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, значні на тлі і обрамленні, потертості золочення,

втрати сріблення на планках обрамлення

Опис: святі Косьма і Даміан зображені у повний зріст, упівоберта один до одного. Зліва — святий Косьма, який праву руку тримає на рівні грудей, а в лівій — ступку з ложечкою. Одягнений у підперезаний червоний хітон і сірий гіматій, перекинутий через ліве плече, чорні чоботи. Справа – святий Даміан, який тримає відкриту скриньку з отворами і ложечку. Одягнений у білий хітон і сіро-голубий гіматій, чорні чоботи. Складки одягу виконані широкими темними і вохристими смугами по основних кольорах, висвітленнями і білильними мазками. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, продовгуваті, виразні, очі великі темні, носи прямі, вуста червоні, брови довгі, хвилясте волосся, яке спадає на плечі, борода і вуса корочневі, глибокі зморшки на чолі і щоках промальовані темними мазками, повіки, носи і зморшки біля очей відтінені та прописані білильними мазками. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. На тлі ікони, поміж святыми, у гравійованій фігурній рамці – іменування ікони, виконане червоною фарбою. Внизу, на другому плані, зображений монастир із в'їзною вежею, храм, будівлі, зелені дерева. Позем ікони – у вигляді зеленої рівнини і рудого

пагорба з кущами. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом з елементом шишки хмелю, золочене. Внизу ікони – відокремлена чорною лінією широка біла смуга, на якій розміщений текст молитви до святих цілительів. Обрамлення накладне, подвійне, профільовані рама і валик сріблені, міжрамні смуги чорного кольору з нанесеним примітивним орнаментом світлого кольору. На нижній міжрамній смузі донаторський напис з датою створення ікони.

Експонується у МВІ

Публікації: Єлісеєва Т. Музей волинської ікони. 15 років діяльності // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 6; Сидор О. Важлива знахідка (група ікон із церкви Успення Пресвятої Богородиці в с.Баїв) // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 113; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Откович Т. Творча спадщина Йова Кондзелевича і майстрів його кола у збірці Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С. 35; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.52.

Коло Йова Кондзелевича

ОПЛАКУВАННЯ ІСУСА ХРИСТА

ВКМ І - 758

Кінець XVII ст.

54,5 x 84,8

**Походження: Успенська церква с.
Баїв Луцького району**

**Реставрація: 2008 р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак,
А.Чабан**

**Матеріали і техніка: дошка липова, шпуги (2) вертикально врізані,
левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення, сріблення**

**Збереження: кракелюри, тріщини, значні втрати левкасу і сріблен-
ня на обрамленні, потертості золочення, втрачена одна шпуга, по-
шкодження шашелем, відставання рами від основи ікони**

Опис: у центрі композиції зображене тіло Ісуса Христа у гробі, на білій плащаниці. На його оголеному тілі у білому оперезанні та плащаниці – краплі крові, на чолі, руках, ступнях і правому боці – рани. Тіло Ісуса Христа світле сіро-рожевої карнації, анатомічна будова якого модельована широкими світло-сірими мазками. Лик Ісуса блідий із сіро-синіми тінями, очі закриті, ніс прямий, вуста чорно-сірі, волосся, борода і вуса руді. Німб Спасителя хрещатий з літерами OWH, окреслений двома графіями і червоною лінією, золочений. Обабіч німба, на білій плащаниці – монограми Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Позаду Ісуса Христа зображена Богородиця із заломленими перед грудьми руками і схиленою головою. Богородиця одягнена у голубу туніку з орнаментованими горловиною і обшлагами та червоний із зеленим виворотом мафорій з зірками на чолі і раменах. Складки одягу Богородиці виконані темними смугами висвітленнями і білильними лініями. Лик Богородиці рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлий, миловидний, очі великі напівприкриті повіками, рясні сльози – у вигляді біло-прозорих крапель на щоках, відтінені довгі темні брови, прямий ніс, кутики вуст, підборіддя. Німб Богородиці плоский, окреслений двома графіями, золочений. На другому плані – пейзаж: зліва – поросла зеленими кущами коричнева гора з двома печерами, справа – архітектурний ансамбль Єрусалиму з мурами, в'їзною вежею з аркоподібним входом і зубчастим верхом, храмом з круглою зеленою банею, будівлями і вежами з черво-

ними дахами на тлі біло-голубих вершин. Позем ікони сірого кольору. У правому нижньому куті продряпаний донаторський напис (майже не зберігся). Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, профільовані планки сріблені.

Експонується у МВІ

Публікації: Єлісеєва Т. Музей волинської ікони. 15 років діяльності // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 6; Сидор О. Важлива знахідка (група ікон із церкви Успення Пресвятої Богородиці в с.Баїв) // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 113; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2009. – С.226; Музей волинської ікони. – К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Откович Т. Творча спадщина Йова Кондзелевича і майстрів його кола у збірці Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С. 35; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.52.

Коло Йова Кондзелевича

ІОАН БОГОСЛОВ

ВКМ І – 127

1696 р.

101,5 x 70

Походження: Михайлівська церква с. Окорськ Локачинського району

Реставрація: 2006 р., реставраційна майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини

основи, втрати фарбового шару і левкасу на поземі, втрати левкасу і золочення на тлі та внутрішній рамі

Опис: святий Іоан зображений у повний зріст, упівоберта вправо. Правою рукою святий торкається грудей, під лівою тримає закриту книгу, ноги злегка зігнуті у колінах. Одягнений у сіро-голубий хітон, підперезаний рожевим поясом, і яскраво-червоний з рожевим виворотом гіматій, босоніж. Складки одерж виконані темними смугами, висвітленнями і білильними мазками по основних кольорах. Лик виразний, рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, чітко промальовані темні брови, відтінені повіки, білильними мазками прописані зморшки на щоках і високому чолі, волосся, вуса і борода сиві. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Обабіч постаті – іменний напис, виконаний червоною фарбою. У нижній частині ікони, на тлі архітектурного стафажу і пейзажу, розміщені мініатюри з життєвими сценами: зліва – катування Іоана у казані; приведення до царя; копання могили; справа – випробування ядом. Позем ікони темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого виноград, золочене. Обрамлення накладне, профільоване. Зовнішня накладна рама з плоскими колонками і срібленими боніями пізніша. На нижній міжрамній смузі – донаторський напис про поновлення ікони 1865 р. Під написом залишки автентичного донаторського

напису з датою – 1696р.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.143; Братушко Ю., Люльєва С. Нанопланктонная идентификация меловых левкасов волинской иконы // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2002. – С.53; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2006. – С. 49; Вигоднік А., Карпюк Л. Житійні ікони XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2006. – С. 67; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2016. – С.52.

Йов Кондзелевич

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-109

Кінець XVII ст. 115х74

Походження: Свято-Троїцька церква с. Городище Луцького району

Реставрація: реставраційна майстерня ВКМ, Л. Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) верхня наскрізно, нижня односторонньо врізані, між ними дві врізані шпуги-«метелики», левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, локаль-

ні згриблення фарбового шару на гіматії Христа, реставраційні вставки левкасу і фарбового шару, основа ікони обрізана

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який сидить серед хмар, на дузі веселки, правою босогою ногою опираючись на двоступінчасте світле кругле підніжжя, лівою – на шестикрилого серафима. Правою рукою Спас благословляє, лівою рукою зверху притримує розкрите Євангеліє (Одкр. 3, 21-22). Христос одягнений у червоний хітон, темно-синій з світлим виворотом гіматій. Складки одяг виконані темними смугами та висвітленнями. Лик Христа світло-вохристої карнації з підрум'яною, виписаний з використанням світлотіні, овальний, очі карі мигдалевидної форми, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, волосся, клиноподібна роздвоєна борода і вуса темні Німб хрещатий з літерами WOH, окреслений двома графіями, золочений. Ісуса Христа оточують серафими з шістьма червоними крилами, херувими з двома зеленими крилами та ангели у червоно-білих одягах, які тримають зелені пальмові гілки та сфери з монограмами Ісуса Христа. Позем ікони у вигляді пейзажу – темна земля, зелені рівнини і пагорби. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого галузки і квіти лілії, дрібні насічки, сріблене, тоноване під золото. Верх ікони заокруглений, краї ікони окреслені широкою білою смугою.

Експонується у МВІ

Публікації: Сидор О. Художня спадщина Й. Кондзелевича. Образотворче мистецтво, 1985, № 5; Культ святих у православній церкві. Каталог виставки. – Луцьк, 1990; Овсійчук В. А. Майстри українсько-го барокко. – Київ, 1991; Музей Волинської ікони. – Луцьк, 1994; Вигодник А. Вивчення євангельських текстів на іконах волинської школи іконопису // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали наукової конференції – м.Луцьк, 1994. – С.25; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI- XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 44; Овсійчук В. А. Українське малярство X- XVIII ст. Проблеми кольору. Львів, 1996; Степовик Д. Історія української ікони X-XX ст. Київ, 1996; Йов Кондзелевич і Волинь. До 330-річчя від дня народження – Луцьк, 1997; Александрович В. «Легенда Йова Кондзелевича». Вступ до студій над творчістю майстра на Волині // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С.6; Обухович Л. До питання автопортрета Йова Кондзелевича // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 34; Василевська С. Вигодник А. Ікони XVI-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – м. Луцьк, 1998. – С. 90; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Скоп Л. Іконографічні особливості ікони Йова Кондзелевича «Спас» кінця XVII ст. з Троїцької церкви с.Городище Луцького району // Памятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2000. – С. 43; Музей волинської ікони- К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. –400с.; Откович Т. Творча спадщина Йова Кондзелевича і майстрів його кола у збірці Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С. 35; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. –

400с.; Єфіменко Л. Рентгенографічні дослідження фрагментів іконоста-су с.Городище. До питання авторства Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 36.

Йов Кондзелевич

**ПРОРОКИ СОФОНІЯ,
ЄЗЕКІЇЛЬ, ЯКІВ, ДАНИЇЛ,
СОЛОМОН І МОЙСЕЙ**

ВКМ І-80

Кінець XVII ст.

108 x 98

Походження: Миколаївська церква смт Локачі

Реставрація: 1999 р., ННДРЦ України, О. Фролова, Л.Когут, А. Черниченко, Л. Михайловська

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (3) зустрічно врізані, левкас, темпера, олія, сріблення, різьба

Збереження: кракелюри, потертості сріблення, тріщини основи, втрата деталей обрамлення, картуш обрізаний

Опис: пророки зображені попарно у трьох круглих медальйонах, розміснених пірамідою (два внизу, один зверху по центру). У верхньому медальйоні - поясне зображення Софонії у червоно-сірих оджах. Правною рукою він підтримує сувій з написом свого імені і текстом пророцтва, лівою – торкається грудей. Лик Софонії вохристої карнації, широколобий, очі великі темні, ніс прямий, темне волосся, вуса та борода з сивиною. Поряд зображений Єзекиїль у сірому хітоні і темно-зеленому гіматії з гірничним виворотом. У його руках піднятий сувій з написом імені і текстом пророцтва. Лик Єзекиїля темно-вохристої карнації, продовгуватий, очі великі темні, ніс прямий, сиві волосся, борода та вуса. У лівому нижньому медальйоні зображені Яків та Даниїл. Яків у блідо-жовтому хітоні і зеленому гіматії. Правною рукою підтримує розгорнутий сувій з написом імені і текстом пророцтва, ліва рука з випрямленим вказівним пальцем піднята на рівень грудей. Лик Якова темно-вохристої карнації з підрум'яною, ніс з горбинкою, очі великі карі, сиве волосся, брови, борода і вуса промальовані білильними мазками. Поруч – Даниїл у вигляді молодого безбородого юнака, одягненого у світло-коричневий хітон та пурпурний з зеленим виворотом гіматій, кінці якого зав'язані на правому плечі. На голові Даниїла червона з білою опушкою шапка. У руках він тримає сувій з написом імені та текстом пророцтва. Лик Даниїла вохристої карнації з підрум'яною, округлий, очі великі, брови

тонкі, ніс прямий, вуста повні червоні. У нижньому правому медальйоні зображені Соломон і Мойсей. Справа – Соломон у царських одягах з горностаєвою опушкою та срібній короні, у правій руці тримає книгу з написом імені та текстом пророцтва, ліва рука притиснута до грудей. Лик Соломона вохристої карнації з підрум'яною, овальний, очі великі, ніс прямий, брови короткі тонкі, вуста червоні. Лик обрамляє коротке темно-коричнєве волосся, маленькі борідка і вуса. Поряд – Мойсей зі скрижалями у правій руці. Пророк одягнений у синій хітон та темно-вишнєвий гіматій з жовтим виворотом. Вказівним пальцем лівої руки він вказує на текст заповідей на скрижалях. Лик Мойсея темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс з горбинкою, високе чоло. Лик обрамляє темне волосся, вуса і густа довга борода. Над головою пророка – темні роги. Німби персонажів плоскі, окреслені графією, сріблені. Складки одяг виконані темними лініями по основному тону, чергуванням темних смуг і висвітлень. Тло медальйонів гладке, сріблене. Кожен медальйон обрамлений профільованими срібленими планками. Тло картуша покрите синьою фарбою. По краю картуш оздоблений різьбленим декором у вигляді волют та стилізованих галузок з листям, сріблений.

Експонується у МВІ

Публікації: Овсійчук В. А. Майстри українського барокко. – Київ, 1991. – С. 219; Йов Кондзелевич і Волинь. До 330-річчя від дня народження. – Луцьк, 1997; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Братушко Ю., Цитович В. Фізико-хімічні дослідження деяких ікон, що відносять до спадщини Й.Кондзелевича // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2002. – С.16; Вигоднік А. Ідентифікація написів на сувоях «Пророків» XVIIIст. Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.59; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Йов Кондзелевич

ПРОРОКИ БАЛААМ І АВВАКУМ

ВКМ 1-78

Кінець XVII ст.

97,5 x 73

Походження: Миколаївська церква смт Локачі

Реставрація: 1999 р., ННДРЦ України, О. Фролова, Л. Когут, А. Черниченко, Л. Михайловська

Матеріали і техніка: дошки (2) липові, шпуга наскрізно врізана,

левкас, темпера, олія, сріблення, різьба

Збереження: кракелюри, потертості сріблення, втрати частини декоративного обрамлення, картуш обрізаний

Опис: зображення пророків поясні, упівоберта вправо, поміщені у круглий медальйон. Пророк Балаам обома руками тримає білий розгорнутий сувій з іменем і текстом пророцтва. Одягнений у темно-зелений хітон і червоний з жовтим виворотом гіматій, кінці якого зав'язані на лівому плечі. Лик святого рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлий, виконаний прийомами світлотіні, очі великі, ніс прямий, чоло високе, вуста червоні, коротке волосся, кучеряві борода та вуса темні. Складки одерж виконані різкими темними лініями та світлими смугами. Святий Аввакум лівою рукою підтримує розгорнутий сувій з іменем і текстом пророцтва, права рука притулена до грудей. Одягнений у червоний хітон і сірий гіматій. Лик вохристої карнації, виконаний прийомами світлотіні, очі великі темні, ніс довгий прямий, запалі щоки з рум'янцем, довге волосся, роздвоєна борода і вуса сиві. Складки одерж виконані зіставленням відтінків основного кольору. Німби пророків плоскі, окреслені графією, сріблені. Тло ікони гладке, сріблене. Медальйон у нижній частині обрамлений плоскорізьбленими галузками з листям, у верхній частині і справа – залишки декору у вигляді волот і зубчастого елемента. Різьблений декор сріблений, основа картушу синього кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Овсійчук В. А. Майстри українського барокко. – Київ, 1991. – С. 219; Йов Кондзелевич і Волинь. До 330-річчя від дня народження. – Луцьк, 1997; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Братушко Ю., Цитович В. Фізико-хімічні дослідження деяких ікон, що відносять до спадщини Й.Кондзелевича // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2002. – С.16; Вигоднік А. Ідентифікація написів на сувоях «Пророків» XVIIIст. Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.59; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Йов Кондзелевич

**ПРОРОКИ ЄРЕМІЯ,
ІСАЯ, ААРОН, ДАВИД,
ЗАХАРІЯ, ІОІЛЬ**

ВКМ І-79

Кінець XVII ст.

98 x 108

Походження: Миколаївська церква смт Локачі

Реставрація: 1999 р., ННДРЦ України, О. Фролова, Л. Когут, А.

Черниченко, Л. Михайловська

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (3) зустрічно врізані, левкас, темпера, олія, сріблення, різьба

Збереження: кракелюри, потертості сріблення, тріщини основи, втрата деталей обрамлення, картуш обрізаний

Опис: пророки зображені попарно у трьох круглих медальйонах, розміщених пірамідою (два внизу, один зверху по центру). У верхньому медальйоні – поясне зображення Єремії у вохристо-зелених одягах. Лівою рукою підтримує сувій з написом імені і текстом пророцтва, правою – вказує на нього. Лик Єремії рожево-вохристої карнації з підрум'яною, широколобий, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, волосся, борода і вусами темні. Поряд зображений Ісаїя у синьому хітоні і червоному гіматії, скріпленому на грудях. У лівій руці – піднятий сувій з написом імені і текстом пророцтва, права – притулена до грудей. Лик Ісаїї вохристої карнації з підрум'яною, продовгуватий, очі великі, ніс з горбинкою, чоло низьке, розділене на проділ волосся, роздвоєна борода і вуса темні. У лівому нижньому медальйоні зображені Аарон і Давид. Аарон одягнений у вохристо-червоні одяжі і головний убір первосвященника. Правою рукою тримає розквітлий жезл, лівою – розгорнутий сувій з написом імені і текстом пророцтва. Лик Аарона вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, волосся, пишна борода і довгі вуса сиві. Поруч – Давид у царських одягах: зелена сорочка з золоченими гудзиками, червоний кафтан, оторочений хутром, золочена корона. У лівій руці тримає сувій з написом імені та текстом пророцтва, права – притулена до грудей. Лик Давида вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс масивний, вуста червоні, волосся, ко-

ротка борода і вуса чорні. У нижньому правому медальйоні зображені Захарія і Іоїль. Захарія одягнений у вохристо-червоні одязі первосвященника та кидар. У лівій руці тримає сувій з написом імені та текстом пророцтва, права притулена до грудей. Лик Захарії вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, волосся, борода і довгі вуса сиві. Поряд – Іоїль у вохристо-синіх одяжах. Права рука піднята, лівою зверху тримає текст з пророцтвом. Лик Іоїля вохристої карнації з підрум'яною, великі круглі карі очі, ніс прямий, вуста червоні, високе чоло, коротке волосся, борода і вуса темні. Німби персонажів плоскі, окреслені графією, сріблені. Складки одязі виконані темними лініями по основному кольору, чергуванням темних смуг і висвітлень. Тло медальйонів гладке, сріблене. Кожен медальйон є круглим заглибленням у дошці, обрамлений профільованими срібленими планками. Тло картуша покрите синьою фарбою. По краю картуш оздоблений різьбленим декором у вигляді волют та стилізованих гілок з листям, сріблений.

Експонується у МВІ

Публікації: Овсійчук В. А. Майстри українського барокко. – Київ, 1991. – С. 219; Йов Кондзелевич і Волинь. До 330-річчя від дня народження. – Луцьк, 1997; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Братушко Ю., Цитович В. Фізико-хімічні дослідження деяких ікон, що відносять до спадщини Й.Кондзелевича // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2002. – С.16; Вигоднік А. Ідентифікація написів на сувоях «Пророків» XVIIIст. Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.59; Музей волинської ікони- К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Йов Кондзелевич

ПРОРОКИ МІХЕЙ І ГЕДЕОН

ВКМ І-278

Кінець XVII ст.

97,5 x 73

Походження: Миколаївська церква смт Локачі

Реставрація: 1999 р., ННДРЦ України, О. Фролова, Л. Когут, А. Черниченко, Л. Михайловська

Матеріали і техніка: дошки (2) липові, шпуга наскрізно врізана, левкас, темпера, олія, сріблення,

різьба

Збереження: кракелюри, потертості сріблення, втрати частини декоративного обрамлення, картуш обрізаний

Опис: зображення пророків поясні, упівоберта вліво, поміщені у круглий медальйон. Пророк Міхей правою рукою підтримує знизу білий розгорнутий сувій з іменем і текстом пророцтва, ліва – пригнута до грудей. Одягнений у червоний хітон і сірий гіматій. Складки одерж виконані темними лініями та висвітленнями. Лик святого вохристої карнації з підрум'яною, вилицюватий, виконаний прийомами світлотіні, очі великі, ніс загострений, вуста червоні, довге волосся, роздвоєна борода і вуса темні. Святий Гедеон лівою рукою підтримує розгорнутий сувій з іменем і текстом пророцтва, права – піднята. Одягнений у вохристий хітон і сіро-синій гіматій. Складки одерж виконані темними смугами. Лик світло-вохристої карнації з підрум'яною, виконаний прийомами світлотіні, очі великі, прямий ніс, високе чоло з зализинами, коротке волосся, борода і вуса сиві. Німби пророків плоскі, окреслені графією, сріблені. Тло ікони гладке, сріблене. Медальйон у нижній частині обрамлений плоскорізьбленими галузками з листям, у верхній частині – залишки декору у вигляді волут і зубчастого елемента. Різьблений декор сріблений, основа картушу синього кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Овсійчук В. А. Майстри українського барокко. – Київ, 1991. – С. 219; Йов Кондзелевич і Волинь. До 330-річчя від дня народження. – Луцьк, 1997; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 86; Братушко Ю., Цитович В. Фізико-хімічні дослідження деяких ікон, що відносять до спадщини Й.Кондзелевича // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2002. – С.16; Вигоднік А. Ідентифікація написів на сувоях «Пророків» XVIIIст. Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005. – С.59; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Йов Кондзелевич

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ РА - 1064

Початок XVIII ст.

113 x 69

Походження: Покровська церква
с. Бобли Турійського району

Реставрація: 1997 р., реставра-
ційна майстерня ВКМ, Л. Обухо-
вич

Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, шпуги (2) наскрізно врі-
зані, левкас, темпера, олія, гра-
віювання, сріблення, золочення,
на звороті стики дощок проклеє-
ні густим полотном, обрамлення
відсутнє

Збереженість: кракелюри, тріщи-

ни, потертості сріблення

Опис: у центрі композиції зображений повернутий вліво святий Юрій Змієборець, який сидить на здибленому білому коні у жовтій збруї і попоні, і довгим списом пронизує змія. Святий Юрій одягнений у зелену туніку, лицарський обладунок, червоні чоботи і плащ, скріплений фібулою, голову вінчає срібний шолом з різнокольоровим пір'ям. Змій крилатий, темно-коричневий, має відкриту пащу з гострими білими зубами і червоним язиком, довгі кігті на лапах та закручений хвіст. Справа зображений білостінний замок з баштами, гостроверхими червоними дахами і аркоподібними вікнами. На балконі замку зображений цар у короні, зі скіпетром у руці, поруч – цариця, яка плаче. У вікні на фронтоні будівлі – зображення жінки у червоно-синіх одягах. Перед замком зображена молода царівна Єлисава, біля її ніг – біла овечка. Царівна одягнена у білу сорочку із широкими рукавами з перехватами, червону спідницю, зелений корсет, вохристу шаль, червоний плащ та корону, намисто з перлів. Складки одягу виконані темними плямами і висвітленнями. Лики вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, носи прямі, брови довгі темні, вуста червоні, відтінені повіки, носи, підборіддя. Німб святого Георгія плоский, окреслений двома графіями, золочений.

Позем ікони темно-коричневий з зображеннями черепа і кісток, на другому плані – зелені пагорби і засніжені вершини. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого галузки і шишки, золочене. На тлі верхньої частини ікони, у гравійованому прямокутнику – іменний напис, зроблений червоною фарбою. Верх ікони аркоподібний, зображення обнесене широкою біло-жовтою смугою.

Експонується у МВІ

Публікації: Сидор О. Волинське малярство XVII-XVIII ст. // Образотворче мистецтво. – 1988, №2. Овсійчук В. Бароккове диво // Пам'ятки України. – 1990, №3; Степовик Д. Історія української ікони X-XX століть. – Київ, 1996. – 440с.; Обухович Л. Йов Кондзелевич та ікона «Юрій Змієборець» з с. Бобли Турійського району // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції. – Луцьк, 1996. – С.27; Йов Кондзелевич і Волинь. – Луцьк, 1997; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – Луцьк, 1997 – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. – Київ-Луцьк, 1998; Ременяка О. Іконографічні інтерпретації «Чуда Георгія зі змієм» в волинському іконописі // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали V наукової конференції – Луцьк, 1998 – С.81; Косаняк Л. Ікони на тему «Юрій Змієборець» у творчому розумінні малярів Стефана Поповича Медичького та Йова Кондзелевича // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.64; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII століть з колекції ВКМ // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48; Музей волинської ікони – К.:ПК Майстер-принт, 2010.– 88с.; 150 святинь Великої Волині. – Рівне, 2011. – 223с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Александрович В. Відкриття середньовічних ікон Волині: підсумок насамперед останнього двадцятиліття // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2013. – С. 36; Откович Т. Творча спадщина Йова Кондзелевича і майстрів його кола у збірці Музею волинської ікони у Луцьку // Во-

линська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С. 35; Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2016. – 400с.

Йов Кондзелевич

ПРОРОК ЄЗЕКІЇЛЬ

ВКМ I - 753

Початок XVIII ст.

73 x 25,5

Походження: церква апостолів Петра і Павла с.Вощатин Володимир-Волинського району

Реставрація: 2007 р., реставраційна майстерня ВКМ, П. Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, золочення, різьба

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару та левкасу, значні – зліва, у нижній частині картуша та на різьбленому обрамленні, втрачені дві бічні частини основи з обрамленням, тріщина у нижній частині обрамлення, тиблі зламані

Опис: пророк Єзекиїль зображений поkolінно, упівоберта вліво, зі схиленою головою. Перед собою він тримає розгорнутий сувій з написом власного імені та текстом пророцтва. Пророк одягнений у червоний хітон та жовто-коричневий гіматій, перекинутий через ліве плече. Складки одягу виконані накладанням темних смуг на основний колір та широкою чорною лінією. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, брови довгі темні, уста червоні, волосся, розділене на проділ, довга пишна борода і вуса сиві. Німб плоский, обведений червоною лінією, золочений. Тло картуша блакитного кольору, гладке. Обрамлення різьблене, в основі різьби – акантове листя.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008. – С.200; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Єфіменко Л. Рентгенографічні дослідження фрагментів іконостасу с. Городище. До питання авторства Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 36.

Йов Кондзелевич

СВЯТИЙ ГЕОРГІЙ

ВКМ І - 228

Середина XVIII ст.

115 x 74

Походження: Михайлівська церква с. Окорськ Локачинського району

Реставрація: 1999 р., НАОМА, К.Єршова

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, потертості та фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу на тлі, дірки від тиблів, обрамлення втрачене, кути ікони зрізані

Опис: святий Георгій зображений у повний зріст, упівоберта вправо. У правій руці тримає хоругву рожевого кольору із золотим хрестом, лівою рукою опирається на круглий срібний декорований щит з хрестом. Святий одягнений у сині штани, зелений далматік, жовту сорочку, срібну кірасу з хрестом, через ліве плече перекинутий червоний плащ, скріплений фігурною фібулою, на лівому боці – меч у піхвах, на ногах – сіро-голубі чоботи із закатами. Складки одягу виконані темними смугами. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, виразні, темні, брови тонкі високі, ніс прямий, вуста червоні, відтінені підборіддя і шия, маленькі вуса, волосся коротке, розділене на проділ. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Обабіч святого, у двох прямокутниках, окреслених графією, – іменний напис, зроблений червоною фарбою. Поzem ікони темного кольору, на другому плані – зелені пагорби, голубі вершини та замок. Зліва, на тлі пейзажу, зображена сцена Чуда святого Георгія про змія: вершник на білому коні вбиває змія, поряд – молода царівна з молитовно складеними руками. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого галузки і шишки, золочене. Ікона має аркоподібне навершя, зображення обнесене широкою білою смугою.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 35; Єршова К. Реставрація ікони «Святий Великомученик Георгій» біля 1730 року з села Окорськ Локачинського району (збірка Волинського краєзнавчого музею) // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.100; Косаняк Л. Ікони на тему «Юрій Змієборець» у творчому розумінні малярів Стефана Поповича Медицького та Йова Кондзелевича // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.64; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної конференції з волинського іконопису. – м. Луцьк, 2000. – С.86; Л.Міляєва Українська ікона XI-XVIII століть. – Київ, 2007. – 527с.; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII століть з колекції ВКМ // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010.– 88с.; 150 святих Великої Волині. – Рівне, 2011. – 223с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71; Слота (Єршова) К. Спогади про реставрацію ікони Йова Кондзелевича «Святий великомученик Георгій» біля 1730 року з села Окорськ Локачинського району Волинської області // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 51; Єфіменко Л. Рентгенографічні дослідження фрагментів іконостасу с.Городище. До питання авторства Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 36.

Коло Йова Кондзелевича

СПОКУСА ХРИСТА

ВКМ І - 110

Початок XVIII ст.

96 x 64

Походження: Свято-Троїцька церква с. Городище Луцького району

Реставрація: 1994 р., Львівська філія ННДРЦ України, Т.Откович

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) накладні на дерев'яних тиблях, левкас, темпера, олія, сріблення

Збереження: кракелюри, втрати фарбового шару, значні потертості сріблення, втрати дошки на

полях, дірки від тиблів по периметру ікони, обрамлення втрачене

Опис: Ісус Христос і диавол зображені у повний зріст, упівоберта один до одного. Ісус лівою рукою підтримує гіматій, праву – з розкритою долонею протягує вперед. Христос одягнений у червоний хітон і синій гіматій, босоніж. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, волосся, борода і вуса темні. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Диавол з рогами і кігтями на пальцях рук і ніг зображений зі спини, одягнений у темно-коричневий плащ. Праву руку з каменем диавол простягує до Ісуса, ліву – відводить за спину. На другому плані – пейзаж з силуетами монастиря і палацу у зелені дерев, під затягнутим сіро-чорними хмарами небом. Справа зображена висока скеля і сцена, де диавол пропонує Христу кинутись з висоти. Позем ікони темний з розкиданим білим камінням. У верхній частині ікони – напис (Матв. 4,1), виконаний чорною фарбою. Зображення обнесене світлою лінією, поля ікони покриті чорною фарбою, зверху і знизу декоровані крупним срібленим орнаментом з квітки і двох волют.

Експонується у МВІ

Публікації: Откович М. Проблеми науково-реставраційної роботи // Родовід. – 1994. – № 8; Александрович В. Малярське середовище Луцька та навколишніх монастирів біля перелому XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали наукової конференції. – м. Луцьк, 1994. – С.13; Александрович В. « Легенда Йова Кондзелевича». Вступ до студій над творчістю майстра на Волині // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.6; Ковальчук Є. До питання музейного і церковного співробітництва у збереженні і дослідженні пам'яток давнього мистецтва Волині // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.68; Василевська С., Вигоднік А. Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Александрович В. У колі сподвижників: Йов Кондзелевич у релігійному малярстві Волині кінця XVII- першої половини XVIII ст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2001. – С.24; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Кальченя Г. Сюжет спокуси Ісуса Христа в пустелі у зображальному мистецтві. Походження сюжету та його символізм // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2014. – С.65; Откович Т. Творча спадщина Йова Кондзелевича і майстрів його кола у збірці Музею волинської ікони у Луцьку // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С. 35; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Єфіменко Л. Рентгенографічні дослідження фрагментів іконостасу с.Городище. До питання авторства Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 36.

Коло Йова Кондзелевича

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ Ж - 312

Перша половина XVIII ст.

126,5 x 85

**Походження: церква Іоана Бого-
слова с. Верхнів Іваничівського
району**

**Реставрація: Львівська філія
ННДРЦ України, Н.Пажун**

**Матеріали і техніка: дошка (3)
липова, шпуги (2) наскрізно врі-
зані, левкас, темпера, гравіюван-
ня, золочення**

**Збереженість: кракелюри, значні
втрати фарбового шару і левкасу
на тлі і поземі ікони, потертості**

**золочення, розходження дощок, нижня планка обрамлення втраче-
на**

Опис: у центрі композиції зображений святий Юрій Змієборець, який сидить на здибленому білому коні і довгим списом пронизує пащу крилатого змія з довгим хвостом і червоним язиком. Святий одягнений у зелену туніку, лицарський обладунок з чотириконечним хрестом на грудях і шолом з різнокольоровим пір'ям, через праве плече перекинаний червоний плащ, на лівому боці, у піхвах – меч, на ногах – сірі чоботи з червоними закатами. Німб святого плоский, окреслений двома графіями, золочений. Кінь у червоній збруї із китицями, під зеленою попоною. Праворуч зображений сіростінний замок з балконами та аркоподібними вікнами і дверима. На балконах зображені люди, що споглядають сцену битви, серед них цар зі скіпетром і у короні та цариця з віялом у руці. Біля замку – молода царівна, одягнена у білу сорочку із широкими рукавами з перехватами, чорну спідницю, вохристий корсет, червоний із зеленим виворотом плащ і темну шаль. Біля ніг царівни – біла вівця. Зліва – вежа з аркоподібними входом та вікном, у якому зображена молода дівчина. Складки одягу персонажів виконані темними і світлими смугами. Лики вохристої карнації з підрум'яною, очі великі круглі, темні, носи прямі, вуста червоні, відтінені повіки, носи, шиї. Позем ікони

у вигляді темно-коричневого пагорба з травою і квітами. На другому плані – зелено-руді пагорби з кущами і деревами, вдалині – засніжені гори. На пагорбах у динамічних позах зображені чотири воїни з щитами і списами, одягнені у червоно-сірі одержі і шоломи. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, золочене. На тлі ікони у прямокутнику, окресленому графією, іменування ікони. Обрамлення накладне, профільоване з кульковим орнаментом по внутрішньому краю, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. зі збірки ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. – Луцьк, 1995. – С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999. – С.143; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII століть з колекції ВКМ // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48; 150 святинь Великої Волині. – Рівне, 2011. – 223с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І - І66

1715 р.

110 x 69

Походження: церква Казанської ікони Богородиці с. Буцин Старовижівського району

Реставрація: 1993 р., кооператив «Відродження-2», м. Київ

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, сріблення стерте, ікона обрізана по периметру, обрамлення і бонії втрачені

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою Спас благословляє, лівою – тримає відкрите Євангеліє (Ін. 6,35). Христос одягнений у червоний хітон з клавом і коричневою облямівкою на рукавах і горловині та синій гіматій. Складки одягу виконані широкими темними смугами, висвітленнями та білильними мазками. Лик Христа рожево-вохристої карнації з підрум'яною і висвітленнями на виступаючих частинах, очі карі, мигдалеподібні, брови темні довгі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, вуха великі, борідка роздвоєна, волосся коричневе, розділене на проділ. Німб плоский з літерами WON, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч постаті розміщені монограми Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення подвійне, міжрамні смуги синього кольору з дрібним білим візерунком. На нижній міжрамній смузі розміщений донаторський напис з іменем донатора і датою створення ікони.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигоднік А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Василевська С., Вигоднік А. Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.118; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ РА - 1594

1718 р.

113 x 86,7

Походження: Преображенська церква с. Нуйно Камінь-Каширського району

Реставрація: 2008 р., Львівська філія ННДРЦ України, Є. Манько

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, паволока, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: краquelюри, значна втрата фарбового шару, левкасу і деревини у центральній частині, бонії та нижня і ліва планки обрамлення втрачені, дірки від цвяхів, пошкодження шашелем.

Опис: святий Миколай зображений поkolінно, упівоберта вправо. Правою рукою благословляє, лівою тримає закриту книгу у червоному окладі, у середнику якого зображений хрест-розп'яття з пристоячими. Святий одягнений в архієрейське облачення: біло-голубий підризник, синій з червоним виворотом фелон, вохристий хрещатий омофор, поручі, палицю, наперсний хрест на ланцюжку, митру. Складки одягу спрощено виконані висвітленнями і темними смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, брови довгі чорні, борода, вуса і волосся сиві. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Обабіч святого, на хмаринах – поясні зображення Ісуса Христа з благословляючою правицею і книгою та Богородиці з омофором. Вони одягнені у червоно-синій одяг. У двох окреслених прямокутниках – іменні написи. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення подвійне, профільоване, з боніями, глибока зовнішня рама покрита червоною фарбою, верхня планка і бонії сріблені, міжрамні смуги синього кольору, орнаментовані. На нижній міжрамній смузі – донаторський напис з датою створення ікони.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 200; Корнієнко В. Реконструкція напису-посвяти на іконі XVII ст. з образом Св. Миколая з Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2010. – С. 45; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52.

ВОСКРЕСІННЯ

ВКМ Ж - 321

Початок XVIII ст.

43,2 x 32,7

Походження: Покровська церква
с. Пірванче Горохівського району
Реставрація: 1996 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості, потемніння сріблення, фрагментарні втрати фарбового шару та левкасу, реставраційні

вставки левкасу і тонування

Опис: Ісус Христос зображений у повний зріст, голова злегка схилена вліво, босими ногами опираючись на коричневий саркофаг. Правою, високо піднятою, рукою благословляє, лівою – тримає червоно-білу хоругву із хрестом на довгому жезлі з хрестом на кінці. Христос одягнений у біле оперезання та багряницю, скріплену на грудях. Лик і тіло Ісуса Христа рожево-вохристої карнації, очі темні, ніс прямий, уста червоні, волосся світло-русяве. Німб плоский, обведений червоною лінією, сріблений. Обабіч постаті Христа – монограми, виконані червоною фарбою. Постать Ісуса Христа оточена світлими променями, які пробиваються із-за клубастих хмар. У нижній частині ікони, біля саркофагу, у різних позах зображені три воїни, одягнені у сині кіраси. Зліва молодий воїн виглядає із-за саркофагу, справа воїн із сивою бородою, у шоломі, піднімає щит над головою, воїн у центрі лежить на щиті. Тло ікони сіро-рудого кольору у вигляді хмар, гладке. Зображення обрамлене широкою білою смугою.

Експонується у МВІ

Публікації: Л. Обухович До питання автопортрета Йова Кондзелевича // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 34; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008.– С.200; Л. Обухович Феномен ікон празникового ряду іконостасу з села Перванче Горохівського району Волинської області // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2012.– С.97.

ВОЗНЕСІННЯ

ВКМ Ж - 322

Початок XVIII ст.

43,5 x 30,7

Походження: Покровська церква
с. Пірванче Горохівського району
Реставрація: 1985р., реставрацій-
на майстерня ВКМ, Л. Обухович
Матеріали і техніка: дошка со-
снова, шпуги (2) різносторонньо
врізані, паволока, левкас, темпе-
ра, сріблення

Збереження: кракелюри, по-
тертості, потемніння сріблення,
фрагментарні втрати фарбового
шару та левкасу, реставраційні
підведення левкасу і тонування

Опис: у верхній частині ікони, на сірій хмарині, серед жовтого сая-
ва, зображений Ісус Христос з піднятими руками. Спас одягнений у чер-
воні одежі, босоніж. Обабіч Христа на хмарах – поясні постаті двох
ангелів у білих та блідо-рожевих одежах. У нижній частині ікони зобра-
жений натовп людей у динамічних позах. Їхні погляди і жести звернені
до Христа. На передньому плані, серед молодих і літніх чоловіків ви-
різняється постать Богородиці, яка стоїть навколішки, протягуючи руки
вгору. Персонажі одягнені у червоно-зелені та біло-сині одежі. Складки
одеж виконані накладанням темних смуг, висвітлень та білильних маз-
ків. Лики персонажів світло-вохристої карнації з підрум'яною, дрібні.
Німби Ісуса Христа і Богоматері плоскі, обведені червоною лінією, сріб-
блені. На синьому тлі, між хмариною і пагорбом – частково збережений
напис білою фарбою, що іменує ікону. Позем ікони рудого кольору. Тло
ікони у вигляді зеленого пагорбу і синього неба, гладке. Зображення об-
рамлене широкою білою смугою.

Експонується у МВІ

Публікації: Л. Обухович До питання автопортрета Йова Кондзелевича // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 34; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008.– С.200; Л. Обухович Феномен ікон празникового ряду іконостасу з села Перванче Горохівського району Волинської області // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2012.– С.97.

БОГОЯВЛЕННЯ

ВКМ Ж - 317

Початок XVIII ст.

44 x 30,8

Походження: Покровська церква
с. Пірванче Горохівського району
Реставрація: 1987 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, сріблення

Збереження: кракелюри, потем-
ніння сріблення, дрібні осипи
фарбового шару, реставраційні
тонування, втрати дошки по кра-
ях

Опис: у центрі композиції, у водах Йордану, упівоберта вліво зображений Ісус Христос з молитовно складеними на грудях руками. Оголене тіло покриває біле оперезання і червоний плащ. Голова схилена під благословіння Іоана Хрестителя, який стоїть на скелястому березі. Правою рукою Хреститель благословляє, у лівій тримає довгий посох з хрестом на кінці і білою стрічкою з написом. Іоан одягнений у зелені одежі. Позаду Спасителя зображені два ангели, які споглядають на нього. Ангел, зображений ближче, підтримує плащ Ісуса Христа, інший – тримає обома руками розгорнутий білий плат. Складки одяг виконані світлими і темними смугами. Лики і тіла рожево-вохристої карнації. Німби плоскі, обведені червоною лінією, сріблені. Вгорі, у світлому саяві, серед сіро-рожевих хмар, зображений білий голуб та іменування ікони, виконане червоною фарбою. Позем ікони у вигляді водного плеса. Тло ікони з елементами пейзажу – скелі, дерева, голубе небо, рожева лінія горизонту, гладке. Зображення обрамлене широкою білою смугою.

Експонується у МВІ

Публікації: Л. Обухович До питання автопортрета Йова Кондзелевича // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 34; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008.– С.200; Л. Обухович Феномен ікон празникового ряду іконостасу з села Перванче Горохівського району Волинської області // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2012.– С.97.

ЗІШЕСТЯ СВЯТОГО ДУХА НА АПОСТОЛІВ

ВКМ Ж - 318

Початок XVIII ст.

44 x 30,8

Походження: Покровська церква
с. Пірванче Горохівського району

Реставрація: 2002 р., реставра-
ційна майстерня ВКМ, Л.Обухо-
вич

Матеріали і техніка: дошка со-
снова, шпуги (2) різносторонньо
врізані, паволока, левкас, темпе-
ра, золочення

Збереження: кракелюри, потер-
тості, фрагментарні втрати фар-
бового шару та левкасу

Опис: у центрі композиції зображена Богоматір, яка сидить на престолі, піднявши руки у молитовному жесті. Обабіч престолу зображені апостоли, по шість – зліва і справа. Одні апостоли сидять, інші – стоять, підносять руки вгору або прикладають їх до грудей. На головах апостолів і Богородиці – червоні вогненні язики. Богородиця одягнена у темний хітон та червоний мафорій із зхеленим виворотом. Апостоли одягнені у темні, гірчичні, сині і білі хітони, вохристі, блідо-рожеві і червоні гіматії. Складки одеж виконані темними лініями по основних кольорах. Лики персонажів рожево-вохристої карнації, очі темні, носи прямі, вуста червоні. Апостоли молоді – безбороді, старі – з бородами і вусами, волосся русаве і сиве. Німб Богородиці плоский, обведений червоною лінією, золочений. Вгорі, на тлі білої стелі, зображений Святий Дух у вигляді голуба з розпростертими крилами. Над порталом – іменування ікони, виконане червоною фарбою. Позем ікони темно-коричневий, розкреслений ромбами. Тло ікони у вигляді інтер'єру будівлі: у центрі – портал з колонами, з боків – темні стіни з двома прямокутними загратованими вікнами, прорізи яких золочені, гладке. Зображення обрамлене широкою білою смугою.

Експонується у МВІ

Публікації: Л. Обухович До питання автопортрета Йова Кондзелевича // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 34; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008.– С.200; Л. Обухович Феномен ікон празникового ряду іконостасу з села Перванче Горохівського району Волинської області // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2012.– С.97.

БЛАГОВІЩЕННЯ

ВКМ Ж-319

XVIII ст.

44 x 30,5

Походження: Покровська церква
с. Пірванче Горохівського району
Реставрація: 2017 р., реставра-
ційна майстерня ВКМ, Л. Обухо-
вич

Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, шпуги (2) наскрізно врі-
зані, левкас, темпера, сріблення
Збереження: кракелюри, потем-
ніння і потертості сріблення,
реставраційні вставки левкасу і
тонування, пошкодження дошки
деревогризом

Опис: на передньому плані, у легкому повороті вправо зображена Діва Марія, яка стоїть біля столу. Праву руку вона притулила до грудей, лівою торкається відкритої книги, яка лежить на столі, покритому червоною скатертиною. Марія одягнена у білу туніку, синій плащ, скріплений на грудях, босоніж. Лик Богородиці блідо-вохристої карнації, очі темні, ніс прямий, вуста червоні, волосся довге, руде, спадаюче на плечі, відтінені повіки, ніс, підборіддя та шия. Німб плоский, окреслений червоною графією, сріблений. Монограми Богородиці зроблені червоною фарбою. Навпроти, вище, на білій хмарині, зображений навколішки архангел Гавриїл з квітучою гілкою у руках. Архангел Гавриїл одягнений у підперезаний білий хітон і червоний плащ, за плечима – білі крила. Складки одягу виконані висвітленнями основного кольору та темними смугами. Над архангелом, серед вохристих хмар, зображений білий голуб. Позем ікони коричневого кольору з сірим підвищенням. Тло ікони у вигляді інтер'єру будівлі: коричневі стіни, двоє відкритих аркоподібних вікон, фігурна колона сірого кольору і масивна зелена завіса. На стіні будівлі червоною фарбою зроблений напис, що іменує ікону. Зображення обрамлене широкою білою смугою.

Експонується у МВІ

Публікації: Обухович Л. Феномен ікон празничного ряду іконостасу з села Перванче Горохівського району Волинської області // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С.97-102.

АПОСТОЛ

ВКМ І-955

Початок XVIII ст.

81 x 31

Походження: Успенська церква с. Твердині Локачинського району

Реставрація: 2017 р., Львівська філія ННДРЦ України, О.Глібовецький

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, золочення

Збереження: кракелюри, потертості і втрати золочення, тріщини дошки, значні втрати деревини у нижній частині, дірки від тиблів, втрачена шпуга

Опис: апостол зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Праву руку долонею доверху тримає перед грудьми, у лівій опущеній – тримає закриту книгу. Одягнений у білий хітон та голубий гіматій, на ногах – сандалії. Складки одягу виконані лініями та вузькими смугами темнішого відтінку основного кольору. Лик вохристої карнації з сильною підрум'яною, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, брови довгі темні, довге волосся, борода і вуса сиві, відтінені повіки, носо-губні складки, зморшки навколо очей та на високому чолі. Німб плоский, окреслений графією, золочений. Позем ікони рудого кольору з кущами і пагорбами. Тло ікони втрачене.

Публікації: публікується вперше

АПОСТОЛ ІОАН

ВКМ І-956

Початок XVIII ст.

83 x 29

Походження: Успенська церква с. Твердині Локачинського району

Реставрація: 2017 р., Львівська філія

ННДРЦ України, О.Бучинська-Литвиненко

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, золочення

Збереження: кракелюри, потертості і втрати золочення та фарбового шару, тріщини дошки, дірки від тиблів, втрати деревини у верхній частині

Опис: апостол Іоан зображений у повний зріст, упівоберта вправо. Обома руками на рівні грудей тримає відкриту книгу з червоною палітуркою і білими сторінками.

Одягнений у білий хітон з червоним виворотом рукавів, зелений гіматій, на ногах – сандалії. Складки одягу виконані темними смугами та чорними лініями. Лик темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі напівопущені, ніс прямий, вуста червоні, брови довгі темні, високе чоло з висвітленням, коротке волосся, борода і вуса сиві, відтінені повіки, носо-губні зморшки. Німб плоский, окреслений графією, золочений. Позем ікони рудого кольору з кущами і пагорбами. Тло ікони гладке, золочене. Зображення обнесене широкою смугою білого кольору.

Публікації: публікується вперше

РОЗП'ЯТТЯ

ВКМ Ж - 306

Початок XVIII ст.

148 x 114

Походження: Успенська церква с. Качин Камінь-Каширського району

Реставрація: 2010 р., НАОМА, М. Плехов; 2018р., реставраційна майстерня ВКМ, Л. Обухович

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, загальне потемніння, потертості фарбо-

вого шару і сріблення, фрагментарні втрати до дошки, значні – у нижній частині, реставраційні левкас, тонування, відтворення деталей живопису

Опис: у центрі композиції зображений масивний коричневий з білим титлом ІНЦІ хрест з розп'ятим Ісусом Христом. Під поперечною хреста, обабіч Спаса, зображені два ангели у червоно-білих одежах. Ангели стоять навколішки на сірих хмарах і тримають у руках потир і білий розгорнутий плат, збираючи кров Христову. Над поперечною хреста, у чорно-сірих хмарах, зображення темно-червоних сонця і місяця. Тіло Спаса покрите білим оперезанням, на голові – терновий вінець. Обабіч хреста, у молитовних позах – пристоячі Богоматір та Іоан Богослов із згорнутим сувоєм. Богородиця одягнена у білу туніку і синій мафорій, Іоан – у синій хітон і червоний плащ. Складки одяг виконані темними смугами по основному кольору. Лик і тіло Христа сіро-вохристої карнації. Лики святих світло-вохристої карнації, округлі, нечіткі. Німб Христа хрещатий з червоними літерами WON, німби святих плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. На другому плані, позаду хреста – пейзаж у вигляді зелених пагорбів, рудих скель та архітектурний ансамбль з білими мурами, вежами з червоними дахами. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване пишним рослинним орнаментом, в основі якого вигнуте і перевите акантове листя, стилізовані чотирипелюсткові квіти, стручки і виноград, сріблене. Обрамлення ікони подвійне, глибоке, з овальними та

призмоподібними боніями, міжрамні смуги зеленого кольору, оздоблені білим рослинним орнаментом, зовнішня рама, валик, бонії сріблені.

Експонується у МВІ

Публікації: Л. Карпюк Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45. Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.146; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С.202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Карпюк Л. Вплив західноєвропейської гравюри на іконографію творів «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2014. – С.76-77, 79; С.Василевська Євхаристична тематика на волинських іконах XVIII століття з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2014. – С.44; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ПРЕОБРАЖЕННЯ

ВКМ І - 116

Початок XVIII ст.

106 x 83

Походження: церква Казанської ікони Богородиці с. Садів Луцького району

Реставрація: 1988 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, на звороті стики дощок проклеєні паволокою, левкас, темпера, сріблення тоноване під золото, втрачені зовнішні планки обрамлення, бонії

Збереження: кракелюри, втрати фарбового шару і левкасу на полях, валику та у верхньому правому куті ікони, потертості золочення, втрата верхнього валика, зовнішньої рами, боній, реставраційна вставка на одягах апостолів Петра і Іоана

Опис: у верхній частині композиції, у заповненій золотими променями і окресленій блакитною смугою білій мандорлі зображений Ісус Христос, який благословляє піднятими, злегка розведеними у боки руками. Його постать зависає у повітрі над сіро-зеленим круглим пагорбом Фавору. Христос одягнений у білий з золоченням хітон, голубий із срібленням гіматій, босоніж. Обабіч Христа, на клубастих сіро-білих хмарах, зображені пророки Ілля та Мойсей. Ілля стоїть навколішки зі схрещеними на грудях руками. Він одягнений у рожевий хітон і блакитний гіматій. Мойсей стоїть, припавши на ліве коліно. Права рука притиснута до грудей, лівою – тримає скрижаль. Він одягнений у блакитний хітон та червоний гіматій. Вниз від мандорли Христа відходять три пучки золотих променів, які сягають трьох апостолів, зображених у динамічних позах на скелястому поземі, біля підніжжя зеленого пагорба. Апостол Іоан прикриває двома руками голову. Апостол Петро лівою рукою затулює очі. Апостол Яків молитовно склав руки перед грудьми. Традиційні одяжі апостолів виконані у червоних, синіх та коричневих кольорах. Складки одягу виконані шляхом накладання пробілів і висвітлень, що чергуються з темнішими смугами і лініями основного кольору.

Лики святих рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, носи прямі, вуста червоні. Німби персонажів плоскі, окреслені червоною лінією, золочені. Монограми Христа, іменні написи пророків і апостолів, зроблені червоною фарбою. Позем ікони у вигляді скелястого підніжжя пагорбу з валунами та кущами. Тло ікони гладке, золочене. Обрамлення накладне, подвійне, з боніями, міжрамні смуги голубого кольору.

Експонується у МВІ

Публікації: Л.Карпюк Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 35; Василевська С., Вигоднік А. Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. – Київ-Луцьк, 1998; Л.Міляєва Українська ікона XI-XVIII століть. – Київ, 2007. – 527с.; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; 150 святинь Великої Волині. – Рівне, 2011. – 223с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА

ВКМ РА - 1473

Початок XVIII ст.

127 x 93

**Походження: церква Воздвижен-
ня Чесного Хреста с. Козлиничі
Ковельського району**

**Реставрація: 2002 р., НАОМА,
Т.Гержан**

**Матеріали і техніка: дошка (3) со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
сріблення**

**Збереження: кракелюри, значні
потертості фарбового шару, роз-
ходження дощок основи, верхня і**

нижня бонії втрачені, потертості сріблення на тлі

Опис: дійство відбувається в інтер'єрі храму, серед аркоподібних склепінь, колон із фігурними капітелями та двох срібних вікон. У центрі композиції зображений накритий біло-зеленими «сорочками» тетрапод з чотирма свічниками із запаленими свічками та червоним антимінсом, на якому зображений чотириконечний хрест з написами ІС ХР та ΝΙΚΑ. За престолом митрополит Макарій у піднятих руках тримає чотириконечний хрест з написами ІНЦІ та ІС ХР. Кінці хреста виконані у вигляді трилисника, нижній кінець прикрашений зеленими гілками і червоними квітами. Митрополит одягнений у білий підризник, зелено-червоний фелон, вохристі поручі та рожевий хрещатий омофор. Лик Макарія блідо-вохристої карнації, очі темні, ніс прямий, чоло високе, довге волосся і борода сиві. Митрополита підтримують два диякони з кадилами у руках. Один із них бородатий, чорноволосий, інший – молодий, безбородий з округлим обличчям. Диякони одягнені у сірий та червоний стихарі та білі орари. На передньому плані, обабіч престолу, з молитовно складеними руками зображені імператор Костянтин (зліва) та імператриця Єлена (справа) у коронах. Імператор одягнений у зелений хітон, жовтий далматік, червоний плащ, перекинутий через ліве плече, червоне взуття. Імператриця Єлена – у синій туніці, жовтому з червоним краєм далматіку, білій намітці та червоному взутті. Складки одяг виконані спрощено,

темними смугами по основних кольорах. Позаду зображені групи людей: чоловіки (за Костянтином) і жінки (за Єленою). Лики персонажів з натовпу зображені спрощено, майже ескізно. Жінки у білих платах, чоловіки з непокритими головами з чорним, рудим та сивим волоссям. Німби митрополита та дияконів плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Позем ікони коричневого кольору, розкреслений на квадрати. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акантове листя, стручки, виноград, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги і зовнішня рама синього кольору, внутрішній валик і бонії сріблені.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2005.– С.62; Л.Карпюк Твори XVII-XVIII століть «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2012 – С.88; Карпюк Л. Вплив західноєвропейської гравюри на іконографію творів «Маляра з Михнівки» та майстрів його кола // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2014. – С.76-77, 79; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2016. – 400с.

СВЯТА ПАРАСКЕВА

ВКМ Ж - 171

Початок XVIII ст.

96 x 65,5

Походження: Волинь

Реставрація: 1974 р., реставраційні майстерні Львівської картинної галереї, В. Мокрій, 1987 р., ННДРЦ України, Г.Осипенко

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) правосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу у верхній частині ікони на полях і тлі ікони, відсутні верхня і нижня

профільовані планки, нижній та ліва частина верхнього валика, потертості золочення і фарби на рамі.

Опис: свята Параскева зображена фронтально, у повний зріст. У правій руці тримає чотириконечний напрестольний хрест, лівою підтримує розгорнутий білий з текстом тропаря на честь святої. Одягнена у сіро-голубу туніку з золотими обшлагами, короткий білий далматік з золотою каймою по низу і горловині, підперезаний золотим паском, на плечі накинутий червоний довгий плащ з зеленим виворотом і білим шиттям по краю, скріплений на грудях фібулою у вигляді чотирипелюсткової квітки, червоне взуття. Складки одягу виконані темними смугами. Лик Параскеви блідо-рожевої карнації з легкою підрум'яною, очі карі, брови чорні дугоподібні, масивний ніс, великі вуха, маленькі вуста, волосся коричневе, розділене на проділ, спадає на плечі. Позем ікони рожевий, розкреслений на квадрати. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акантове листя та чотирипелюсткові квіти, золочене. Обрамлення подвійне з аркоподібним наверхшам і виступаючими консолями, зовнішня рама і валик профільовані, міжрамні смуги синього кольору, оздоблені рослинно-геометричним орнаментом білого кольору.

Зберігається у МВІ

Публікації: Л. Карпюк Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.143; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2016. – 400с.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І – 91

Початок XVIII ст.

95 x 64

Походження: Покровська церква
с. Дорогиничі Локачинського району

Реставрація: 2014 р., Львівська
філія ННДРЦ України, О.Зінчук

Матеріали і техніка: дошка (3)
соснова, шпуги (2) лівосторонньо
врізані, стик дощок проклеєний
кличком, левкас, темпера, олія,
гравіювання, сріблення, тонуван-
ня під золото

Збереження: кракелюри, тріщи-
ни основи, фрагментарні втрати
фарбового шару і левкасу у ниж-
ній частині ікони, дірки від цвя-

хів, карбований оклад знятий

Опис: святий Миколай зображений фронтально, поклінно. Правою рукою святий двоперсно благословляє, лівою – підтримує закриту книгу у червоному окладі, оздобленому жовтими наріжниками і середником з хрестом. Святий одягнений у архієрейське облачення: білий підризник, вохристі поручі, голубий фелон зі стилізованим орнаментом, рожевий омофор з синіми хрестами, червоні епітрахіль і палицю з херувимом, облямовану тасьмою з «каменями». Складки одягу виконані за допомогою темних смуг і висвітлень основного кольору. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, айстерно модельований світлотінню, очі великі темні, ніс прямий, брови тонкі довгі, вуста червоні, волосся, борода і вуса сиві, відтінені запалі щоки, зморшки на високому чолі, повіки. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений, тонований під золото. Обабіч, у гравіюваних прямокутниках – іменний напис, зроблений червоною фарбою. Тло ікони гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. Ікона має карбований набірний оклад, що складається з ризи, німбу та півпостатей Ісуса Христа і Богородиці у верхній частині. Ризи та книга карбовані квітковим орнаментом, німб – у вигляді язиків полум'я. У нижній частині окладу вміщені сцени чудес свято-

го Миколая: «Порятування дітей від смерті » та «Порятування Василя, сина Агріка із сарацинського полону».

Зберігається у МВІ

Публікації: Л. Карпюк Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.146; Т. Єлісєєва Волинські ікони Святого Миколая з житієм // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С.68; Т. Єлісєєва Образ Святого Миколая Чудотворця у волинському іконописі XVII-початку XIXст. // Історія і сучасність православ'я на Волині. Матеріали IV науково-практичної конференції. – м.Луцьк, 2013. – С.33.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І – 135

Початок XVIII ст.

136 x 126, 110 x 67

Походження: Михайлівська церква с. Мельниця Ковельського району

Реставрація: 2014 р., Львівська філія ННДРЦ України, Є. Манько

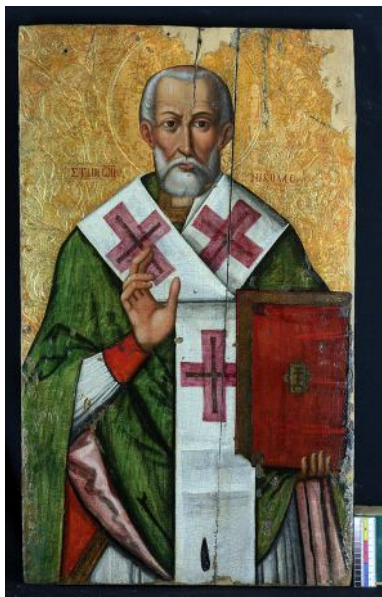
Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу на живописі і обрамленні, розходження дощок, нижня планка обрамлення втрачена

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою Христос благословляє жесті, лівою – тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Ісус одягнений у яскравий червоний хітон з облямованими темною тасьмою обшлагами і горловиною, та синій гіматій, оздоблений по краю білим шиттям. Складки одягу виконані темними смугами та висвітленнями. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, овальний, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, вуха великі, темні волосся, борода і вуса, відтінені повіки, шия. Німб хрещатий з літерами OWH, окреслений двома графіями, золочений. Обабіч – монограми Ісуса Христа у прямокутниках, окреслених двома графіями. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого гроно винограду, стручки і стилізовані квіти, золочене. Обрамлення аркоподібне, накладне, профільоване, внутрішній валик золочений, міжрамні смуги синього кольору, зовнішня масивна рама зеленого кольору з білим квітковим візерунком на верхніх кутах.

Зберігається у МВІ

Публікації: Л.Карпюк Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.156; С. Василевська Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. –С. 45.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І -75

Перша половина XVIII ст.

80 x 48

Походження: Миколаївська церква с. Холопичі Локачинського району

Реставрація: 2018 р., Львівська філія ННДРЦ України, Т.Откович

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: краquelюри, потертості золочення, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, дірки від цвяхів, пошкодження жуком-деревогризом на тильно-

му боці ікони

Опис: зображення святого Миколая поклінне, фронтальне. Правою рукою двоперсно благословляє, лівою знизу підтримує закриту книгу в окладі, у середнику якого зображена Голгофа. Святий одягнений у білий підризник з орнаментованою горловиною, червоні поручі, зелений із рожевим виворотом фелон, білий омофор з рожевими хрестами та палицю червоного кольору з орнаментованими краями. Складки одягу виконані темними смугами та висвітленнями. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, вуха великі, відтінені повіки і ніс, промальовані носо-губні складки, коротке волосся, округла борода і вуса сиві. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Обабіч постаті святого у прямокутниках – іменний напис, виконаний червоною фарбою. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Александрович В. Малярське середовище Луцька та навколишніх монастирів біля перелому XVII - XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали наукової конференції, присвяченої 90-річчю П.М.Жолтовського – Луцьк, 1994.– С.13; Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. із збірки ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. – Луцьк, 1995; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони . Ікони XVII - XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – Луцьк, 1997.– С.118; Александрович В. У колі сподвижників. Йов Кондзелевич у релігійному малярстві Волині кінця XVII– першої половини XVIII століття // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – Луцьк, 2001. – С.24; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ПОКРОВА БОГОРОДИЦІ

ВКМ І - 92

Перша половина XVIII ст.

95х64

Походження: Покровська церква
с. Дорогиничі Локачинського району

Реставрація: 1993 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович, А. Квасюк

Матеріали і техніка: дошка (4) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, олія, золочення, сріблення, основа на звороті пролевкашена, стики дощок проклеєні клоччям

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового

шару, дірки від цвяхів у верхній і центральній частинах, обрамлення втрачене

Опис: у верхній частині композиції, у білій мандорлі, окреслений блідо-рожевим контуром, серед клубастих сіро-білих хмар, зображена Богородиця. Вона стоїть на срібленому півмісяці, руки з відкритими долонями розведені у боки. Богородиця одягнена у синю туніку і червоний з зеленим виворотом мафорій, увінчана короною. Обабіч Богородиці зображені групи святих: на передньому плані – шість святих (по три зліва і справа) з молитовно складеними руками у традиційних одягах зелено-синьо-червоних кольорів. Позаду зображені групи людей, у яких зображені лише лики. Вгорі, у біло-жовтих хмарах, – дві групи ангелів. Внизу, на тлі сіро-чорного інтер'єру храму, на передньому плані, у центрі, на двоступінчастому амвоні, зображений Роман Піснеспівець, одягнений в одяг диякона (голубий стихар, червоний орар), у руках тримає розгорнутий білий сувій із текстом кондаку Різдва Христового. Зліва – цар Костянтин зі скіпетром, у царських одягах синьо-червоних кольорів і короні та цариця Олена з молитовно складеними руками, у зеленій спідниці, рудому далматіку, червоному плащі, білій намітці і короні. За ними – група жінок з покритими платами головами. Праворуч – отці церкви: Василій Великий та Іоан Златоуст у архієрейських одягах, Григорій Бо-

гослов у чернечій одежі; позаду – натовп чоловіків, лики яких нечіткі. Складки одягу персонажів виконані шляхом накладання темних смуг на основні кольори. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлі, очі великі, носи прямі, вуста червоні. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Позем ікони коричневого кольору. У верхній частині – іменування ікони, виконане червоною фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Л. Карпюк Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.35; С.Василевська, А.Вигоднік Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997.– С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. – 104с.; А.Вигоднік Ікони «Покрову Богородиці» у збірці Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2001.– С.31; А.Вигоднік Композиція Покрову Богородиці у творчості народних малярів Волині XVII-XVIII століть // Минувле і сучасне Волині і Полісся: народна культура – шлях до себе. Матеріали Волинської обласної науково-етнографічної конференції. . – м. Луцьк, 2003.– С.75; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010.– 88с.; Д.Степовик Мистецтво середини XVII середини XVIII століття // Історія українського мистецтва. Т.3 – К., 2011.– С.505; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ

ВКМ Ж - 339

Перша половина XVIII ст.

139 x 103,5

Походження: Свято-Троїцька церква с. Тростянець Ківерцівського району

Реставрація: 1993 р., фірма «Скіфія», м. Київ, Г. Волощук

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, значне потемніння, потертості і втрати сріблення, на стику двох дощок

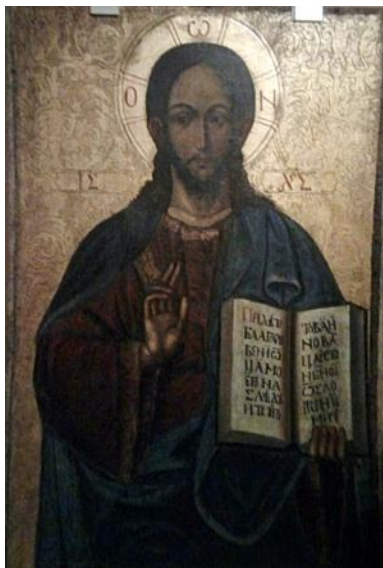
незначна тріщина, зовнішнє обрамлення втрачене

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, у легкому повороті вліво, із злегка схиленою головою. На лівій руці тримає Ісуса Христа, правою рукою вказує на нього. Спас піднятою правицею благословляє, лівою рукою тримає закриту книгу. Сріблені одяжі Богородиці та Христа гравіювані по левкасу, модельовані глибокими лініями складок і декоровані пагонами з квітами, по краю оздоблені золотою тасьмою, на правому рамені Богородиці – золота восьмиконечна зірка. Лики блідо-рожевої карнації з легкою підрум'яною, очі великі карі, брови тонкі високі, носи довгі прямі, вуста маленькі червоні, відтінені підборіддя та шиї, волосся Христа руде кучеряве. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. На головах Богородиці і Христа – корони у вигляді мітр з хрестами. Корону Богородиці підгримують два ангели, одягнені у яскраво-червоні підперезані хітони. Лики ангелів округлі, волосся коротке руде, крила біло-сірі. У гравіюваних прямокутниках обабіч Богородиці і Христа – їхні монограми, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом у вигляді вигнутих стебел з листям аканту та ромбовидною сіткою з рослинними мотивами всередині, сріблене. Обрамлення ікони подвійне, внутрішня планка сірого кольору, зовнішня рама втрачена, міжрамні смуги зелені. На верхній міжрамній смузі вміщені слова з акафісту Богородиці, на нижній – фрагменти до-

наторського напису.

Експонується у МВІ

Публікації: Музей Волинської ікони. Буклет виставки. – Луцьк, 1994; Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. із збірки ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. – Луцьк, 1995; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони . Ікони XVII - XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Л.Міляєва Українська ікона XI-XVIII століть. – Київ, 2007. – 527с.; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Бендюк М. Волинські ікони «Непорочне зачаття» та «Коронування Богородиці» // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С. 46; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; І. Москалюк Тема ангелів на іконах Богородиці XVII-поч. XIX ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 88.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-122

Перша половина XVIII ст.

102 x 71

Походження: м.Ковель

Реставрація: 2000 р., ННДРЦ України

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) врізані правосторонні, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, незначні потертості золочення, значне згриблення оліфи на живописі, обрамлення втрачене, по периметру зрізані тиблі, цвяхи

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поколінне. Христос правою рукою благословляє, лівою – знизу тримає відкрите Євангеліє (Мт.25, 34). Одягнений у червоний, хітон з орнаментованим золоченим клавом, оздоблений по горловині і рукавах золоченою орнаментованою тасьмою, та синій гіматій. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, брови довгі, спадаюче на плечі хвилясте волосся розділене на проділ, клиноподібна борода і вуса коричневі. Німб хрещатий з літерами O N I X, виконаними червоною фарбою та окреслений двома графіями, золочений. Обабіч постаті, у прямокутниках, окреслених двома графіями, монограми Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого акантове листя і стручки, золочене. Зображення обнесене темною смугою.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.143; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

СВЯТІ АНТОНІЙ І ФЕОДОСІЙ ПЕЧЕРСЬКІ

ВКМ І – 62

Перша половина XVIII ст.

119 x 85,5

Походження: церква Різдва Богородиці с. Хворостів Любомльського району

Реставрація: 1988 р., НАОМА, М.Тітов

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) лівосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини, потертості сріблення, розходження дощок основи

Опис: святі Антоній і Феодосій зображені у повний зріст, упівоберта один до одного. Святі тримають розгорнуті білі сувої з текстами звертання до Господа і проханням благословіння Богородиці. Одягнені у чорно-коричневі чернечі одежі і епітрахілі: червону з жовтими хрестами у Антонія і червоно-чорну з жовтими хрестами у Феодосія, взуття чорне. Голови святих покриті чорними кокулями з довгими покривалами і білими хрестами на чолі. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі круглі темні, носи прямі загострені, вуста червоні, сиві бороди і вуса, відтінені повіки і носи. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Складки одяж виконані сірими мазками і темними смугами. У верхній частині ікони, у клубастих сіро-білих хмарах – зображення Богородиці Знамєння. Богородиця одягнена у синій хітон і червоний з зеленим виворотом мафорій із зіркою на чолі. Руки Богородиці розпростерті у благословінні. У її лоні, у срібній зубчастій мандорлі – поколінне зображення Христа Вседержителя у червоному хітоні і синьому гіматії. Христос правицею благословляє, у лівій руці тримає державу. Німби Богородиці та Христа плоскі, окреслені двома графіями, сріблені, монограми у німбах виконані червоною фарбою. Позаду святих – зображення трибального храму з аркоподібними дверима та вікнами, дахом під червоною черепицею. Позем ікони у вигляді пагорбів рудо-зеленого кольору. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним

орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне, глибоке, оздоблене рельєфною різьбою рослинного характеру, сріблене, зовнішній край покритий червоною фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Культ святих у православній церкві. Каталог виставки. – Луцьк, 1990; Овсійчук В. Майстри українського барокко. – Київ, 1991; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Степовик Д. Історія української ікони Х-XX століть.- Київ, 1996. – 440с.; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999. – С.143; Л.Міляєва Українська ікона XI-XVIII століть.- Київ, 2007. – 527с.; Луц В. Архітектурний стафаж в іконописі Волині XVII-XVIIIст. // Архітектурна спадщина Волині. Збірник наукових праць. Випуск II. – Рівне, 2010.–С.136-148; Степовик Д. Мистецтво середини XVII середини XVIII століття // Історія українського мистецтва. Т.3 – К., 2011.– С.505; 150 святинь Великої Волині.- Рівне, 2011. – 223с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

СВЯТИЙ СТЕФАН

ВКМ І - 191

Перша половина XVIII ст.

102 x 70,5

Походження: закуплена у Д.А. Головенка, м. Луцьк

Реставрація: 1993 р., реставраційна майстерня ВКМ, А.Квасюк

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості сріблення, нижня планка обрамлення реставраційна

Опис: зображення святого Стефана покоління, упівоберта вліво. У правій руці тримає зелену пальмову гілку, у лівій, перед грудьми – закриту коричневу із зеленим обрізом книгу, на якій лежать три камені. Святий одягнений у світлий підризник з червоно-оранжевими поручами, білий стихар із крупним візерунком і зеленим виворотом, широкі рукави і горловина облямовані широкою оранжевою орнаментованою тасьмою. Складки одягу виконані сіро-голубими смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, повновидий, очі великі карі, чоло високе, ніс прямий, вуста червоні, руде довге волосся, розділене на рівний проділ, спадає на плечі, відтінені повіки і подвійне підборіддя. Німб плоский, окреслений трьома графіями, сріблений. Обабіч постаті, у окреслених двома графіями прямокутниках – іменний напис, зроблений чорною фарбою. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, сріблене. Обрамлення накладне, профільоване, внутрішня планка сріблена, зовнішня – червоно-оранжева.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 43; Василевська С., Вигоднік А. Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. –104с.

ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА

ВКМ I – 252

Перша половина XVIII ст.

74,5 x 62

Походження: церква Святої Параскеви с. Осівці Камінь-Каширського району

Реставрація: 2014 р., ННДРЦ України, І. Сапегіна

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера

Збереженість: кракелюри, значне згриблення оліфи, потертості

фарбового шару, підналини, планки зовнішнього обрамлення і бонії втрачені

Опис: у центрі спрощеної композиції зображений митрополит Макарій, який піднімає над головою на престольний хрест з розп'яттям Ісуса Христа. Хрест синього кольору, кінці хреста завершуються трилисником. Митрополит одягнений у жовто-білий підризник, синій фелон і червоний хрещатий омофор. Лик архієрея вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, чіткі брови, волосся і довга борода руді. Німб виконаний висвітленням тла. Обіруч Макарія підтримують два диякони, одягнені у червоні стихарі і сині орари. Складки одягу виконані спрощено, темними смугами. Лики дияконів вохристої карнації, молоді, очі великі, носи прямі, вуста червоні, волосся коротке руде. Позем ікони у вигляді розкресленої на квадрати підлоги коричневого кольору. Тло ікони темного сіро-оливкового кольору, гладке. Обрамлення подвійне, накладне, з боніями, внутрішній валик сріблений, міжрамні смуги синього кольору.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.162; Бредіс Н. Рентгенографічні дослідження творів іконопису з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 103.

СВЯТИЙ ДМИТРІЙ

ВКМ І – 192

1729 р.

111 x 80

Походження: Михайлівська церква с. Кримне Старовижівського району

Реставрація: 1991 р., НАОМА, Р. Зузук

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості і втрати сріблення по всій площині, зовнішнє обрамлення, верхній і нижній валик внутрішнього обрамлення втрачені, злам-

мані тиблі

Опис: святий Дмитрій зображений у повний зріст, фронтально. У правій руці тримає чотириконечний хрест, лівою – опирається на круглий срібний орнаментований щит. Одягнений у зелений дівісілій, сині штани, сорочку з оздобленими обшлагами, срібну орнаментовану кірасу, червоний плащ з жовтим виворотом, жовті чоботи з закатами, голова непокрита. Лик вохристої карнації з підрум'яною, молодий, очі карі, ніс прямий, вуста червоні, вуха великі, волосся коричневе, довге, хвилясте. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Складки одерж виконані накладанням широких смуг світліших і темніших відтінків на основні кольори. У верхніх кутах ікони підписані житійні клейма: зліва – «Суд над святим Дмитрієм», справа – «Страта святого Дмитрія». Клейма багатофігурні, дії розгортаються на тлі будівель. Постаті персонажів виконані спрощено, основні кольори одерж – червоний, жовтий, синій. У нижньому лівому куті ікони зображений у повний зріст донатор з молитовно складеними на грудях руками, одягнений у синю довгу сорочку з червоними комірцем і поясом, червона шапка з опушкою лежить поряд на землі. Позем ікони у вигляді пейзажу з рудо-зеленими пагорбами і кущами. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, перевите стрічкою, сріблене. На поземі ікони зро-

блений донаторський напис з датою та іменем замовника. Обрамлення подвійне, планки профільовані.

Експонується у МВІ

Публікації: Тітов М. Особливості реставрації волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали конференції, присвяченої 90-річчю П.М.Жолтовського – Луцьк, 1994. С.67; Єлісеєва Т. Донаторські ікони в експозиції музею Волинської ікони // Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу “Історія релігій в Україні”. – Львів-Київ, 1995; Цитович В. Проблеми вивчення, зберігання та реставрації іконопису Волинської школи XVI-XVII ст. // Тези та матеріали I наукової конференції “Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації.– Луцьк , 1994; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – Луцьк, 1997– С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Вигоднік А., Карпюк Л. Житійні ікони XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції.– м. Луцьк, 2006.– С.67; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І - 611

1733 р.

127 x 90

Походження: Михайлівська церква с. Грудки Камінь-Каширського району

Реставрація: 2008 р., Львівська філія ННДРЦ України, О. Глипка

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, паволока, левкас, олія, гравіювання

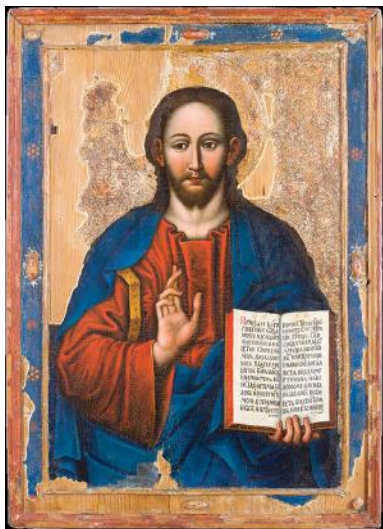
Збереження: кракелюри, потертості золочення, фрагментарні втрати левкасу на німбі і тлі, розходження дощок основи, реставраційні вставки левкасу на німбі,

пошкодження верхньої планки обрамлення, пошкодження шашелем.

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою Спас двоперсно благословляє, лівою – тримає відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Одягнений у червоний хітон з клавом, орнаментованою горловиною та обшлагами і синій гіматій, перекинутий через ліве плече. Складки одягу виконані темними широкими смугами по основних кольорах. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, вуха великі, уста червоні, темні борода і вуса, волосся спадає на плечі, відтінені повіки. Німб хрещатий з літерами ...WN, окреслений графією, жовтого кольору. Обабіч – гравійовані монограми Христа. Тло ікони жовтого кольору, гравійоване рослинно-геометричним орнаментом. Обрамлення подвійне, профільовані рама і валик покриті коричневою і червоною фарбами, міжрамні смуги темні, орнаментовані білим рослинним візерунком.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрації. Матеріали X міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2003. – С. 197; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 200; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І - 219

1736 р.

109 x 79,5

Походження: Свято-Троїцька церква с. Городині Рожищенського району

Реставрація: 1993 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, на звороті стики дощок проклеєні густим полотном, левкас, темпера, гравіювання, сріблення, тонування під золото

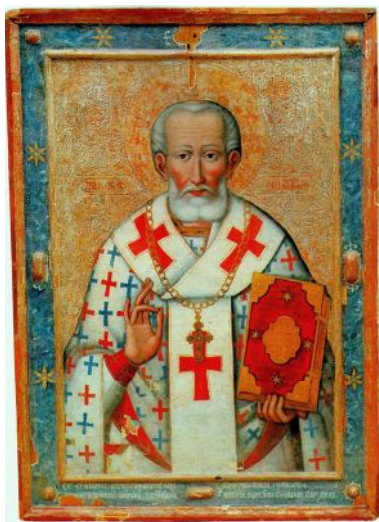
Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу на тлі і обрамленні, потертості

сріблення, бонії втрачені

Опис: зображення Ісуса Христа поясне, фронтальне. Правою рукою Христос двоперсно благословляє, лівою – підтримує розкрите Євангеліє (Мт. 25, 34-43). Одягнений у червоний хітон з клавом та синій гіматій, накинутий на плечі. Складки одягу виконані широкими темними смугами і висвітленнями. Лик Христа рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, чоло високе, вуха великі, вуста червоні, борідка роздвоєна, довге темне волосся спадає на плечі, відтінені повіки, шия. Німб хрещатий, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч постаті, в окреслених двома графіями прямокутниках – монограми Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого п'ятипелюсткові квіти, розетки, дрібні насічки, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги синього кольору з вохристим квітковим візерунком.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 43; Василевська С., Вигоднік А. Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом, – К., Спадщина, 1998. –104с.; Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008. – С.119; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Василевська С. Характеристика ікон Христа Вседержителя з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 45.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І - 222

1736 р.

109 x 79,5

Походження: Свято-Троїцька церква с. Городині Рожищенського району

Реставрація: 1993 р, НАОМА

Матеріали і техніка дошка (3) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення, тонування під золото

Збереження: кракелюри, втрати фарбового шару і левкасу на німбі і обрамленні, потертості сріблення, реставраційні зондування

Опис: зображення святого Миколая поясне, фронтальне. Правою рукою благословляє, лівою – тримає книгу у червоному окладі, оздобленому середником з розп'яттям, жовтими наріжниками та шестикутними зірками. Одягнений у архієрейське облачення: білий підризник, червоні поручі, білий поліставрій із синіми і червоними хрестами, білий омофор з червоними хрестами, наперсний хрест, оздоблений «каменями». Складки одягу виконані темними смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі мигдалевидні темні, високе чоло з глибокими зморшками, ніс прямий, вуста червоні, волосся, борода і вуса сиві, прописані білилами. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений, тонований під золото. Обабіч постаті, у окреслених двома графіями прямокутниках – іменний напис, виконаний червоною фарбою. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого п'ятипелюсткові квіти, розетки, дрібні насічки, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, з боніями, міжрамні смуги синього кольору з квітковим візерунком. На нижній міжрамній смузі розміщений донаторський напис з іменем донатора і датою створення.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 43; С.Василевська, А.Вигоднік Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. : каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Міляєва Л. Українська ікона XI-XVIII століть. – Київ, 2007. – 527с.; Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008. – С.119; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: А-ДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Єлісєєва Т. Образ Святого Миколая Чудотворця у волинському іконописі XVII-поч.XIXст. // Історія та сучасність православ'я на Волині. Матеріали IV науково-практичної конференції. – м. Луцьк, 2013. – С.33; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52. Музей волинської ікони: книга-альбом. – К: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

БОГОРОДИЦЯ НЕВ'ЯНУЧИЙ ЦВІТ

ВКМ І - 225

1736 р.

106,5 x 74

Походження: Михайлівська церква с. Окорськ Локачинського району

Реставрація: 2007 р., реставраційна майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, втрати фарбового шару і левкасу у нижній частині, розходження дощок

основи, дірки від цвяхів, зовнішня планка обрамлення втрачена

Опис: зображення Богородиці поколінне, упівоберта вліво, із злегка схиленою головою. На лівій руці вона тримає Ісуса Христа, у правій, притулений до грудей, – гілочку з червоними квітами. Ісус Христос правою рукою благословляє, у лівій – тримає державу голубого кольору з хрестом. Богородиця одягнена у синю туніку з оздобленими горловиною та обшлагами і червоний із зеленим виворотом мафорій, орнаментований по краю. Ісус одягнений у білу сорочку з орнаментованою горловиною, підперезану паском, та вохристий гіматій, який оповиває ніжки. Складки одягу виконані широкими темними і світлими смугами по основних кольорах. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, округлі, очі темні, носи масивні, вуста червоні, брови чіткі темні, волосся Ісуса руде коротке. Німб Богородиці плоский, Ісуса Христа – хрещатий з літерами WHO, окреслені двома графіями, сріблені. Обабіч постатей, у окреслених двома графіями прямокутниках – монограми Богородиці та Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого акантове листя і квіти, сріблене. Обрамлення подвійне, міжрамні смуги сірого кольору, орнаментовані. На нижній міжрамній смузі – фрагменти донаторського напису з датою створення ікони.

Експонується у МВІ

Публікації. Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції Волинська ікона. – м. Луцьк, 1995. – С. 42; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. м. Луцьк, 1999. – С. 173; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 200; Карпюк Л. Ікони «Богородиця Нев'янучий цвіт» з колекції Волинського краєзнавчого музею. Символіка та іконографія // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008. – С. 55; Карпюк Л. Особливості іконографії та малярська традиція образу «Богородиця Нев'янучий Цвіт» // Бюлетень 11. Інформаційний випуск. 1(11) грудень 2010. – Львів, 2010. – С. 65-69; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ХРИСТОС У ПОТИРІ

ВКМ Ж – 174

1737 р.

99 x 83

Походження: Волинь, старі музейні фонди

Реставрація: 1997 р., 2017 р., НН-ДРЦ України, Л.Фролова

Матеріали і техніка: дошка (3) соконова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості сріблення, незначні тріщини на стику дощок, реставраційні вставки левкасу і тонування,

нижня планка обрамлення реставраційна

Опис: зображення Ісуса Христа поясне, фронтальне, з піднятими у молитовній позі руками. По оголенному тілу Христа з ран на правому боці, чолі і руках, кров краплями стікає до потиру. Лик Ісуса Христа сіро-вохристої карнації, очі великі темні, ніс прямий, брови короткі, уста бліді, вуха великі, маленькі вуса і борідка, темне волосся, розділене на проділ, спадає на плечі. Німб хрещатий з літерами ОВІ, виконаними червоною фарбою, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч постаті – монограми Ісуса Христа, виконані білою фарбою. Потир з темно-коричневим візерунком, сріблений. Справа на іконі розміщена ваза з п'ятьма колосками, терновий вінок, рукавиця, клинок і молоток. Зліва – півень на колоні, обвитій мотузками з прив'язаними кліщами, пучком лозин і пломенючим факелом. Позаду – драбина, копіє, палиця з губкою, над ними – плат Вероніки. Під колоною зображений відбиток стопи, розкидані цвяхи і зрізана тростина, поряд – ліхтар, гральні кості, кухоль і миска. Позем ікони темного кольору із знаряддями тортур. Тло ікони темного кольору, гладке. У верхній частині ікони – залишки напису. У нижній частині ікони, зліва – дата створення ікони. Обрамлення накладне профільоване, вкрите коричневою фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Василевська С. Євхаристична тематика на волинських іконах XVIII ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції. – м.Луцьк, 2014. – С.44; Москаль М. Ікона «Христос у дискосі» XVIII ст.: іконографічні дослідження та реставрація // X Міжнародна науковопрактична конференція «Дослідження, консервація, реставрація рухомих пам'яток історії та культури: традиції, інновації» - Київ, 2016. – С.239.

АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ

ВКМ І - 160

1740 р.

103 x 68

Походження: Успенська церква с.

Береськ Рожищенського району

Реставрація: 1993 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (3) со-
снова, шпуги (2) накладні, стики
дощок зашпакльовані сумішшю
тирси і клею, левкас, темпера,
гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, згри-
блення оліфи, потертості і втрати
сріблення, фрагментарні рестав-
раційні вставки левкасу на іконі
і рамі

Опис: архангел Михаїл зображений фронтально, поколінно, голова злегка схилена вліво. Постать асиметрична, непропорційна (масивна фігура, маленька голова). У правій руці святий тримає піднятий меч, у лівій – чорні піхви з срібним оздобленням. Михаїл одягнений у світлу сорочку, зелений хітон, срібну кірасу, вохристий з білим виворотом плащ, за плечима – великі перисті крила, сріблені. Кіраса декорована кульковим орнаментом. Обшлаг, горловина хітона, край плаща і кіраса оздоблені «каменями». Складки одягу виконані темними лініями і широкими смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс масивний, чоло високе, брови руді, вуха великі відстовбурчені, уста червоні, надбрів'я, ніс, підборіддя висвітлені білильними мазками, довге темне волосся, розділене на проділ. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, сріблене. Позаду постаті святого – площина білого кольору, на якій справа зроблений червоною фарбою поширений донаторський напис з іменами замовників і датою створення ікони. Обрамлення накладне, профільоване, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Вигоднік А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008. – С.119; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52.

СТАРОЗАВІТНА ТРИЙЦЯ

ВКМ І - 167

Середина XVIII ст.

97,5 x 73

Походження: Різдво-Богородична церква с. Троянівка Маневицького району

Реставрація: 1988 р., НАОМА, В.Медведєв

Матеріали і техніка: дошка (4) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, тріщини, значні потертості сріблення, фрагментарні втрати дошки,

підпалини у лівому нижньому куті, обрамлення втрачене

Опис: у центрі композиції зображені три ангели, які сидять на фігурних сидіннях за столом з фігурним підніжжям. На білій скатертині – потир, хліби, яблука, груші, грона винограду, тарілі, ножі, двозубі виделки. Правицями ангели благословляють, лівими руками тримають посохи з хрестами на наверхшях, за плечима – розпростерті перисті сіро-білі крила. Сріблені одержі ангелів гравійовані по левкасу, модельовані глибокими лініями складок. Лики ангелів рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, носи прямі, вуста червоні, темне хвилясте волосся, поділене на рівний проділ, спадає на плечі, відтінені повіки і шиї. Німби ангелів плоскі, окреслені графією, золочені. Позаду центрального ангела – зображення Мамврійського дуба із зеленою кроною і плодами. Справа, на тлі темних дверей вохристо-коричневої будівлі, зображена Сара у червоно-голубих одержах і сірій намітці. Зліва, перед столом, навколішки, з молитовно складеними руками – Авраам, одягнений у червоно-сині одержі, голова непокрита. Лики Авраама і Сари темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, носи прямі, вуста червоні, волосся, борода і вуса Авраама сиві. Складки одерж виконані темними смугами по основному кольору. Позем ікони коричневий з дрібними зеленими кущиками. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого шестипелюсткова квітка з галузками, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Овсійчук В. Майстри українського бароко. – Київ, 1991; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 35; Степовик Д. Історія української ікони Х-XX століть. – Київ, 1996. – 440с.; Васи-левська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони. Ікони XVII- XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська іко-на: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – Луцьк, 1997 – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. – Київ-Луцьк, 1998; Міляєва Л. Українська ікона XI-XVIII століть. – Київ, 2007. – 527с.; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Степовик Д. Мистецтво середини XVII-се-редини XVIII століття // Історія українського мистецтва. Т.3. – К., 2011. – С.505; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; С.Василевська Євхаристична тематика на волинських іконах XVIII століття з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної науко-вої конференції – м. Луцьк, 2014. – С.44; Музей волинської ікони: кни-га-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

СВЯТА ВАРВАРА

ВКМ І-490

Середина XVIII ст.

104 x 75

Походження: Успенська церква с. Старий Чарторийськ Маневицького району

Реставрація: 2017 р., Львівська філія ННДРЦ України, О. Глібовецький

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу на тлі, поземі та обрамленні

Опис: свята Варвара зображена у повний зріст, фронтально, з легким поворотом голови вправо. У правій піднятій руці тримає потир, у лівій опущеній – меч і зелену пальмову гілку. Одягнена у білу туніку, зелений далматік, вохристу гравійовану кірасу з білими перлами по фігурному краю. На грудях – червона квітка із зеленим листям, через ліве плече перекинутий червоний плащ, на ногах – сандалії. Складки одерж виконані темними смугами і висвітленнями по основному кольору, на плащі – писані золотом. Лик рожевої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, брови високі темні, вуста червоні, чоло високе. Довге, кучеряве руде волосся локонами спадає на плечі, у зачіску вплетені червоні стрічки і білі перли, голову вінчає корона з підвіскою, з білих перлів сережки, три разки намиста і браслет на правій руці. Зображення німба втрачене. Справа від святої зображена вежа з конусоподібним дахом, трьома вікнами і аркою, зліва – руді пагорби із зеленими кушиками трави. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне профільоване, внутрішня планка сріблена.

Експонується у МВІ

Публікації: Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2016. – 400с.

КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ (КАРТУШ)

ВКМ І-93

Середина XVIII ст.

90 x 78

Походження: Покровська церква
с. Дорогиничі Локачинського ра-
йону

Реставрація: 2015 р., Львівська
філія ННДРЦ України, М. Бі-
лецька-Зварич

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуга накладна (втрачена), левкас, темпера, олія, різьба, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і сріблення, розходження дощок, фрагментарні втрати на стику дощок, втрати елементів різьби

Опис: у центрі композиції зображена Діва Марія, яка стоїть навколішки, злегка схиливши голову вправо. Правою рукою торкається грудей, ліву – опустила додолу. Одягнена у червону туніку, синій плащ, білий плат з наміткою. Корону над її головою тримають Бог Отець (справа) і Бог Син (зліва), над ними – білий голуб з розпростертими крилами. Бог Отець зі скіпетром і державою, одягнений у вохристий хітон і голубий гіматій, босоніж. Ісус Христос зі скіпетром – у білому оперезанні і багрянці. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лики вохристої карнації, дрібні. Волосся, борода і вуса Бога Отця сиві, у Христа – темні, волосся Діви довге руде, спадаюче на плечі. Німби Ісуса і Богородиці круглі, німб Бога Отця трикутний, плоскі, окреслені червоною графією, золочені. Позем ікони світлий, у вигляді голубих хмар. Тло ікони жовтого кольору із зображенням хмар, гладке. Обрамлення картуша наскрізно різьблене рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, наверху у вигляді мушлі (частково втрачене), сріблене.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису ХVІХХІІІ ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею// Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали ІІ міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46.

СВЯТИЙ ГЕОРГІЙ

ВКМ Ж - 309

Середина XVIII ст.

99,5 x 70,5

Походження: Георгіївська церква
с. Кутрів Горохівського району
Реставрація: 1993 р. НАОМА,
І.Івко

Матеріали і техніка: дошка (2)
соснова, шпуги (2) односторонньо
врізані, стик дощок проклеєний
клоччям, левкас, темпера, олія,
гравіювання, золочення, сріблен-
ня

Збереження: кракелюри, фра-
гментарні втрати фарбового
шару по всій площині ікони, по-
тертості золочення, вертикальна

**тріщина дошки, на німбі та лику реставраційні вставка левкасу і
тонування, реставраційне покриття лаком**

Опис: зображення святого Георгія нижчепоясне, упівоберта впра-
во. Лівою рукою святий стискає спис, піднятий наконечником доверху,
правою зверху опирається на круглий щит, зліва, на поясі – меч у піхвах.
Святий одягнений у зелену сорочку, лицарський обладунок з орнамен-
тованою горловиною і наплічником у вигляді голови лева, червоний
плащ, перекинаний через праве плече і скріплений вузлом на – лівому.
Складки одягу виконані білими мазками та зіставленням темних і
світлих тонів. Лик світло-рожевої карнації з підрум'яною, округлий, мо-
лодий, миловидний, чоло високе, очі великі круглі, брови короткі чорні,
ніс прямий, уста червоні, волосся довге руде кучеряве спадає на плечі.
Німб плоский, окреслений двома графіями, гравіюваний променями,
золочений. Обабіч постаті, у гравіюваних овалах – іменний напис, ви-
конаний чорною фарбою. Тло ікони гравіюване стилізованим рослин-
ним орнаментом, золочене.

Експонується у МВІ

Публікації: Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999. – С.143; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII століть з колекції ВКМ // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Степовик Д. Мистецтво середини XVII-середини XVIII століття. // Історія українського мистецтва, Т.3. – К., 2011. – С.505; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Москаль М. Ікони з зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 71.

АПОСТОЛ ІОАН

ВКМ І - 233

Середина XVIII ст.

104,7 x 76

Походження: Миколаївська церква с. Смолигів Луцького району

Реставрація: 2001р., Львівська

філія ННДРЦ України, М.Друль

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, стик дощок проклеєний клоччям, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу по всій площині ікони, потертості сріблення, втрата деревини на

верхній та підпалини на нижній планках обрамлення

Опис: святий Іоан зображений поклінно, упівоберта вправо. Правою рукою святий благословляє, лівою, на рівні грудей, тримає чашу зі змією. Святий одягнений у підперезаний зелений з червоним комірцем хітон та оранжевий гіматій. Складки одягу виконані висвітленнями та широкими темними ламаними смугами по основному кольору. Лик темно-вохристої карнації з підрум'яною, повновидий, з подвійним підборіддям, очі темні, брови короткі, ніс масивний, вуста червоні, чоло високе, волосся коричневе кучеряве спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч, у гравійованих прямокутниках – іменний напис. У нижній частині ікони зображені житійні сцени: «Поховання Іоана» та «Катування у котлі». Зліва, у нижній частині, на передньому плані – зображення орла темного кольору з розпростертими крилами, піднятою головою і розкритим дзьобом, нижче – широка біла смуга. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, сріблене. Обрамлення накладне, профільоване, покрите коричневою і чорною фарбами.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999. – С.143; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ХРИСТОС ВІНОГРАДНА ЛОЗА

ВКМ І – 106

1745 р.

95 x 66

Походження: Успенська церква с. Баїв Луцького району.

Реставрація: 2009 р., реставраційна майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка (2) сонова, шпуги (2) зустрічно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, значні потертості і пошкодження фарбового шару, потертості сріблення, тріщини і деформація основи,

дірки від тиблів на полях, реставраційні левкас і тонування, реставраційні додаткові шпуги і металеві скоби, обрамлення втрачене

Опис: у центрі композиції, упівоберта вліво зображений Ісус Христос, який сидить на сірому гробі, опираючись ногами на коричневе квадратне підніжжя. Оголена постаць Христа покрита білим оперезанням, на голові – терновий вінець. На тілі Ісуса злегка модельована структура м'язів. З кривавої рани на правому боці проростає виноградна лоза з жовтими та синіми гронами, яка обвиває поперечину розміщеного позаду гробу коричневого хреста з білим титлом ІНЦІ і звисає гілкою з листям і гроном перед Спасителем. Христос обома руками чавить виноградне гроно над потиром, який тримає ангел, одягнений у синій хітон і жовтий далматік. Лики Спаса і ангела вохристої карнації, очі великі (втрачені), носи масивні, брови чіткі, вуста червоні. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Виноградна лоза, грона і потир гравіювані, сріблені, покриті жовтим і синім лаком. Позем ікони темний. Тло ікони гравіюване дрібним крапковим орнаментом, сріблене, частину тла справа займає пагорб. У нижньому лівому куті кириличними літерами написана дата створення ікони.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Вигоднік А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.157; Василевська С. Композиція «Христос – виноградна лоза» на волинських іконах XVIII століття // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С.38; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIIIст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2009. – С. 226; Василевська С. Євхаристична тематика на волинських іконах XVIII ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції – м.Луцьк, 2014 – С.44.

ХРИСТОС ВИНОГРАДНА ЛОЗА

ВКМ І – 234

1747 р.

91 x 61

Походження: Свято-Троїцька церква с. Лучиці Луцького району

Реставрація: 2010 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) лівосторонньо врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини, потертості і втрати сріблення, дірки від тиблів, ліва планка об-

рамлення реставраційна

Опис: у центрі композиції, упівоберта вліво зображений Ісус Христос, який сидить на гробі. Оголена постать Ісуса Христа покрита білим оперезанням, на голові – терновий вінець, позаду лежить червона багряниця. На чолі, руках і ногах Христа – рани. З правого пробитого боку Спаси проростає виноградна лоза з гронами, що оповиває поперечину хреста з білим титлом ІНЦІ, і спускається донизу. Обома руками Христос вичавлює із грона сік, що стікає у срібний потир, який тримає ангел, одягнений у зелений хітон і жовтий далматік з червоним комірцем. Тіло Ісуса Христа вохристої карнації, модельована структура м'язів. Лик рожево-вохристої карнації, очі великі, брови темні, чоло високе, ніс масивний, вуста червоні, борода і вуса руді, довге коричневе волосся спадає на плечі. Лик ангела рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс масивний, вуста червоні, волосся коротке кучеряве руде. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Виноградна лоза з листям і гронами гравіювані, покриті кольоровими лаками. Поzem ікони темний. Тло ікони гладке, сріблене, частину тла справа займає зелений пагорб. У нижньому правому куті кириличними літерами написана дата створення ікони. Обрамлення накладне, профільоване.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 39; Вигоднік А. Датовані і підписні ікони в збірці ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної конференції – Луцьк, 1995 – С.48; Волинська ікона XVI-XVIII ст. – Київ-Луцьк, 1998; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999.– С.176; Василевська С. Композиція «Христос – виноградна лоза» на волинських іконах XVIII століття // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001.– С.38; Музей волинської ікони. – К.:РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Василевська С. Євхаристична тематика на волинських іконах XVIII ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції – м.Луцьк, 2014 – С.44; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016 – 400с.

СВЯТА ПАРАСКЕВА

ВКМ І – 429

1749 р.

113,5 x 77

Походження: Іллінська церква м. Камінь-Каширський

Реставрація: 2007 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, шпуги (2) різносторонньо врізані, паволока, левкас, темпера, рельєфне тиснення тла, золочення

Збереження: кракелюри, потертості та фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, у лівому нижньому кутку рами втрати до

дошки, у верхній частині ікони дірки від тиблів, стик дощок з тильного боку проклеєний паволокою, реставраційні вставки левкасу та тонування

Опис: свята Параскева зображена поkolінно, упівоберта вправо, із злегка схиленою вправо головою. Правою рукою тримає меч лезом донизу, лівою – зелену пальмову гілку. Свята одягнена у синю туніку, білий далматік, оздоблений по краю золотистою тасьмою з «каменями», вохристий корсет з орнаментованими фігурним краєм і горловиною, червоний з темно-зеленим виворотом плащ, накинутий на плечі. Корона з «каменями», окреслена чорною контурною лінією, золочена. Складки одерж виконані накладанням темних смуг і висвітлень на основний колір. Лик святої вохристої карнації з підрум'яною, округлий, великі карі очі підняті вгору, ніс прямий, вуста червоні, темно-коричневе кучеряве волосся спадає на плечі, відтінені повіки, шия. Німб плоский, окреслений двома графіями та оздоблений по краю кульковим ліпним орнаментом, золочений. Обабіч постаті – овальні тиснені медальйони з іменним написом. Тло ікони рельєфно тиснене пишним рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення подвійне, профільоване, міжрамні смуги синього кольору. На нижній міжрамній смузі – фрагменти донаторського напису з датою створення ікони.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С. 152; ; Карпюк Л. Образ Святої Варвари у волинському іконописі XVII-XVIII ст. // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2002. – С. 41; Карпюк Л. Образ «Св. Великомучениці Параскеви» у волинському іконописі XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 87; Н. Шевченко, О. Асаулова, Л. Обухович Ікона «Свята великомучениця Параскева» 1749 року з міста Камінь-Каширського Волинської області. Результати попереднього стратиграфічного аналізу // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 102; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 200; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; О. Асаулова, Н. Шевченко До проблем дослідження пам'яток волинського іконопису: хіміко-технологічний аспект // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIX міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2012. – С. 143; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Карпюк Л., Вигоднік А. Ікони «Святої Параскеви П'ятниці» з колекції Музею волинської ікони // Минувле і сучасне Волині та Полісся. Народна культура і музеї. IV Всеукраїнська науково-етнографічна конференція. – м. Луцьк, 2013; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52.

СВЯТА ПАРАСКЕВА

ВКМ І - 253

1749 р.

87,5 x 63

Походження: церква святої Параскеви с. Осівці Камінь-Каширського району

Реставрація: 2014 р., Львівська філія ННДРЦ України, Л.Корніцька

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, стик дощок проклеєний клоччям, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, незначні потертості фарбового шару і сріблення на тлі, фрагментарні

втрати сріблення на валику і планці зовнішньої рами

Опис: свята Параскева зображена поколінно, упівоберта вправо. У правій піднятій руці тримає чотириконечний хрест, у лівій опущеній – одночасно край плаща і зелену пальмову гілку. Свята одягнена у білий хітон, червоний корсет з фігурним низом, підперезаний жовтим поясом, синій плащ скріплений фібулою, та жовто-білу шаль. Складки одягу виконані дрібними білими мазками і темними смугами. Лик блідий, сіро-вохристої карнації, очі темні мигдалевидні, брови тонкі короткі, ніс невеликий загострений, уста блідо-рожеві, вуха великі, довге темне волосся розділене на проділ і спадає на плечі, відтінені високе випукле чоло і повне округле підборіддя. Голова увінчана п'ятизубчастою короною з «каменями». Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч постаті, у гравіюваних прямокутниках – іменний напис. Тло ікони гравіюване стилізованим листяним орнаментом із насічками «у клітинку», сріблене. Обрамлення накладне, профільоване, з боніями прямокутної і конусоподібної форми. На міжрамних смугах коричневого кольору розміщений донаторський напис із датою створення ікони.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 41; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С. 149; Карпюк Л. Образ «Св. Великомучениці Параскеви» у волинському іконописі XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 87; Карпюк Л., Вигоднік А. Ікони «Святої Параскеви П'ятниці» з колекції Музею волинської ікони // Минуле і сучасне Волині та Полісся. Народна культура і музеї. IV Всеукраїнська науково-етнографічна конференція. – м. Луцьк, 2013; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52.

Слав Михальський

ПРИЧАЩАННЯ СВЯТОГО ОНУФРІЯ

ВКМ І - 42

1750 р.

120 x 64

Походження: церква Преображення Господнього с. Новосілки Турійського району

Реставрація: 1996 р., Львівська філія ННДРЦ України, Л.Депко

Матеріали і техніка: дошка (2) ялинова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, значні потертості сріблення і фарбового шару, фрагментарні втрати левкасу, дірка від тибля, втрата

фрагментів обрамлення, ліва частина рами та вставки на округлому наверші – реставраційні

Опис: у центрі композиції – зображення святого Онуфрія у профіль (вправо), навколішки, з руками простягненими для причастя. Постать старця прикривають трав'яна зелена пов'язка та прописані чорною лінією і білильними мазками довге волосся і борода, що сивими пасмами спадають дотолу. Тіло і лик темно-вохристої карнації, з модельованими світлотінню глибокими зморшками, очі великі карі, ніс прямий, уста червоні. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Справа, на бурій хмарині, зображений ангел, що тримає золочений потир і простягає святому золочену лжицю. Ангел одягнений у сіро-рожевий хітон та вохристе покривало, за плечима – сині з коричневим прописом та золоченням крила. Складки одягу виконані темними смугами та висвітленнями. Лик ангела сіро-вохристої карнації, очі великі, уста червоні, волосся світле кучеряве. Зліва, позаду святого, зображена печера, кущики трави і зелена пальма. У верхній частині ікони, на двох бурих хмаринах, з'єднаних тризубою блискавкою зображена Новозавітна Трійця: Бог Отець з державою на колінах, одягнений у синьо-вохристі одяжі,

Ісус Христос зі скіпетром у червоній багряниці, над ними, в оточенні променів – Святий Дух у вигляді білого голуба. Німби Ісуса Христа – круглий, Бога Отця – трикутний, окреслені двома графіями, золочені. Нижче, біля ніг Онуфрія лежить лев з людським обличчям і складеними лапами. Перед святим зображений струмок, що спадає з каменя у невелику водойму з черпаком на березі. Позем ікони вохристо-зеленого кольору, у вигляді пагорбів. На поземі зображені скіпетр, корона, яблука, груші, коренеплоди, справа – розкрита книга з текстом і датою написання ікони. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, сріблене. Ікона має масивну глибоку раму синього кольору з внутрішньою аркою і профільованими планками.

Зберігається у МВІ

Публікації: Сидор О. Забута школа малярства. Журнал «Волинь», 1991, N 1; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С.58; Єлісеєва Т. Образ Святого Онуфрія у волинському іконописі XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 75.

Слав Михальський

СВЯТА КАТЕРИНА

ВКМ І – 60

Середина XVIII ст.

121 x 80

Походження: Різдво-Богородична церква с. Хворостів Любомльського району

Реставрація: 1991 р., НАОМА, А.Ткачук

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, потертості золочення, потемніння сріблення, значні втрати левкасу і фарбового шару на рамі, реставраційні вставка левкасу і тону-

вання

Опис: зображення святої Катерини поkolінне, упівоберта вправо. Правою рукою Катерина стискає рукоять опущеного додолу меча, у лівій – срібна пальмова гілка. Свята одягнена у пишну сріблену сукню, оздоблену гравіюванням та золоченим рослинним орнаментом, на плечі накинутий червоний плащ, підбитий чорним хутром і скріплений на грудях золотою фібулою у вигляді трьох квіток, з'єднаних ланцюжком. Шію прикрашає намисто з перлів, прозоре мереживо сорочки та рожева шаль. Лик Катерини світло-вохристої карнації з підрум'яною, повновидий, очі мигдалеподібні, великі темні, ніс прямий, брови високі дугоподібні, рожеве вухо прикрашає сережка з перлиною, пишне коричневе хвилясте волосся розсипане по плечах, голова увінчана золоченою короною з двома рожевими трояндами. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Зліва, вгорі, на хмарині зображений ангелочок у синьому покривалі. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, золочене. Ікона має масивну накладну сріблену раму з внутрішньою аркою та ліпним рослинним орнаментом з окремими золоченими елементами.

Експонується у МВІ

Публікації: Музей волинської ікони: каталог виставки. – Луцьк, 1994; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 39; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – Луцьк, 1997 – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст. – Київ-Луцьк, 1998; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.176; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції – Луцьк, 2000. – С.58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – Луцьк, 2003. – С.58; Карпюк Л. Образи святих великомучениць у волинському іконописі XVII- XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції – Луцьк, 2005. – С.49; Карпюк Л. Ікона святої Великомучениці Катерини з с.Хворостів Любомльського району // Минувле і сучасне Волині і Полісся. Любомль в історії України та Волині. Науковий збірник. Випуск 25. Матеріали XXV Волинської обласної історико-краєзнавчої конференції. – м.Любомль-Луцьк, 2007. – С.345; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

Слав Михальський

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ I – 55

Середина XVIII ст.

116x75

**Походження: Покровська церква
с. Клюйськ Турійського району**

Реставрація: 1993 р., НАОМА

**Матеріали і техніка: дошка (3) со-
снова, (3) шпуги - «метелики» на
тиблях, левкас, темпера, гравію-
вання, золочення**

**Збереження: кракелюри, незнач-
ні потертості фарбового шару, по-
темніння і потертості золочення**

Опис: зображення святого Миколая фронтальне, нижчепоясне. Пра-
вою рукою святий благословляє, лівою – на білому платі, тримає закриту
книгу у зеленому окладі з фігурними наріжниками і жовтий овальним
середником з літерами IHS. Миколай одягнений у архієрейське облачен-
ня: білий підризник із золоченими обшлагами і горловиною, червоний,
орнаментований срібленими квітами фелон, синій хрещатий омофор,
оранжеву палицю із золоченою тасьмою і китицями та червону митру
з золоченими серафимами і хрестом. Складки одягу виконані зіставлен-
ням світлих ліній і темних смуг та висвітлень. Лик святого рожево-во-
христої карнації, очі великі світло-карі, асиметрично розміщені, ніс пря-
мий, вуста червоні, брови тонкі підняті, волосся з сивиною хвилясте,
вуса світлі, борода коротка кругла з сивиною. Німб відсутній. Обабіч
святого, на хмаринах – поясні зображення Богородиці з омофором та
Ісуса Христа з книгою. Німби Христа та Богородиці плоскі, окреслені
графією, золочені. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орна-
ментом, золочене. Ікона має масивну накладну раму синього кольору
з внутрішньою аркою та ліпним рослинним орнаментом з окремими
золоченими елементами.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 1995. – С.46; Василевська С., Вигоднік А. Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м. Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С.58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – Луцьк, 2003. – С.58; Єлісеєва Т. Образ Святого Миколая Чудотворця у волинському іконописі XVII- поч. XIXст. // Історія та сучасність православ'я на Волині. Матеріали IV науково-практичної конференції. – м. Луцьк, 2013. – С.33.

КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ

ВКМ І-67

Середина XVIII ст.

121 x 83

Походження: церква святого
Луки с. Городно Любомльського
району

Реставрація: 2018 р., Львівська
філія ННДРЦ України, Є. Мань-
ко

Матеріали і техніка: дошка (3) со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
золочення

Збереження: кракелюри, потер-
тості золочення, фрагментарні
втрати фарбового шару, дірки від

цвяхів, обрамлення втрачене

Опис: у центрі композиції зображена Діва Марія, яка стоїть на червоному півмісяці. Правою рукою Марія тримає скіпетр разом із Ісусом Христом, ліва – притулена до грудей, голова злегка схилена вліво. Марія одягнена у червону підперезану туніку, синій плащ, перекинута через праве плече, вохристу шаль, оздоблену червоними, синіми і білими рядочками, на голові – вінок з червоних троянд і білих лілей, на ногах – сині сандалії. Корону у вигляді митри над Дівою тримають Бог Отець (справа) і Бог Син (зліва), над ними – сірий голуб (Святий Дух). Бог Отець правою рукою тримає корону, лівою – державу з хрестом. Ісус правою рукою тримає корону, лівою, опущеною додолу, – скіпетр. Бог Отець одягнений у рожево-вохристий хітон, темно-вохристий плащ, оздоблений тасьмою по краю і синіми та червоними тюльпанами по площині. Оголене тіло Ісуса покрите червоною багрянницею, на руках, ногах і правому боці – криваві рани. Бог Отець і Бог Син возсідують на темних клубастих хмарах. Внизу, обабіч Діви Марії, на вохристо-сірих клубастих хмарах, зображені два ангели, погляди яких звернені до Діви. Оголені тіла ангелів покриті синім (зліва) і червоним (справа) покривалами. Ангел у синьому покривалі тримає у правій руці вінок з зеленого

листя і червоних квітів. Ангел у червоному покривалі у піднятій правій руці тримає пломеніюче серце, у лівій – гілку із білими ліліями. Складки одерж персонажів виконані темними і світлими смугами по основному кольору. Анатомічна будова оголених тіл Ісуса та ангелів модельована світлотінню. Лики персонажів вохристой карнації, очі великі темні, асиметрично розміщені, носи масивні, вуста червоні, відтінені повіки, шії, зморшки на щоках. Німб Богородиці з золотим асистом, по краю – дванадцять зірок, золочений. Німб Ісуса плоский, окреслений двома графіями, золочений. Німб Бога Батька трикутний, золочений. Позем ікони у вигляді темних хмар і голубого неба. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Ікона має аркоподібне навершя.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. із збірки ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. – Луцьк, 1995; Василевська С., Вигодник А. Матеріали до каталогу волинської ікони. Ікони XVII - XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом. – К., Спадщина, 1998. – 104с.; А.Вигодник Сюжет «Коронування Богородиці» на волинських іконах XVII-XVIII ст. // Волинська ікона: питання історії дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – м. Луцьк, 1998. – С. 85; Ю. Звездина Прославительные символы в иконе «Коронование Богоматери» из собрания Волинского краеведческого музея и духовных текстах XVII – начала XVIII века // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 58; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер-принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Бендюк М. Волинські ікони «Непорочне зачаття» та «Коронування Богородиці» // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2015. – С. 46; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

СВЯТИЙ ГРИГОРІЙ ДВОЄСЛОВ

ВКМ Д-975

Друга половина XVIII ст.

118,5 x 48

Походження: Михайлівська церква с. Кримне Старовижівського району

Реставрація: 1996 р. Львівська філія ННДРЦ України, М. Откович

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, тильна сторона замальована коричневою фарбою, гравіювання, золочення, сріблення
Збереження: кракелюри, згриблення оліфи, осипи фарбового шару, незначне розходження дощок внизу ікони, дірки від тиблів, обрамлення втрачене

Опис: святий зображений у повний зріст, упівоберта вліво. У правій руці тримає довгий посох - пастораль, кінець якого завершується восьмиконечним фігурним хрестом, ліва – піднята з розкритою долонею. Святий одягнений у білу підперезану сорочку - албу з комірцем, червоний з синьо-зеленим виворотом плащ-орнот. На грудях на ланцюжку – наперсний хрест-пектораль. Поверх алби одягнена червона стула з хрестами (епітрахіль). Обшлагі і поділ алби оздоблені білим орнаментом. На голові синьо-зелена митра (інфула) з жовтими зубцями. Взуття чорного кольору. Складки одягу виконані накладанням темних смуг на основні кольори. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, мигдалевидні, ніс довгий прямий, вуста червоні, брови довгі руді, невеликі вуса, волосся темне з сивиною, виступаючі частини лику підкреслені білими мазками. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Позем ікони у вигляді пейзажу з буро-зеленими пагорбами, кущами і біло-голубою смугою неба. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, довгі насічки, зо-

лочене. Ікона має заокруглену верхню частину.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 44; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ МАТВІЙ
(апостольський ряд)

ВКМ І-23

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква с. Дубечне Старовижівського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД, м. Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, без шпуг, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості золочення, фрагментарні втрати фарбового шару

Опис: апостол Матвій зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Обома руками на рівні грудей тримає відкриту книгу. Одягнений у зелений хітон, червоний з білим виворотом гіматій, босоніж. Складки одєж виконані темними смугами по основному кольору. Лик сіро-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, брови тонкі, чоло високе, волосся, борода і вуса довгі руді, відтінені повіки, ніс та носо-губні складки. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. На звороті ікони чорною фарбою зроблений напис з іменами авторів та датою створення ікони. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В.Маярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст.// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ ПАВЛО
(апостольський ряд)

ВКМ І-22

1750 р.

103,5 x 47

Походження: Покровська церква с. Дубечне Старовижівського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД, м. Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, без шпуг, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості золочення, фрагментарні втрати фарбового шару на стику рами і основи та рамі

Опис: апостол Павло зображений у повний зріст, упівоберта вправо. Лівою рукою тримає меча лезом донизу, праву руку з відкритою долонею опустив додолу. Одягнений у зелений хітон, підперезаний червоним поясом, та вохристий з синім виворотом гіматій, босоніж. Складки одерж виконані темними смугами та висвітленнями основного кольору. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, уста червоні, волосся, борода і вуса довгі коричневі, відтінені повіки, ніс, носо-губні зморшки. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В. Малярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ ЛУКА
(апостольський ряд)

ВКМ І-19

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква с. Дубечне Старовижівського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД, м. Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, без шпуг, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості золочення, фрагментарні втрати фарбового шару на рамі

Опис: апостол Лука зображений у повний зріст, упівоберта вправо. Ліву руку з випрямленим вказівним пальцем тримає перед грудьми, у правій, опущеній додолу – відкрита книга. Одягнений у підперезаний вохристий хітон, червоний з білим виворотом гіматій, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, волосся, борода і вуса довгі руді, відтінені ніс і повіки. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В. Малярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ МАРКО
(апостольський ряд)

ВКМ І-17

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква с.
Дубечне Старовижівського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД, м.
Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова,
без шпуг, левкас, темпера, олія, гравію-
вання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості зо-
лочення, фрагментарні втрати фарбо-
вого шару на рамі, реставраційні тону-
вання

Опис: апостол Марко зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Лівою рукою на рівні грудей тримає відкриту книгу, праву руку опустив додолу. Одягнений у синій хітон, вохристий гіматій, босоніж. Складки одерж виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, брови вигнуті, чоло високе з трьома зморшками, волосся, борода і вуса довгі руді, відтінені повіки, ніс та носо-губні складки. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В.Малярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст.// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ ВАРФОЛОМІЙ
(апостольський ряд)

ВКМ І-27

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква с.
Дубечне Старовижівського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД, м.
Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова,
без шпуг, левкас, темпера, олія, гравію-
вання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості
фарбового шару і золочення, фрагмен-
тарна втрата фарбового шару у верхній
частині, зліва реставраційні вставка ле-
вкасу і тонування

Опис: апостол Варфоломій зображений у повний зріст, упівоберта вліво. Правою рукою вказує вгору, лівою – тримає сувій і край гіматію. Одягнений у червоний хітон, сіро-синій з вохристим виворотом гіматій, босоніж. Складки одєж виконані темними смугами і висвітленнями по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, брови вигнуті, чоло високе, волосся, борода і вуса темні з сивиною, відтінені повіки, ніс та носо-губні складки. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В.Малярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст.// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ ФОМА
(апостольський ряд)

ВКМ І-18

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква с. Дубечне Старовижівського району

Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД, м. Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, без шпуг, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і золочення

Опис: апостол Фома зображений у повний зріст, фронтально.

Вказівним пальцем лівої руки вказує вгору, правою, опущеною додолу – тримає книгу чорного кольору з синім обрізом. Одягнений у синій, підперезаний червоним поясом, хітон, жовто-вохристий гіматій, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лик молодий, сіро-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, брови вигнуті, чоло високе, волосся довге, спадаюче на плечі, хвилясте, відтінені повіки, підборіддя та шия. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В.Маярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст.// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ АНДРІЙ
(апостольський ряд)

ВКМ І-25

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква с.
Дубечне Старовижівського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД, м.
Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) сосно-
ва, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас
(лицевий і зворотній бік), темпера, олія,
гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості
фарбового шару і золочення, нижній
край ікони обрізаний

Опис: апостол Андрій зображений майже у повний зріст, упівоберта вправо. Вказівним пальцем правої руки вказує вгору, лівою – тримає книгу чорного кольору з червоним обрізом. Одягнений у сіро-білий хітон, вохристий з червоним виворотом гіматій, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, брови вигнуті, чоло високе, волосся чорне хвилясте, спадаюче на плечі, борода коротка, відтінені повіки, вилиці та зморшки на чолі. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна і декоративно різьблена.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В.Маярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст.// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ ЯКІВ
(апостольський ряд)

ВКМ І-20

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква с. Дубечне Старовижівського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД, м. Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, без шпуг, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: краquelюри, потертості фарбового шару і золочення, фрагментарні осипи фарбового шару на рамі

Опис: апостол Яків зображений у повний зріст, фронтально. Праву руку протягує вперед, лівою – тримає край гіматію. Одягнений у червоний хітон, сірий з вохристим виворотом гіматій, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, брови прямі, чоло високе, волосся руде хвилясте, спадаюче на плечі, борода коротка, відтінені повіки, ніс, носо-губні складки та шия. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В. Малярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ ІОАН
(апостольський ряд)

ВКМ І-26

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква
с. Дубечне Старовиживського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД,
м. Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова,
без шпуг, левкас, темпера, олія, гравію-
вання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості
фарбового шару і золочення, реставра-
ційні тонування

Опис: апостол Іоан зображений у повний зріст, упівоберта вправо. Обома руками на рівні грудей тримає відкриту книгу чорного кольору з білим обрізом. Одягнений у вохристий хітон, синій з рожевим виворотом гіматій, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, брови короткі, чоло високе, сиві коротке волосся і довга борода, відтінені повіки, ніс та носо-губні складки. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами, кущами та засніженими вершинами вдалині. На поземі, справа від апостола – мініатюрне зображення чоловіка навколішки, у чорних одягах, поряд – напис: «Іоан Лещинський». Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В.Маярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст.// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ СИМЕОН
(апостольський ряд)

ВКМ І-290

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква
с. Дубечне Старовиживського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД,
м. Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова,
без шпуг, левкас, темпера, олія, гравію-
вання, золочення

Збереження: краquelюри, потертості
фарбового шару і золочення, реставра-
ційні тонування

Опис: апостол Симеон зображений у повний зріст, упівоберта впра-
во. Праву руку святий протягує вперед, ліву – опустив додолу. Одягне-
ний у підперезаний синій хітон та вохристий гіматій, босоніж. Складки
одеж виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої
карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, брови
короткі, чоло високе, волосся, борода і вуса сиві, відтінені повіки, ніс,
зморшки на чолі та носо-губні складки. Німб жовтого кольору, плоский,
окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорба-
ми, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійова-
не рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення
накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони
аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В.Маярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст.// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ ПЕТРО
(апостольський ряд)

ВКМ І-21

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква
с. Дубечне Старовиживського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД,
м. Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова,
без шпуг, левкас, темпера, олія, гравію-
вання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості
фарбового шару і золочення, реставра-
ційні тонування

Опис: апостол Петро зображений у повний зріст, упівоберта вліво. У правій руці тримає в'язку ключів, лівою торкається грудей. Одягнений у синій з червоним комірцем хітон та вохристий з червоним виворотом гіматій, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, брови вигнуті, чоло високе, коротке волосся, борода і вуса сиві, відтінені повіки, ніс, зморшки на чолі та носо-губні складки. Німб жовтого кольору, плоский, окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорбами, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В.Маярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст.// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

Слав і Томаш Михальські

АПОСТОЛ ФІЛІП
(апостольський ряд)

ВКМ І-24

1750 р.

104 x 44,5

Походження: Покровська церква
с. Дубечне Старовижівського району
Реставрація: 1990 р., КМГСНРВД,
м. Львів

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова,
без шпуг, левкас, темпера, олія, гравію-
вання, золочення

Збереження: краquelюри, потертості
фарбового шару і золочення, реставра-
ційні тонування

Опис: апостол Філіп зображений у повний зріст, упівоберта впра-
во. Вказівним пальцем правої руки вказує вгору, лівою тримає закриту
книгу. Одягнений у зелений хітон, червоний з білим виворотом гіматій,
босоніж. Складки одеж виконані темними смугами по основному кольо-
ру. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий,
вуста червоні, брови прямі, чоло високе, довге руде волосся розділене
на проділ, відтінені повіки, ніс та шия. Німб жовтого кольору, плоский,
окреслений двома графіями. Позем ікони у вигляді пейзажу з пагорба-
ми, кущами та засніженими вершинами вдалині. Тло ікони гравійова-
не рослинним орнаментом, в основі якого акант, золочене. Обрамлення
накладне профільоване, вкрите синьою фарбою. Верхня частина ікони
аркоподібна.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Єлісєєва Т. Донаторські ікони в експозиції Музею волинської ікони // Історія релігій в Україні. Тези повідомлень Міжнародного V круглого столу. – Львів, 1995. Частина 2 – С.159; Василевська С., Вигодник А. Ікони XVII-XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – м. Луцьк, 1997. – С. 118; Карпюк Л. До питання авторства творів «Волинського іконописця 1750 року» // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з питань волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С. 58; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 58; Александрович В.Маярі і різьбарі Лукова (Матієва) у XVIII ст.// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 23-30; Вигодник А. Авторські підписи на волинських іконах // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 53.

СВЯТІ ІОАКИМ ТА АННА

ВКМ І - 41

1753 р.

86,5 x 51

Походження: Преображенська церква с. Новосілки Турійського району

Реставрація: 1988 р., НАОМА, А.Калачов

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) односторонньо врізані та (3) шпуги-“метелики», на стику дощок – паволока, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, тріщини, втрати фарбового шару і левкасу на тлі і обрамленні, значні – у нижній частині ікони, дірки

від цвяхів, реставраційні вставки левкасу і тонування

Опис: святі Анна й Іоаким зображені у повний зріст, упівоберта один до одного, у молитовних позах: Анна правою рукою торкається грудей, лівою тримає край плаща, Іоаким склав руки перед грудьми. З грудей Анни й Іоакима проростають зелені пагони, які з'єднуючись в один, завершуються білою квіткою лілії. На квітці розміщена мандорла, у золотому асисті якої зображена поколінно Діва Марія у червоно-зелених одягах, із молитовно складеними перед грудьми руками. Іоаким одягнений у червоно-вохристі одязі: хітон, підперезаний зеленим паском, і плащ, скріплений на грудях. Анна одягнена у зелену підперезану туніку з білими рукавами і дрпіруванням по горловині, яскраво-червоний плащ і білу намітку з золотими смужками. Взуття обох темно-коричневе. Лики рожево-вохристої карнації з сильною підрум'яною, округлі, з відтіненними і промальованими зморшками на чолі і щоках, очі великі круглі, носи прямі, брови сумно зведені, вуста червоні. Волосся, борода і вуса Іоакима сиві. Складки одягу виконні чергуванням широких темних і світлих смуг та енергійними мазками світліших відтінків основного

кольору. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Позем ікони зелено-вохристий, на другому плані – зелені пагорби і білі вершини. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого переплетені галузки, золочене. Верх ікони аркоподібний, зображення обнесене широкою білою смугою. На звороті ікони збереглися ескіз композиції ікони, авторський підпис Томаша Михальського і дата створення ікони, зроблені вугільним олівцем.

Експонується у МВІ

Публікації: Овсійчук В. Майстри українського барокко. – Київ, 1991; Обухович Л. До питання атрибуції ікони “Іоаким і Анна” // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995; Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 35; Скоп Л. До проблеми іконографії твору «Целованіє Іоакима та Анни» // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали III Всеукраїнської наукової конференції – м. Луцьк, 1996. – С. 23; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони. Ікони XVII - XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – Луцьк, 1997– С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Карпюк Л. Творчість Слава і Томаша Михальських на Волині у середині XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – Луцьк, 2003. – С.58; Міляєва Л. Українська ікона XI-XVIII століть. – Київ, 2007. – 527с.; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010.– 88с.; М.Бендюк Волинські ікони «Непорочне зачаття» та «Коронування // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXII міжнародної наукової конференції – Луцьк, 2015. – С.46; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Л.Обухович Ікона «Святі Яким та Анна» з села Новосілки Турійського району Волинської області у контексті творчості Йова Кондзелевича // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – Луцьк, 2017. – С.21.

Томаш Михальський

ПРОРОКИ ААРОН І ЄЗЕКІЇЛЬ
(фрагмент іконостасу)

ВКМ І – 196

1768 р.

74,5 x 77

Походження: каплиця Покладення Ризи Богородиці с. Кримне Старовижівського району

Реставрація: 2009 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошки (2)

липова, шпуга накладна вертикальна наскрізна, левкас, темпера, різьба, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини, потемніння, значні потертості золочення і сріблення, втрати левкасу на різьбі

Опис: пророки зображені поколінно, упівоберта вправо. Пророк Аарон правою піднятою рукою тримає кадило, у лівій опущеній – білий сувій з іменним написом. Одягнений в одязі первосвященика з наперсником з «камнями» та дворогу тіару. Пророк Єзекиїль правою піднятою рукою тримає двері, у лівій, на рівні грудей – білий сувій з іменним написом. Одягнений у синій хітон і червоний плащ, накинутий на голову і скріплений на грудях. Складки одяг виконані спрощено. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, носи прямі, уста червоні, борода і вуса у Аарона сиві, у Єзекиїля – темні. Німби плоскі, обведені жовтою лінією. Тло ікони синього кольору, гладке. Зображення вміщене у медальйон грушеподібної форми. Картуш наскрізно різьблений рослинним орнаментом, в основі якого пишне листя аканту, наверх – у вигляді п'ятипелюсткової квітки на високій ніжці з листям. Різьба сріблена і золочена.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Єлісєєва Т. Збірка предметів української декоративної різби волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції. – м. Луцьк, 1998. – С. 133; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, – 1999. – С. 176; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2012. – 400с. Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2016. – 400с.

Томаш Михальський

**ПРОРОКИ
ДАНИЇЛ І АВВАКУМ
(фрагмент іконостасу)**

ВКМ І – 198

1768 р.

79 x 52,5

Походження: каплиця Покладення Ризи Богородиці с. Кримне Старовижівського району

Реставрація: 2009 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуга накладна вертикальна наскрізна, левкас, темпера, різьба, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини, значні потертості золочення і сріблення, потемніння і фрагментарні втрати фарбового шару, реставраційні левкас і тонування, шпуга і наверхня втрачені

Опис: пророки зображені поколінно, упівоберта вправо. У руках пророків – розгорнуті білі сувої з іменними написами. Пророк Даниїл, молодий безбородий, одягнений у зелено-червоні одежі і традиційну шапку. Пророк Аввакум з довгими чорними волоссям і бородою тримає кошик. Пророк одягнений у синьо-гірчичні одежі. Складки одяг пророків виконані білильними смугами і висвітленнями основних кольорів. Лики рожево-вохристої карнації, округлі, з грубими рисами, очі темні, носи прямі, вуста червоні. Німби плоскі, обведені жовтою лінією. Тло ікони синього кольору, гладке. Зображення вміщене у медальйон грушеподібної форми. Картуш наскрізно різьблений рослинним орнаментом, в основі якого пишні листя аканту. Різьба сріблена і золочена. На звороті картуша – напис з іменами авторів Шимона Р. і Томаша Михальського та датою створення, виконаний чорною фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Єлісеєва Т. Збірка предметів української декоративної різьби волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції. – м. Луцьк, 1998. – С. 133. Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С. 176; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202.

Томаш Михальський

ПРОРОКИ ЄРЕМІЯ І МОЙСЕЙ (фрагмент іконостасу)

ВКМ І – 199

1768 р.

75,5 x 74

Походження: каплиця Покладення Ризи Богородиці с. Кримне Старовижівського району

Реставрація: 2009 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2)

липова, шпуга накладна вертикальна наскрізна, левкас, темпера, різьба, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, значні потертості золочення і сріблення, втрати левкасу, тріщина на стику дощок

Опис: пророки зображені поколінно, упівоберта вліво. Пророк Єремія правою рукою тримає білий сувій з іменним написом, лівою – драбину. Пророк одягнений у синьо-червоні одежі, голова непокрита. Лик пророка рожево-вохристої карнації, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, волосся і борода сиві. Пророк Мойсей у лівій руці тримає скрижалі із десятима Заповідями Божими та іменним написом, правою – вказує на них. Позаду Мойсея – червоне полум'я. Пророк одягнений у зелений хітон і гірчичний плащ, накинутий на голову. Лик пророка рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, ніс прямий, вуста червоні. Німби плоскі, обведені жовтою лінією. Тло ікони синього кольору, гладке. Зображення вміщене у медальйон грушеподібної форми. Картуш наскрізно різьблений рослинним орнаментом, в основі якого пишні листя аканту, на вершці – у вигляді п'ятипелюсткової квітки на високій ніжці з листям. Різьба сріблена і золочена.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Єлісєєва Т. Збірка предметів української декоративної різьби волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції. – м. Луцьк, 1998. – С. 133; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С. 176; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ Ж - 202

1756 р.

74 x 58

Походження: Михайлівська церква с. Вітоніж Рожищенського району

Реставрація: 2014 р., Львівська філія ННДРЦ України, О.Войтович

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, без шпуг, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, втрати

фарбового шару і левкасу, значні у нижній частині, дірки від цвяхів, відхід рами від основи, втрачена частина нижньої планки рами, фрагментарні втрати золочення

Опис: у центрі композиції, упівоберта вліво зображений Юрій Змієборець, що сидить на білому у зеленій зброї коні і довгим списом пронизує зубату пащу крилатого рудого змія. Святий одягнений у сіро-зелену сорочку, сріблясті кірасу і шолом, вохристий з червоним виворотом плащ, на ногах – сандалії. Лик Юрія вохристої карнації, з дрібними рисами. Німб плоский, окреслений графією, золочений. На другому плані, зліва зображена світло-коричнева будівля з прямокутними голубими вікнами та круглими чорними бійницями, під червоним черепичним дахом. На тлі аркового входу у будівлю зображена царівна Єлисава з молитовно складеними на грудях руками, одягнена у біло-голубі одяжі та корону. В аркоподібних вікнах другого поверху будівлі – цар і цариця у біло-червоно-синіх одяжах і коронах. Лики персонажів невиразні. Складки одягу виконані зіставленням темних і світлих смуг основних кольорів. У правому верхньому куті – гравіювана благословляюча Божа десниця. Позем ікони зелено-коричневий з світло-тіньовими переходами. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, золочене. На тлі – гравіювана монограма святого. На стіні будівлі розміщений донаторський напис з іменем замовника і датою створення ікони, виконаний білою фарбою. Обрамлення накладне, профільовані планки покриті голубою і сріблястою фарбами.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Вигоднік А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 48; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С. 159; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII століть з колекції ВКМ // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48; Вигоднік А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52.

ПОЧАЇВСЬКА ІКОНА БОГОРОДИЦІ

ВКМ І - 133

1757 р.

110 x 74

Походження: Покровська церква
с. Деревок Любешівського району

Реставрація: 1993 р., творче
об'єднання «Еліпс», м. Київ, Г.Волощук

Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, шпуги (2) односторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, сріблення

Збереження: кракелюри, незнач-
ні потертості і потемніння фар-
бового шару та сріблення, втрати
левкасу у нижній частині ікони,
зовнішня рама втрачена

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упіоберті вправо, з легким нахилом голови вправо, до сина. На правій руці тримає Ісуса Христа, у лівій – білий плат. Христос правою рукою благословляє, лівою спирається на плече Матері, притулившись щокою до її щоки. Богоматір одягнена у синю туніку з коричневою тасьмою на горловині та обшлагах, червоний з синім виворотом мафорій та гравійовану корону. Ісус одягнений у білу сорочку та вохристий гіматій. Складки одягу виконані нанесенням темно-вохристих смуг на основний колір та висвітленнями. Лики Богородиці і Христа темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі невеликі, карі, мигдалеподібної форми, брови світлі, короткі, носи прямі, уста червоні, відтінені повіки, носи, підборіддя. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Тло ікони гравійоване крупним стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне, подвійне, профільоване, міжрамні смуги і внутрішній валик синього кольору, на нижній міжрамній смузі білою фарбою зроблений донаторський напис з датою створення ікони.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 39; Вигоднік А. Датовані і підписні ікони в збірці ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної конференції. – Луцьк, 1995; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони. Ікони XVII – XVIII ст. з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції – Луцьк, 1997– С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, – К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2013. – 400с.; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52.

ПОЧАЇВСЬКА ІКОНА БОГОРОДИЦІ. КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ

ВКМ І-246

1757 р.

61,5 x 45

Походження: Свято-Троїцька церква с. Лучиці Луцького району

Реставрація: 2014 р., Львівська філія ННДРЦ України, О.Митровцій, Н.Білостоцька

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, сріблення, золочення

Збереженість: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу на іконі «Почаївська ікона Богородиці», потертості і фрагментарні втрати сріблення і золочення на обрамленні, дірки від цвяхів

Опис: ікона двобічна. На Почаївській іконі Богородиці зображення Богоматері поколінне, упівоберта вправо, зі схиленою до Сина головою. На правій руці Богородиця тримає Ісуса Христа, у лівій – білий плат. Ісус правицею благословляє, лівою рукою і щогою притулює

шиє до матері. Богородиця одягнена у синій хітон з орнаментованими обшлагами і горловиною, червоний із зеленим виворотом мафорій, який має жовту облямівку по краю і білу зірку на чолі, з-під мафорію виглядає ніжний світлий серпанок. Ісус одягнений у білу сорочку і вохристий гіматій, орнаментовані рослинним орнаментом, босоніж. Складки одягу виконані спрощено, темними смугами. Лики вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, носи прямі, вуста червоні, брови довгі, відтінені повіки, ніс, підборіддя, волосся Ісуса коротке руде. Німби плоскі,

накладаються один на одного, окреслені графією і червоною лінією, золочені, від німбів відходять світлі промені. Тло ікони вохристого кольору, гладке. На тлі ікони, обабіч постатей – іменні написи, виконані червоною фарбою. Обрамлення ікони наскрізно різьблене, в основі різьби округлі тризубці, які ритмічно повторюються. Елементи різьби сріблені і золочені. У центрі композиції «Коронування Богородиці» зображена возсідаюча на умовному престолі Діва Марія, що молитовно склала руки перед грудьми. Корону над головою Диви тримають Бог Отець (справа) і Ісус Христос (зліва). Лівою рукою Бог Отець тримає державу голубого кольору. Ісус Христос у правій руці тримає довгий чотирикопечний хрест. Над ними – зображення білого голуба. Діва Марія одягнена у синю туніку, накинутий на плечі вохристий плащ, та білий плат. Бог Отець одягнений у червоний підперезаний хітон і синій гіматій, скріплений на грудях фібулою, босоніж. Оголене тіло Ісуса покриває червона багрянця, скріплена на грудях фібулою. Складки одягу виконані темними смугами і висвітленнями. Лики блідо-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, носи прямі, вуста червоні, брови довгі, відтінені повіки, ніс, підборіддя, волосся Богородиці довге руде, волосся, борода і вуса Ісуса світло-коричневі, у Бога Отця – сиві. Німб Ісуса у вигляді висвітлення з промальованими променями, німб Бога Отця – трикутний, окреслений червоною лінією. Обабіч постатей – іменні написи, виконані червоною фарбою. Тло і позем ікони світло-вохристі з клубастими світлими хмарами. На поземі – донаторський напис з ім'ям замовника і датою створення ікони. Обрамлення наскрізно різьблене, в основі різьби округлі тризубці, які ритмічно повторюються. Елементи різьби сріблені і золочені.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. із збірки ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. – Луцьк, 1995. – С.35; Вигоднік А. Датовані і підписні ікони у збірці Волинського краєзнавчого музею // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. – Луцьк, 1995. – С.48; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної

конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С. 143; Вигодник А. Донаторські написи на іконах XVII-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2016. – С. 52.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І – 262

Друга половина XVIII ст.

119 x 83

Походження: Іллінська церква м. Каменя-Каширського

Реставрація: 2009 р., Львівська філія ННДРЦ України, Т. Каменьський

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, потемніння і потертості сріблення та фарбового шару, дірки від тиблів, тріщина основи у нижній частині, нижня частина обрамлення

реставраційна.

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упівоберта вліво. На лівій руці Богоматір тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Ісус Христос піднятою правою рукою благословляє, лівою рукою підтримує закрите Євангеліє із золотим обрізом. Богородиця одягнена у червоний хітон, оздоблений золоченою гравійованою тасьмою на обшлагах і горловині, та синій мафорій з зірками на чолі і раменах. Спас одягнений у білий хітон з червоними поясом і зав'язкою на горловині та коричневий гіматій, оздоблений рослинним орнаментом. Складки одягу виконані темними смугами по основних кольорах та висвітленнями. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, брови підняті темні, носи прямі, вуста червоні. Корони у вигляді митр з хрестами – гравійовані, золочені. Німб Богородиці плоский, німб Ісуса хрещатий з червоними літерами О...N, окреслені двома графіями, сріблені. Обабіч постатей – монограми, вміщені у кола, окреслені трьома графіями, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравійоване крупним рослинним орнаментом, в основі якого стилізовані чотирипелюсткові квіти з великими серединками і пуп'янками та вигнуті стебла з акантовим листям, сріблене. Обрамлення накладне подвійне з боніями, міжрамні смуги синього кольору з білим орнаментом. Зовнішня рама глибока, гравійо-

вана акантовим срібленим листком і поділена на червоні і темно-зелені частини.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 39; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999. – С.143; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202.

КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ

ВКМ І – 156

Друга половина XVIII ст.

117,7 x 87,7

Походження: Свято-Троїцька церква с. Прилісне (Лишнівка) Маневицького району

Реставрація: 2008 р., Львівська філія ННДРЦ України, М.Берко, А.Боднар

Матеріали і техніка: дошка (3) бічні – соснові, центральна – липова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і сріблення,

значні фрагментарні втрати по всій площині ікони, обрамлення втрачене, дірки і зламані тиблі по периметру ікони, тріщини на стику дощок основи.

Опис: зображення Богородиці фронтальне, поколінне, з легким нахилом голови вліво. На лівій руці Богоматір тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Ісус Христос правицею благословляє, лівою рукою підтримує Євангеліє у срібленому окладі. Богородиця та Ісус одягнені у сріблені, облямовані тасьмою одяжі, гравійовані рослинним орнаментом. На мафорії Богородиці, на правому рамені – восьмипелюсткова гравійована квітка. Голови Богородиці та Ісуса Христа увінчані гравійованими коронами. Корону Богородиці підтримують два ангели з квітами у руках. Ангели одягнені у червоні одяжі, босоніж. Лики персонажів рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі мигдалевидні, брови тонкі дугоподібні, носи прямі великі, вуста червоні. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Тло ікони гравійоване орнаментом, в основі якого у нижній частині ікони – рослинно-ромбоподібна сітка з квітковим мотивом всередині, у верхній частині – акантове листя, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 35. Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.178; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202; І. Москалюк Тема ангелів на іконах Богородиці XVII-поч. XIX ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 88.

ПРИЧАЩАННЯ СВЯТОГО ОНУФРІЯ

ВКМ І – 535

XVIII ст.

115,5 x 78

Походження: церква Святого Микити с. Тур Ратнівського району
Реставрація: 2009 р., реставраційна майстерня ВКМ, П. Петрушак, А. Чабан

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані та (2) шпуги-«метелики», левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару, левкасу, золочення, значне пошкодження деревини шашелем, лівий верхній кут втрачений, частково втрачені фрагменти внутрішнього кулькового обрамлення, рама відсутня, залишки тиблів по периметру ікони

лем, лівий верхній кут втрачений, частково втрачені фрагменти внутрішнього кулькового обрамлення, рама відсутня, залишки тиблів по периметру ікони

Опис: у центрі композиції зображений святий Онуфрій у молитовній позі, навколішки, з піднятими на рівні грудей руками. Тіло Онуфрія покрите довгими сивими волоссям і бородою, на стегнах – пов'язка із зеленого листя, на лівій руці – вервиця. Лик святого Онуфрія рожево-вохристої карнації з промальованими зморшками на щоках, високому чолі та переніссі, очі великі напівопущені, брови довгі темні, ніс прямий, вуста червоні. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Перед ним, на хмарах – ангел, що стоїть навколішки, у лівій руці тримає золочений потир, а правою – підносить до вуст святого лжицю. Ангел загорнений у синє покривало, на сіро-білі крила накинута червона стрічка. Складки на покривалі виконані накладанням темних смуг і білих мазків на основний колір. Лик ангела рожево-вохристої карнації, юний, очі напівопущені, ніс прямий, вуста червоні, волосся довге руде. Позаду постаті святого Онуфрія, на тлі біло-голубих гір і рожево-голубого неба – високе дерево з темно-зеленою кроною і пальма з червоними плодами. Зверху, над деревами, серед хмар – два херувими з кругло-

видими ликами, рудим волоссям, червоними і синіми крилами. Позем ікони коричнево-зеленого кольору у вигляді пагорбів із зображеними на них золочених корони і скіпетра, закритої книги, хреста-розп'яття, ковша, червоних і білих плодів. Справа зображений струмок, що витікає із скелі і впадає у біло-голубу водойму, на зеленому пагорбі – зображення лева. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом з елементами листя винограду та трипелюсткових квітів, золочене. Зображення обрамлене золоченим валиком з різьбленим кульковим орнаментом.

Експонується у МВІ

Публікації: Ковальчук Є. Волинська ікона: нові знахідки. За матеріалами наукових експедицій Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2001. – С.11; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2002. – С.143; Єлісєєва Т. Збірка пам'яток волинського іконопису XVI-XVIIIст. Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 15; Історія української культури в 5-ти томах. – К., 2003; Українська культура другої половини XVII-XVIIIст.т.3. Александрович В. Архітектура, образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво. – С.89; Ковальчук Є. Врятовані пам'ятки. З історії дослідження і реставрації волинського іконопису XVI-XVIIIстоліть. – м.Луцьк, 2005. – С.8.; Єлісєєва Т. Образ Святого Онуфрія у волинському іконописі XVIIIст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 72; Василевська С. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції, – м.Луцьк, 2009. – С.226; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2016. – 400с.

СТРАСТІ АПОСТОЛА ІОАНА (фрагмент іконостасу)

ВКМ І – 108

XVIII ст.

80 x 52,5

Походження: Дмитрівська церква с. Жорнище Ківерцівського району

Реставрація: 2009 р., НАОМА, В.Вечорек

Матеріали і техніка: дошка липова, левкас, темпера, золочення, сріблення, різьба
Збереження: кракелюри, тріщини, значні потертості сріблення на різьбі

Опис: у центрі композиції нижчепоясне, упівоберта вправо, зображення апостола Іоана, який стоїть у молитовній позі у котлі. Оголене тіло Іоана рожево-вохристої карнації зі спробою моделювання анатомічної будови. Лик Іоана рожево-вохристої карнації з підрум'яною, риси дрібні, волосся і борода руді. Німб плоский, жовтого кольору. Котел на фігурних ніжках з двома «вухами», розміщений над вогнищем, полум'я якого піднімається вгору, огортаючи котел з боків. Справа і зліва від котла зображені двоє чоловіків, що підтримують вогонь: один – у синьо-жовтих одягах підсовує у вогнище поліно, інший – у червоно-жовтих одягах тримає у руках рогач. Позем ікони у вигляді коричневого пагорба, на другому плані, зліва і справа, зображені зелені пагорби з деревами, над ними – червона заграва на синьому небі. Ікона вміщена у медальйон грушеподібної форми. Картуш наскрізно різьблений рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, наверх – у вигляді пальмети. Різьба сріблена.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. зі збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Єлісеєва Т. Збірка предметів української декоративної різьби волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції. – м. Луцьк, 1998. – С. 133; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О.

Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999. – С.176; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж - 338

XVIII ст.

99 x 74

Походження: Успенська церква с.

Лишнівка Маневицького району

Реставрація: 2000 р., ННДРЦ

України, Л. Фролова

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення, сріблення

Збереженість: кракелюри, тріщини, значні потертості сріблення, обрамлення втрачене

Опис: Ісус Христос зображений фронтально, у повний зріст. Правою рукою Ісус благословляє, лівою – тримає державу з хрестом зеленого кольору із золоченням. Одежі Христа, тло та держава різьблені по левкасу. Спас одягнений у хітон, підперезаний, орнаментований листочками, золочений, та гіматій, перекинутий через ліве плече, оздоблений квітковим орнаментом, сріблений, босоніж. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, брови чіткі, ніс прямий, вуста червоні, борідка руда роздвоєна, волосся довге темне спадає на плечі. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Обабіч постаті – монограми Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Позем ікони у вигляді хмар сіро-рудого кольору. Тло ікони гравіюване довгими золоченими пагонами з листям і крапковим орнаментом, сріблене.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Низькохат О. Образ Спаса Вседержителя на іконах з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Матеріали V наукової конференції – м. Луцьк, 1998. – С.90; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до катало-

гу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної конференції з волинського іконопису. – м.Луцьк, 2000. – С.86.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ. ЄВАНГЕЛІСТ ЛУКА

ВКМ І – 69

XVIII ст.

124,5 x 80

Походження: Луківська церква
с.Городно Любомльського району

Реставрація: 2008 р., Львівська
філія ННДРЦ України, О. Ми-
тровцій

Матеріали і техніка: дошка (2)
соснова, левкас, паволока, темпе-
ра, олія, гравіювання, золочення,
різьба

Збереження: кракелюри, фра-
гментарні втрати фарбового шару
і левкасу внизу ікони, потертості
золочення, значні потертості срі-
блення на тлі, втрати елементів
різьблення на наверші і бічному
крилі, втрачена голова ангела,
сліди від вогню на підніжжі

Опис: феретрон з двома іконами
у фігурних рамах з навершям і кри-
лами. З одного боку - Богородиця
Одигітрія. Зображення Богородиці
поясне, у легкому повороті вліво.
Правою рукою Богородиця вказує
на Ісуса Христа, якого тримає на
лівій руці. Христос правицею бла-
гословляє, а у лівій тримає закриту
книгу. Богородиця одягнена у чер-
воний хітон з вохристими горловиною і обшлагами та синій мафорій.

Ісус Христос одягнений у червоний хітон з вохристими горловиною і обшлагами. Складки одягу виконані спрощено темними смугами по основному кольору. Лики вохристої карнації, очі великі, мигдалеподібні темні, носи прямі, брови чіткі чорні, вуста червоні, відтінені повіки, носи і підборіддя. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені.

Вінці Богородиці та Ісуса — у вигляді митр, гравійовані і золочені. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. У наверхші — зображення Мадонна милосердя: Богородиця, одягнена у білу підперезану туніку і синій плащ, яким покриває людей, які предстоять навколішки впівоберта до Матері. На другому боці феретрону зображений євангеліст Лука, який сидить за столом на тлі темних стін з профільованим карнизом. Ліктем лівої руки він опирається на відкриту книгу, що лежить на столі, пальцями торкаючись чола. На колінах перед собою тримає відкриту книгу. Євангеліст одягнений у білу сорочку з комірцем та синій плащ, який оповиває нижню частину тіла, сандалії. Складки одягу виконані спрощено білими мазками і темними смугами по основних кольорах. Лик святого вохристой карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, високе чоло із зморшками, волосся, борода і вуса сиві. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позаду Луки зображений віл. Позем ікони у вигляді підлоги, темний. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. У наверхші — святий Миколай, який правицею благословляє, а лівою тримає жезл. Миколай одягнений у білий хітон, червону фелон, жовтий хрещатий омофор. Лик святого вохристой карнації, очі темні, ніс прямий, вуста червоні, волосся, борода і вуса сиві. Обрамлення ікони накладне профільоване, внутрішній край має кулькове оздоблення, золочене. Крила феретрону наскрізнорізьблені рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, золочені. Наверхші феретрону — у вигляді митри, яку підтримують два ангели. Тіла ангелів різьблені, рожево-вохристі, лики з чіткими рисами, волосся темне, крила і пов'язки на стегах золочені. Підставка феретрону прямокутної форми з отворами для держаків, покрита оранжевою фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції — м. Луцьк, 1995. — С. 42; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. — м. Луцьк, 1999. — С. 143; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської

ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 2000. – С.86; Єлісєєва Т. Збірка пам'яток волинського іконопису XVI-XVIIIст. Волинського краєзнавчого музею// Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2003. – С. 15; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2009 – С.226; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; І. Москалюк Тема ангелів на іконах Богородиці XVII – поч. XIX ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 88.

КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ. НЕПОРОЧНЕ ЗАЧАТТЯ

ВКМ І – 227

XVIII ст.

151 x 93

Походження: Михайлівська церква с. Окорськ Локачинського району

Реставрація: 2008 р., Львівська філія ННДРЦ України, О. Глібо-вещький

Матеріали і техніка: дошка (б) липова, левкас, темпера, олія, різьба, золочення
Збереження: кракелюри, потертості золочення, фрагментарні втрати дошки на тлі ікони та різьбленому обрамленні, втрати елементів різьблення у наверхші, розходження дощок основи

Опис: феретрон з двома іконами у фігурних рамах з наверхшам і крилами. З одного боку - сцена Коронування Богородиці. У центрі зображена Богородиця, яка стоїть на колінах, молитовно склавши руки перед грудьми, схиливши голову на ліве плече. Одягнена у білу туніку з орнаментованою горловиною та синій мафорій, спущений на плечі, голова непокрита, у руське волосся вплетені рожеві квіти. Обабіч німба – монограми, виконані червоною фарбою. Вище, на хмарах, позаду Богородиці зліва – Ісус Христос з великим коричневим хрестом, одягнений у багрянцю, справа – Бог

Отець з блакитною державою в руках, одягнений у рожево-вохристій одежі. Над головою Богоматері Ісус Христос і Бог Отець тримають золото-синю корону у вигляді митри. Вгорі над ними, у вохристому з висвітленнями овалі – зображення білого голуба з розпростертими крилами. Складки одяг виконані темними лініями, висвітленнями та білильними мазками по основних кольорах. Лики рожевої карнації з підрум'яною, дрібні, очі темні, носи прямі, вуста червоні. Німб Ісуса Христа плоский вохристий з висвітленням, німб Бога Отця – трикутний вохристий, обведений червоною лінією, німб Богородиці вохристий з висвітленням, з дрібними білими променями та дванадцятьма білими зірками. Позем ікони у вигляді рудих хмар, що піднімаються вгору, обрамляючи сцену. Тло ікони голубого кольору, гладке. У наверхі – поясне зображення святої Анни, яка тримає перед грудьми відкриту книгу. Свята одягнена у червоно-зелені одяжі та білий плат. Складки виконані чорними лініями по основному кольору. Лик сіро-вохристої карнації з підрум'яною, очі напівопущені, ніс прямий, вуста червоні. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Обабіч – іменний напис, виконаний червоною фарбою.

З другого боку – Непорочне зачаття. Серед сіро-блакитних хмар, на синій земній кулі, зображена Богородиця у повний зріст. Лівою ногою вона топче сірого змія з червоним яблуком у зубах, правою – спирається на білий півмісяць. Руки Богородиці схрестила перед грудьми, голову злегка повернула вправо. Богоматір одягнена у білу сорочку та синій плащ, що огортає її постать. Складки одяг виконані темними лініями, висвітленнями та білильними мазками. Лик Богородиці світло-вохристої карнації, очі темні, ніс прямий, вуста червоні, волосся темно-русьяве, хвилясте. Німб вохристий з висвітленням, з білильними дрібними променями та дванадцятьма зірками. Вгорі, над Богородицею – три херувими, звернені до неї. У наверхі – зображення біло-сизого голуба в оточенні промінчастого сйива, модельованого білильними мазками на блакитному тлі. Обрамлення ікони наскрізно різьблене рослинним орнаментом, в основі якого акантове листя та перфоровані рокаїлі, сріблене і золочене. Підставка феретрону фігурної форми з отворами для держаків, покрита зеленою фарбою з фіолетовим орнаментом.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та

матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть. Матеріали VII міжнародної конференції з волинського іконопису. – м. Луцьк, 2000. – С.86; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2008. – С. 200; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І - 601

XVIII ст.

124 x 96,5

Походження: Михайлівська церква с. Грудки Камінь-Каширського району

Реставрація: 2005 р., І. Мельник (Львів)

Матеріали і техніка: дошка (3) липові, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, золочення
Збереження: кракелюри, тріщини основи, розходження дощок, дірки від цвяхів, сколота частина дошки у нижній частині справа,

тло ікони повністю втрачене, обрамлення відсутнє

Опис: зображення Богородиці фронтальне, нижчепоясне, голова злегка схилена вліво. Правою рукою Богоматір вказує на Ісуса Христа, який сидить на її лівій руці. Ісус правицею благословляє, лівою опирається на закриту книгу. Богородиця одягнена у синій хітон з широкою золоченою тасьмою на обшлагах і горловині, темно-вишневий із зеленим виворотом мафорій, орнаментований по краю золотним шиттям, із зірками на чолі і правому плечі. Поверх мафорію, на довгому широкому золоченому ланцюжку – панагія. Ісус Христос одягнений у вохристий хітон з фігурним золоченим опліччям та яскраво-оранжевий з синім виворотом гіматій, орнаментований по краю золотним шиттям, босоніж. Складки одягу виконані широкими темними смугами і висвітленнями по основних кольорах. Орнамент на золочених обшлагах, горловині та опліччі нанесений чорною контурною лінією. Лики світло-рожевої карнації з підрум'яною, миловидні, очі великі карі, носи прямі, уста маленькі червоні, промальовані тонкі брови та вії, відтінені повіки, волосся Ісуса Христа коротке, руде, кучеряве, розділене на проділ. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені.

Експонується у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрації. Матеріали X міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2003. – С. 195; Мельник І. Ікона “Богородиця з Дитям” з с. Грудки Камінь-Каширського району. Результати попереднього техніко-технологічного дослідження // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2004. – С. 153; Мельник І. Ікона “Богородиця з Дитям” з с. Грудки Камінь-Каширського району // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – Луцьк, 2005 – С. 53; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI–XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2006. – С. 49; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ І-94

XVIII ст.

95 x 73

Походження: Успенська церква с.

Твердині Локачинського району

Реставрація: 2018 р., Львівська

філія ННДРЦ України, Т.Юшук

Матеріали і техніка: дошка (2)

липова, шпуги (2) наскрізно врі-

зані, левкас, темпера, гравіюван-

ня, сріблення, золочення

Збереженість: кракелюри, фра-

гментарні втрати фарбового шару

і левкасу, потертості сріблення і

золочення на обрамленні, розхо-

дження дощок, тріщина дошки, пошкодження жуком-деревогризом на тильному боці ікони

Опис: у центрі композиції зображений святий Юрій Змієборець, який сидить на здибленому білому коні і довгим списом, який тримає у правій руці, пронизує пащу темно-коричневого змія. Змій має відкриту пащу з гострими білими зубами і червоним язиком, довгі кігті на лапах та закручений хвіст. На коні – збруя і червона попона. Справа зображений білостінний замок з прямокутними вікнами, зубчастим верхом, зліва – високе дерево. У верхніх вікнах зображені цар і цариця. На тлі аркоподібного входу стоїть молода царівна з молитовно складеними руками. Святий Юрій одягнений у зелену туніку, кірасу, темні штани, руді чоботи із закатами, червоний плащ, зав'язаний на вузол на лівому плечі, голову вінчає срібний шолом з різнокольоровим пір'ям. Складки одягу виконані темними і світлими смугами. Лик святого вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, відтінені повіки, ніс, підборіддя. Німб святого Георгія плоский, окреслений графією, сріблений. Позем ікони у вигляді темних пагорбів, вище – смуга голубого неба. Тло ікони гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення ікони накладне профільоване, внутрішній валик і зовнішня планка золочені, середня планка сріблена.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон Волинської школи іконопису XVI - XVIII ст. із збірки ВКМ // Тези та матеріали II Міжнародної наукової конференції Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. – Луцьк, 1995. – С.35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.143.

СВЯТА ВАРВАРА

ВКМ І - 413

XVIII ст.

96 x 66

Походження: церква Іоана Богослова с. Сьомаки Луцького району

Реставрація: 2004 р., НАОМА, К.Гавриленко

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, реставраційні вставки левкасу і тонування, значні потертості золочення, у

торцях основи вбиті металеві гачки

Опис: свята Варвара зображена у повний зріст, упівоберта вліво. Свята стоїть біля накритого сірим убрусом з вохристою тасьмою столу, на якому лежить книга у червоному окладі. Свята підняла обидві руки на рівні грудей, у правій тримає пальмову зелену гілку. Зліва, позаду Варвари, зображений білостінний замок з вежами під конусоподібними червоними куполами, вікнами, арковим входом. У правому верхньому кутку ікони зображений на світлій хмарині золотий потир. Свята одягнена у білу мережану сорочку з широкими манжетами, рожеву спідницю і зелений далматік, обрамлені вохристою тасьмою, на плечі накинутий червоний з блакитним виворотом плащ, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами і висвітленнями по основних кольорах. Лик святої світло-вохристої карнації з підрум'яною, очі карі мигдалеподібні, високі короткі брови, ніс прямий, уста червоні, темне кучеряве волосся, укладене у зачіску і перев'язане червоною стрічкою. Німб плоский, окреслений графією, золочений. Позем ікони темний. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого стилізовані чотирипелюсткові квіти та акантове листя, золочене. У верхній частині – іменування ікони, зроблене червоною фарбою. Обрамлення накладне, профільоване, золочене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.143; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – м.Луцьк, 2005. – С.62; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

БЛАГОВІЩЕННЯ

ВКМ Ж - 314

XVIII ст.

92 x 66

Походження: Михайлівська церква с. Топилище Іваничівського району

Реставрація: 2013 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, без шпуг, левкас, темпера, олія, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу на тлі, втрати деревини у нижній частині, втрата сріблення на тлі, потертості і

втрати золочення на німбах, обрамлення відсутнє

Опис: Діва Марія зображена у повний ріст, із злегка повернутою головою вліво вгору. Лівою рукою торкається грудей, права – відведена в бік. Зліва, за Марією, зображений стіл, покритий зеленою скатертиною, далі – сіра колона з карнизом та фрагмент сірої стіни з декоративною вставкою. Справа перед Марією, на рожево-сірих хмарах, зображений навколішки архангел Гавриїл, який піднятою правицею вказує на сірого голуба. Архангел одягнений у червоно-вохристі одязі, за плечима – сіро-білі крила. Діва одягнена у червоно - рожеву підперезану туніку, сине покривало, на голові – білий плат, на ногах – сандалі. Складки одягу Діви Марії виконані накладаннями темних смуг, висвітлень та білильних мазків, складки одягу архангела виконані ламаними вохристими лініями. Лики блідо-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, носи прямі, вуста червоні, волосся руде. Німби плоскі, обведені червоною лінією, золочені. Позем ікони виконані у вигляді підлоги, розкресленої на червоні і сині квадрати. Тло ікони гладке, сріблене. Ікона має набірний карбований срібний золочений оклад: одязі і корона Богородиці, гілочка з квітами.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису.– м.Луцьк,1999. – С.143.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І - 47

XVIII ст.

Походження: Різдво-Богородична церква с. Чорніїв Турійського району

Реставрація: 2004 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, паволока, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості сріблення на тлі, значні втрати фарбового шару і левкасу у верхній та нижній частинах ікони і на обрамленні, сліди від вогню у нижній частині і на звороті ікони, верхня і нижня планки обрам-

лення втрачені

Опис: зображення святого Миколая фронтальне, нижчепоясне. Пропорції фігури не витримані: голова святого непропорційно мала відносно масивної постаті. Правою рукою Миколай двоперстно благословляє, лівою – підтримує закриту книгу у зеленому окладі з білим обрізом, з середником і чотирма наріжниками жовтого кольору. Святий одягнений у білий підризник, червону з синім виворотом фелон, поручі і омофор блідо-вохристого кольору, палицю із зеленою облямівкою. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі невеликі темні, ніс короткий прямий, вуста червоні, брови темні, волосся і борода сиві. Складки одягу виконані широкими темними смугами. Німб плоский, окреслений графією, сріблений. Обабіч постаті – іменний напис у прямокутниках, окреслених двома графіями. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом з листям і квітами, сріблене. Обрамлення накладне, профільоване, на тиблях.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – м.Луцьк, 2005. – С.62. Єлісєєва Т. Образ Святого Миколая Чудотворця у волинському іконописі XVII – поч. XIXст. // Історія та сучасність православ'я на Волині. Матеріали IV науково-практичної конференції. – Луцьк, 2013. – С.34.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГИТРИЯ

ВКМ Ж - 303

XVIII ст.

86 x 63

Походження: Стрітенська церква
с. Михнівка Камінь-Каширського району

Реставрація: 1995 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, потер-
тості фарбового шару і золочен-
ня, згниблення оліфи на мафорії
Богородиці, втрати до дошки у
нижній частині ікони

Опис: зображення Богородиці фронтальне, поколінне, голова злегка схилена вліво. На лівій руці Богородиця тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Богородиця одягнена у світло-синю туніку і темно-вишневий мафорій з голубим виворотом. Краї мафорію, горловина і обшлаг туніки оздоблені золотою тасьмою з чорною облямівкою, на чолі і раменах – золоті диски. Ісус Христос одягнений у білу сорочку, підперезану жовтим поясом і яскраво-червоний гіматій. Складки одягу виконані накладанням темних смуг на основні кольори. Лики світло-рожевої карнації з підрум'яною, очі великі темні з важкими повіками, брови тонкі чорні, носи прямі короткі, губи червоні, волосся Христа руде кучеряве, відтінені повіки, шиї. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. Обабіч постатей – у сріблених прямокутниках – монограми Богородиці та Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого декоративна чотирипелюсткова квітка і чотири листки аканту, золочене. Обрамлення подвійне, накладне, профільоване, міжрамні смуги синього кольору.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису.– м. Луцьк, 1999. – С.143.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І - 183

XVIII ст.

84 x 53

Походження: Георгіївська церква
с. Лаврів Луцького району

Реставрація: 1994 р., Львівська
філія ННДРЦ України, М. Бриць-
ка

Матеріали і техніка: дошка (2)
соснова, шпуги (2) наскрізно
врізані, левкас, темпера, олія,
гравіювання, сріблення, золочен-
ня

Збереження: кракелюри, потер-
тості сріблення, фрагментарні
втрати до дошки, реставраційні
вставки левкасу в нижній ча-
стині ікони і на німбі Богородиці,

пізніший олійний пропис складок одягу, тріщини основи

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, фронтальне, голова злегка схилена вліво. На лівій руці Богородиця тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Правою рукою Христос благословляє, ліва – опущена дотолу. Богородиця одягнена у синю туніку, оздоблену по горловині та обшлагах широкою золоченою тасьмою з «каменями», і темно-червоний з зеленим виворотом мафорій із золотим шиттям по краях і золотими зірками на правому плечі та внизу. Христос одягнений у білу сорочку з орнаментованими обшлагами і горловиною та червоний гіматій, оздоблений зірками по всій площині та шиттям по краю. Складки одягу виконані темними смугами. Лик Богородиці рожевої карнації з підрум'яною, очі мигдалевидні карі, ніс масивний, підборіддя важке, брови короткі чорні, відтінені повіки, шия. Лик Ісуса Христа блідо-рожевої карнації з підрум'яною, очі темні, ніс прямий, чоло високе, волосся темне коротке кучеряве. Німби плоскі, гравіювані променями, окреслені графією, золочені. Обабіч постатей, у круглих золочених медальйонах – монограми Богородиці та Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 42; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.143.

СВЯТИЙ ОНУФРІЙ

ВКМ І - 457

XVIII ст.

132 x 77

Походження: Дмитрівська церква с. Журавники Горохівського району

Реставрація: 2010 р., ННДРЦ України, О. Корнієнко

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, паволока, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, значні потертості золочення, тріщини основи, дірки від тиблів

Опис: у центрі композиції, упівоберта вліво, зображений святий Онуфрій, який стоїть навколішки, у молитовній позі. Постаць Онуфрія покрита довгими сивими волоссям і бородою, на стегнах – пов'язка із зеленого листа. Оголене тіло святого анатомічно модельоване. Лик святого рожево-вохристої карнації, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, білильними промальовками виконані зморшки на щоках, повіки відтінені. Німб плоский, окреслений графією, золочений. Тло навколо німба декороване гравійованими прямими і хвилястими променями. Зліва, над святим, на хмарині, зображений ангел з сіро-голубими крилами, який тримає потир. Ангел із синіми крилами, одягнений у червоний плащ. На другому плані, зліва – багатоступінчаста скеля, з якої б'є джерело, на вершині – розлоге зелене дерево, справа – висока зелена пальма. Позем ікони вохристо-коричневого кольору із зображенням річки, скель, пагорбів, вінця, скіпетра і лева. Тло ікони гладке, золочене. Зображення обнесене широкою білою смугою. Верхня частина ікони має аркоподібне навершя, зрізане по краях.

Зберігається у МВІ

Публікації: Єлісеєва Т. Музей волинської ікони. 15 років діяльності // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008. – С. 6; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202; Єлісеєва Т. Образ Святого Онуфрія у волинському іконописі XVIII ст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 76.

СВЯТА ВАРВАРА

ВКМ Ж - 292

XVIII ст.

122,5 x 85,5

Походження: Дмитрівська церква с. Гішин Ковельського району

Реставрація: 2009 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (4) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, потертості і фрагментарні втрати золочення, потемніння сріблення, значні втрати фарбового шару на обрамленні, тріщини основи

Опис: свята Варвара зображена поkolінно, упівоберта вліво. У правій руці тримає опущений меч і підняту пальмову зелену гілку, у лівій – потир. Над срібленим потиром – монограма Ісуса Христа. Свята одягнена у синю туніку, червоний далматік, оздоблений по нижньому краю тонкою тасьмою, і перехоплений на талії орнаментованим поясом та синій плащ, накинутий на плечі. Складки одягу виконані спрощено, широкими темними смугами по основних кольорах. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста червоні, відтінені повіки, зачіска з довгого темного волосся прикрашена крупними білими перлами на червоній стрічці і краплеподібною намистиною, що спадає на чоло. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Справа, позаду Варвари, зображена вежа із зубчастим верхом і двома круглими заграбованими вікнами. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акантове листя, золочене. Обрамлення подвійне, внутрішній валик сріблений. На верхній і нижній міжрамних смугах темного кольору білою фарбою зроблені іменний і донаторський написи.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 35. Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.166; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202.

СВЯТА ПАРАСКЕВА

ВКМ І - 50

XVIII ст.

106 x 75

Походження: Різдво-Богородична церква с. Чорніїв Турійського району

Реставрація: 2009 р., НАОМА, М.Омельченко

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, паволока на стику дощок, левкас, темпера, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, тріщини, потертості сріблення, золочення і фарбового шару, тріщина

на стику дощок основи.

Опис: свята Параскева зображена поклінно, упівоберта вправо. У правій руці на рівні грудей тримає шестиконечний хрест, у лівій – зелену пальмову гілку. Одягнена у вохристо-рожеву сукню з мереживними рукавами, підперезану поясом, легку шаль з брошкою, червоний з синім виворотом плащ, накинутий на плечі. Шню прикрашають кілька низок намиста, у вухах – сережки. Складки одягу виконані темними смугами по основних кольорах, складки рукавів і шалі – білильними мазками. Лик світло-вохристої карнації з легкою підрум'яною, очі великі карі, ніс прямий, вуста пухкі червоні, брови тонкі, волосся коричневе, пишне з легкими кучерями, розділене на проділ, відтінені повіки, шия. На голові – різьблена корона. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Обабіч постаті – окреслені двома графіями, золочені прямокутники з іменним написом. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого акантове листя, пальмета, дрібні насічки, сріблене. Обрамлення накладне, профільоване, планки покриті синьою і червоною фарбами.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.181; Карпюк Л. Образ «Св. Великомучениці Параскеви» у волинському іконописі XVII-XVIIIст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2004. – С. 88; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2012. – 400с; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДФ-Україна, 2016. – 400с.

ПРОРОКИ ІОНА І ЯКІВ (фрагмент іконостасу)

ВКМ РА – 1610

XVIII ст.

73 x 61

Походження: церква святої Параскеви с. Милятин Іваничівського району

Реставрація: 2010 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, різьба

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, втрати дошки на обрамленні, пошкодження шашелем

Опис: пророки зображені поколінно, упівоберта один до одного. Пророк Іона правою рукою тримає зубату рибу. Одягнений у білу сорочку і синій плащ, голова непокрита. Пророк Яків тримає драбину. Одягнений у червоні одязі, голова непокрита. Складки одязі виконані спрощено. Лики пророків рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, носи масивні, вуста червоні, волосся і бороди руді. Німби відсутні. Тло ікони синьо-голубого кольору, гладке. Над зображенням пророків білою фарбою зроблені іменні написи. Зображення вміщене у медальйон овальної форми, який складається з окремих вузьких профільованих планок.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 35; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м.

Луцьк, 1999. – С.164; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202.

ПРОРОКИ ІСАЯ І ЄРЕМІЯ (фрагмент іконостасу)

ВКМ РА – 1609

XVIII ст.

73 x 61

Походження: церква святої Параскеви с. Милятин Іваничівського району

Реставрація: 2010 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, різьба

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, втрати дошки на обрамленні, тріщини

основи, пошкодження шашелем

Опис: пророки зображені поколінно, упівоберта вправо. Пророк Ісає правою рукою на рівні грудей тримає кліщі з червоною жариною. Одягнений у синій хітон і червоний плащ, голова непокрита. Пророк Єремія у лівій руці тримає розгорнутий білий сувій із текстом. Одягнений у вохристий хітон і зелений плащ, голова непокрита. Складки одягу виконані спрощено. Лики пророків рожево-вохристої карнації з піддур'яною, очі великі, носи масивні, вуста червоні, волосся і бороди руді. Німби відсутні. Тло ікони синьо-голубого кольору, гладке. Над зображенням пророків білою фарбою зроблені іменні написи. Зображення вміщене у медальйон овальної форми, який складається з окремих вузьких профільованих планок.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202.

ПРОРОКИ ААРОН І СОЛОМОН

ВКМ РА-1444

XVIII ст.

67 x 54

Походження: церква Святої Параскеви с. Милятин Іваничівського району

Реставрація: 2009 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, різьба

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару, реставраційне тонування,

втрати фарбового шару на обрамленні

Опис: зображення вміщене у медальйон овальної форми. Пророки зображені поколінно, упівоберта вліво. Пророк Аарон лівою рукою тримає розквітлий жезл з білими квітами. Одягнений у білий підризник з рудими обшлагами, рудий плащ, наперсник з дванадцятьма каменями білого і синього кольорів, дворогу тіару. Лик темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, волосся, борода і вуса коричневого кольору. Пророк Соломон у правій руці тримає храм з двома вікнами, двосхилим дахом та банею з хрестом. Одягнений у зелений хітон, червоний плащ, скріплений на грудях фібулою. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, молодий, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, волосся довге руде. Тло ікони голубого кольору з хмарами, гладке. Над зображенням пророків – іменні написи, виконані білою фарбою. Обрамлення накладне, складається з окремих профільованих планок.

Зберігається у МВІ

Публікації: публікується вперше

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І – 488

XVIII ст.

118 x 89

Походження: Свято-Троїцька церква с. Прилісне Маневицького району

Реставрація: 2009 р., Львівська філія ННДРЦ України, А.Ситніков

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) різносторонньо врізані, шпуга «метелик», левкас, темпера, гравіювання, сріблення
Збереження: кракелюри, потертості сріблення, незначні фрагментарні втрати фарбового шару на

ікони і зовнішній рамі

Опис: зображення Христа Вседержителя нижчепоясне, фронтальне. Правою рукою Христос благословляє, лівою – підтримує відкрите Євангеліє (Мт. 25, 34). Ісус Христос одягнений у підперезаний смугастим поясом червоний хітон з клавом, облямований на рукавах і горловині широкою тасьмою, та синій гіматій, оздоблений по краю білим мереживом. Складки одяг виконані темними смугами і висвітленнями по основних кольорах. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс масивний, вуста червоні, вуха великі, чоло високе, коричневе волосся спадає на плечі, відтінені повіки і шия. Німб хрещатий з червоними літерами WON, окреслений двома графіями, сріблений. Обабіч – прямокутники з монограмами Ісуса Христа, окреслені двома графіями, сріблені. Тло і зовнішня рама ікони гравіювані рослинним орнаментом, в основі якого чотирипелюсткова квітка та акантове листя, сріблені. На глибоку зовнішню раму набиті гладкі планки, покриті коричневою фарбою.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202.

БОГОРОДИЦЯ З НЕМОВЛЯМ

ВКМ Ж – 340

XVIII ст.

96,5 x 74

Походження: Успенська церква с.

Лишнівка Маневицького району

Реставрація: 2009 р., ННДРЦ

України, Г. Волощук

Матеріали і техніка: дошка (2)

липова, шпуги (2) наскрізно врі-

зані, левкас, темпера, гравіюван-

ня, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, потем-

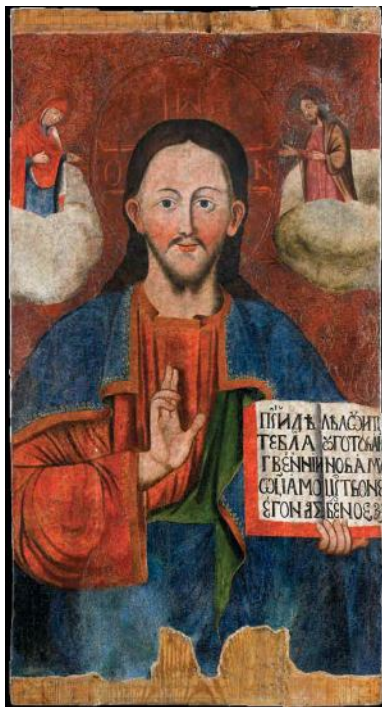
ніння і потертості сріблення, не-

значні тріщини основи

Опис: Богородиця зображена упівоберта вправо, возсідаючою на хмарах. У відведеній вбік правій руці Богородиця тримає золочений скіпетр, лівою – обіймає Ісуса Христа, який сидить на золоченій подушці з китицею у неї на колінах. Христос відкритою долонею правої руки благословляє, у лівій – тримає золочену державу з хрестом. Богородиця одягнена у золочену підперезану туніку і скріплений фібулою сріблений гіматій, один кінець якого розвівається за її правим плечем, інший – прикриває оголене тіло Ісуса Христа. Складки одягу виконані глибокими гравіюваними лініями. Лик Богородиці рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, ніс прямий, вуста червоні, відтінені повіки, довге, світле волосся локонами спадає на плечі, зачіска і шия прикрашені перлами. На голові – вінець у вигляді митри з хрестом. Голова Ісуса Христа злегка схилена, очі напівприкриті, ніс прямий, чоло високе. Оголене тіло анатомічно модельоване. Тіло і лик вохристої карнації, волосся світле коротке. Німби Богородиці та Ісуса Христа виконані висвітленням тла. У лівому верхньому куті, серед хмар, зображені два херувими, які дивляться один – вгору, другий – вниз. Позем ікони темний, у вигляді хмар. Тло ікони оливкового кольору, гладке. Зображення обрамлене вузькою світлою смугою.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2011. – С. 202; І. Москалюк Тема ангелів на іконах Богородиці XVII – поч. XIX ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2017. – С. 88.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І - 57

XVIII ст.

119 x 63

Походження: Михайлівська церква с. Зачернеччя Любомльського району

Реставрація: 1989 р., кооператив «Відродження – 2», м.Київ, С.Глушук

Матеріали і техніка: дошка (3) соконова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення.

Збереження: кракелюри, в нижній частині ікони втрати дошки, потертості фарбового шару, втрати золочення

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, нижчепоясне. Ісус правицею благословляє, лівою рукою підтримує відкрите Євангеліє (Мт.25,34). Одягнений у червоний хітон з вохристою тасьмою і синій гіматій з зеленим виворотом, оздоблений по краю червоною тасьмою і золотим шиттям. Лик Христа рожевої карнації з сильною підрум'яною, очі великі сірі, ніс довгий прямий, вуста у легкій посмішці, чоло високе, брови довгі, роздвоєна борода і вуса руді, волосся довге коричневе, спадає на плечі. Німб хрещатий з літерами WON, окреслений двома графіями, золочений. Обабіч Христа, на біло-сірих хмаринах, зображені нижчепоясні постаті Богородиці та Іоана Хрестителя. Руки Богородиці та Іоана Хрестителя підняті на рівні грудей, погляди звернуті до Ісуса Христа. Лики дрібні, невиразні. Традиційні одяжі Богородиці та Хрестителя виконані у червоно-синьо-вохристих кольорах. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, золочене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.143; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2012. – 400с; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДФ-Україна, 2016. – 400с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ Ж – 203

XVIII ст.

105 x 67

Походження: Михайлівська церква с. Вітоніж Рожищенського району

Реставрація: 2001 р., НАОМА, І.Фортуна

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) липові односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, значні потертості сріблення і фарбового шару, фрагментарні втрати дошки, значні – у правій частині ікони, накладне аркоподібне об-

рамлення втрачене, дірки від тиблів, зламані тиблі, на торцях ікони збереглась зелена фарба

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поkolінне. Правою рукою Спас благословляє, лівою підтримує відкрите Євангеліє з текстом (Мт. 11, 28). Христос одягнений у червоний хітон з орнаментованою горловиною і синій гіматій, накинутий на плечі. Складки одягу виконані глибокими різьбленими лініями різного розміру. Лик Христа вохристої карнації з підрум'яною, очі карі, великі мигдалеподібні, ніс прямий, чоло високе, підняті дугоподібні брови, вуха великі, невеликі борода і вуса руді, волосся темне, розділене на проділ, відтінені ніс, повіки, шия. Німб хрещатий з літерами OWN, окреслений двома графіями, різьблений, тонований під золото. Обабіч постаті, у прямокутниках, окреслених двома графіями, – гравіювані монограми Ісуса Христа. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого закручені стебла з листям, квітами і пуп'янками, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008. – С.119.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І – 218

XVIII ст.

103 x 74

Походження: Свято-Троїцька церква с. Городині Рожищенського району

Реставрація: 2001 р., НАОМА, О. Гурін

Матеріали і техніка: дошка (2)липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості сріблення, втрати фарбового шару і левкасу на одязі Богородиці і тлі ікони, розходження дощок

на стиках, зовнішнє обрамлення втрачене, по периметру ікони - дірки від тиблів, пошкодження шашелем

Опис: зображення Богородиці поклінне, упівоберта вліво, із головою злегка схилою вліво. На лівій руці Богоматір тримає Ісуса Христа, правою вказує на нього. Ісус Христос правицею благословляє, лівою тримає закриту книгу. Богородиця одягнена у голубу туніку з орнаментованими срібленими обшлагами і горловиною та яскраво-червоний з білим виворотом мафорій. Спаситель одягнений у білий хітон і жовто-коричневий гіматій, який огортає нижню частину тіла, ноги босі. Складки одягу Богородиці виконані спрощено. Складки одягу Ісуса Христа виконані зіставленням світлих і темних тонів основного кольору та білильними мазками. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, брови тонкі, дугоподібні, носи прямі, вуста червоні, відтінені повіки, носи, шиї, волосся Ісуса коротке, руде, кучеряве. Німб Богородиці плоский, Спасителя – хрещатий з літерами ...N, окреслені двома графіями, сріблені. Тло ікони гравіюване стилізованим рослинним орнаментом, в основі якого крупне листя, квіти, дрібні насічки, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Пам'ятки сакрального мистецтва з храмів Рожищенського району у збірці Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XV міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2008. – С.119.

ХРИСТОС – ВИНОГРАДНА ЛОЗА

ВКМ РА - 1430

XVIII ст.

57 x 43

Походження: Покровська церква
с. Риковичі Іваничівського району

Реставрація: 1992 р., реставра-
ційна майстерня ВКМ, Л.Обухо-
вич

Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) правосторонньо
врізані, левкас, темпера, сріблен-
ня, обрамлення відсутнє

Збереження: кракелюри, тріщини основи, розходження дощок, під-
палини

Опис: у центрі композиції, упівоберта вліво зображений Ісус Хри-
стос, який сидить на гробі. Оголене тіло Христа прикрите білим опере-
занням, за ним лежить червона багряниця. З правого пробитого підре-
бер'я Спаса проростає виноградна лоза, яка оповиває хрест і спускається
донизу. Христос обома руками чавить виноградне гроно над срібленим
потиром, що тримає ангел. Ангел стоїть на колінах, повернувши голову
вліво. Одягнений у білу туніку і червоний далматік, за плечима тем-
ні крила. На поперечині хреста розміщені монограми Ісуса Христа, на
стрижні – титло ІНЦІ. Тіло Ісуса Христа – з модельованою структурою
м'язів. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні,
ніс довгий прямий, вуста червоні, чоло високе, довге коричневе волосся
спадає на плечі, борода і вуса руді. Німб хрещатий з літерами OWN,
обведений червоною лінією, сріблений. Позем ікони темний. Тло ікони
рудого кольору, гладке.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О.
Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волин-
ського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині
на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації.

Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.143. Василевська С. Композиція «Христос – Виноград-на Лоза» на волинських іконах XVIII ст. // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2001. – С.38; Василевська С. Євхаристична тематика на волинських іконах XVIII ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2014 – С.44.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І – 46

XVIII ст.

107,5 x 76,5

Походження: Покровська церква
с. Ставки Турійського району

Реставрація: 2014 р., ННДРЦ
України, Л. Михайловська

Матеріали і техніка: дошка (3) со-
снова, шпуги (2) різносторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, золочення

Збереження: кракелюри, подря-
пини, втрати фарбового шару і
левкасу по всій площині ікони,
значні – справа, і на обрамленні,
значні – на нижній планці, розхо-
дження дощок основи

Опис: зображення Богородиці фронтальне, поколінне. На лівій руці Богоматір тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Ісус правою рукою благословляє. Богородиця одягнена у синю туніку, червоний з зеленим виворотом мафорій, з-під якого виглядає білий серпанок. Ісус одягнений у білу сорочку і вохристий гіматій. Складки одєж виконані широкими темними смугами. Лики рожево-вохристої карнації з насиченою підрум'яною, очі великі темні, носи прямі, вуста червоні, брови тонкі, волосся ісуса руде, коротке, хвилясте. Німби плоскі, окреслені двома графіями, золочені. У німбах – монограми Богородиці та Ісуса Христа, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення глибоке, накладне, профільоване, внутрішній валик фігурний, золочений.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 45; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали

до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису. – м.Луцьк, 1999. – С.172.

АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ

ВКМ І – 154

XVIII ст.

101 x 69,5

Походження: Георгіївська церква
с. Піски Горохівського району
Реставрація: 2014 р., ННДРЦ
України, Г.Волошук

Матеріали і техніка: дошка (3)
соснова, шпуги (2) односторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, сріблення

Збереження: кракелюри, значні
потертості сріблення і фарбового
шару, розходження дощок основи,
фрагментарні втрати обрамлен-
ня у нижній частині

Опис: зображення архангела Михаїла поkolінне, упівоберта вліво. У правій руці тримає піднятий меч, лівою знизу підтримує червоно-вохристу сферу з червоним написом «КТО...КО БГЬ», за плечима сіро-білі крила. Одягнений у вохристу туніку з білим комірцем, зелено-оливковий орнаментований далматік, сіру кірасу, вохристі зому і наплічник та вохристо-червоний плащ, червону стрічку, перекинута через праве плече. Складки одєж виконані широкими темними смугами і вохристими та чорними лініями. Лик рожево-вохристої карнації, очі великі, ніс масивний, вуста маленькі червоні, чоло високе, волосся довге, темне, розділене на проділ. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Вгорі – іменування ікони, виконане чорною фарбою. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, в основі якого листя аканту, крупні насічки, сріблене. Обрамлення накладне, профільоване, внутрішня планка сріблена.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.

43; Василевська С., Вигоднік А. Ікони XVII-XVIII століть з експозиції Музею волинської ікони // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Доповіді та матеріали IV наукової конференції. – м.Луцьк, 1997. – С.118; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом, К., Спадщина, 1998. – 104с.; Музей волинської ікони – К.: РК Майстер принт, 2010. – 88с.

ПРОРОК СОЛОМОН

ВКМ І - 942

XVIII ст.

29,5 x 39,5

Походження: Різдво-Богородична церква с. Суськ Ківерцівського району

Реставрація: 2014 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка липова, шпуга наскрізно врізана, левкас, темпера, олія

Збереження: кракелюри, відставання планок обрамлення від основи, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу на планках, втрати фрагментів обрамлення

Опис: зображення пророка Соломона поясне, упівоберта вправо. У правій руці тримає споруду двоярусного білостінного храму з червоним дахом, темними вікнами і дверима, лівою – підтримує білий сувій з іменним написом. Одягнений у зелену туніку з комірцем, темний плащ з білою опушкою, червону корону. Складки одягу виконані світлими лініями. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, брови чорні, відтінене підборіддя. Тло ікони темного кольору, гладке. Зображення пророка розміщене на фігурній дерев'яній основі, обрамлене шестикутником з профільованих планок жовтого кольору, поля покриті фарбою голубого і цеглового відтінків.

Зберігається у МВІ

Публікації: публікується вперше.

ПРОРОК ГЕДЕОН

ВКМ І - 82

XVIII ст.

30 x 39,5

Походження: Різдво-Богородична церква с. Суськ Ківерцівського району

Реставрація: 2014 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л.Обухович

Матеріали і техніка: дошка липова, шпуга наскрізно врізана, левкас, темпера, олія

Збереження: кракелюри, сколи дошки у верхній частині, відставання планок обрамлення від основи, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу на планках, реставраційні тонування на полях

Опис: зображення пророка Гедеона поясне, упівоберта вправо. У правій руці тримає біле руно, лівою рукою підтримує білий сувій з іменним написом. Одягнений у синій хітон та вохристо-рожевий гіматій, перекинутий через ліве плече, голова непокрита. Складки одєж виконані світлими смугами. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, волосся, борода і вуса темні. Тло ікони темно-вохристого кольору, гладке. Зображення пророка розміщене на фігурній дерев'яній основі, обрамлене шестикутником з профільованих планок жовтого кольору, поля покриті фарбою голубого і цеглового відтінків.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С. 171.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І – 74

XVIII ст.

96 x 64,5

Походження: Миколаївська церква с. Холопичі Локачинського району

Реставрація: 2008 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) лівосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, тріщини основи, сколи дошки на лицевому і зворотньому боці ікони, обрамлення втрачене

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, фронтальне з легким нахилом голови вліво. На лівій руці Богоматір тримає Ісуса Христа, правою рукою вказує на нього. Ісус Христос піднятою правою рукою благословляє, у лівій руці тримає голубу державу. Богородиця одягнена у голубий хітон з оранжевими орнаментованими обшлагами і горловиною, вишневий мафорій з білим виворотом, облямований орнаментованою тасьмою, з зірками на чолі і раменах. Ісус одягнений у білий підперезаний хітон і червоний гіматій, перекинутий через ліве плече, босоніж. Складки одягу виконані спрощено, широкими смугами світліших відтінків по основних кольорах. Лики вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні з важкими повіками, носи масивні, вуста червоні, брови чіткі чорні, волосся Ісуса Христа довге руде. Німби у Богородиці – плоский, у Ісуса Христа – хрещатий з літерами ОВН, окреслені двома графіями, золочені. Обабіч постатей – монограми у гравійованих прямокутниках. Тло ікони гравійоване крупним рослинним орнаментом, в основі якого галузки з листям і квітами, дрібні насічки, золочене.

Зберігається у МВІ

Публікації: С.Василевська Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIIIст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрації. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2009. – С.2.

АПОСТОЛ ПАВЛО

ВКМ I – 2

XVIII ст.

130 x 46,5

Походження: Симеонівська церква с. Любохині Старовижівського району

Реставрація: 2008 р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Збереження: кракелюри, значні потертості золочення, значні втрати фарбового шару і левкасу на тлі та обрамленні, ліва планка обрамлення втрачена

Матеріали і техніка: дошка липова, шпуги (2) врізані наскрізно, левкас, темпера, гравіювання, золочення

Опис: апостол Павло зображений у повний зріст, упівоберта вправо. Правою рукою Павло тримає перед грудьми відкриту книгу, лівою рукою спирається на меч. Апостол одягнений у синій хітон і червоний з вохристом виворотом гіматій, перекинутий через праве плече, босоніж. Складки одягу виконані широкими темними смугами і білильними мазками. Лик темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, ніс прямий, вуста червоні, чоло

високе, волосся, борода і вуса руді, зморшки на чолі і повіки промальовані широкими білильними мазками. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позем ікони темно-вохристого кольору. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне, профільоване.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.

44; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIIIст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрації. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2009. – С. 226.

АРХІСТРАТИГ МИХАІЛ

ВКМ І – 6

XVIII ст.

114 x 57

Походження: Симеонівська церква с. Любохині Старовижівського району

Реставрація: 2009 р., реставраційна майстерня ВКМ, П.Петрушак, А.Чабан

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізні і лівосторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, значні потертості і втрати сріблення та фарбового шару, ікона перемальована, раніший живопис зберігся частково (зліва позаду крила архангела – пальці, які тримають піднятий меч), нижня планка обрамлення втрачена

Опис: архістратиг Михаїл зображений у повний зріст, упівоберта вліво. У правій піднятій руці тримає меч, у лівій – круглий щит. Михаїл одягнений у зелену коротку сорочку, кірасу, сині штани, яскраво-червоний плащ, накинутий на плечі, вохристі чоботи, за плечима – сіро-голубі крила. Складки одєж виконані спрощено. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, ніс прямий, вуста червоні, чоло високе, довге руде волосся розділене на проділ, відтінені повіки, підборіддя. Німб плоский, окреслений графією і обведений червоною лінією. Позем ікони у вигляді рудих хмар на голубому небі. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне профільоване, планки покриті коричневою фарбою.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 44; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIIIст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрації. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2009 . – С. 226.

СТАРОЗАВІТНА ТРІЙЦЯ

ВКМ І-450

XVIII ст.

118 x 88

Походження: Михайлівська церква с. Смолигів Луцького району
Реставрація: 2005 р., НАОМА, В.Папушенко

Матеріали і техніка: дошка (3) сонова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості сріблення на тлі, фрагментарні втрати фарбового шару, тріщини основи, реставраційні вставки левкасу і тонування

Опис: у центрі композиції, упівоберта вправо, зображені три ангели, які сидять за прямокутним на масивних ніжках столом. На білій скатертині зображені велика таріль з рибою, три потири, три маленькі тарілочки на ніжках, три великі цілі хліби і два маленькі шматки хліба. Ангели тримають у руках тонкі жезли, за плечима мають сіро-білі крила. Центральний ангел, одягнений у рожевий хітон і синій гіматій, правою рукою вказує на зелену крону Мамврійського дуба, у яку вписаний сріблений трикутник в оточенні світлого кола. Ангел зліва, одягнений у вохристий хітон і червоний гіматій, правицею торкається грудей, лівою – підтримує хліб на тарілці. Позаду ангела – будівлі під червоними дахами, з вікнами та бійницями. Ангел справа, одягнений у червоний хітон і зелений гіматій, рукою вказує на центрального ангела. Позаду ангела, внизу – храм з круглою банею. Зліва, біля столу, зображена Сара, одягнена у біло-сірі одежі, яка тримає таріль із рибою. Справа, перед столом, протягуючи руки до ангелів, стоїть навколішки сивочолий Авраам, одягнений у вохристо-оливкові одежі. Складки одягу персонажів виконані чорними лініями та білими мазками. Лики ангелів вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, носи масивні, уста червоні, брови тонкі чорні. Німби плоскі, окреслені графією, сріблені. Позем ікони вохристо-зеленого кольору з глеком у прямокутній посудині. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого акантове ли-

стя, сріблене. Обрамлення глибоке, накладне, сріблене, зовнішня планка профільована.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С.90; Василевська С. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2006. – С. 49; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Василевська С. Євхаристична тематика на волинських іконах XVIII ст. з колекції Музею волинської ікони // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXI міжнародної наукової конференції – м.Луцьк, 2014 – С.44; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

ПОКРОВА БОГОРОДИЦІ

ВКМ 1-157

XVIII ст.

112 x 73

Походження: Свято-Троїцька церква с. Прилісне (Лишнівка ?) Маневицького району

Реставрація: 1998 р., Львівська філія ННДРЦ України, Я. Стрипа

Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) зустрічно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, значні
потертості сріблення і золочення,
фрагментарні втрати фарбового
шару і левкасу, тріщини і розхо-

дження дощок основи, дірки від цвяхів

Опис: у верхній частині композиції зображена Богородиця, яка стоїть на сіро-бурих хмарах, з довгим білим омофором у простягнутих вперед руках. Богородиця одягнена у золотистий мафорій, сріблений хітон, взуття червоне. Складки одягу виконані довгими різьбленими лініями. Нижче, у центрі, зображений Роман Піснеспівець, який у правій руці тримає складений орар, у лівій – розгорнутий білий сувій з текстом. Роман зображений у дияконському облаченні: білому підризнику, червоному стихарі, синьому орарі, темному взутті. Обабіч Романа зображені групи людей. Детально виписані лише передні ряди. Зліва – священнослужитель з відкритою книгою у руках, одягнений в архієрейське облачення: білий підризник, зелений з червоним виворотом саκος, жовті омофор і митру. Поруч зображений імператор у червоних одягах і короні, зі скіпетром у руках. Справа, у білій сорочці і синьому плащі зображений юродивий Андрій, який піднятою рукою вказує на Богородицю. Погляди всіх звернені вгору, до Богородиці. Одягі персонажів – синього, білого, жовтого, червоного кольорів. Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, з чітко промальованими контурами очей і носів. Німб Богородиці гравійований хвилястими променями, золочений. По-зем ікони темний, на другому плані – голубе небо. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С.89.

СВЯТИЙ ОНУФРІЙ

ВКМ РА-1627

XVIII ст.

105 x 64

Походження: Камінь-Каширський район

Реставрація: 1999 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, олія

Збереження: кракелюри, згриблення оліфи, потемніння фарбового шару, тріщина на стику дощок, тріщина дошки з тильного боку скріплена врізним клином на тиблі

Опис: святий Онуфрій зображений упівоберта вправо, навколішки, з молитовно складеними на грудях

руками. На другому плані, справа від Онуфрія, серед зеленої трави – темно-коричневий хрест, зліва – темно-зелена пальма, крона якої у верхній частині ікони займає майже все тло. Оголене тіло святого прикриває трав'яна зелена пов'язка, довге волосся і борода, що темними з сивиною пасмами спадають дотолу. Лик і тіло Онуфрія темно-вохристої карнації, очі темні, ніс прямий, вуста бліді, відтінені повіки. Німб плоский, жовтого кольору. Позем ікони темно-коричневий з зеленими кушиками трави та зображенням жовтих скіпетра і корони. Тло ікони із зображенням неба від рожевого кольору до зелено-синього у верхній частині ікони, де небо зливається з кроною пальми, гладке. Ікона має зрізані верхні кути.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали VII міжнародної наукової конференції з волинського іконопису – м. Луцьк, 2000. – С.89.

ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ

ВКМ І-419

XVIII ст.

130 x 61,5

Походження: Волинь

Реставрація: 1991 р., кооператив «Гарантія», м. Київ, Є. Сизова

**Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, шпуги (2) правосторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, сріблення, тонування під
золото**

**Збереження: кракелюри, потертості
сріблення і фарбового шару**

Опис: у центрі композиції, упівоберта вліво, зображений Юрій Змієборець на білому коні, покритому червоною попоною. Списом у

правій руці святий пронизує голову коричневого «у білі яблука» змія з голубими крилами. Постаць Юрія непропорційна. Святий одягнений у білу сорочку, сріблені лицарський обладунок і шолом, червоний плащ, що розвівається за спиною, взуття рудого кольору, ноги у стременах. Лик святого вохристої карнації, очі великі, ніс прямий, брови короткі, вуста червоні. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Справа зображений царський палац під конусовидними дахами, з аркоподібними вікнами і бійницями. На чорному тлі верхньої арки зображені цар і цариця у коронах та одежах з горностаєвим хутром. У нижній арці зображена Єлисава з молитовно складеними перед грудьми руками, одягнена у довгу світлу мережану сукню та корону. Лики персонажів вохристої карнації, дрібні. У лівому верхньому кутку ікони – зображення Божої десниці серед голубих хмар. Позем ікони темний, у вигляді рудих і зелених пагорбів з кущами трави і квітами. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне, гладке, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Карпюк Л. Ікони святого Юрія Змієборця XVI-XVIII століть з колекції ВКМ // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XVI міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2009. – С. 48.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ Ж-186

XVIII ст.

118 x 62

Походження: Волинь

**Реставрація: 1988 р., ННДРЦ
України, Л.Фролова**

**Матеріали і техніка: дошка (3)
липова, шпуги (2) наскрізно врі-
зані, левкас, темпера, гравію-
вання, сріблення, тонування під
золото**

**Збереження: кракелюри, потер-
тості сріблення, фрагментарна
втрата левкасу внизу ікони, трі-
щини на стиках дощок, по кутах
ікони сліди від дерев'яних тиблів**

Опис: зображення Богородиці нижчепоясне, упівоберта вліво. На лівій руці тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Одягнена у синю туніку, оздоблену по горловині та обшлагах золотою тасьмою і червоний з зеленим виворотом мафорій, оздоблений по краю золотою тасьмою і бахромою, з шестикутними зірками на чолі та правому рамені. Ісус Христос правою рукою благословляє, у лівій тримає голубу із золоченням державу. Одягнений у білу підперезану сорочку та жовтий гіматій, босоніж. Складки одягу виконані темними лініями та білильними мазками по основних кольорах. Лики вохристо-рожевої карнації з підрум'яною, очі мигдалевидні, карі, носи прямі, вуста червоні, чоло Спаса високе, волосся руде хвилясте, відтінені повіки, носи, шиї. Німби плоскі, окреслені двома графіями у Богородиці, однією – у Ісуса Христа, золочені. Обабіч постатей Богородиці та Ісуса Христа – іменні монограми, виконані червоною фарбою. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом у вигляді витягнутих стебел з листям і тисненням дрібним горошком, сріблене. Зверху над зображенням – різьблена кульковим орнаментом дерев'яна арка, над нею – смуга голубого кольору, з боків зображення обнесене світлими смугами. З тильного боку ікони, по центру – напис про поновлення ікони, виконаний коричневою фарбою.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 44; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І-13

XVIII ст.

82 x 63,5

Походження: Покровська церква
с. Дубечне Старовижівського району

Реставрація: 1986 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка со-
снова, шпуги (2) наскрізно вріза-
ні, левкас, темпера, гравіювання,
сріблення

Збереження: кракелюри, потерто-
сті сріблення, фрагментарні втра-
ти фарбового шару, відхід рами
від основи

Опис: зображення святого Миколая фронтальне, нижчепоясне. Правою рукою благословляє, лівою – тримає закриту книгу у синьому окладі з середником і чотирма наріжниками. Святий одягнений у архієрейське облачення: білий підризник, червоний фелон, сірий хрещатий омофор, сірі поручі та палицю. Складки одяг виконані темними лініями по основному кольору тільки на фелоні. Лик темно-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс довгий гострий, брови чорні зведені, вуста червоні, гострі вилиці, волосся, вуса і кругла коротка борода сиві. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. У верхній частині ікони, обабіч постаті Миколая, на сірих хмарах, поясні зображення: справа – Ісус Христос у червоно-синіх одягах, який тримає Євангеліє; зліва – Богородиця у червоно-синіх одягах з омофором у руках. Голови Ісуса і Богородиці схилені до святого Миколая. Німби плоскі, окреслені двома графіями, сріблені. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне, профільоване.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 44;

Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису — м. Луцьк, 1999. – С.172.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І-65

XVIII ст.

93 x 64

Походження: Петро-Павлівська церква с. Світязь Любомльського району

Реставрація: 1993 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги відсутні, левкас, паволока, темпера, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, тріщини, втрати фарбового шару і левкасу до дошки у нижній частині ікони, на мафорії, рамі, фрагментарні реставраційні вставки левкасу і тонування, цвяхи.

Опис: зображення Богородиці фронтальне, нижчепоясне, із злегка нахиленою вліво головою. На лівій руці Богородиця тримає Ісуса Христа, правою вказує на нього. Богородиця одягнена у синю туніку з жовтою широкою тасьмою по горловині і обшлагах, яскраво-червоний з зеленим виворотом мафорій. Правою рукою Спаситель благословляє, лівою – тримає згорнутий білий сувій. Ісус одягнений у білий підперезаний хітон і жовтий гіматій, перекинутий через ліве плече, босоніж. Складки одягу виконані спрощено, шляхом накладання темніших смуг на основні кольори. Лики рожево-вохристої карнації, округлі, з підрум'яною, виконані прийомами світлотіні, очі великі круглі, носи прямі, брови чіткі темні, уста червоні, відтінені повіки, високе чоло Христа, підборіддя, шиї, волосся Ісуса Христа світле, коротке, кучеряве. Німби плоскі, окреслені графією, золочені. Тло ікони покрите темною фарбою, гладке. Обрамлення накладне, профільоване, сріблене, внутрішній валик золочений.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигоднік А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Во-

линського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ. СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І-276

XVIII ст.

100 x 58

Походження: м. Рожище

**Реставрація: 2016 р., Львівська
філія ННДРЦ України, М. Бі-
лецька-Зварич**

**Матеріали і техніка: дошка (2) со-
снова, левкас, темпера, олія, гра-
віювання, золочення, сріблення,
різьба**

**Збереження: кракелюри, потер-
тості золочення і сріблення на
тлі, значні втрати золочення і
сріблення на обрамленні, значні
втрати фарбового шару і левкасу
на зображенні святого Миколая,
на підставці, розходження дощок
основи**

Опис: феретрон з двома іконами у рамах з наверхшам і крилами. З одного боку феретрона – Богородиця Одигітрія. Зображення Богородиці поясне, упівоберта вліво. На лівій руці Богородиця тримає Ісуса Христа, правою – вказує на нього. Над правою рукою Богородиці проглядається долоня з квіткою з нижнього шару живопису, що свідчить про те, що ікона переписана і сюжет змінений з Богородиці Нев’янучий цвіт на Богородицю Одигітрію. Богородиця одягнена у червоний хітон з вохристими обшлагами і горловиною та синій з білим виворотом і зірками мафорій. Ісус Христос правицею благословляє, лівою рукою опирається на державу. Він одягнений у білий хітон з орнаментованими рукавами і горло-

виною. Складки одерж виконані темними смугами по основному кольору. Лики блідо-вохристої карнації, очі великі, носи прямі, вуста червоні, чіткі темні брови, волосся Ісуса коротке руде. Німби плоскі, окреслені графією, сріблені. Тло ікони гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. З другого боку феретрона – святий Миколай. Зображення святого фронтальне, поясне. Правою рукою святий благословляє, у лівій – тримає закриту книгу. Одягнений у голубий підризник, синю фелонь, світлий хрещатий омофор та палицю. Складки одерж виконані темними смугами по основному кольору. Лик блідо-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, ніс прямий, вуста червоні, брови короткі, волосся, борода і вуса сиві. Німб плоский, окреслений графією, сріблений. Тло гравійоване стилізованим рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне, профільовані планки сріблені, різьблені декоративні рокальні елементи золочені. Підставка феретрону прямокутної форми з отворами для держаків і двома підніжками, покрита темною фарбою.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису ХVІХVІІІ ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали ІІ міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Василевська С., Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони ХVІ-ХVІІІ століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172.

ПРИЧАЩАННЯ СВЯТОГО ОНУФРІЯ

ВКМ І-53

XVIII ст.

81 x 60

Походження: Покровська церква
с. Ставки Турійського району

Реставрація: 2017 р., НАОМА

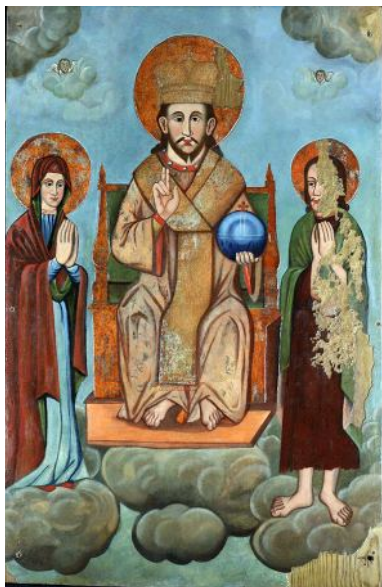
Матеріали і техніка: дошка (2)
липова, без шпуг, левкас, темпера,
гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потер-
тості золочення, значні втрати
фарбового шару і левкасу на об-
рамленні, пошкодження основи
жукомдеревогризом

Опис: у центрі композиції, упівоберта вліво зображений святий Онуфрій, який стоїть навколішки, простягаючи молитовно складені руки вгору, до Пресвятої Трійці. Оголене, анатомічно промальоване, тіло покриває трав'яна пов'язка на бедрах, довгі сиві борода і волосся. Тіло і лик святого вохристої карнації, очі великі, ніс прямий, вуста бліді, брови довгі темні, на щоках і чолі промальовані зморшки. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Позаду святого зображені темна печера і пальма, перед ним – гора, з якої б'є джерело, голубе плесо з одним похилим деревом і кущами на березі та лев. У правому верхньому куті, серед клубастих білих хмар, на жовтому тлі зображена Новозавітна Трійця: Бог Отець, одягнений у світлі одежі, правицею благословляє, лівою опирається на державу; Ісус Христос у червоній багрянці правою рукою тримає чотириконечний хрест, лівою – скіпетр; Святий Дух – у вигляді білого голуба. Від хмар відходять вниз три промені. Німби плоскі, у Спаси – круглий, у Бога Отця – трикутний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, в основі якого – квіти і листя, золочене. Позем ікони темний, горбистий із зображеннями скіпетра і корони та плодів. Обрамлення накладне, профільовані планки сріблені.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Василевська С., Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI – XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Єлісєєва Т. Образ Святого Онуфрія у волинському іконописі XVIIIст. // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIV міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 2007. – С. 72.

МОЛІННЯ

ВКМ І-602

XVIII ст.

106 x 72

Походження: Михайлівська церква с. Грудки Камінь-Каширського району

Реставрація: 2017 р., Львівська філія ННДРЦ України, Р. Мокрій

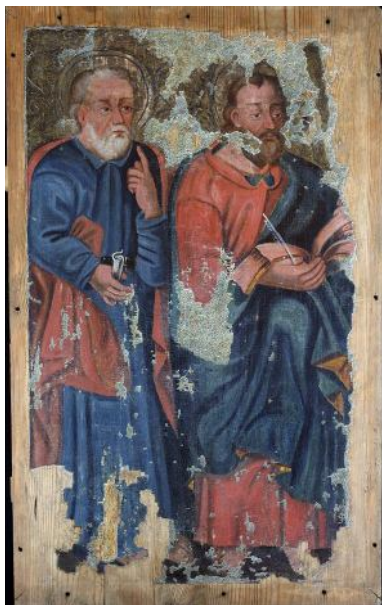
Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, сріблення

Збереження: кракелюри, втрати фарбового шару і левкасу (значні – на постаті Іоана), цвяхи, дірки від цвяхів, реставраційне тонування

Опис: у центрі композиції зображений Ісус Христос, який возсідає на різьбленому, з коричневою основою і зеленою спинкою престолі, босими ногами опирається на прямокутне підніжжя. Праву руку Ісус піднімає у двоперсному благословляючому жесті, лівою – тримає синього кольору державу з хрестом. Христос одягнений у архієрейське облачення: світлий підризник з червоними горловиною і обшлагами, вохристий саκος, оздоблений квітами, рудий омофор, митру з хрестом, босоніж. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Праворуч від Спасу, на хмарині у молитовній позі зображена Богородиця. Одягнена у синій хітон і червоний мафорій. Ліворуч, на хмарині – Іоан Хреститель з молитовно складеними на грудях руками. Одягнений у темно-коричневий хітон і зелений плащ, босоніж. Лики вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, носи прямі, вуста червоні, промальовані повіки, підборіддя, руки подані спрощено. Німби плоскі, окреслені графією, сріблені. Над Богородицею та Іоаном зображені два херувими з білими крилами. Позем ікони голубого кольору з сірими клубастими хмарами. Тло ікони сіро-голубого кольору у сіро-рудих клубастих хмарах, гладке.

Зберігається у МВІ

Публікації: публікується вперше

АПОСТОЛИ

ВКМ РА-1612

XVIII ст.

91 x 52

Походження: Ратнівський район

Реставрація: 2017 р., Львівська

філія ННДРЦ України, О. Зінчук

Матеріали і техніка: дошка (2) со-

снова, шпуги (2) наскрізно вріза-

ні, левкас, темпера, гравіювання,

сріблення

Збереження: кракелюри, значні

втрати фарбового шару і левкасу

по всій площині ікони, рестав-

раційне тонування, обрамлення

втрачене, дірки від тиблів

Опис: апостоли зображені у повний зріст, упівоберта вліво. Апостол (зліва) у правій руці тримає білий сувій, вказівним пальцем лівої руки вказує вгору. Одягнений у синій хітон з комірцем, червоний гіматій, взуття темне. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої карнації, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, волосся, борода і вуса сиві, промальовані повіки і складки біля носа. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Апостол (справа) у руках тримає відкриту книгу і перо. Одягнений у червоний хітон з комірцем, синій гіматій, взуття темне. Складки одягу виконані темними смугами по основному кольору. Лик вохристої карнації, очі напівопущені, ніс масивний, брови вигнуті, вуста червоні, волосся, борода і вуса руді. Німб плоский, окреслений двома графіями, сріблений. Позем ікони темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVIII-XIX ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею// Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та

матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Василевська С., Вигодник А., Єлісеєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172.

СВЯТИЙ ІОАН

ВКМ І-165

XVIII ст.

114 x 62,5

Походження: церква Казанської ікони Богородиці с. Буцин Старовижівського району

Реставрація: 1994р., УНДРЦ, м. Львів, Х. Склянчук

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу по периметру ікони, втрати дошки зліва у нижньому і верхньому кутах, у верхньому правому куті залишки синьої фарби, реставраційні вставки левкасу і тонування, обрамлення втрачене, дірки від тиблів

Опис: апостол Іоан зображений у повний зріст, упівоберта вправо. У правій руці перед собою тримає відкриту книгу, вказівним пальцем лівої піднятої руки вказує на себе. Іоан одягнений у вохристий хітон та синій гіматій, на ногах – сандалії. Складки виконані темними смугами і висвітленнями основного кольору. Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі великі напівприкриті, ніс прямий, брови довгі, вуста червоні, коротке волосся, борода і вуса сиві, відтінені повіки, ніс та вилиці. Німб – у вигляді білих променів. Обабіч постаті – іменний напис, виконаний чорною фарбою. Позем ікони темний із зображенням пагорбів. Тло ікони вохристого кольору, гладке.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису ХVІХХVІІІ ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею// Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали ІІ міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С.

46; Волинська ікона XVI-XVIII ст.: каталог та альбом. – К.; Луцьк: ТОВ «Спадщина», 1998. – С.98.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І- 5

XVIII ст.

104 x 70

Походження: Симеонівська церква с. Любохини Старовижівського району

Реставрація: 2006 р., НАОМА

Матеріали і техніка: дошка (2) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, значні потертості сріблення на тлі і обрамленні, сколи дошки на тильному боці, реставраційне тонування

Опис: святий Миколай зображений фронтально, поколінно. Праву руку підняв у двоперсному благословляючому жесті, лівою знизу тримає закриту книгу з червоним обрізом, у зеленому окладі з середником і чотирма наріжниками. Святий одягнений у архієрейське облачення: білий підризник з вохристими поручами і горловиною, синій фелон з червоним виворотом і орнаментованим краєм жовтого кольору, білий хрещатий омофор, червону митру з хрестом, палицю, наперсний хрест на ланцюжку. Складки виконані темними смугами, висвітленнями (омофор). Лик вохристої карнації з підрум'яною, очі темні, близько посажені, ніс прямий, вуста червоні, брови тонкі, волосся, борода і вуса сиві, відтінені повіки та зморшки на чолі і біля носа. Німб плоский, окреслений двома графіями, білого кольору. Обабіч постаті – прямокутники з монограмами Святого Отця Миколая. У верхніх кутах ікони, на клубастих хмарах, поясні зображення Ісуса Христа (справа), який благословляє і Богородиці (зліва), яка тримає білий омофор. Ісус і Богородиця одягнені у традиційні одяжі, виконані червоно-синіми кольорами. Лики дрібні. Німби плоскі, окреслені графіями, сріблені. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне на тиблях,

профільоване, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46.

ПОКРОВА БОГОРОДИЦІ

ВКМ І-446

XVIII ст.

102 x 91

Походження: Іллінська церква м. Камінь-Каширський

Реставрація: 2011 р., Львівська філія ННДРЦ України, М. Білецька-Зварич

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) наскрізно врізані, шпуги (3) «метелики», левкас, темпера

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару, розходження дощок, сколи деревини у нижній частині, втрачені шпуга-«метелик» та обрамлення, дірки від тиблів, пошкодження дошки деревогризом.

Опис: у центрі композиції, серед білих хмар, у повний зріст, зображена Богородиця. Злегка схиливши голову вліво, на розпростертих руках вона тримає білий зі смугастими кінцями омофор. Одягнена у червону туніку і синій мафорій, взуття темне. Внизу, на світлій хмарині, на тлі темних стін кількаярусної будівлі з вікнами і карнизами, зображений Роман Піснеспівець з білим сувоєм у руках. Одягнений у дияконське облачення: червоний стихар і синьо-білий хрещатий орап. Зліва від нього – три чоловічі постаті. Попереду, з книгою у руках архієрей, який споглядає на Богородицю. Одягнений у білий підризник, синій з червоним виворотом фелон, палицю, червоно-білий хрещатий омофор, синьо-червону митру. Позаду – два чоловіки у червоно-синіх одежах. Справа, попереду – у синьому плащі Андрій Юродивий, який правою рукою вказує на Богородицю, позаду – два молоді чоловіки у жовто-червоних одежах. Складки одяг виконані темними смугами і висвітленнями основного кольору. Лики сіро-вохристої карнації, чорною лінією промальовані очі, носи, вуста, брови. Німб Богородиці виконаний висвітленням тла з використанням легких світлих променів. Позем ікони у вигляді розкресленої у ромби коричневої підлоги і світлих хмар.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А. Ікони «Покрову Богородиці» у збірці Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині. Матеріали VIII міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 2001. – С.172.

ПРЕОБРАЖЕННЯ

ВКМ Ж-342

XVIII ст.

99 x 69

Походження: Миколаївська церква с. Стара Лішня Іваничівського району

Реставрація: 2006 р., Львівська філія ННДРЦ України, О. Бабіш

Матеріали і техніка: дошка (2) соснова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, сріблення

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, потертості сріблення, у нижній частині – дірка прямокутної форми

Опис: у верхній частині композиції, серед біло-сірих хмар, зображений Ісус Христос, який стоїть на вершині гори у повний зріст, з розведеними руками. Одягнений у рожевий хітон, білий гіматій, босоніж. Обабіч нього, на вершинах гір, на сірих хмарах, зображені пророки. Зліва – Мойсей зі скрижалями у руках і двома короткими променями над головою. Одягнений у синій хітон, червоний гіматій, босоніж. Справа – Ілля у молитовній позі, з притуленою до грудей рукою. Одягнений у червоний хітон, рудий з синім виворотом гіматій, босоніж. У нижній частині, під горою, у різних позах зображені три апостоли, одягнені у червоно-сині одежі. Складки одеж виконані темними смугами по основному кольору, спрощені. Зліва від гори зображена сцена, коли Ісус веде трьох апостолів на вершину, справа – сцена, коли вони спускаються вниз. Лики рожево-вохристої карнації, очі великі, носи прямі, уста червоні, волосся темне. Німби плоскі, окреслені червоною графією, сріблені. Позем ікони у вигляді пагорбів з кущами. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Василевська С., Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172.

АПОСТОЛИ ПЕТРО І ПАВЛО

ВКМ І-44

XVIII ст.

102 x 87

Походження: Преображенська церква с. Новосілки Турійського району

Реставрація: 1997 р., Львівська філія ННДРЦ України, І. Валєнюк

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, шпуга наскрізно врізана, левкас, темпера, олія, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і сріблення, значні потертості на обрамленні, фрагментарні втрати фарбового шару, реставраційне тонування

Опис: апостоли зображені у повний зріст, упівоберта вправо. Апостол Павло правою рукою тримає відкриту книгу, лівою – меч. Одягнений у червоний хітон, синій, перекинтий через праве плече гіматій, сандалії. Лик вохристої карнації, очі великі, ніс масивний, вуста червоні, волосся, довга борода і вуса руді. Апостол Петро у правій руці тримає перо, у лівій – відкриту книгу. Одягнений у зелений хітон, вохристий гіматій, що огортає плечі і спадає донизу, сандалії. Лик вохристої карнації, очі великі, ніс масивний, вуста червоні, кучеряве волосся, коротка борода і вуса руді. Складки одерж апостолів виконані темними смугами і висвітленнями основного кольору Німби апостолів плоскі, окреслені двома графіями, золочені Позем ікони темний. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, сріблене.

Обрамлення накладне на тиблях, профільоване, золочене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею// Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46.

РОЗП'ЯТТЯ (Частина цеборіуму)

ВКМ РА-1429

XVIII ст.

85,3 x 64,7

Походження: Покровська церква
с. Грибовиця Іваничівського району

Реставрація: 2008 р., реставраційна майстерня ВКМ, Л. Обухович

Матеріали і техніка: дошка (2) сонова, левкас, темпера, олія, гравіювання, золочення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару, втрачені частини обрамлення дверцят, реставраційні тонування

Опис: у центрі композиції зображений хрест з розп'ятим Ісусом Христом. Тіло Спаса у білому оперезанні провисає, стиснуті у кулаки руки і ноги пробиті цвяхами, голова у терновому вінку схилена на ліве плече. З ран на правому боці і на руках стікають краплі крові, яку два ангели у червоних покрівцях збирають до потирів. Над головою Христа – біле титло, внизу – сходинка для ніг, біля підніжжя – Голгофа, перед якою стоїть золотий потир з гронами винограду. Обабіч хреста у молитовних позах стоять Богородиця та Іоан Хреститель. Богородиця одягнена у червону туніку, синій мафорій, сандалії. Іоан Хреститель одягнений у вохристий хітон і зелений плащ, босоніж. Складки одєж виконані темними і світлими смугами, світлотінню модельовано анатомічну будову тіла Ісуса. Лики вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, носи прямі, вуста червоні, волосся руде, відтінені носи, підборіддя та шиї. Німб Спаса виконаний світлими променями, німби Богородиці та Іоана плоскі, золочені. Позем ікони виконані у вигляді пагорбів вохристого кольору. Тло ікони сіро-руде з хмарами, окресленими білими лініями, між хмарами зображені сонце і місяць, внизу – рожева заграва. Дверцята цеборіуму із гравійованим потиром, зображенням Голгофи, нижньої частини хреста прикріплені до основи двома металевими завісами, мають замкову щілину, оббиту металом, та профільовану золочену раму.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Василевська С., Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І-273

1786 р.

112 x 90

Походження: Свято-Троїцька церква с. Рудка-Козинська Рожищенського району

Реставрація: 2013 р., Львівська філія ННДРЦ України, А.Ситніков

Матеріали і техніка: дошка (2) соконова, шпуги (2) наскрізно врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу, реставраційне тонування

Опис: святий Миколай зображений фронтально, поkolінно. Праву руку піднімає у благословляючому жесті, лівою знизу тримає закриту книгу з білим обрізом у жовто-синьому окладі з овальним середником із зображенням хреста. Святий одягнений у архієрейське облачення: сірий підризник з жовто-синіми поручами, червоний фелон, жовто-голубий хрещатий омофор, червону митру з «каменями», палицю, наперсний хрест на червоній стрічці. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, брови підняті, волосся, борода і вуса сиві, відтінені повіки та зморшки на чолі і навколо очей. Німб плоский, окреслений графією, золочений. Обабіч постаті – золочені прямокутники з монограмами Святого Отця Миколая. Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, сріблене. Обрамлення накладне на тиблях, профільоване, сріблене і золочене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: питання історії вивчення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 46; Василевська С., Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали

до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Ковальчук Є. Формування фонду сакрального мистецтва у Волинському краєзнавчому музеї (1929-2012 роки): Монографія / Євгенія Ковальчук. – Луцьк: Волинські старожитності, 2013. – 296с.

НОВОЗАВІТНА ТРИЦЯ

ВКМ І-268

1786 р.

110,5 x 90

Походження: Свято-Троїцька церква с. Рудка-Козинська Рожищенського району

Реставрація: 2013 р., Львівська філія ННДРЦ України, А.Ситніков

Матеріали і техніка: дошка (3) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, гравіювання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, потертості фарбового шару і сріблення, реставраційне тонування

Опис: у центрі композиції, на клубастій хмарі, навколо синьо-жовтої держави з хрестом зображені: зліва – одягнений у червону багряницю Ісус Христос, який тримає чотириконечний коричневий хрест; справа – у рожево-вохристих одягах Бог Отець, який тримає скіпетр; над ними, у срібленій півсфері – білий голуб. Від сфери униз відходять три гравійовані промені. Складки одяг персонажів виконані темними смугами по основному кольору, спрощені. Лики сіро-вохристої карнації з легкою підрум'яною, очі великі, носи короткі, вуста бліді. Німби у Ісуса – круглий, Бога Отця – трикутний, плоскі, сріблені. Позем ікони темний. Тло ікони з багатьма шестикутними зірками, гладке, сріблене. Обрамлення накладне на тиблях, профільоване, сріблене і золочене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Ковальчук Є. Формування фонду сакрального мистецтва у Волинському краєзнавчому музеї (1929-2012 роки): Монографія / Євгенія Ковальчук. – Луцьк: Волинські старожитності, 2013. – 296с.

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ

ВКМ І-270

1786 р.

76 x 63

Походження: Свято-Троїцька церква с. Рудка-Козинська Рожищенського району

Реставрація: 2013 р., Львівська філія ННДРЦ України, М. Берко

Матеріали і техніка: дошка (3) со-
снова, без шпуг, левкас, темпера,
гравіювання, золочення, сріблен-
ня

Збереження: кракелюри, значні
потертості золочення і сріблення,

**фрагментарні втрати фарбового шару і левкасу (значні у нижній ча-
стині і на обрамленні), поперечна тріщина на стику дощок, рестав-
раційне тонування**

Опис: зображення Богородиці фронтальне, поясне, з легким нахи-
лом голови вліво. Лівою рукою обіймає Ісуса Христа, правою – вказує
на нього. Ісус правицею благословляє, лівою рукою зверху притримує
закриту книгу з білим обрізом у чорному окладі. Богородиця одягнена
у синю туніку, оздоблену жовтою тасьмою по горловині і обшлагах та
яскраво-червоний з синім виворотом мафорій, оздоблений жовтою тась-
мою і зірками на чолі і правому плечі. Ісус Христос одягнений у білу
сорочку, підперезану червоним поясом, і вохристий гіматій, що огортає
нижню частину тіла. Складки одягу виконані темними смугами і висвіт-
леннями основного кольору. Лики рожево-вохристої карнації, округлі,
очі великі, носи прямі, вуста червоні, брови короткі підняті, волосся
Ісуса руде кучеряве. Німби круглі плоскі, окреслені графією, золочені.
Тло ікони гравіюване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення
накладне на тиблях, профільоване, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до ка-
талогу волинської ікони XVI-XVIII століть з фондів Волинського краєз-
навчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тися-

чоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Ковальчук Є. Формування фонду сакрального мистецтва у Волинському краєзнавчому музеї (1929-2012 роки): Монографія / Євгенія Ковальчук. – Луцьк: Волинські старожитності, 2013. – 296с.

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ

ВКМ І-271

1786 р.

76 х 63

Походження: Свято-Троїцька церква с. Рудка-Козинська Рожищенського району

Реставрація: 2013 р., Львівська філія ННДРЦ України, М.Білецька-Зварич

Матеріали і техніка: дошка (3) соконова, без шпуг, левкас, темпера, гравіювання, золочення, сріблення

Збереження: кракелюри, незначні

потертості золочення, реставраційне тонування

Опис: зображення Ісуса Христа фронтальне, поколінне. Христос правую рукою благословляє, лівою – тримає синю державу з хрестом. Одягнений у червоний, підперезаний хітон, оздоблений по горловині і рукавах жовтою орнаментованою тасьмою, та синій гіматій. Складки одяг виконані темними смугами по основному кольору. Лик рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, ніс прямий, вуста червоні, брови короткі підняті, спадаюче на плечі волосся, роздвоєна борода і вуса коричневі. Німб плоский, окреслений графією, золочений. Тло ікони гравійоване рослинним орнаментом, золочене. Обрамлення накладне на тиблях, профільоване, сріблене.

Зберігається у МВІ

Публікації: Вигодник А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI- XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної наукової конференції по волинському іконопису – м. Луцьк, 1999. – С.172; Ковальчук Є. Формування фонду сакрального мистецтва у Волинському краєзнавчому музеї (1929-2012 роки): Монографія / Євгенія Ковальчук. – Луцьк: Волинські старожитності, 2013. – 296с.

АПОСТОЛИ ПАВЛО ТА ІОАН

ВКМ І – 605

Кінець XVIII ст.

117 x 77

Походження: церква архістрати-
га Михаїла с. Грудки Камінь-Ка-
ширського району

Реставрація: 2018 р., Львівська
філія ННДРЦ України, Є.Манько

Матеріали і техніка: дошка (3)
соснова, шпуги (2) односторонньо
врізані, левкас, темпера, гравію-
вання, золочення

Збереження: кракелюри, втрати
фарбового шару і левкасу на сти-
ку дощок, на обрамленні, потер-
тості золочення, втрати золочен-
ня на обрамленні

Опис: апостоли зображені у повний зріст, упівоберта вправо. Апо-
стол Павло у правій руці тримає закриту книгу, у лівій – меч вістрям
донизу. Святий одягнений у білий хітон та червоний гіматій, накину-
тий на руки, босоніж. Апостол Іоан правою рукою вказує вгору, у лівій
– тримає закриту книгу. Святий одягнений у синій хітон та вохристий
гіматій, босоніж. Складки одягу виконані темними і світлими смугами.
Лики рожево-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі темні, носи
прямі, вуста червоні, чоло високе, брови довгі, відтінені повіки, носи,
волосся, бороди і вуса рудого кольору. Німби плоскі, окреслені двома
графіями, золочені. Позем ікони темно-вохристого кольору з іменним
написом, виконаним чорною фарбою. Тло ікони гравійоване рослинним
орнаментом, золочене. На звороті ікони – іменний напис, виконаний
чорною фарбою. Обрамлення накладне, профільоване, внутрішній ва-
лик різьблений кульковим орнаментом, золочене.

Зберігається у МВІ

Публікації: С.Василевська, А.Вигоднік Матеріали до каталогу во-
линської ікони XVI -XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого
музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали X
міжнародної наукової конференції. – м.Луцьк, 2003. – С.194.

АРХІСТРАТИГ МИХАІЛ З ДІЯННЯМИ

ВКМ І - 168

Кінець XVIII ст.

142,7 x 93,5

Походження: Різдво-Богородична церква с. Троянівка Маневицького району

Реставрація: 2004 р., НАОМА, К. Гавриленко

Матеріали і техніка: дошка (3) липова, шпуги (2) наскрізно врізані та (6) шпуги-метелики, шпуги (2) наскрізно врізані з лицевого боку, левкас, темпера, гравіювання, сріблення, золочення

Збереження: кракелюри, потертості сріблення і фарбового шару, тріщини в дошках, втрати деревини по нижньому і верхньому краях, реставраційні вставки левкасу, тонування, обрамлення втрачене

Опис: у середнику ікони зображена сцена перемоги архістратига Михаїла над сатаною. Архістратиг зображений у повний зріст, упівоберта вправо. У правій піднятій руці тримає золотий меч, у лівій, відведений назад, – круглий щит-аспіс. Михаїл одягнений в обладунок античного воїна: коротку зелену сорочку, зелену зому із золоченими пластинами, червоний короткий плащ-сагум, блакитні чоботи із закатами. За плечима архістратига розпростерті синьо-чорні перисті крила. Складки одерж виконані спрощено. Лик святого світло-вохристої карнації з підрум'яною, очі великі, тонкі чорні вій, ніс прямий, вуста червоні, брови тонкі, волосся руде коротке; голова непропорційно мала по відношенню до тіла. Німб плоский, окреслений двома графіями, золочений. Сатана зображений у вигляді оголеного чоловіка з чорним хвостом, який лежить на спині з піднятими руками і ногами, охоплений оранжево-червоним полум'ям. Тло середника ікони розділене на дві частини: нижня – у вигляді зелено-голубої смуги, верхня – гравійована рослинним орнаментом, в основі якого вигнуті пагони, стилізовані чотирипелюсткові квіти, акантове листя і трилисник, сріблене. Середник ікони з боків і зверху

оточений десятима клеймами діянь ангелів і архангелів. Порядок клейм. Зліва: 1. Ангел і Захарія. 2. Товія з Архангелом Рафаїлом. 3. Гедеон перед ангелом. 4. Чудо в Хонех. Вгорі: 1. Благовіщення Богородиці. 2. Благовіщення Богородиці. Справа: 1. Жінки мироносиці і ангел. 2. Боротьба Якова з ангелом в Пенуїлі. 3. З'явлення ангела Ісусу Навину. 4. Звільнення ангелом апостола Петра з темниці. Живопис у клеймах спрощений. Кольори одяг персонажів червоного, синього, зеленого, білого кольорів. В окремих клеймах використаний спрощені пейзаж та архітектурний стафаж. Тло клейм гравійоване рослинним орнаментом, сріблене. Написи у клеймах виконані червоною фарбою.

Експонується у МВІ

Публікації: Карпюк Л. Каталог ікон волинської школи іконопису XVI-XVIII ст. із збірки Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона. Питання історії виникнення, дослідження та реставрації. Тези та матеріали II міжнародної наукової конференції – м. Луцьк, 1995. – С. 47; Василевська С., Вигоднік А., Єлісєєва Т., Низькохат О. Матеріали до каталогу Волинської ікони XVI-XVIII ст. з фондів Волинського краєзнавчого музею // Пам'ятки сакрального мистецтва Волині на межі тисячоліть: питання дослідження, збереження та реставрації. Матеріали VI міжнародної конференції по волинському іконопису. – м. Луцьк, 1999. – С.143; Ковальчук Є. Врятовані пам'ятки. З історії дослідження і реставрації волинського іконопису XVI-XVIII століть. – Луцьк: Медіа, 2005. – С.12; Вигоднік А. Пам'ятка народного малярства кінця XVIII ст. “Архістратиг Михаїл з діяннями” // Минуле і сучасне Волині й Полісся: народне мистецтво і духовність. Матеріали II Волинської обласної науково-етнографічної конференції. – м. Луцьк, 2005. – С. 67; Василевська С., Вигоднік А. Матеріали до каталогу волинської ікони XVI-XVIII століть з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XII міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2005. – С.62; Вигоднік А., Карпюк Л. Житийні ікони XVII-XVIIIст. з колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XIII міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2006. – С.67; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер-принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.; Москаль М. Ікони із зображенням святих воїнів в колекції Волинського краєзнавчого музею // Волинська ікона: дослідження та реставрація. Матеріали XXIII міжнародної наукової конференції. – м. Луцьк, 2016. – С.71.

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

ВКМ І - 456

Кінець XVIII ст.

198 x 112

Походження: Дмитрівська церква с. Журавники Горохівського району

Реставрація: 2003 р., Львівська філія ННДРЦ України, О.Глинка

Матеріали і техніка: дошка (4) соснова, шпуги (2) односторонньо врізані, левкас, темпера, золочення

Збереження: кракелюри, значні втрати фарбового шару і левкасу на одязі святого, тлі та поземі, дірки від тиблів, обрамлення відсутнє, пошкодження шашелем

Опис: святий Миколай зображений фронтально, у повний зріст. Правою рукою святий благословляє, лівою – тримає посох з рукояткою з хрестом і зміями, з білим сулком. Одягнений у архієрейське облачення: білий підризник з орнаментованим краєм, червоний сакос, оздоблений золотим квітковим орнаментом і золотою тасьмою по краях, жовті поручі, синій омофор з хрестами, палицю, наперсний хрест (втрачений), оздоблену «камінням» зелену митру з хрестом. Складки одягу виконані спрощено. Лик вохристої карнації, очі великі мигдалеподібні, темні, ніс прямий загострений, вуста червоні, промальовані носогубні зморшки, волосся, коротка округла борода і вуса сиві. Німб гравійований променями, окреслений графією, золочений. У верхній частині ікони, на білих хмарах, у жовтому сьйві – поясні зображення Ісуса Христа з книгою (зліва) і Богородиці з омофором (справа). Вони одягнені у традиційні червоно-синій одяг, на голові Богородиці – білий плат. Німби виконані золотими променями. Позем ікони у вигляді рудих і зелених пагорбів. Тло ікони у вигляді голубого неба з білими хмарами, деревами, силуетами міста з мурами і баштами, гладке. Зображення обнесене вузькою

чорною і широкою білою смугами. Ікона має аркоподібну верхню частину, внизу – сіра смуга.

Експонується у МВІ

Публікації: С.Василевська, А.Вигоднік Матеріали до каталогу волинської ікони XVI -XVIII століть з фондів Волинського краєзнавчого музею // Сакральне мистецтво Волині. Матеріали IX міжнародної наукової конференції. – м.Луцьк, 2002. – С.143; Музей волинської ікони – К.:РК Майстер принт, 2010.– 88с.; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.:АДЕФ-Україна, 2012. – 400с.; Єлісєєва Т. Образ Святого Миколая Чудотворця у волинському іконописі XVII – поч. XIXст. // Історія та сучасність православ'я на Волині. Матеріали IV науково-практичної конференції. – Луцьк, 2013. – С.34; Музей волинської ікони: книга-альбом. – К.: АДЕФ-Україна, 2016. – 400с.

СКОРОЧЕННЯ

ВКМ – Волинський краєзнавчий музей

МВІ – Музей волинської ікони

ННДРЦ України – Національний науково-дослідний реставраційний центр України

НАОМА – Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

КМГСНРВД – Київська міжобласна госпрозрахункова спеціальна науково-реставраційна виробнича дільниця (по реставрації живопису)

ЗМІСТ

СПАС У СЛАВІ.....	5
ВКМ Ж-175	
Перша половина XVI ст.	
СПАС У СЛАВІ.....	7
ВКМ І-139	
Середина XVI ст.	
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	9
ВКМ І- 472	
Кінець XVI ст.	
РОЗП'ЯТТЯ З ПРИСТОЯЧИМИ.....	11
ВКМ Ж-310	
Початок XVII ст.	
ЗІШЕСТЯ СВЯТОГО ДУХА НА АПОСТОЛІВ.....	13
ВКМ І-126	
Початок XVII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІА.....	15
ВКМ Ж-313	
Початок XVII ст.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	17
ВКМ І – 801	
Початок XVII ст.	
МОЛІННЯ.....	19
ВКМ Ж-173	
Перша половина XVII ст.	
СПАС НА ПРЕСТОЛІ З АНГЕЛАМИ.....	21
ВКМ І-256	
Перша половина XVII ст.	

Волинський іконописець 1630 року	23
СВЯТИЙ ГЕОРГІЙ З ЖИТІЄМ	
ВКМ І-37	
1630 р.	
Волинський іконописець 1630 року	25
ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА	
ВКМ Ж-315	
Перша половина XVII ст.	
Волинський іконописець 1630 року	27
ПОКРОВ БОГОРОДИЦІ	
ВКМ І-38	
Перша половина XVII ст.	
Волинський іконописець 1630 року	29
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ	
ВКМ Ж-259	
Перша половина XVII ст.	
Волинський іконописець 1630 року	31
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ	
ВКМ І-76	
Середина XVII ст.	
Волинський іконописець 1630 року	33
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ	
ВКМ Ж-289	
Середина XVII ст.	
Коло Волинського іконописця 1630 року	35
ЮРІЙ ЗМІЄБОРЕЦЬ	
ВКМ І-158	
Перша половина XVII ст.	
Коло Волинського іконописця 1630 року	38
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ	
ВКМ І-43	
Перша половина XVII ст.	

Коло Волинського іконописця 1630 року	40
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	
ВКМ Ж-169	
Перша половина XVII ст.	
Коло Волинського іконописця 1630 року	42
СВЯТА ПАРАСКЕВА	
ВКМ І-417	
XVII ст.	
Коло Волинського іконописця 1630 року	44
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ	
ВКМ Ж-246	
XVII ст.	
СПАС НА ПРЕСТОЛІ З ЧОТИРМА АНГЕЛАМИ	46
ВКМ І-89	
Перша половина XVII ст.	
ВОГНЕННЕ СХОДЖЕННЯ ПРОРОКА ІЛЛІ	48
ВКМ І-88	
Перша половина XVII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	50
ВКМ І-260	
Перша половина XVII ст.	
БЛАГОВІЩЕННЯ.....	52
ВКМ І-265	
Середина XVII ст.	
УСПІННЯ БОГОРОДИЦІ	54
ВКМ І-138	
XVIIст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	56
ВКМ Ж-325	
XVII ст.	

ВОСКРЕСІННЯ – ЗІШЕСТЯ ДО АДУ	58
ВКМ I-152	
Середина XVII ст.	
СОБОР АРХАНГЕЛА МИХАЇЛА.....	60
ВКМ Ж-170	
Середина XVII ст.	
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	62
ВКМ I-118	
Середина XVII ст.	
РІЗДВО ХРИСТОВЕ	64
ВКМ I - 266	
Середина XVII ст.	
РІЗДВО БОГОРОДИЦІ	66
ВКМ I-153	
Середина XVII ст.	
МОЛІННЯ	68
ВКМ I-151	
Середина XVII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	70
ВКМ Ж-172	
Середина XVII ст.	
СВЯТИЙ ПРОРОК ІЛЛЯ	72
ВКМ I-536	
Середина XVII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	74
ВКМ I-128	
XVII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	76
ВКМ Ж-290	
XVII ст.	

СВЯТИЙ ДМИТРИЙ	78
ВКМ Ж-296	
XVII ст.	
МОЛІННЯ	80
ВКМ І-272	
XVII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	82
ВКМ І-61	
XVII ст.	
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	84
ВКМ І-12	
XVII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	86
ВКМ І-95	
XVII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	88
ВКМ І-230	
XVII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	89
ВКМ Ж-238	
XVII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	91
ВКМ Ж-298	
XVII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	93
ВКМ І-131	
XVII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	95
ВКМ І-129	
XVII ст.	

МОЛІННЯ.....	97
ВКМ І - 445	
XVII ст.	
АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ	99
ВКМ Д-974	
Друга половина XVII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	101
ВКМ І-195	
Друга половина XVII ст.	
Маляр з Михнівки.....	103
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ	
ВКМ Ж-294	
Кінець XVII ст.	
Маляр з Михнівки.....	105
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ	
ВКМ І-137	
Кінець XVII ст.	
Маляр з Михнівки.....	107
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	
ВКМ І-49	
Кінець XVII ст.	
Маляр з Михнівки.....	109
АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ	
ВКМ Ж-291	
Кінець XVII ст.	
Маляр з Михнівки.....	111
РІЗДВО БОГОРОДИЦІ	
ВКМ Ж-284	
Кінець XVII ст.	

Маляр з Михнівки.....	113
ПРИЧАЩАННЯ СВЯТОГО ОНУФРІЯ	
ВКМ Ж - 300	
1717 р.	
Маляр з Михнівки.....	115
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	
ВКМ Ж - 301	
Перша половина XVIII ст.	
Коло Маляра з Михнівки.....	117
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	
ВКМ Ж-299	
XVII ст.	
Коло Маляра з Михнівки.....	119
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	
ВКМ Ж - 295	
1731 р.	
МОЛІННЯ.....	121
ВКМ I-11	
Друга половина XVII ст.	
АПОСТОЛ ПАВЛО	123
ВКМ I-327	
Друга половина XVII ст.	
АПОСТОЛ ВАРФОЛОМІЙ.....	125
ВКМ I-326	
Друга половина XVII ст.	
ПОКРОВ БОГОРОДИЦІ	127
ВКМ I-83	
Друга половина XVII ст.	
СВЯТА ВАРВАРА	129
ВКМ Ж-328	
Кінець XVII ст.	

АПОСТОЛ ПЕТРО (апостольський ряд).....	131
ВКМ I-475	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	133
ВКМ I-476	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	135
ВКМ I – 477	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	137
ВКМ I-478	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	139
ВКМ I-479	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	141
ВКМ I-480	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	143
ВКМ I-481	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	145
ВКМ I-482	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	147
ВКМ I-483	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	149
ВКМ I-484	
Кінець XVII ст.	

АПОСТОЛ ПАВЛЮ (апостольський ряд).....	151
ВКМ I-485	
Кінець XVII ст.	
АПОСТОЛ (апостольський ряд).....	153
ВКМ I-486	
Кінець XVII ст.	
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	155
ВКМ I-45	
Кінець XVII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	157
ВКМ Ж-293	
1697 р.	
МОЛІННЯ.....	159
ВКМ Ж-307	
1697 р.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	161
ВКМ I-163	
Кінець XVII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	163
ВКМ Ж-302	
Кінець XVII ст.	
СВЯТА ПАРАСКЕВА	165
ВКМ I-140	
Кінець XVII ст.	
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	167
ВКМ Ж-297	
Кінець XVII ст.	
ВОЗНЕСІННЯ	169
ВКМ Ж-304	
Кінець XVII ст.	

ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	171
ВКМ I-193	
Кінець XVII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	173
ВКМ I – 90	
Кінець XVII ст.	
ПРОРОКИ СОЛОМОН ТА ІСАЯ.....	175
ВКМ РА – 1614	
Кінець XVII ст.	
РИМСЬКА ІКОНА БОГОРОДИЦІ.....	177
ВКМ I-159	
Кінець XVII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	179
ВКМ I-250	
Кінець XVII ст.	
Коло Йова Кондзелевича.....	181
БЛАГОВІЩЕННЯ	
ВКМ I-756	
1693 р.	
Коло Йова Кондзелевича.....	183
СВЯТІ БЕЗСРІБНИКИ КОСЬМА І ДАМІАН	
ВКМ I–757	
1693 р.	
Коло Йова Кондзелевича.....	185
ОПЛАКУВАННЯ ІСУСА ХРИСТА	
ВКМ I - 758	
Кінець XVII ст.	
Коло Йова Кондзелевича.....	187
ІОАН БОГОСЛОВ	
ВКМ I – 127	
1696 р.	

Йов Кондзелевич	189
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ	
ВКМ I-109	
Кінець XVII ст.	
Йов Кондзелевич	192
ПРОРОКИ СОФОНІЯ, ЄЗЕКИЇЛЬ, ЯКІВ,	
ДАНИЇЛ, СОЛОМОН І МОЙСЕЙ	
ВКМ I-80	
Кінець XVII ст.	
Йов Кондзелевич	194
ПРОРОКИ ВАЛААМ І АВВАКУМ	
ВКМ I-78	
Кінець XVII ст.	
Йов Кондзелевич	196
ПРОРОКИ СРЕМІЯ, ІСАЯ, ААРОН, ДАВИД, ЗАХАРІЯ, ІОІЛЬ	
ВКМ I-79	
Кінець XVII ст.	
Йов Кондзелевич	198
ПРОРОКИ МІХЕЙ І ГЕДЕОН	
ВКМ I-278	
Кінець XVII ст.	
Йов Кондзелевич	200
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	
ВКМ РА - 1064	
Початок XVIII ст.	
Йов Кондзелевич	203
ПРОРОК ЄЗЕКИЇЛЬ	
ВКМ I - 753	
Початок XVIII ст.	
Йов Кондзелевич	205
СВЯТИЙ ГЕОРГІЙ	
ВКМ I - 228	
Середина XVIII ст.	

Коло Йова Кондзелевича	207
СПОКУСА ХРИСТА	
ВКМ І - 110	
Початок ХVІІІ ст.	
Коло Йова Кондзелевича	209
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	
ВКМ Ж - 312	
Перша половина ХVІІІ ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	211
ВКМ І - І66	
1715 р.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	213
ВКМ РА - 1594	
1718 р.	
ВОСКРЕСІННЯ	215
ВКМ Ж - 321	
Початок ХVІІІ ст.	
ВОЗНЕСІННЯ	217
ВКМ Ж - 322	
Початок ХVІІІ ст.	
БОГОЯВЛЕННЯ.....	219
ВКМ Ж - 317	
Початок ХVІІІ ст.	
ЗПШЕСТЯ СВЯТОГО ДУХА НА АПОСТОЛІВ.....	221
ВКМ Ж - 318	
Початок ХVІІІ ст.	
БЛАГОВІЩЕННЯ.....	223
ВКМ Ж-319	
ХVІІІ ст.	

АПОСТОЛ	225
ВКМ I-955	
Початок XVIII ст.	
АПОСТОЛ ІОАН.....	226
ВКМ I-956	
Початок XVIII ст.	
РОЗП'ЯТТЯ	227
ВКМ Ж - 306	
Початок XVIII ст.	
ПРЕОБРАЖЕННЯ.....	229
ВКМ I - 116	
Початок XVIII ст.	
ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА.....	231
ВКМ РА - 1473	
Початок XVIII ст.	
СВЯТА ПАРАСКЕВА	233
ВКМ Ж - 171	
Початок XVIII ст.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	235
ВКМ I – 91	
Початок XVIII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	237
ВКМ I – 135	
Початок XVIII ст.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	239
ВКМ I -75	
Перша половина XVIII ст.	
ПОКРОВА БОГОРОДИЦІ.....	241
ВКМ I - 92	
Перша половина XVIII ст.	

КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ	243
ВКМ Ж - 339	
Перша половина XVIII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	245
ВКМ І-122	
Перша половина XVIII ст.	
СВЯТІ АНТОНІЙ І ФЕОДОСІЙ ПЕЧЕРСЬКІ	247
ВКМ І – 62	
Перша половина XVIII ст.	
СВЯТИЙ СТЕФАН	249
ВКМ І - 191	
Перша половина XVIII ст.	
ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА.....	251
ВКМ І – 252	
Перша половина XVIII ст.	
СВЯТИЙ ДМИТРІЙ	253
ВКМ І – 192	
1729 р.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	255
ВКМ І - 611	
1733 р.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	257
ВКМ І – 219	
1736 р.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	259
ВКМ І - 222	
1736 р.	
БОГОРОДИЦЯ НЕВ'ЯНУЧИЙ ЦВІТ	261
ВКМ І - 225	
1736 р.	

ХРИСТОС У ПОТИРІ	263
ВКМ Ж – 174	
1737 р.	
АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ	265
ВКМ І - 160	
1740 р.	
СТАРОЗАВІТНА ТРІЙЦЯ.....	267
ВКМ І - 167	
Середина ХVІІІ ст.	
СВЯТА ВАРВАРА	269
ВКМ І-490	
Середина ХVІІІ ст.	
КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ (КАРТУШ).....	271
ВКМ І-93	
Середина ХVІІІ ст.	
СВЯТИЙ ГЕОРГІЙ	273
ВКМ Ж - 309	
Середина ХVІІІ ст.	
АПОСТОЛ ІОАН.....	275
ВКМ І - 233	
Середина ХVІІІ ст.	
ХРИСТОС ВІНОГРАДНА ЛОЗА.....	277
ВКМ І – 106	
1745 р.	
ХРИСТОС ВІНОГРАДНА ЛОЗА.....	279
ВКМ І – 234	
1747 р.	
СВЯТА ПАРАСКЕВА	281
ВКМ І – 429	
1749 р.	

СВЯТА ПАРАСКЕВА	283
ВКМ I - 253	
1749 р.	
Слав Михальський	285
ПРИЧАЩАННЯ СВЯТОГО ОНУФРІЯ	
ВКМ I - 42	
1750 р.	
Слав Михальський	287
СВЯТА КАТЕРИНА	
ВКМ I – 60	
Середина XVIII ст.	
Слав Михальський	289
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	
ВКМ I – 55	
Середина XVIII ст.	
Слав Михальський	291
КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ	
ВКМ I-67	
Середина XVIII ст.	
Слав Михальський	293
СВЯТИЙ ГРИГОРІЙ ДВОЄСЛОВ	
ВКМ Д-975	
Друга половина XVIII ст.	
Слав і Томаш Михальські.....	295
АПОСТОЛ МАТВІЙ (апостольський ряд)	
ВКМ I-23	
1750 р.	
Слав і Томаш Михальські.....	297
АПОСТОЛ ПАВЛО (апостольський ряд)	
ВКМ I-22	
1750 р.	

Слав і Томаш Михальські.....	299
АПОСТОЛ ЛУКА (апостольський ряд)	
ВКМ I-19	
1750 р.	
Слав і Томаш Михальські.....	301
АПОСТОЛ МАРКО (апостольський ряд)	
ВКМ I-17	
1750 р.	
Слав і Томаш Михальські.....	303
АПОСТОЛ ВАРФОЛОМІЙ (апостольський ряд)	
ВКМ I-27	
1750 р.	
Слав і Томаш Михальські.....	305
АПОСТОЛ ФОМА (апостольський ряд)	
ВКМ I-18	
1750 р.	
Слав і Томаш Михальські.....	307
АПОСТОЛ АНДРІЙ (апостольський ряд)	
ВКМ I-25	
1750 р.	
Слав і Томаш Михальські.....	309
АПОСТОЛ ЯКІВ (апостольський ряд)	
ВКМ I-20	
1750 р.	
Слав і Томаш Михальські.....	311
АПОСТОЛ ІОАН (апостольський ряд)	
ВКМ I-26	
1750 р.	
Слав і Томаш Михальські.....	313
АПОСТОЛ СИМЕОН (апостольський ряд)	
ВКМ I-290	
1750 р.	

Слав і Томаш Михальські.....	315
АПОСТОЛ ПЕТРО (апостольський ряд)	
ВКМ I-21	
1750 р.	
Слав і Томаш Михальські.....	317
АПОСТОЛ ФІЛІП (апостольський ряд)	
ВКМ I-24	
1750 р.	
Томаш Михальський.....	319
СВЯТІ ІОАКИМ ТА АННА	
ВКМ I - 41	
1753 р.	
Томаш Михальський.....	321
ПРОРОКИ ААРОН І ЄЗЕКИЇЛЬ (фрагмент іконостасу)	
ВКМ I – 196	
1768 р.	
Томаш Михальський.....	323
ПРОРОКИ ДАНІЇЛ І АВВАКУМ (фрагмент іконостасу)	
ВКМ I – 198	
1768 р.	
Томаш Михальський.....	325
ПРОРОКИ СРЕМІЯ І МОЙСЕЙ (фрагмент іконостасу)	
ВКМ I – 199	
1768 р.	
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ.....	327
ВКМ Ж - 202	
1756 р.	
ПОЧАЇВСЬКА ІКОНА БОГОРОДИЦІ.....	329
ВКМ I - 133	
1757 р.	

ПОЧАЇВСЬКА ІКОНА БОГОРОДИЦІ. КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ	331
ВКМ І-246 1757р.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	334
ВКМ І – 262 Друга половина XVIII ст.	
КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ	336
ВКМ І – 156 Друга половина XVIII ст.	
ПРИЧАЩАННЯ СВЯТОГО ОНУФРІЯ	338
ВКМ І – 535 XVIII ст.	
СТРАСТІ АПОСТОЛА ІОАНА (фрагмент іконостасу).....	340
ВКМ І – 108 XVIII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	342
ВКМ Ж - 338 XVIII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ. ЄВАНГЕЛІСТ ЛУКА.....	344
ВКМ І – 69 XVIII ст.	
КОРОНУВАННЯ БОГОРОДИЦІ. НЕПОРОЧНЕ ЗАЧАТТЯ	347
ВКМ І – 227 XVIII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	350
ВКМ І - 601 XVIII ст.	
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	352
ВКМ І-94 XVIII ст.	

СВЯТА ВАРВАРА	354
ВКМ І - 413	
ХVІІІ ст.	
БЛАГОВІЩЕННЯ.....	356
ВКМ Ж - 314	
ХVІІІ ст.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	358
ВКМ І - 47	
ХVІІІ ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	360
ВКМ Ж - 303	
ХVІІІ ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	362
ВКМ І - 183	
ХVІІІ ст.	
СВЯТИЙ ОНУФРІЙ.....	364
ВКМ І - 457	
ХVІІІ ст.	
СВЯТА ВАРВАРА	366
ВКМ Ж - 292	
ХVІІІ ст.	
СВЯТА ПАРАСКЕВА	368
ВКМ І - 50	
ХVІІІ ст.	
ПРОРОКИ ІОНА І ЯКІВ (фрагмент іконостасу)	370
ВКМ РА – 1610	
ХVІІІ ст.	
ПРОРОКИ ІСАЯ І ЄРЕМІЯ (фрагмент іконостасу)	372
ВКМ РА – 1609	
ХVІІІ ст.	

ПРОРОКИ ААРОН І СОЛОМОН	373
ВКМ РА-1444	
XVIII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	374
ВКМ I – 488	
XVIII ст.	
БОГОРОДИЦЯ З НЕМОВЛЯМ.....	376
ВКМ Ж – 340	
XVIII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	378
ВКМ I - 57	
XVIII ст.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	380
ВКМ Ж – 203	
XVIII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	382
ВКМ I – 218	
XVIII ст.	
ХРИСТОС – ВІНОГРАДНА ЛОЗА.....	384
ВКМ РА - 1430	
XVIII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	386
ВКМ I – 46	
XVIII ст.	
АРХАНГЕЛ МИХАЇЛ	388
ВКМ I – 154	
XVIII ст.	
ПРОРОК СОЛОМОН	390
ВКМ I - 942	
XVIII ст.	

ПРОРОК ГЕДЕОН	391
ВКМ I - 82	
XVIII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	392
ВКМ I – 74	
XVIII ст.	
АПОСТОЛ ПАВЛЮ	394
ВКМ I – 2	
XVIII ст.	
АРХІСТРАТИГ МИХАЇЛ	396
ВКМ I – 6	
XVIII ст.	
СТАРОЗАВІТНА ТРІЙЦЯ.....	398
ВКМ I-450	
XVIII ст.	
ПОКРОВА БОГОРОДИЦІ.....	400
ВКМ I-157	
XVIII ст.	
СВЯТИЙ ОНУФРІЙ.....	402
ВКМ РА-1627	
XVIII ст.	
ЮРІЙ ЗМІСБОРЕЦЬ	403
ВКМ I-419	
XVIII ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	405
ВКМ Ж-186	
XVIII ст.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	407
ВКМ I-13	
XVIII ст.	

БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	409
ВКМ І-65	
ХVІІІ ст.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ. СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	411
ВКМ І-276	
ХVІІІ ст.	
ПРИЧАЩАННЯ СВЯТОГО ОНУФРІЯ	413
ВКМ І-53	
ХVІІІ ст.	
МОЛІННЯ	415
ВКМ І-602	
ХVІІІ ст.	
АПОСТОЛИ	417
ВКМ РА-1612	
ХVІІІ ст.	
СВЯТИЙ ІОАН	419
ВКМ І-165	
ХVІІІ ст.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	421
ВКМ І- 5	
ХVІІІ ст.	
ПОКРОВА БОГОРОДИЦІ.....	423
ВКМ І-446	
ХVІІІ ст.	
ПРЕОБРАЖЕННЯ.....	425
ВКМ Ж-342	
ХVІІІ ст.	
АПОСТОЛИ ПЕТРО І ПАВЛО	427
ВКМ І-44	
ХVІІІ ст.	

РОЗП'ЯТТЯ (частина цеборіуму).....	428
ВКМ РА-1429	
XVIII ст.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	430
ВКМ І-273	
1786 р.	
НОВОЗАВІТНА ТРІЙЦЯ.....	432
ВКМ І-268	
1786 р.	
БОГОРОДИЦЯ ОДИГІТРІЯ.....	433
ВКМ І-270	
1786 р.	
ХРИСТОС ВСЕДЕРЖИТЕЛЬ.....	435
ВКМ І-271	
1786 р.	
АПОСТОЛИ ПАВЛО ТА ІОАН.....	436
ВКМ І – 605	
Кінець XVIII ст.	
АРХІСТРАТИГ МИХАЇЛ З ДІЯННЯМИ.....	437
ВКМ І - 168	
Кінець XVIII ст.	
СВЯТИЙ МИКОЛАЙ	439
ВКМ І - 456	
Кінець XVIII ст.	

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Автори-упорядники А. Вигоднік, С. Василевська

**ВОЛИНСЬКА ІКОНА XVI-XVIII СТОЛІТЬ
З КОЛЕКЦІЇ ВОЛИНСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО
МУЗЕЮ**

КАТАЛОГ

Технічний редактор: *Олександр Трофімук*

Оригінал-макет виготовлений: *Олександр Трофімук*

Здано на виробництво 19.10.2018 р. Підписано до друку 23.10.2018 р.

Формат 60x84 $\frac{1}{16}$, Гарнітура Times.

Папір друкарський. Офсетний друк.

Ум. друк. арк. 31,9. Обл.-вид. арк. 31,49.

Накладом 100 прим. Вид. №. 353.

Ціна вільна. Замовне.

Виготовлювач – Вежа-Друк (43000, м. Луцьк, вул. Бойка, 1).

Свідоцтво Державного комітету телебачення та радіомовлення України
ДК № 4039 від 30.08.2013 р.

Волинська ікона XVI-XVIII століть. Каталог. / Автори-упорядники А. Вигодник, С. Василевська. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – 467 с., іл. – Серія: Колекції Волинського краєзнавчого музею. Випуск 14.

Каталог «Волинська ікона XVI-XVIII ст. з колекції Волинського краєзнавчого музею» – своєрідний підсумок дослідницької роботи науковців Музею волинської ікони за двадцять п'ять років діяльності. До каталогу увійшли 223 пам'ятки темперного іконопису Волині XVI-XVIII ст. Дане видання буде цікавим і корисним дослідникам феномену волинської ікони.

УДК 7.04(477.82): 246.5

ББК 85.143(4 УКР-4 ВОЛ) л6

В-67